הארץ

13 אג', שנה נ"ה, יום ו' ד' בניסן תשל"ג, 6 באפריל 1973 V. 55 / 16,435 / APRIL 6

קוסיגין: חוק הכופר יישאר — אך יהיו הקלות למחוסרי יכולת

שאלות על הכופר נשאלו ע"י 2 עתונאים ישראליים ור"מ ברית המועצות ענה ברוגזה ניכרת ✶ „נוסיף לספק נשק למצרים"

סטוקהולם, 5 (יו.פי., אי.פי., רע"צ). לא נבטל את החוק על פיצוי על חינוך והכשרה ...ית — אמר ראש ממשלת ...ב, אלכסיי קוסיגין, בכנס עתונאים כאן, בהישאלו על ההגבלה המוטל על יהודים סובייטים הרוצים לעלות לישראל.

את השאלות בעניין זה הפנו למר קוסיגין שני עתונאים ישראליים ו הוא הגיב ברוגזה ניכרת. מסיבת העתונאים נערכה בבניין השגרירות הסובייטית, שהיה שמור היטב. מ־ חוץ לבניין צעדו באותו זמן מפ־ גינים יהודים.

קוסיגין אמר, כי לשלטונות בריה"מ יש זכות לצמצם את הכופר, או אף לבטלו, כשמ־ דובר ביהודים החיים בתנאים צנועים ואינם מסוגלים לשלם את מלוא הכופר.

„הייתי בין יוזמי הקמת מדינת־ישראל"

ראש ממשלת בריה"מ אמר, כי (הסוף בעמ' 2, טור 8)

מקורות במוסקבה:

למעשה אין גובים עתה את הכופר

מדענים יהודים לא מקבלים אשרות־יציאה

מוסקבה, 5 (אי.פי., עיר, עסט"א). יותר משבעת אלפים יהודים עלו מ־ בריה"מ לישראל מאז תחילת השנה; השלטונות הסובייטיים הפסיקו לג־ (הסוף בעמוד 2, טור 5)

בפני קוסיגין במסיבת־עתונאים בשטוקהולם: „לשלטונות יש הזכות לצמצם את הכופר או אף לבטלו, כשמדובר ביהודים החיים בתנאים צנועים ואינם מסוגלים לשלם את הכופר" (צילום ראדיו של אי. פי.).

שני המחבלים שנעצרו ב־ שדה־התעופה ברומא כשהם כבולים באקדח וברימוני־ יד. המשטרה האיטלקית ס־ בורה שהם רצו לחטוף מטוס. לשניים היו דרכונים אירקיים. הם מובלים כבו־ לים בידיהם, למעצר. (צילום ראדיו של אי. פי.).

חיפושים באיטליה אחר שותפיהם של 2 המחבלים שעמדו לחטוף מטוס

כאשר נתפסו היו בדרכם למטוס אל־על

רומא, 5 (יופ"י). משטרת רו־ מא מנסה להתחקות על עקבות אנשים שנראו קודם לכן בחברת שני הגברים שנעצרו אמש ב־ נמל־התעופה דה־וינצ'י, לאחר ש־ נתגלו על גופם אקדחים טעונים ורימוני־יד.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 15)

לאחר חקירות אינטנסיביות שנמ־ שכו מספר שעות, נתגלו אך מעט עובדות על שני הגברים החשודים בתכנית לחטוף מטוס.

שני העצירים, הנושאים דרכונים אירקיים, הגיעו לרומא בסוף חו־ דש מארס. המשטרה מנסה עתה לבדוק את תנועותיהם ברומא ול־ גלות את עקבות האנשים שהלכו אתם אתמול לנמל־התעופה.

משטרת הביטחון של נמל־התעו־ פה העלתה חשדות כלפי האנשים אמש משום שנשארו באולם־המע־ בר של נמל־התעופה כמעט 4 שעות והסתובבו ליד היציאה למטוס אל־ על שעמד להמריא לישראל. הם נראו מתוחים והתנהגו בצורה מוז־ רה בדרכם למטוס „אל־על".

בחיפוש שנערך על גופם נתגלה שכל אחד מהם נושא אקדח טעון מתוצרת ספרד ושתי מחסניות נו־ ספות, וכן 3 רימוני־יד מתוצרת בריה"מ או צ'כוסלובקיה, קשורים לגוף. במזוודותיהם לא נמצא כל דבר חשוד.

שני החשודים מוחזקים כעת ב־ כלא. חקירתם מתעכבת מכיוון ש־ אין הם שולטים באנגלית ולא ב־ איטלקית.

מדרכוניהם מסתבר שביקרו ב־ ספרד ימים ספורים לפני באם ל־ רומא. הם גם טסו לפאריס והיו בתחקו ובאתונה בסוף השנה ש־ עברה.

המשטרה האיטלקית סברה, כי הש־ ניים תיכננו לחטוף מטוס בטיסה לפאריס, אך נרתעו בגלל אמצעי הביטחון הקפדניים בנמל־התעופה. לדעת המשטרה קיימת גם אפשרות שהשניים תיכננו פעולת חבלה ב־ נמל־התעופה, או ששניהם שימשו בלדרי־נשק בדרכם לפאריס.

אזהרות בגרמניה

(עיר). משטרת בון קיבלה שורה של ידיעות המזהירות בדבר התק־ פות גרילה ערביות קרובות על מוסדות כמערב־גרמניים וישראליים במערב־גרמניה, — אמר אמש דו־ בר רשמי בבון.

כאשר נתבקש להגיב על ידיעה בעתון „די וולט", לפיה מתכונן ספטמבר השחור לפגוע במטוסים, בתי־זיקוק וצנורות נפט מערב־גר־ מניים וכן במוסדות ישראליים, אי־ שר הדובר, כי אכן גדל מספר הידי־ עות בכיוון זה.

גב' מאיר חתמה הסכם לפירסום ספר זכרונותיה

שכר־הסופרים שתקבל: לפחות 100 אלף דולר ✶ הספר יופיע במחצית הקדנציה של הכנסת הבאה ויש בכך רמז שאז כבר לא תהיה ראש ממשלה

מאת רפאל רוטשטיין
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 5 (מיוחד ל„הארץ"). ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, חתמה אתמול בירושלים עם הוצ־ את וויידנפלד וניקולסון הסכם ל־ פירסום ספר זכרונותיה. שכר־ הסופרים שתקבל יגיע ל־100,000 דולר לפחות.

הספר ייצא באביב 1975 בעברית ובאנגלית בירושלים ובלונדון, בהו־ צאת וויידנפלד וניקולסון, ובניו־יורק בהוצאת פאטנם.

בעת ביקורה בארה"ב השיבה הג' גב' מאיר בשלילה לשאלה אם בכוו־ נתה לכתוב את זכרונותיה.

נמסר, כי שר־החוץ, אבא אבן, עו־ מד להוציא לאור את זכרונותיו מ־ תקופת מלחמת ששת הימים וכי ה־ ספר כולל ביקורת קשה על הפיקוד של צה"ל לפני המלחמה.

סופרו המדיני של „הארץ" מוסיף: בלשכת ראש הממשלה סירבו אמש להגיב על הידיעה, או להוסיף פרטים על ההודעה הרשמית של הוצאת ה־ ספרים. אך אפשר להניח, כי פירסום הידיעה מצביע גם על כוונת ראש הממשלה. המועד בו יראה הספר אור — כמתוכנן — חל באמצע הקדנציה של הכנסת הבאה, כשנה ומחצה לאחר הבחירות הקרובות. אמנם, אין איסור על שרים לפרסם זכרונותיהם בהתאם להנחיות מיוחדות תוך תקו־ פת כהונתם. אך אין זה מקובל. (הסוף בעמוד 2, טור 2)

דיין חוזר ותובע חופש רכישת קרקעות בשטחים

מצדד ברכישה מבוקרת אך מתנגד למונופול של מינהל מקרקעי ישראל

מאת סופר המדיני
של „הארץ"

לקראת הדיון שייערך ביום א' בממשלה בשאלת רכישת אד־ מות ע"י יהודים ביהודה ובשומ־ רון, מסכים שר־הבטחון משה דיין, שהעיסקות יהיו מבוקרות ע"י הממשלה, כדי למנוע ספסור לציה בקרקעות.

אך מר דיין עומד על דעתו, כי יש להתיר רכישת קרקעות לא רק ע"י מינהל מקרקעי ישראל, או חב־ רה ציבורית הפועלת מטעמו, אלא גם ע"י גורמים פרטיים. יש מקום למכירת קרקעות מבוקרת גם כספ־ ציב כדיניים — סבור שר־הבטחון — אלא שלא נראית לו האפשרות שתהיה רשות ממשלתית מרכזית אחת, שרק היא תוכל לבצע את הר־ כישה, כפי שהוצע ע"י שר־המשפ־ טים יעקב שמשון שפירא. לדעתו יש לאפשר לחברות קבלניות ציבו־ ריות, ההסתדרותיות ופרטיות, לרכוש קרקע בעצמן.

לדעת השר דיין, מכירת הקרקע תלויה ברצון רוכשי הקרקע לבנות. הוא סבור, כי יש להתיר מיד רכי־ שת קרקע ע"י חברות צבוריות ופר־ טיות לבניה בנבי סמואל, בבית־ להם ובירושלים רבה. נבי־סמואל איננה בתחום העירוני, בעצם, חלק בירוש־ לים.

לדעת מר דיין, הנושא התעורר לא בגלל שיקולי בחירות. היו גור־ מים פרטיים אשר ביצעו עיסקות וביקשו כבר לפני יותר משנה לד־ עת את תגובת הממשלה לעיסקות אלה. כבר אז הובטחה להם תשובה.

השר דיין נימנה על השרים אשר רצו לתת לגורמים אלה תשובה. למעשה קובע עתה מר דיין, שכבר בספטמבר 1970 הוחלט בממשלה בצורה מוסכמת על התיישבות ב־ נבי־סמואל הריקה מאוכלוסיה ער־ בית ואשר נמצאת מחוץ לגבולות תכנית אלון. אבל, הדבר לא בוצע. השאלה העומדת עתה לדעתו על הפרק היא באיזו מידה מתכוונת הממשלה להוציא לפועל את ההחל־ טה — אם תתקבל — לרכוש קרקע. (הסוף בעמוד 2, טור 7)

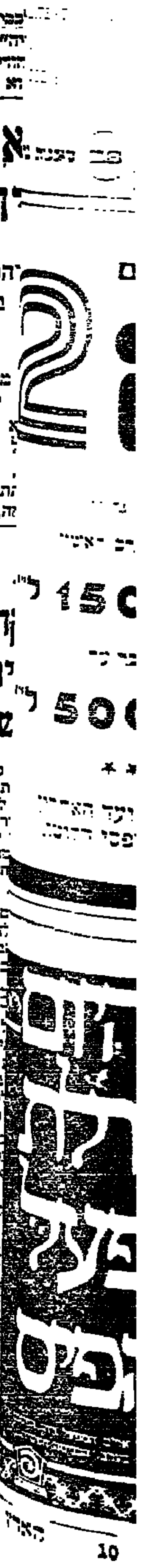

...אדאת יערוך ביקורים ביחידות הצבא בתעלה

...המלחמה: אינני מקל בכוחה של ישראל ולא מפריז בהערכתו ✶ מ"מ ראש הממשלה נפגש עם השגריר הסובייטי

מאת סופר „הארץ"
לעניינים ערביים

...א כבירים עומד לערוך ביקורים ביחידות הצבא ...רבות הכוהות לאורך ...תעלה, — כמסר אתמול כד ...ה, הגנראל אחמד איסמא־ ...יל עלי, בסיור באיזור המרכזי של התעלה, ביחידות החונות שם.

הגנראל עלי הצהיר, כי הוא אינו מקל בכוחה של ישראל אך גם לא מפריז בהערכתו הוא אמר, כי בצבא המצרי יש גורמים שהשתתפו בקר־ בות נגד החיילים הישראליים והם יודעים היטב את כוחה של ישראל. לדעתו האמצעי הטוב ביותר לעמוד בפני ישראל הוא ציון האמתי. כן קרא להיילים להמשיך באימונים ו ללמוד ביעילות את הסיכויים בנשק הרב התחייב המצוי בצבא המצרי ו אינו נופל כן הנשק של ישראל.

מקהיר נמסר אמש, כי מ"מ ראש הממשלה, ד"ר עבד אל־קאדר חאתם, נפגש אתמול עם השגריר הסובייטי במצרים, ולאדימיר וינוגראדוב. מקו־ רות בביירות הביעו את הסברה שה־ שגריר ביקש הבהרות על החילופים האחרונים בממשלה ...הצהרות המלחמה של מצרים.

עורך „אל־אהראם", מוחמד חסנ־ יין הייכל, הכחיש אתמול את הסיפור שנמסר ב„ניוזוויק" כאילו הודו ב... (הסוף בעמוד 2, טור 2)

...מאיר: על ...היר להכיר ...יוניות שארם ...שיח' לישראל

כפי שישראל צריכה להכיר ...ת העלה ...להפעיל את התעלה, כך צרי־ ...רים להכיר בחיוניות שארם ...לישראל ולאפשר לה לעמוד ...נה גם ...להציב ...להציב שם תותחים.

...אלה אמרה ראש הממשלה, ...זה באיר, בהסיבה לשאלות ...ברי־הנאמנים של האוניברסי־ ...בית עם נעילת כנסם.

...מאיר חזרה והסבירה את עמ־ ...אל ...כי בין הבדוים ...היא אמרה, כי לבני הבדוים ...ביר, אולם קום על אינו ...ככות את השקפותיו על ההד ...כתנאי לכדים.

...באיר הכיסבה, כי רוב רובו ...ם בישראל ...ינה ...וכן ...רוב העם באיר ...לגבולות 1967. לא בסיני ולא ...ביני.

...סבלת ...הוסיין באכת ...ה — אמרה הגב' ...הוסיין ...„ירושלים ערבית" משום ש־ ...ה אותה לאשר ליגאל ידין לא ...להתנגד לו. אפילו אם ...על הוזה שלום, כי יו־ ...רוב ולהבטיח שלעולם אכן ...כדי לבצע את ההסכם. כא־ ...איבי ביניים כוחות שנש־ ...להפילו במאו, — שאלה ...מהוסיפה, כי משום כך ...ישראל ההחזיק ראוי אל ה־ ...להבטיה לעצמה את הזכות ...בשטחים ובגי־הגנה לתביה.

פומפידו אישר הרכב הממשלה — בראשות מסמר

נטל לידיו בעקיפין הפיקוח בענייני חוץ

פאריס, 5 (ע"צ, יופ"י ורע"ר). הנשיא ז'ורז' פומפידו אישר ה־ יום את הרכב הממשלה החדשה בצרפת, בראשות פיאר מסמר, ו־ נטל לידיו בעקיפין את הפיקוח על ענייני החוץ; במנותו את אחד מעוזריו האישיים — מישל ז'ו־ בר — לשר־החוץ.

הרכב הממשלה הצרפתית החד־ שה מגלה נטיה קלה מן הימין ל־ מרכז והדבר משקף את הצורך שה־ שים הגוליסטים בשיתוף פעולה של המפלגות המרכז לאחר שזכו מח־ דש בבחירות הכלליות במארס, אך ברוב קטן בהרבה מבעבר.

במקום שר־ההגנה בממשלה הקו־ דמת, מישל דאברה, שהיה גוליסט מאנשי הקו הקשוח, נתמנה רובאר גאלה, כי שהיה שר־התחבורה ב־ ממשלה היוצאת.

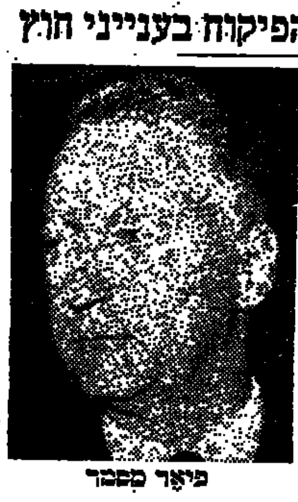

פיאר מסמר

ואלרי ז'יסקאר ד'אסטאן. מוסיף לכהן כשר הכלכלה והאוצר וגם שר־ הפנים ראימון מארסלאן ושר־החי־ נוך ז'וזף פונטאנה נותרו על כנם.

פיאר מסמר (57) יציג את ממ־ שלתו החדשה בפרלמנט בשבוע ה־ בא ואח"כ ימנה מספר סגני שרים (כמזכירי מדינה).

משקיפים סבורים, כי בהרכב ה־ ממשלה החדשה, המונה 21 שרים, מעיד על 3 תחומים עיקריים המע־ סיקים יותר מכל את הנשיא פומ־ פידו:

✶ ענייני חוץ ובמיוחד בעיות סחר ומטבע.

✶ הגשמת רפורמות סוציאליות עממיות שהובטחו לקהל הבוחרים ע"י הגוליסטים.

✶ ההתרחקות מן התדמית הגוליס־ טית הקשוחה.

הקבינט מחזק את מעמדו של שר הכלכלה והאוצר, ז'יסקאר ד'אסטאן, מן המפלגה הרפובליקנית העצמ־ אית.

את מינויו מחדש של ד'אסטאן רו־ אים כחיזוק להנחה שיהיה מועמד (הסוף בעמוד 2, טור 3)

דא־מירוויל ייבחר כנראה ליו"ר ועדת החוץ בצרפת

מאת אדיהו מאיפר
סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 5 (מיוחד ל„הארץ"). ק־ רוב לוודאי שמוריס קוב דא מיר־ וויל ייבחר ליו"ר ועדת החוץ של הפרלמנט הצרפתי, — במסרו היום עתוני צרפת.

מר דא־מירוויל הביע באחרונה באוזני סופר „הארץ" את תמיכתו ב־ נורמליזציה של יחסי צרפת ויש־ ראל. באחרונה נקט עמדה פחות דוגמטית ביחס לישראל, בהשוואה לגישתו בתקופת דא־גול. דא־מירוויל רמז, כי ראוי שצרפת וישראל יערכו ביניהן חילופי ביקורים בדרג שרים.

רבת־עמון, 5 (עיר). מערה ובה 5 קברים מן התקופה הביזנטית (בין המאה ה־4 וה־5 לספירת הנוצרים) נתגלתה בנאור, ליד רבת־עמון.

איטליה יוזמת גיוס סיוע כספי למצרים

כחלק מהסדר־ביניים בתעלה

מאת דן ברגליות
סופר „הארץ"

שר־החוץ האיטלקי, ג'וזפה מדיצ'י, ידון עם ארה"ב ועם מדי־ נות אחרות באירופה על אפשרות לגייס כ־5 מיליארד דולרים כדי לשקם את מצרים ואת ערי התע־ לה, כחלק מהסדר־ביניים לפתיחת התעלה לתנועת אניות.

מדיצ'י סבור, כי לאירופה אין אמ־ נם המשקל הפוליטי המלא; אך יש לה עצמה כלכלית. אין איטליה מר־ (הסוף בעמוד 2, טור 6)

הסנאט אוסר סיוע להאנוי בלי אישור מיוחד בקונגרס

ואן תיו: לא אבקש חיילים אמריקאיים

ואשינגטון, 5 (עיר). הסנאט האמ־ ריקאי הצביע היום ברוב של 88 נגד 3 בעד החלטה האוסרת לתת סיוע לצפון־וייטנאם בלי אישור מיו־ חד של הקונגרס.

ההצבעה מראה, כי תוכנית הנשיא ניכסון לסייע לשיקום צפון־וייטנאם כמחווה־של־שלום, תיתקל בהתנגדות קשה ביותר בקונגרס.

נשיא דרום־וייטנאם, ואן־תיו, אמר הלילה בוואשינגטון, כי לעולם לא יבקש שחיילים אמריקאיים יחזרו ל־ וייטנאם לסייע בהגנת מדינתו. הוא בטוח שצבא הדרום יכול לעמוד בפני מיתקפה צפונית כוללת.

5 קצינים בלבנון נדונו למאסר

השפוטים נמצאים בספרד

ביירות, 5 (עיר). חמישה קצי־ נים לבנוניים נידונו בהיעדרם ל־ עונשי מאסר בין 4 ו־10 שנים, על חריגות בתקופת זמן שילטון כתו־ כמשלות קודמות בלבנון.

בית המשפט הצבאי הלבנוני ב־ ביירות, זיכה לעומת זאת 11 קצי־ נים אחרים של המודיעין הצבאי.

בין הנאשמים הנעדרים גם מי־ שהיה ראש המודיעין הלבנוני, קו־ לונל גאבי להוד, הנמצא עתה, כנר־ אה בספרד. גם ארבעה מעוזריו נמצאים שם.

בין ההאשמות שהוטחו נגד הנא־ שמים — ביזבוז כספים והגבלת חירות האזרח.

הקולונל להוד נידון ל־10 שנות מאסר עם עבודת פרך.

אמריקאים יורשו לסחור בזהב

וושינגטון, 5 (עיר יופ"י ורע"צ). הסנאט אישר היום ברוב 68 נגד 23, חוק שירשה לאמריקאים להחזיק ב־ זהב, לקנותו, למכור אותו, ולסחור בו בדרכים אחרות.

הסעיף בעניין הזהב הוא חלק מן החוק בדבר פיחות הדולר.

בית"נ עדיין לא החליט בעניין חוק פיחות הדולר ההקובים לה, כולל ההצעה שתאפשר לאמריקאים לסחור בזהב, זו לראשונה מזה 40 שנה.

פוהיד נידון בלונדון לשנה וחצי מאסר

הודה בהחזקת אקדח ותחמושת שעמד להעבירם לשוודיה, למיבצע נגד ישראלים

לונדון, 5 (עיר יופ"י ורע"צ). ערבי פלשתיני, מחמד עבדול קארים פוהיד (24), שהגדיר את עצמו כקצין־קומנדו בחזית הצ־ באית של פתח, נידון היום לשנה וחצי מאסר, לאחר שהודה בהח־ זקה שלא כחוק של אקדח ותח־ מושת.

פוהיד, שנעצר בנמל־התעופה ה־ לונדוני הית'רו ב־25 בדצמבר אשת־ קד, זוכה מאשמת החזקת חומרי־נפץ בידיעתו.

האקדח האוטומטי והכדורים נתגלו אז בתחתית כפולה של מזוודתו, ו הוא טען, כי הוטל עליו להביא את המזוודה לשטוקהולם, לקראת פעולה נגד ישראלים בשוודיה. יחד עם זאת הכחיש שידע, כי במזוודה היו חומ־ רי־נפץ, וחבר המושבעים זיכהו ב־ סעיף זה.

פוהיד נעצר לאחר שאיש המכס הבחין, כי הוא מחזיק בדרכון מזויף של בוטסואנה.

הפלשתיני אמר בבית המשפט, כי השם פוהיד היה כינויו למשימה. כן אמר, כי יש לו גם כינוי בפתח — פאריס מקרה — אך סירב למסור את שמו האמיתי, משום שלא רצה לגרום קשיים לרעייתו ולמשפחתו ב־ ירדן.

פוהיד אמר, כי המזוודה נמסרה לו בבית־מלון בביירות. הוא ידע ש־ הוא נושא עמו אקדח אוטומטי ו־51 כדורים, אך טען, כי לא היה ידוע לו על 1,4 ק"ג חומרי־נפץ פלסטיים, נפצים ועפרונות־השהייה שהיו מוס־ תרים בתחתית הכפולה של המזוודה. כן טען בבית־המשפט, כי הסכים ל־ השתתף בפעולת פתח, בתנאי שאין היא מכוונת. הוא הצטרף לאירגון החבלה כדי להילחם בישראלים ו־ עבר אימוני־קומנדו באלג'יריה, אך הכחיש כל קשר עם ספטמבר הש־ חור.

ייכלא רק עד דצמבר

א. שם, סופר „הארץ" בלונדון, כו־ תב: פוהיד ירצה את מאסרו עד דצמבר שנה זו, בהתחשב בתקופת מעצרו עד כה וב„התנהגותו הטובה" בכלא.

היה זה גזר־הדין הראשון שניתן בבריטניה נגד טרוריסט ערבי (לא־ חר פסק־דין פלילי קודם בפרשת נס־ יון להתנקש במטוס אל על, בשלי־ חות כבדים), והוא בעל חשיבות פו־ ליטית: ראשית הוא מהווה ניצחון הקו התקיף של כוחות הביטחון הב־ ריטיים כנגד הקו הנוטה להתעלם מפעילות אירגוני המחבלים שבו דו־ גל משרד־החוץ. שנית, גזר־הדין קל יחסית ונועד להרתיע פעילות מחב־ לים ערבים בבריטניה, אך לא ל־ עורר את המחבלים להשיב עליו ב־ מעשי־נקם.

1 אחר חצות

השודדים קיבלו הכופר אך עדיין לא שיחררו בנות־הערובה

מנכנגלאדבאך, 5 (עיר ויו. פי.). שני שודדים הצליחו היום להימלט עם שתי פקידות בנות־ערובה לאחר מיקוח של 5 שעות עם המשטרה ל־ קבלת כופר של מליון מארק לשיח־ רורן.

השודדים נכנסו לבנק בעיר, הניחו על הדוכן הודעה מודפסת במכונת־ כתיבה והוציאו מתחת למעיליהם מק־ לעים.

השודדים ושתי בנות־הערובה, בה־ טה פטרס, בת 17, ואינגריד שובל בת 29, יצאו מהבנק ב־9 וחצי בערב והסתלקו במכונית מרצדס שניתנה להם ע"י המשטרה. הכופר נמסר ל־ ידיהם קודם ע"י שניים ממנהלי ה־ בנק.

✶ מזג האוויר

חם ויבש. בשבת: תחילה חם ו־ יבש, אח"כ ייעשה מעונן חלקית עם ירידה בטמפרטורה. כיתות החום ה־ יום: ירושלים 11 עד 27 מעלות; ת"א 11 עד 27; חיפה 13 עד 25; אילת 16 עד 30; רמת־הגולן 6 עד 25; באר שבע 10 עד 33; מפרץ שלמה 18 עד 29 מעלות.

ניקוסיה, 5 (עיר). טרוריסטים ר־ עולי פנים פוצצו היום תחנת משטרה בקפריסין, במסגרת מסע־אלימות של תומכי אנוסיס (איחוד עם יוון).

בגליון זה 30 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 64 עמודים

תרסום א. ארעלי

106

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

חשש למיתקפה קומוניסטית כוללת בדרום־וייטנאם

נותקו כל נתיבי האספקה לפנום־פן

סייגון, 5 (יופ"ע, ע"ר וע"צ). קרבות עזים גברו היום ברחבי דרום־וייטנאם, מסר הפיקוד ב־סייגון. מקור צבאי כאן אמר, כי דומה, שהקומוניסטים מכינים מי־תקפה כוללת.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 15)

מקור צבאי אחר אמר: „הקומוניס־טים מעולם לא רצו בהפסקת אש. הם רק מנצלים עתה את הודעה הצב־אית המשותפת, ועדות המשקיפים ה־בין־לאומית ואת השיחות בפאריס, כאמצעי להרוויח יותר זמן לקראת המתקפה".

פקידים צבאיים אמרו, שקומוניס־טים פתחו בהתקפות בכל האיזורים הצבאיים של דרום־וייטנאם, וגרמו היום לאש הכבדה ביותר מאז הפס־קת־האש.

בקמבודיה אמרו פקידי ממשל, כי הנשיא לון נול הכריז, שהמדינה ש־רויה במצב סכנה. הם הוסיפו, כי כל נתיבי האספקה לעיר הבירה פנום־פן נותקו ע"י הקומוניסטים.

סוכנות רויטר מוסרת, כי שיירת אספקה גדולה, בחיפוי אווירי אמרי־קאי, מפליגה עתה במעלה נהר המ־קונג, כדי לפרוץ את הכיתור של פנום פן. ספינות אלה מביאות דלק, מזון וציוד צבאי חיוני.

לונדון, 5 (עסס"א). חוק הג־נת המסוסים עבר אמש בשעה מאוחרת קריאה שנייה בבית ה־נבחרים. החוק ייכנס בקרוב לתוקפו, כאחר שגם האופוזיציה צידדה בו.

לבי
משק מלחמה
פושט את עורו
של האיש הקטן
[illegible]
כמה [illegible]
[illegible]
[illegible]
כמה [illegible]
איזה
יפרחו עוד
דם.
יום יום
אני שוגה
[illegible]
לחיות —
אני שוגה
[illegible]

ירדן הטילה חובת רישוי לסחורה מלבנון

עתון לבנוני: תגובה על מתן מיקלט לרוצחי ואספי תל

רבת־עמון, 5 (ע"צ). כל הס־חורות הלבנוניות המובאות לירדן חייבות מעתה ברשיון יבוא, — נאמר בחוזר שהפיץ שר־האוצר הירדני לכל תחנות־הגבול הירדניות.

עד כה לא דרשו בארוח שיטתי הגשת רשיון יבוא.

ההחלטה זו תגרום קשיים ניכרים ליצוא הלבנוני, בייחוד לאחר ש־עירק כבר נקטה צעד דומה ב־12 במארס כלפי סחורות יבוא מלבנון.

העתון הלבנוני „אל־באירק" ס־בור, כי החלטת ירדן נתקבלה בגלל נוכחותם בלבנון של 4 הפלשתינים שרצחו בנובמבר 1971 את ראש ממ־שלת ירדן, ואספי תל, בעת ביקורו בקהיר.

המצרים לא יתירו ל־3 הצרפתים לשוט בתעלת סואץ

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

שלטונות מצרים הודיעו, באמצ־עות מטה משקיפי או"ם, כי לא יתירו לשלושת הצרפתים העורכים מסע שלום, להיכנס לתעלת סואץ ולשוט לאורכה, כפי שמתכננים השלושה שהגיעו אתמול לאחד ממוצבי צה"ל בצפון סיני.

ההודעה המצרית נמסרה אמש ל־נציגי ישראל וזו הועברה לידיעת שלושת הצרפתים. נמסר, כי ה־שלושה עומדים בכל זאת על דעתם ואף הודיעו למפקד המוצב, כי ייצאו לדרכם ב־4.30 בבוקר. בכוונתם ל־שוט עד לפתח הצפוני של התעלה. בשלב ראשון הם מבקשים להיכנס לנמל פורט־סעיד ולשכנע שם את המצרים, כי לא ימנעו בעדם לבצע את שייט השלום שלהם. ההודעה ה־מצרית על הסירוב להתיר לשלושה כניסה לתעלה, הועברה אמש ע"י משרד־החוץ לשגרירות צרפת ביש־ראל.

גב' מאיר חתמה

(סוף מעמוד 1)

בדרך כלל גם שרים שפירסמו זכ־רונות, נגעו בנושאים שהטיפול בהם נסתיים, או לאחר פרישתם מתפקי־דם.

על כן יכולה ההודעה שפור־סמה אתמול להתפרש כרמז ברור מצד הגב' מאיר שאין בכוונתה להמשיך בתפקידה ב־בחירות הקרובות, או שמכל מקום היא תוסיף לכהן כראש הממשלה לתקופה קצרה בלבד.

סאדאת יעריך

(סוף מעמוד 1)

עבר הליקופטרים ישראליים למצרים וחטפו קצינים מצריים. העורך צ־יין, כי מדובר בניסיון של הליקופטר יש־ראלי להחזיר לשטח מצרים, אך הוא הודף באש נגד־מטוסים של המצרים. (ס)

מוסקבה: פעולת ישראל במיצרי באב אל־מנדב מהווה סכנה

„כיבוש האיים במיצרים ע"י ישראל בוצע בשיתוף עם נאט"ו"

מאת מיכאל גורדוס מיוחד ל„הארץ"

רדיו מוסקבה הזהיר אתמול מ־סכנה כתוצאה מן הפעילות היש־ראלית במיצרי באב אל־מנדב. „פעי־לות העלולה לגרום להסתבכות בינ־לאומית".

לטענת שידורי מוסקבה למזה"ת, בוצע כיבוש האיים במיצרים ע"י הישראלים במיסגרת של שיתוף פ־עולה עם נאט"ו, העוסק עתה בהר־חבת השפעתו להגדלת עוצמתו ב־איזור האוקינוס ההודי, כולל הק־מת בסיסים ומאחזים צבאיים באוק־ינוס ההודי ובאיים שנכבשו ע"י ה־ישראלים במיצרי באב אל־מנדב.

מיבצר נאט"ו באיזור — מוסרת מוסקבה, — הוא באי דיגו גר־סיה, הנמצא בצפון־מערב האוק־ינוס ההודי, שם בונה חיל־ההנדסה האמריקאי בסיסי־ים ואוויר שיק־לטו סוללות אטומיות ומפציצים א־טומיים על־קוליים של ארה"ב ובריטניה ומרכז תקשורת גדול.

לדעת מוסקבה, מהווה פעילות נאט"ו והישראלים באיזור איום ר־ציני לכל ארצות צפון־מערב האוק־ינוס ההודי, במיוחד בחצי־האי ערב. המפרץ הפרסי ומטרתה היא שמי־רה על האינטרסים של ארה"ב ו־בריטניה באיזור העשיר בנפט.

נתגלו מקרי אבעבועות בלונדון

לונדון, 5 (ע"צ). שלושה מקרי אבעבועות נתגלו בלונדון רבה וזו הוכרזה אזור פגוע עפ"י כללי ארגון הבריאות העולמי.

שלושת החולים — אשה בת כ־20 וגבר ואשה בני כ־30 — בודדו בבתי־חולים מיוחדים בלונגריץ', ב־מחוז קנט.

דורש מאסר של 3 שנים לפרופ' דויטש

מאת צ'ארלס ריצ'י כתב „הארץ" בגרמניה

בון, 5 (מיוחד ל„הארץ"). התובע הכללי של ממשלת בון דרש היום להטיל עונש מאסר של שלוש שנים על פרופ' הנס דויטש, מומחה־הפי־צויים האוסטרי־ישראלי.

פרופ' דויטש הואשם בנסיון לס־חוט במירמה מממשלת בון 35 מי־ליון מארק כפיצויים על ציורים שה־נאצים שדדו כביכול ב־1944 ממשי־פחת המוזאוני בבודפשט. הוא הצליח לקבל מבון 17.6 מיליון מארק, ש־חלקו בהם היה 7.8 מיליון מארק.

התובע הכללי אומר, כי הציורים לא נשדדו בידי הנאצים, אלא הוח־באו בבודפשט.

„גיבור ברית־המועצות" נאבק על עלייה לארץ

* השלטונות הסובייטיים: „עם עיטור כזה לא תזכה לצאת מכאן" *

„אשתך וילדיך נמצאים אתך בבריה"מ על כן אין הצדקה לתביעתך להצטרף למשפחתך בישראל" *

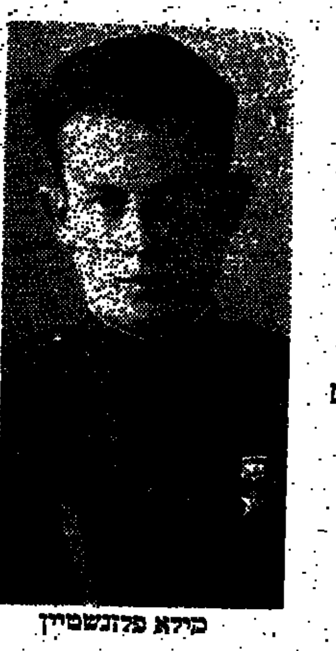

מילא פלונשטיין

מאת אדר קיסרי, סופר „הארץ"

מילא פלונשטיין, „גיבור ברית המועצות" — העיטור ה־צבאי הגבוה ביותר של הרוסים — פנה באחרונה לשלטונות הסובייטיים בוארקוב בתביעה להניח לו לעלות עם משפחתו לישראל.

השלטונות, שהגיבו בסירוב מוחלט, נימקו: „אתה גיבור בריה"מ. בעל עיטור כזה לא יזכה לעלות לישראל". נימוק נוסף שהעלו הרו־סים היה: „אתה מבקש להצטרף למשפחתך בישראל — אביך ואחותך. אולם, אשתך וילדיך הנמצאים אתך הם משפחתך ודי לך בהם".

השמיד 4 טנקים גרמניים

במלחמת העולם השנייה הופקד פלונשטיין — אז לייטננט צעיר בחיל־הרגלים — על יחידה בת 50 איש שמתפקידה היה לבצע פעולת־הסחה. בשעת הקרב הפעילו הגרמנים טנקים שנעו במעבר צר. פלונ־שטיין וצוותו הצליחו להשמיד 4 טנקים שחסמו את הדרך בפני יתר הטנקים הגרמניים ובלמו את התקפתם באותה גיזרה. כדור דום הם חדר לצוואר הקצין היהודי והכל היו בטוחים, כי הוא אבוד. כשהוחזר להולים בבריה"מ, מצא את שמו ברשימת גבורי ברית־המועצות „שנפלו למען המולדת".

המהנדסים שוללים טיוטת ההסכם שהכינו אנשי האוצר

טוענים שהטיוטה מעוותת את המסקנות של הבורר משל * מכינים הצעה נגדית

מאת אמנון ברזילי סופר „הארץ"

המהנדסים דוחים את טיוטת הס־כם השכר שהכינו האוצר והגישו להם. הם טוענים, כי הטיוטה מהווה הרעה ניכרת בתנאיהם והיא פירוש מעוות למסקנות משל לגבי תביעות השכר שלהם.

המזכיר הארצי של הסתדרות ה־מהנדסים, אהרון מדנס, הגדיר את טיוטת ההסכם כ„איומה ונוראה" וכמסמך „קלוקל" ביותר. הוא אמר, כי „יש כאן נסיון לפגוע בהישגים שהושגו לפני שנים ואשר לא עמדו כלל לדיון בדו"ח הבורר". בעקבות ההתנגדות לטיוטת ההסכם, החלו ה־מהנדסים לעבד טיוטה משלהם, ש־לדעתם היא מבוססת להלוטין על מסקנות הבורר.

מר מדנס ציין מספר סעיפים ב־טיוטת ההסכם של נציבות שירות המדינה, שיש בהם משום הרעה ב־תנאים, ביניהם: ביטול הוותק הנו־סף למהנדסים בעלי תואר שני ו־שלישי (מהנדסים אלה היו זכאים ל־דרגה אישית בתוספת שכר של עד 10% [illegible]); לבעלי דרגה אישית לא תינתן לאחר שלוש שנים תוספת שכר של 5% [illegible] לדרגה הגבוהה יותר, כפי שמופיע במסקנות הבורר [illegible] כי דרגה האישית של הב־וגר תתורגם לדרגה [illegible] ולא [illegible] כי הבוגר [illegible] להעלות הב־[illegible] במקומות העבודה. [illegible] המהנדסים, יש בכך כדי ל־[illegible] השכר של הס־[illegible] עובדי המדינה, [illegible] כי יש מקום להעלות הבר־[illegible] ספציפיות.

מ[illegible] האוצר נבכר כי טיוטת ה־הסכם שעובדה השלוחה למהנדסים, מהווה הפתק המדויק של בסקנת משל. עפ"י המהנדסות של בר בהול, — אמרו חוגי האוצר, — בוטל ה־קידום האוטומטי כולל את כל הע־דרוגים של דרגה אישית, לרבות ה־תוספת לתארים שני ושלישי. עד במבר, שכל הלוקח־תוצאות אמר יה־[illegible] המהנדסים על פירוש סעיף זה או אחר, יתברר עפ"י הוראה [illegible] אצל מר משל, כשופט ב־נושאים אלה.

לפי דרישת המהנדסים היו הב־[illegible] אמורים להפגש עמם לדון בשבוע הבא. בגלל צירוף כוחה של המהנדסים, הת־[illegible] המשך הדיון ולפירוש הוא לא נקבע מועד חדש.

פומפידו אישר הרכב הממשלה

(סוף מעמוד 1)

לבחירות לנשיאות ב־1976, אם פומ־פידו לא יציג מועמדותו־הוא.

מינוי מישאל ז'ובאר (51) שהיה מזכ"ל ארמון הנשיאות והמתקף התפ־קיד זה יועץ לראש המדינה — מ־עיד לדעת משקיפים, כי פומפידו מעוניין לשלוט „בענייני" החוץ ב־מידה שלא עשה בעבר. הצעד נע־שה לקראת התפקיד שמקווה צרפת למלא בשיחות העולמיות בענייני סחר ומטבע. ז'ובאר לא כיהן עד כה במשרה נבחרת.

על הנטייה לעבר המרכז מעידה פרישת גוליסטים אורתודוכסיים מ־סוגו של מישל דברה והישארות קבוצת ז'יסקאר ד'אסטאן בשילטון. ידידו הקרוב של ד'אסטאן, ראמון מרסלאן (שר־הפנים) שולט ב־כהונת המשטרה ואילו פונטאנה יב־הל את ענייני החינוך, שיזכו עתה בתקציב גדול יותר מתקציב הבי־

חות המהוריים. מינויים של דורד גרם (בן האגף השמאלי של הגו־ליסטים) לשר העבודה ושל מי־של פוניאטובסקי, בעל הנטיות ה־ליברליות, לשר־הבריאות, מרמזים על כוונת הממשלה לתת את דעתה ל־בעיות האזרח הקטן.

בון: ביקור בראנדט בישראל מכוון לחיזוק היחסים

מאת צ'ארלס ריצ'י כתב „הארץ" בגרמניה

בון, 5 (מיוחד ל„הארץ"). ממש־לת בון הכריזה היום, כי ביקור ה־קאנצלר בראנדט בישראל ב־7 ב־יוני מכוון לחיזוק היחסים הטובים בין שתי המדינות.

חוגי ממשלה בבון מייחסים חשי־בות רבה לשיחות שיקיים הקאנצלר עם ראש הממשלה, הגב' מאיר. מל־בד סקירת היחסים בין שתי האר־צות, ידון מר בראנדט עם הגב' מאיר בשאלת המזרח ובאפשרויות לפיתרון שלום צודק במזה"ת. בנו־שא זה מעוניינת בון לדון עם כל ארצות המזה"ת שיש להן יחסים עמה.

מקור במשרד־החוץ אמר, שאין לצפות, כי מר בראנדט ישוחח עם המנהיג הסובייטי ליאוניד ברז'־נייב בעת ביקורו בגרמניה־המער־בית בשאלת היחסים בין בריה"מ לישראל. המקור אמר, שהנושא מ־עניין, אך עדיין מוקדם לדון בו ב־כובד ראש.

מכבי ת"א גברה בקושי בכדורסל על ר"ג

מאת סופר „הארץ"

אלופת הליגה הלאומית בכדורסל, קבוצת מכבי ת"א, התקשתה אמש לגבור בשמינית גמר גביע המדינה על אלופת הליגה הארצית הפועל רמת־גן, בשיעור 81:89 לאחר 41:44 במחצית.

במחצית הראשונה הפתיעו הרמת־גנים את מכבי כאשר הוליכו ב־9 נקודות יתרון, אולם התאוששות ש־חלה בקבוצת מכבי הקנתה לקבוצה זו יתרון, אשר עד לסיום סוכל לא־פגז ע"י הרמת־גנים השאפתנים. מיכה שוהריץ וחיים שטרקמן היו הטובים במכבי, בעוד שסטיב קפלן היה השחקן הטוב בקבוצת ר"ג ו־במגרש כולו.

קלעו למכבי: שוהריץ 27, שטר־קמן 16, לדיה 14, ברקוביץ 14, נוי־מרק 11 ומנקין 3. לר"ג: קפלן 27, אקוס 15, מליניאק 14, צ'חנובסקי 11, לוי 6, ברגר 4, הצבי 2 והוך 2.

שפטו שנארך וצפוני, לעיני 1200 צופים, במגרש הפועל בגבעתיים.

המפלגה הליברלית
פעולות
ראה עמוד 30

למעשה אין גובים

(סוף מעמוד 1)

בות את כופר השכלה, מסרו היום מקורות מהימנים.

נראה, כי ההגירה היהודית מ־בריה"מ קטנה במקצת מאשר אש־תקד, שבה קיבלו 30 אלף יהודים אשרות יציאה.

נראה, כי השילטונות עובדים ב־הבחנות, שפרסים עליה החלפ־ב החודש שעבר, שלא לגבות את ה־כופר. המקורות מסרו, כי ליהודים המקבלים אשרות יציאה נאמר ש־החוק בעניין הכופר אינו עוד בתו־קף.

המקורות הוסיפו, כי במארס יצאו מבריה"מ קצת יותר מ־2500 יהודים. כ־4500 הורשו לעזוב במארס ובפב־רואר.

מקורות יהודיים במוסקבה מוסרים, כי מדענים ואנשים אחרים שלא קיבלו אשרות יצי־אה בעבר בנימוק של „אינ־טרס המדינה", אינם מקבלים אשרות גם עתה.

על כל יהודי המורשה לצאת מ־בריה"מ ממתינים אלפים לקבלת אש־רה — הוסיפו המקורות.

נעצרו חשודים בפציעת המוכתר מעזה, אשתו ובתו

(ע.). זרועות הבטחון עצרו מס־פר חשודים במחנה הפליטים נוסייראת, לרגל נסיון ההתנקשות בחיי של אחד המוכתרים ובני משפחתו.

על ההתנקשות נודעו הפרטים ה־באים: ביום ד' סמוך ל־8 בערב דפקו אלמונים על דלת דירתו של סבי ר' סירים איברהים, (55) ו־דרשו ממנו לבוא עמם. כאשר נפ־תחה הדלת, הבחין המוכתר בבני־צעירים לא־מוכרים לו וסירב ללכת עמם. פרצו חילופי מילים ביניהם ו־הצעירים האשימו את המוכתר ב־שיתוף פעולה עם השילטון. לפתע שלפו השניים תת־מקלעים ופתחו ב־אש. בן הירייה נפגע האיש, אשתו רינה הליל אל־נגר (50) ובתם בהי־סין (18).

למקום הגיעו תוך זמן קצר חיילי צה"ל, שהעבירו את הנפגעים ל־אחר טיפול ראשוני [illegible] ב־מקום, לבי"ח בבאר־שבע, כשם נמ־סר בערב מצבם הטוב.

הצעירים שנבלעו בחשיכה אמרו הם כ־חו של פתח הקורא למאבק נגד השילטון והמונעים כל מגע עמו.

קוסיגין: חוק הכופר יישאר

(סוף מעמוד 1)

ארצו תכבד את הזוזה שהחמה עם מצרים ותוסיף לספק לה נשק, משום שמצרים זקוקה לצבא חזק כדי ל־הגן על עצמה מפני תוקפנות וכדי לשחרר את אדמותיה. על שאלת אחד הכתבים הישראלים מדוע אין ל־בריה"מ קשרים דיפלומטיים תקינים עם ישראל כמו עם ארצות־ערב, אם ברצונה לפעול לשלום במזה"ת, השיב קוסיגין: „אין אנו יכולים לנ־קוט אותה עמדה כלפי תוקפן וכלפי הקרבנות של התוקפנות — כלפי ישראל, אשר כובשת שטחים שאינם שייכים לה ומרחיקה אנשים חפים מ־פשע וכלפי השואפים להחזיר לעצמם אדמות השייכות להם". קוסיגין הו־סיף: „רבבות פלשתינים נאלצו לחיות חיים עלובים באהלים במדבר במשך שנים רבות. העולם חייב ל־הכיר באי־הצדק שנעשה לעם הפלש־תינאי ולתוקפנות המבוצעת עדיין ע"י ישראל".

המצב במזה"ת הוא אחד המסוכנים ביותר לשלום העולם. אין להשלים עם המשך התוקפנות הישראלית נגד ארצות־ערב — הטעים קוסיגין. הוא ציין: „היינו בין יוזמי הקמת מדי־נת־ישראל. אנו עדיין נוקטים היום בעמדה, כי ישראל כמדינה צריכה להתקיים ולזכות בערובות לקיומה הבלתי־תלוי".

קוסיגין התרגז מאוד כאשר כתב „ידיעות אחרונות" שאל אותו איך מתיישבים דבריו בעניין התוקפנות הישראלית עם העובדה שלבריה"מ יש יחסים עם ארה"ב, שהיא „תוק־פנית" בווייטנאם, ועם התוקפנות ה־סובייטית נגד צ'כוסלובקיה והונגריה.

הוא השיב בקצרה: „אתה מודאג [illegible] כי התוקפנות האמריקאית בווייטנאם היתה צודקת וכי ישראל הקטנה יכולה גם היא להיות [illegible]".

פאלמה: אבקר בישראל

ראש ממשלת שוודיה, אולוף פאלמה, אמר לסופר סט"א, כי בשיחתו [illegible] עם מר קוסיגין נגע בשאלות היחסים בין ארצות ערב וישראל. פאלמה אמר גם, שהוא יבקר בישראל עפ"י הזמנת ראש הממשלה גב' מאיר, לאחר הבחירות בשוודיה בעוד שנה וחצי.

הרוג ופצועים בכביש השרון

(ע.). אדם אחד נהרג ו־4 נפצעו מהם שניים קשה, בתאונת דרכים שאירעה אמש בכביש השרון.

בשעה 18.00, בקרבת מושב [illegible]רה, התנגשה מכונית סוסיתא שבאה מכיוון צפון, באוטובוס אגד שנסע מתל־אביב. במכונית היו 5 [illegible]עים, מהם נהרג אחד ושניים נפצעו קשה ואושפזו בבי"ח מאיר [illegible]. שני נוסעים נוספים שנ[illegible] נחבשו ונשלחו לבתיהם. נוסעי האוטובוס לא נפגעו (על עוד [illegible] שנהרגו אתמול בתאונות — בעמוד 3).

פקינג, 5 (ע"ר). סין תחל [illegible] ב־18 בח.ז. את הקו האווירי הבין־לאומי הראשון שלה, אשר [illegible] בין פקינג לאלבניה, דרך [illegible] ורומניה.

דיון בעבודה בדחיית הבחירות להסתדרות

הדיון הובא למזכירות הלשכה לפי דרישת בן־אהרון

מאת דן כספי סופר „הארץ"

בעיית ההסתדרות והבעייה האם לקיים את הבחירות להסתדרות ב־מועד, עמדו אתמול בדיון של שני המוסדות המרכזיים במפלגת־העבו־דה: במוסד המצומצם של מזכירות הלשכה ובמרכז המפלגה. היה זה הדיון הרשמי הראשון במחלוקת ש־מאחורי הקלעים, בדבר דחיית הבחי־רות להסתדרות המשך כהונתו של מר יצחק בן־אהרון.

מזכירות הלשכה התכנסה אתמול כשעה וחצי לפני פתיחת ישיבת ה־מרכז, לפי דרישת מזכ"ל ההסתד־רות. בישיבה השתתפו נוסף לחברי המזכירות מספר חברי הוועדה המר־כזית של ההסתדרות, גם חברי ה־ועדה המסדרת, המטפלת בהסתדרות בעניין הבחירות.

„הפרעות אטמוספריות"

בפתיחת הישיבה אמר מר בן־אהרון, כי על אף סיכום בלשכת המפלגה לגבי מועד הבחירות להס־תדרות, עדיין לא נעשה די לקראת הבחירות ואפילו לא ידוע מי ינהל את מערכת הבחירות. לדבריו „היו כל כך הרבה הפרעות אטמוספריות, עד שאין מנוס מלכנס מוסד מוסמך ולהחליט סופית מתי יהיו הבחי־רות". מר בן־אהרון צידד בתאריך ה־11 בספטמבר כמועד הבחירות ו־אמר שהכוונה היא להרכיב מטה ש־יהיה מבוסס על אנשי הצמרת ב־הסתדרות.

לתביעה זו התנגד מזכ"ל המפל־גה, אהרון ידלין, שקבע, כי את ה־בחירות „ינהל מבית המפלגה". הוא נקב בשמות המיועדים לניהול מע־רכת הבחירות — יו"ר מחלקת ה־אירגון, ישראל גרניט, ויו"ר מחלקת ההסברה, דב צמיר. הוא הבהיר, שמר אברהם עופר הודיע לו, כי אינו רואה אפשרות לעמוד בראש מטה הבחירות להסתדרות וכי „הודעה זו הכבידה על המטה ההכנה לבחירות".

מר ידלין אמר, כי דחיית מועד ה־בחירות „לא נראית לו", אך אם יהיו בחירות להסתדרות בספטמבר, יש לנהל מערכת בחירות רצופה ואחוד אז שיהיו סיכסוכים פנימיים בין שליחי המפלגה.

פנייה לבן־אהרון

בעד דחיית הבחירות עד האביב הבא יצא מר דב צמיר, שפנה לבן־אהרון בקריאה לא להעמיד את ה־עניין בצורה אולטימטיבית. מר צמיר חזר על תביעתו הקודמת של בן־אהרון — להפריד בין בחירות להס־תדרות ולכנסת בשני נושאים נפרדים. דברי מר צמיר התפרשו בצמרת ה־מפלגה כביטוי לעמדה חדשה המת־בקשת בחטיבת מפא"י — לדחות את הבחירות להסתדרות, אך להבטיח את המשך כהונת בן־אהרון. לעמדה זו הצטרף גם מר גרטים.

מר מרדכי סורקיס הוסיף לדרישה להעביר בלשכה את שאלת מועד הבחירות, את תביעתו להכריע ב־מרכז המפלגה מי יהיה המזכיר ה־בא של ההסתדרות. הדיון לא סוכם.

עתון בקפריסין: מחבלים מכינים התקפה על שגרירות ישראל בניקוסיה

מאת אלכוס קונסטנטינידיס סופר „הארץ" בקפריסין

ניקוסיה, 5 (מיוחד ל„הארץ"). מחבלים ערבים מתכננים התקפה על שגרירות ישראל בניקוסיה, — כו־תב עתון ערבי של העדה היוונית באי, המוסר על צילומים של הסג־רירות והדיפלומטים הישראלים ש־ערך צעיר ערבי.

נשיא פינלנד: תביעת סטאלין לגבולות בטוחים היתה צודקת

„ביטחון רוסיה עמד בסכנה מול היטלר"

מאת אליהו הכבי סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 5 (מיוחד ל„הארץ"). נשיא פינלנד, א. קקונן, אמר, כי מלחמת ארצו בבריה"מ בחורף 1939/40 היתה מיותרת והאשים בה את מדינאי ארצו שדחו את תביעות סטאלין לגבולות בטוחים לבריה"מ. בטחון בריה"מ, — אמר, — עמד בסכנה מול איומי היטלר וכל בק־שות בריה"מ לחתום על חוזה הגנה עם פינלנד, נידחו.

מר קקונן אמר שחוזה הידידות בין פינלנד לבריה"מ מ־1948 נתן לארצו אפשרות לשיתוף פעולה קונסטרוקטיבי עם הסובייטים.

דברי הנשיא הפיני שפורסמו ב־כותרות ראשיות בעתוני ארצו נאמרו בסעודה לכבוד נשיא בריה"מ, ני־קולאי פודגורני, המבקר בפינלנד.

הנשיא פודגורני הזכיר בדברי תשובתו, כי חוגים ריאקציוניים ב־פינלנד נוטרים איבה לבריה"מ. בדב־רו על המזה"ת שב והציג פוד־גורני את עמדת מוסקבה שיש לכ־פות פתרון מדיני על ישראל.

[illegible] מנהיג המפלגה ה־קומוניסטית [illegible] לאוניד ברז'נייב, אישר היום, כי יבקר השנה במערב־גרמניה, כפי [illegible] היום הקאנצלר וילי בראנדט בפרלמנט.

דיין חוזר ותובע

(סוף מעמוד 1)

בניהול הבקעה, — סבור השר דיין, — אינו יכול למלא כמה תפ־קידים כלכליים רציניים נוספים. הוא אינו יכול למלא תפקידים בשמו־רות ערביות־יהודיות שטח־הבטחון כגון בהן. אם יש שותפות כזאת במגזבה ומבקשת לרכוש קרקע בפלצת — אין לאסור זאת עליה רק משום שהשותף הוא ישראלי. [illegible] לא יכול להיות כל עיכוב בעיסקה כזאת.

[illegible]

עמדת שר־הבטחון היא, שלא נצ־רך די פעילות בהתנחלות העירו־נית. יש יותר מבקיעים הרוצים לב־נות מפעלים בקרית ארבע בחברון [illegible] המסחר [illegible] גם פעילות כלכלית גבוהה [illegible] יהודית־ערבית לפתיחה [illegible] בית [illegible].

[illegible] הוא סבור, כי [illegible] יהודי [illegible] בישראל. [illegible] בהתקנת [illegible] בישראל — כך גם אין [illegible] קרקע [illegible].

כך דיין [illegible] חיוביות [illegible] במפלגת העבודה על עתיד השטחים. הוא היה מוכן לכתוב כגון ל־הודעה כגם הוא רואה מבחינה עק־רונית „יצה היהודי" בעבודה הער־בית בישראל. אולם, לדעתו, המגו־רים הארציים יהודי [illegible] לפרסם הנחיה כזאת — לא היו מבצעים בצד החלטה כצבית להפסיק את עבודת פועלי השטחים בישראל (ראה גם בעמוד 3).

אסליה יוהמת

(סוף בעמוד 1)

[illegible] מכלל אפשרות [illegible] ל־קבל־קיום בלכלי [illegible] את הלו־הב בלוב — יצחק את [illegible] להן [illegible] לפניה [illegible].

כי מדיני [illegible] בני בלדה כאיר. [illegible], אבא אבן, כי הוא [illegible] [illegible] ב־[illegible] לפתיחת [illegible] ה־כלכלי [illegible].

[illegible]

בירושלים [illegible] מקורות יהודי [illegible], כי העבודה ה־[illegible] בלבד. [illegible] האפ[illegible] ישראלית [illegible] בכל [illegible] פתח [illegible] ישראל [illegible] את [illegible] תנאים.

ישראל הבהירה, כי לא תוכל לקבל הכתיב על [illegible] כבר ב־[illegible].

[illegible], כי על ישראל להיתבא־בכל [illegible] ביהודה ו־[illegible] כדי להצדיק ו־[illegible] אל [illegible] — ב־[illegible] — [illegible] בצ־רים, אך לא [illegible] ביטחון ישראל [illegible] בגבעות [illegible] וכן [illegible].

[illegible]

גם מר אבן הוא בדעה, כי לא [illegible] יהודי [illegible] היא, [illegible] בבעיה [illegible] אליה.

בקורות [illegible] בירושלים אמרו, כי [illegible] אפשרית לוושינגטון ב־[illegible] על [illegible] לישראלים [illegible] מצרים, העשוי להיות גם [illegible] ולהביא לתהליכים מדיניים. אך אין להניח, כי מדובר [illegible] עתה אלא לאחר שנה או כמתיים. להערכת [illegible] לישראל [illegible] בפקידות [illegible] בהנהגה הקודמת עם הגעתו [illegible] באוף 1971, [illegible] אחה"צ [illegible] יצחק רבין [illegible] בשבתו לוושינגטון [illegible] סיס־קו.

זכו בפיס

בסך 150,000.— ל"י זכו המספרים: 306418; 703412.

בסך 50,000.— ל"י זכה המספר: 183031.

בסך 12,500.— ל"י זכו המספרים: 383074; 515715.

בסך 6,250.— ל"י זכו המספרים: 043636; 123144; 480810; 564392.

בסך 600.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־04001; 00619; 09018; 37161; 67615; 40969; 69512; 75882; 80158; 81231.

בסך 250.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־00619; 11697; 15146; 17850; 19811; 26778; 36485; 41881; 50390; 52118; 56460; 59340; 69618; 70898; 72882; 77966; 77965; 80652; 82295; 83243; 86506; 88530; 94096; 96308; 96780.

בסך 100.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0813; 3156; 4994; 7186; 7267; 7633; 7872.

בסך 4.— ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־8.

בסך 1,250.— ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 153851; 223367; 236038; 268582; 239459; 277607; 363159; 381752; 375418; 475259; 428823; 471899; 491906; 510503; 627086; 676098; 684785; 688301; 723472; 733791; 763206.

כן היו זכיות בסך 50.— ל"י.

הננו מודיעים בצער על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

משה גדשון בן בנימין אורמן

ההלוויה תצא היום, יום ששי, ד' ניסן תשל"ג (6.4.73) בשעה 11.00 לפנה"צ מבית המנוח שדרות הנשיא קרית אתא, לבית העלמין בקרית אתא.

המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתה של סבתנו

אולגה ברויר ז"ל

אלמנתו של פרופסור יוסף ברויר ז"ל

ההלוויה התקיימה בירושלים אתמול, יום חמישי, ג' ניסן תשל"ג (5.4.73).

המשפחות המתאבלות:
ינאי, יניב, לוזוני

אנו מודיעים בצער רב על מותו של עובדנו הנאמן

יוסף כץ

ומשתתפים בצער המשפחה.

בית „אורדי"
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על מותה בשיבה טובה של

חיה סכין

בת ר' ישראל ליטבסקי ז"ל

ההלוויה תצא היום, יום ו' ד' בניסן תשל"ג (6.4.73) בשעה 13.00 בצהריים [illegible] ביבנאל.

המתאבלים:
הבת, החתן והנכדים

במלאת שלוש שנים לפטירת יקירנו

השופט צבי אלון ז"ל

תתקיים אזכרה ליד קברו בבית העלמין בקרית שאול ביום שלישי ח' בניסן תשל"ג (10.4.73) בשעה 3.30 אחה"צ. נפגשים ליד שער בית העלמין.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

שמואל גולדברג ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה וגלוי המצבה ביום ראשון, ו' ניסן תשל"ג (8.4.73).

קרובים ומוקירי זכרו יתכנסו בשעה 3.00 אחה"צ בשער בית העלמין בגבעת שאול, ירושלים.

תודתנו נתונה לכל המנחמים באבלנו הכבד.

אנליזה גולדברג ומשפחתה

במלאת שלושים לפטירת אמנו וסבתנו

בתיה זויער (הלפמן)

אנו מתייחדים עם זכרה יחד עם כל המשפחה בישראל.

משפחת הלפמן

מבצע נקיון ב־56 ישובים

מאורגן ע"י:

האגודה לתרבות הדיור
הקריה, רח' ג' 13 תל־אביב טל: 254174
והרשויות המקומיות

בשיתוף עם:
משרד הבריאות
משרד השיכון
משרד החינוך והתרבות
„עמידר"
„עמיגור"
ההסתדרות הכללית

הארץ

יום שישי, ד' בניסן תשל"ג
6 באפריל 1973

ירושלים: רח' ההצלה 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273; חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623312. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א

העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O.B. 233, Tel. 623311

דרושה יד חזקה באירופה

לא חולף שבוע בלי שנתבשר כי באחת מארצות אירופה נמנעה פעולה של מחבלים ערביים נגד משרות ישראליות או יהודיות. פעם בפעם מלווה הדבר במעצר המחבלים. בצרפת נעצרו לפני ימים יהודי ורופאה אנגליה כשברשותם חומרי נפץ. קודם לכן נעצרו באוסטריה ובאיטליה ערבים שהתכוונו לפגוע במבטח העולים היהודים מברית המועצות. הידיעה האחרונה מספרת על מעצר שני ערבים בנמל התעופה הבינלאומי של רומא כשבאמתחתם רימוני־יד קודים.

אם בקרו החודשים כגון בקבצת אלה מאלה, הרי סופה של פרשיה זהה: המחבלים יושבים בכלא ימים ספורים, נחקרים ואחר משוחררים לחופשי. אלמלא קיפחו אנשים רבים את חייהם בפעולות המחבלים באירופה יכול היה הדבר להראות כקומדיה משטרתית של ערבים הנתפסים חומרי נפץ ונשק, שאינם נענשים לרוב להכריע אותם כי היגם חברי הפתח או ספטמבר השחור ושכוונתם היתה לבצע פשע, זוכים להסיבות ואינם עומדים לדין. אין כמעט מדינה אירופה בלא הטאה בהתנהגות כזו. כך באוסטריה, אנגליה, צרפת, שוויץ ואיטליה. זו האחרונה הגדילה לעשות כאשר שחררה את שני הערבים, גם הם חברי ספטמבר השחור, שהחדירו בשעתם ביטפון לכבוש נוסעים של אל־על.

שיתוף הפעולה לו זוכה ישראל מצד מדינות אירופה במלחמה בטרור הערבי מוגבל מלכתחילה. אף שהערנות של שירותי הבטחון במערב אירופה גברה, אין שיתוף הפעולה חורג מתחום המניעה, וזאת באורח חלקי בלבד. המחבלים נוטלים סיכון מצומצם מאד בפעולותם באירופה ואפשר לצפות משלטונות המדינות השונות כי ידיהם עליהם בכל אמצעי העומד לרשותם. הוכח כבר לא פעם שבר כברה של מדיניות יד־חזקה כלפי המחבלים. מוטב שלקח זה ייזכר בבירות אירופה גם בתקופה זאת של שקט יחסי.

מצעד צה"ל בירושלים

צעדו ההפגנתי של מזכיר ההסתדרות, מר יצחק בן־אהרון, החזיר את ההזמנה לצפות כבוד במצעד צה"ל ביום העצמאות, היה ביטוי — קיצוני אמנם — לביקורת שהיא נחלת רבים כלפי החלטת הממשלה לקיים את מיצעד צה"ל בירושלים כאירוע מרכזי של חגיגות חצי היובל למדינה. עוצמתה הצבאית של ישראל אינה זקוקה להמחשה באמצעות שיירות טנקים וצעדת יחידות צבאיות בחוצות ירושלים. מבחינה זו המיצעד כיום — בניגוד למצעדים שקויימו בשנים שקדמו למלחמת ששת הימים — אינו מבשר שום בשורה לאומית. עריכת המיצעד תעלה ממון רב שניתן היה להפנותו למטרות חשובות, צדקות ושימושיות יותר מאשר מיצעד הראווה. גיוסם של רבבות החיילים לצורך מיפגן הוא אף הוא דבר שיכולים אנו בלעדיו.

גרוע מזה: המיצעד הצבאי בירושלים יעוות את דמותה של ישראל ויגזור לתעמולה העוינת לישראל המנסה להציגה כמדינה מיליטריסטית, הרואה בכוח הצבאי את סמלה המרכזי ביום חגה. בשם זה יוחמר בכל הגעגוע שהמיצעד יעבור בירושלים, עיר שרבים רואים בה סמל לשלום, וכי נתיבו יעבור בלב חלקה הערבי של העיר.

כנגד כל הנימוקים האלה, הובא בממשלה נימוק כחור על הרווח המיצעד לשם בידור התיירים האמורים לבוא לישראל ביום העצמאות. נימוק זה מעיד על שיקול דעת גרוע ואף על חוסר הבנה לצורכיהם האמיתיים של התיירים. אילו היתה הממשלה מפנה חלק מהסכום שיוצא במיצעד צה"ל לשיפור ותיקון בתי הארץ ובחופיה, למשל, היתה עושה שירות גדול פי כמה לתיירים הבאים אלינו.

אך כל הנימוקים האלה לא ישנו את החלטת הממשלה. המיצעד יהיה לעובדה, אפילו יוכח באותות ובמופתים כי אין צורך. נותר רק לקוות כי ייעשה מה שניתן עדיין לתיקון: הגבלת ממדיו הצבאיים במידת האפשר, שילוב אלמנטים אזרחיים, של אגודות ספורט וקבוצות מחוללים. אין לנו צורך במצעדי צבא כבאים. לא בכך בצוע כוחנו ולא זהו סמלנו.

לסכל תכסיסי ההשהייה

שר המסחר והתעשייה מר חיים בר־לב תומך בבקשת מפעל נשר להתיר לו לחצוב בגן הלאומי בכרמל. עובדה זו היתה ידועה מאז דיוני ועדת השרים המיוחדת שניסתה לברר את עתיד המפעל. מר בר־לב נימנה על חמישה חברי הוועדה ההוא שנקטו בה עמדה ברורה נגד דעת הקהל התובעת לשמור על אופיו של הגן הלאומי.

שלשום התוודעו גם חברי ועדת הפנים של הכנסת לעמדתו של מר בר־לב. על פי ידיעה של סופר „הארץ" כאתמול ביקש שר המסחר והתעשייה מהוועדה להקצות לנשר שטחים נוספים לחציבה בתחום הגן הלאומי. לא ברור מדוע ועדת הפנים של הכנסת היא הכתובת לבקשתו של מר בר־לב; עיסוקה בנושא נובע מההתעניינות הציבורית שעורר, אך אין לה שום מעמד לאשר מקומות לחציבה, כשם שלא היה להודעת השרים המיוחדת שמר בר־לב נימנה על חבריה.

המהלך העיקרי המתבקש עתה היא פניה של חברת נשר לרשויות התכנון לקבלת רשיון חציבה. נשר נמנעת מכך במכוון כדי ליצור לחץ של זמן. החברה מעריכה כי על־ידי דחיה בהגשת הבקשה לקבלת מרחב חציבה חדש, היא תיצור לה זבנים כזה שלא תהיה אפשרות ריאלית להפסיק את בית החרושת לכקור הציבה מן הגן הלאומי.

תכסיס המפעל שקוף. הממונים על הבניה בישראל כך הראוי שיתעוררו מאדישותם וידרבנו את מפעל נשר לנקוט הליכים הקבועים בחוק ולא לעקוף אותו. המחסור הנוכחי במלט חייב להגיע לרשויות הדרושות המכוונות למנוע מצבים דומים בעוד ארבע שנים, עת יפקע הזכיון הנוכחי של המפעל בגן הלאומי.

האיום בחידוש ההפצצות בוויטנאם

באופן פראדוכסאלי, הידיעות על קרבות קשים ליד בירת דרום וייטנאם והידוק המצור הקומוניסטי על בירת קאמבודיה באות במקביל לידיעות על צימצום הדרגתי במספר הכולל של התקריות. אך, לאמיתו של דבר, לא בהכרח יש סתירה בין שתי ההתפתחויות.

ההיקף הכללי של הלוחמה הולך ומצטמצם, מתוך כל איזון הכוחות שהניעו את שני הצדדים להסכים להפסקת אש והיציבות שלהם. אך הקרבות נמשכים ואף מחריפים באותן נקודות בהן אחד הצדדים היריבים יכול להפיק מכך תועלת רבה יותר עתה, לאחר הוצאת הכוחות האמריקאים.

על רקע זה יש לראות גם את ההחלטה האמריקאית להפעיל תמיכה אווירית לפנום־פאן הנצורה ובעיקר את האזהרה האמריקאית כי הפרות חמורות נוספות של הסכם הפסקת האש מצד הקומוניסטים עשויות להביא לחידוש ההפצצות על צפון וייטנאם.

מה שקורה כיום בדרום וייטנאם (ובמידה מסויימת גם בקאמבודיה, בה לא הושגה עדיין אפילו הפסקת אש רשמית) הן מעין „בדיקות הרבה" של ההסדר החדש המבוסס על הוויטנאמיזציה של המלחמה. הקומוניסטים בודקים לא רק את כושר ההתנגדות של הצבא הדרום וייטנאמי בהעדר סיוע אמריקאי פעיל, אלא גם את גבולות הסבלנות האמריקאית לגבי פעולות התוקפנות נגד הדרום. האמריקאים מצידם בודקים את מידת יכולת התגובות של הדרומיים ואת השאלה באיזה מצב תעמוד בפניהם הברירה בין חידוש הפצצות לבין כשלונות דרום וייטנאמיים כאלה העלולים להכשיל את המבנה הלא יציב בלאו־הכי של הסכמי פאריס.

ברור שלא בנקל תחליט וואשינגטון על חידוש ההפצצות. אך ההתרחשויות של השבועות שלפני הפסקת האש מראות כי איום כזה יכול להיות אמין במידה מספקת כדי להוות גורם מרסן כלפי האנוי.

מחול השדים

סחרחורת המחירים והשכר עתידה להימשך

מאת שבתי טבת

הרושם הראשון שלי מהפלאת־המחירים האחרונה היה, תחילה, חיובי כלפי שר־האוצר פנחס ספיר. שכן, לפחות למראית־עין, הייתה זו פעולה הנוגדת את הצפוי ממנו בשנת־בחירות. לפי דיוקנו המקובל בציבור היה צריך לדחוף כסף לכיסי הציבור, ולא להוציאו מתוכם. על כן היה למפלגה גוון של אחריות ממלכתית, ולאו דווקא של שיקול מפלגתי. כמובן, עצם העובדה שיש צורך להלל שר אוצר על אחריות ממלכתית אומרת דרשני. אך כאלה הנסיבות אצלנו.

הרושם המיידי השני, מדרך הביצוע, היה שלילי. הציבור היה משול לאותו דייר ששכנו בקומה שמעליו הוא מרבה־רגלים המוליך את כל נעליו ברעש, פרט לשתיים האחרונות, שאותן הוא מסיר בשקט. הן כל ההעלאות היו צפויות זה כבר, ואפשר היה לבצען בדיסקרטיות, בלי ליצור בהלת־קניות. הרי זה מפליא: אפילו שחקן נטול־כשרון כאמן לעצמו במרוצת החיזון שהוא משתתף בו — נאמר, לאחר ההצגה ה־150 — שיגרה מתקבלת על הדעת. מדוע המנגנון הממשלתי, בכל כישוריו, המיניסטריאלי והפקידותי, טרם סיגל לעצמו שיגרת־ביצוע יעילה, על אף היותו מתורגל בהעלאות־מחירים לאין ספור?

אולם, העלאת־המחירים האחרונה, אפילו היה ביצועה מושלם, מעוררת בהכרח הירהור נוגה. כמו הפיחותים שקדמו לה, אין היא מבשרת לא מדיניות חדשה ולא מנהיגות כלכלית חדשה. יכולות היו הדעות בעבר להיות חלוקות אם פיחות זה או אחר היה מעשה נכון מבחינה כלכלית, או אם העלאות מחירים אלה או אחרות היו מוצדקות. אבל דומה שאין שום חילוקי דעות על כך שבעשר השנים האחרונות כל הפיחותים וכל תיקוני המחירים והשכר, וכל המשחק בסובסידיות, לא היו בעצם כלום, המתחיל וגמר. אלא משהו חלקי שיש לו רק התחלה החוזרת על עצמה לאחר זמן קצר, וחוזר חלילה.

מעגל עיוותים ופיצויים

למדיניות הכלכלית שלנו אפשר לקרוא מעגל העיוותים והפיצויים. כלומר, אין כאן נסיון להקים סופי של עיוות כלשהו, במערכת השכר או המחירים, אלא נכונות לחזור ולעסוק בכל עיוות בתורו, לרוב על־ידי אותו פיצוי. במידה ויש למשק תועלת כלשהי ממדיניות זו, הרי זה לא בתהליך המגיע למטרתו המיועדת, אלא מהקפיצות ממצב למצב, בשלב הביניים בין העיוות לפיצוי. כך נבזרת הכלכלה פעם מענף אחד ופעם מאחר, פעם מהשהיית העלאת השכר למוסדים ופעם מהאחיות, ר־בי"ב וכולי.

תורת המינהל מסבירה שתקופת משבר התרחשות שלטלות חוקות היא גם העת הנוחה והחלמת להכנסת שינויים מהותיים. מבחינה זו החמיצה המנהיגות הכלכלית — או בעצם פנחס ספיר — שעות־כושר רבות. שכן אף פעם לא נמצא האומץ הדרוש לנסות להיחלץ ממעגל העיוותים והפיצויים ולחולל תהליך כלכלי חדש ושלם. מה שהיה אופייני בעבר לכבעיה של שר האוצר, היה אופייני לו גם הפעם. הוא לא הציב לנו שום מטרה כלכלית או משקית. כך ספגנו את הטלטלה בלי לעשות קפיצת־דרך קדימה.

מטרות יהודיות

רצוי היה שהמדיניות הכלכלית תהיה ברורה ומובהקה. כלומר שמטרותיה יהיו יחודיות, ולא כוללות (כמו הגברת הייצור, הגדלת הייצוא, שיפור התוצרת וכולי). ראינו, בגרמניה המערבית למשל, שהממשלה ביקשה להבריק את הבניה למגורים ולתרושה. לצורך זה היתוותה מדיניות יחודית. כך עשתה גם לשם חידוש ופיתוח התעשיה הכבדה. ואילו בישראל, לפחות בעשר השנים האחרונות, לא ראינו שום ראש־תוך כלכלי, שום הושטת־יד למרחק. אין לישראל שום ענף מועדף, לא בייצור ולא בשרות. בדרך כלל משיגה מדיניות יחודית את מטרותיה באמצעות שיכה גבוהה של שכר העבודה.

כך, לפי אותה דוגמה, מי שעסק בתעשיה כבדה היה צפוי בגרמניה לשכר יותר רב, ומי שטרח לאחר מכן על הבניה ידע אף הוא מהו השכר הנכצה לו. ואילו בישראל אין שום הקבלה בין השכר הרב לעדיפות המשקיות. הא־, בכל מקום, שהשכר המשתלם בענפים למיניהם — בבכסורות וברוחה — אינו יכול לקבוע ביוון־דרך. העובדה שטייסי אל־על זוכים לשכר הגבוה ביותר בישראל אינה מלמדת כלל על מדיניות ומאמץ לפריצת־דרך כלכלית בתובלה האווירית; השכר הגבוה יותר של עובדי התעשיה האווירית אינו רמז לכך שהממשלה גמרה אומר להיכנס לתחרות רצינית בשוק מכשירי־התעופה; השכר הגבוה יותר של עובדי הבניה אין בו כשום עדות לכך שדרושה השקעה גדולה כל כך בשיפור המגורים של בעלי־דירות משופרות.

בסקרה, הרווחים הגדולים במשק אינם תוצאה של מדיניות הותרת להשיג את מטרותיה בשיטת השכר המעבט. הם בעיקרם פרי של נסיבות, בחלקן מקריות, ושל ניצול שעות־כושר וכושר מיקוח. אם נבקש לדעת, לפי השביתות שאיו והסכמי־השכר בעקבותיהם, לפי הפרסים שניתנו לאלה ולאחרים, מה היו יעדיה של המדיניות הכלכלית לגבי ענף זה או אחר, לא נוכל לדעת דבר. כולנו היינו רוצים מאוד לפתח את התעשיה עתירת־המדע — ואין ספק שמטרה זו מוזכרת בתנ"ך הכלכלי של האוצר — אבל אין אנו עדים לשום מאמץ יחודי לשם כך.

בהופעותיו בציבור כלומר שר האוצר זכות על עצמו ואומר כי אין זה נכון כלל ועיקר שההתייקרויות בלעו את כל הטבות השכר. לחיזוק דבריו הוא מביא הוכחה חותכת, כביכול, והיא שבעשר השנים האחרונות (שנות שרותו באוצר) גדלה הצריכה הפרטית כפליים. בכך הוא מבקש לבטל את כל הטענות נגדו בתחום האינפלאציה היוקר המאמיר.

ראשית, זו שאלה בפני עצמה אם זו אכן היתה מדיניותו המוצהרת של האוצר, ואם כן האם היתה זו מדיניות נבונה. הרושם הוא שהציבור לקח לעצמו בכוח את היכולת להכפיל את צריכתו הפרטית, וכי האוצר נכנע לו מסיבות של פוליטיקה פנימית.

שנית, הכפלת הצריכה הפרטית בעשר שנים אינה מעשה כה רב, כפי ששר האוצר משתבח בו. אפילו נסכים שכל ההכפלה נבעה ממקורות פנימיים (ולא מהון מיובא לארץ) הרי זו עדיין עדות לכחוסר יותר מאשר לשפע. למשל, אם בעשר שנים לפני כן רכש לו אזרח זוג נעליים יחיד, ועתה, בעשר השנים האחרונות, כשגה ידו לרכוש לעצמו שני זוגות, השאלה הנכונה היא מדוע התקדמותו לא היתה מהירה יותר, כלומר מדוע לאחרונה אין בכוחו לרכוש לו חמש זוגות ויותר?

פרי המקריות

לוא אמנם היתה הגדלת הצריכה הפרטית מטרה בפני עצמה, היינו צריכים לדעת מהי רמת־החיים הנכונה למצבנו וליכולתינו לפי דעת האוצר. אבל מכיוון שתהליך זה היה פרי המקריות והנסיבות, מן הראוי להתייחס לשאלה זו באופן שונה משמתייחס אליה שר האוצר. כאשר אנו רואים ברמת־חיים מסויימת קו אדום לאומי, השאלה היא מהו קצב החילופים הנדרש לקיים אותה רמת־חיים. במלים אחרות, כמה פעמים בעשר שנים יכול האזרח לחדש את הרכב הפרטי שלו, את מכונת־הכביסה, הטלוויזיה וכל יתר הפריטים שעל הכפלתם כה גאה שר האוצר. ושנית, כלום יכול הוא לקיים את רמת־החיים שאליה הגיע, על־ידי חילופים בפיהם, בלי להתיש את כוחותיו ובלא לעכב התפתחויות כלכליות חיוניות?

אך, איפוא, כל רבותא בכך שהצריכה הפרטית הוכפלה בתקופה כה ארוכה, לאחר מחסור כה רב שקדם לה. ודאי שדרכי החלוקה של פריטי הצריכה הפרטית אינם מעודדים לא יראת־כבוד ואינם תמריץ מדרבן לייעול ולתושיה. המכונית הצמודה, או המכונית שאת הקילומטרז' שלה משלם המפעל, אינה הוכחה לכוח־קניה שהוכפל, אלא לעיוותים קונים שנועדו לעשות את חייו הציבוריים הפוליטיים של המינהל הכלכלי ליותר קלים ולמנוע ממנו במידת האפשר היתקלויות חזיתיות.

ככבל הדברים, כך גם כאן, להשיג משהו קל יותר לעיתים מאשר לשמור עליו. מכאן שהשאלה היתה צריכה להיות אם גם בעשר השנים הבאות תוכפל הצריכה, ואם ההתייקרות הדוהרת אינה שוללת זאת מראש? זאת בנפרד מהשאלה אם בעבר היתה זו מדיניות מפורשת, או אם זו תכליתה של המדיניות העכשווית.

למרבה הצער כל הטלטלות הצוברות עלינו אינן מצביעות על מטרות מפורשות ויחודיות. העקרון המנחה את האוצר הוא ברובו פוליטי — לפי חוק ההשתיירות. ה־Survival הפוליטי של שר האוצר וחבריו לסיעה הוא המנווט את צעדיו במחול־השדים הכלכלי המתהולל על בשרנו ולנגד עינינו.

נכון, אפילו היה רושם כלשהו של אחריות ממלכתית במעשיו האחרונים של שר האוצר, הריהו קצר־ימים ועתיד להיבהות. סחרחורת המחירים והשכר עתידה להימשך, אפילו אליבא דשר־האוצר. וכך יחזור המעגל ויסתובב בעסקות־חבילה המתפוררות לאחר רגע, בפיחות, בהעלאות מחירים ושכר, וחוזר חלילה. ההשתהברות הפוליטית, בנסיבות שלנו, כמעט מובטחת לאחראים על הכלכלה, אבל תחושה של יציבות ותנופת התקדמות לא ייווצרו מכך.

חטיבת האופוזיציה־לשעבר

מאת מתי גולן

והיה זו ברכה לבטלה לנסות למנות את העיוותים, הסילופים והשערוריות שאירעו בלילה הארוך ביותר בתולדות הכנסת שבסופו, בשעות הבוקר, אושר סופית חוק באדר־עופר. כל נסיון לנתח את הפגיעות הגסות בתקנון, את עירבוב סמכויות הרשויות, את הקנוניות הקטנות והגדולות, משול לנסיון לרפא חולה סרטן באמצעות גלולות אספירין.

*

תקנון? הוא קיים היום רק כבסיס לשינויים על־ידי רוב של ידיים מורמות בהתאם לנחיות פוליטיות. במצב הנתון היום משנים כך, מחר משנים בצורה הפוכה. נהגים על־פי הוראותיו רק כאשר אינן עומדות בסתירה למטרה. אין סדרי דיון מחייבים. יש סעיף 121, אך לשווא תנסו למצוא טכסטו בפרלמנט כלשהו בעולם, המאפשר לוועדת הכנסת להחליט בניגוד לכל סעיף בתקנון. למערך יש, כמובן, רוב בוועדת הכנסת ומכאן שסדרי הדיון בבית הנבחרים הישראלי נקבעים בסיעת המערך או בהנהלתה.

היו זמנים שאפילו עם תקנון פרוץ כזה אפשר היה לנהל חיים פרלמנטריים תקינים. יו"ר הכנסת הראשון, יוסף שפרינצק, עמד על משמר התקנון, אולם קנאי מכולם היה מר קדיש לוז שלא נתן לשיקולים מפלגתיים להתערב בשיקוליו כיו"ר הכנסת.

מר ישראל ישעיהו, זאת אפשר לקבוע היום בוודאות, מהווה מפגע לכנסת. כאשר נבחר לתפקידו, למרות ביקורת ציבורית קשה, היו שחשבו כי ינסה להסיר את תוואי המפלגתיות הצורה שהודבק לו. היום ברור שמר ישעיהו לא רק שאינו מנסה אלא אף יוצא מגדרו כדי לשרת את מפלגתו.

תוך פזילה לתקופת כהונה נוספת הפך מר ישעיהו, למעשה, לשליחו ועושה דברו של יו"ר סיעת המערך ח"כ משה ברעם. ממנו, ולא מתקנון הכנסת או ועדותיה, הוא מקבל את הוראותיו ומבצען באמונות מוחלטת. וכך, כאשר הוא נתקל בבעיה משפטית, הזמין מר ישעיהו ללשכתו לא משפטן אחד מהקואליציה ואחד מהאופוזיציה, או משפטן נייטרלי. הוא הזמין עצה, ואם תרצו הוראה, מפיהם של היועץ המשפטי לממשלה מר מאיר שמגר והיועץ המשפטי לראש הממשלה מר יעקב שמשון שפירא. מה לשני אלה, נציגים מובהקים של הזרוע המבצעת, ולסדרי הדיון של הזרוע המחוקקת?

ואם לא די בכך, הזמין מר ישעיהו להתייעצות גם את ד"ר יוחנן באדר שהיה אינטרסנט ראשי בהתרחשויות של ליל־השימורים. ולמרות זאת סירב להתיר לנציגי הצד שכנגד, הסיעות הקטנות, להשמיע את טיעוניהם. אכן, אין עוד ספק בכך שמבחינתו של המערך הוכיח מר ישעיהו בחדשי כהונתו הלא־רבים כי הוא זכאי לתקופת כהונה נוספת.

*

אופוזיציה? ככל שהתארך הדיון העמיקה התחושה שמחוץ למשכן הכנסת, הלכו והתבהרו הדברים בתחום זה. אי־שם בשעות הלילה הקטנות התחלתי להבין מדוע במשך 25 שנות קיום המדינה אנו היום תחת אותו שלטון ומדוע חילופי שלטון אינם יכולים להיראות באופק.

נשקה הסודי של מפלגת העבודה, וליתר דיוק של מפא"י, היא סיעת גח"ל, וליתר דיוק תנועת החרות. כל עוד מהווה מפלגה זו את האלטרנטיבה לשלטון, אפילו רק כסיסמה, מובטח שלטונה של מפא"י. עיני העייפות התקשו להבין מדוע יושבים אברהם עופר וישראל קרגמן, למשל, ויוחנן באדר ואסתר רזיאל־נאור, למשל, זה מול זה ולא זה ליד זה. הם חבריהם מדברים באותה שפה, חיים באותה מנטליות ומרוצים מעצמם עד בלי די.

תנועת החרות הפכה להיות חלק ממפא"י וכפי שיש לנו חטיבת רפ"י לשעבר ואחדות העבודה לשעבר, כך יש לנו היום חטיבת האופוזיציה לשעבר.

ככל שיתקרב מועד הבחירות, ודאי נשמע עוד צעקות מכוון חרות נגד מפא"י, נגד הממשלה, נגד ונגד. אבל כל אלה הם רק מגמגמים לעומת הביקורת האופוזיציונית הנשמעת מתוך מפלגת העבודה עצמה. ואם בחוק באדר־עופר מדובר הרי שחרות שיתפה פעולה עם מפא"י ברוחיטות ומסירות מאחדות העבודה ורפ"י לשעבר, ובוודאי יותר מכפים.

יש הרבה יותר אופוזיציה בשני צירי המפד"ל הקואליציונית ובולוך הפר ויהודה בן־מאיר מאשר ב־26 אנשי גח"ל. ואפילו יו"ר ועדת החוקה מר יוסף גולדשמידט, אדם שקט ומצניע־לכת, הוכיח בליל־השימורים רוח איתנה יותר משהוכיחו אי־פעם רוב האופוזיציונרים של גח"ל. שלא לדבר, כמובן, על הסיעות הקטנות שהוכיחו השבוע מה יכולה היתה גח"ל לעשות לו עמדה לרשותה רוח אופוזיציונית אמיתית וחברי־כנסת המסוגלים להוציא כח זה אל הפועל.

*

דעת הקהל? מחיצת הזכוכית המשוריינת שבין יציע הקהל במשכן הכנסת לבין נבחרי העם כמשלת להפליא את היחסים בין הציבור לבין נבחריו. יש כאן קומוניקציה חד־סיטרית: האורחים והציבור היושבים ביציע יכולים לשמוע את דברי נבחריו אולם הנבחרים אינם יכולים לשמוע את הציבור. ואמנם כך נהגו נהלים הדברים. דבר דעת־הקהל נופל על זכוכית אטומה. חברי־הכנסת יושבים במין קופסת זכוכית ששום רחש אינו חודר דרכה. וכאשר בכל זאת חדרו במהלך הלילה הארוך הד מחיאות כפיים של הקהל שמילא את יציע האורחים לכבוד הסיעות הקטנות מחה ח"כ קליינגהופר מגח"ל: מה זה פה, קרקס?

אני מבין לרוחו של הפרופסור הקפדן. אולם התשובה, בכל זאת, היא כן ולא. אם התכוון פרופ' קליינגהופר לכך שקרקס הוא מקום עליז, הרוס, אופטימי ומסודר — או ודאי שהכנסת איננה קרקס. אולם אם התכוון הפרופ' לכך שבקרקס שואגים האריות רק על פי פקודה באלפם המאלפים, הגברים רוקדים רק לפי צלילי חליל — כי אז, למרבה הצער, התשובה לשאלתו של פרופ' קליינגהופר, היא חיובית.

מפלגה סדוקה

האישים הבולטים בעבודה נלחמים מרות בינם לבין עצמם

מאת א. שוייצר

אין לקנא בגב' מאיר: חצי שנה לפני הבחירות לכנסת היא ניצבת בראש מפלגה סדוקה שאישיה הבולטים עסוקים במלחמות מרות בינם לבין עצמם. ואלה הן מלחמות שאין בהן הכרעה, כך שאם תלך והן ידרישו עד למשבר הצפוי לפלג, ואם תישאר — תאכל מרורים עד סוף כהונתה.

הנחמה היחידה שהיא עשויה לשאוב באה לה למראה אופוזיציה, אשר גם עושה יד אחת עם המפלגה השלטת להרחבת קרעה של זו (חוק הצמד עופר־באדר), גם משמשת את עצמה במאבקים פנימיים (המריבה בגידי ריבזון). אך אפילו אופוזיציה זו מובטח לה שתיבנה מאבזן הכוח בתוך מפלגת העבודה שסיכוייה נראו בשבועות אלה לעיני כל.

*

זה שנים מספר שמפלגת העבודה היא אגודה לזכיה בבחירות. כך היא היתה במהדורתה המפא"ית, ונעשתה עוד יותר כזו מאז התאחדו בה הסיעות הבלתי־מתייבבים־יחד: של מפלגת האם, אחדות העבודה ורפ"י. מפלגה מסוג זה, הצלחתה מותנית לא בהיעדר חילוקי דעות בתוכה, אלא בהיעדר יסודות אידיאולוגיים בין היריבות הפנימיות. הנה בא מר בן־אהרון — או יותר נכון, מובא על־ידי הגב' מאיר — ופוגע בתנאי יסודי זה של הצלחת המפלגה בתכונתה הידועה.

הכלל הגדול באיסטרטגיה של הבחירות מן הסוג המפא"יי הוא, כי אין בשמאל עתודה של מצביעים. זו מוצצות הסיסמה הבן־גוריונית „מבעד לעם" שפירושה כי השכיר הפרוטי המצוי, גם כשמצטרפים אליו בחורי התושבות העובדת, אינו מספיק להשגת הרוב והיחסי הדרוש להרכבת ממשלה. ואמנם שרי האוצר של מפא"י ושל מפלגת העבודה אחריה, היו מאז ומתמיד שליחי המפלגה אל הימין, קרי הפילית הפקידותית ובעלי המקצועות החופשיים — ולמעשה גם אל אנשי ההון שרבים מהם תומכים בכספם וגם בקולותיהם במפלגת העבודה.

המנהיגים קפלן ואשכול, ויותר מהם שר האוצר הנוכחי פנחס ספיר, שיחקו את תפקיד המפתח של נציגי האגף הפרו־בורגני במפלגה — והם שיחקוהו בהצלחה. הנה בא בן־אהרון ומערער על האיסטרטגיה — לא דווקא בתמיכתו בהעלאות שכר (את זה עשה גם המתון במזכירי ההסתדרות, אהרון בקר) אלא במתן ביטוי אידיאולוגי לאיבה הפועלית־סוציאליסטית לבעלי הברית הימניים. הדברים אינם אמורים רק בהבעות חסרת השחר להנהיג מה שקרוי בפיו כלכלת מלחמה, אלא בעיקר בקריאותיו החוזרות למפלגה לשוב למקורותיה הסוציאליסטיים, כפי שעוצבו בשנות ה־20 הפרולטאריות.

*

כעסו של פנחס ספיר על בן־אהרון יסודו בנזק שהלה גורם לבסיס האלקטוראלי של המפלגה. שר האוצר, אינו איש המחשבה המופשטת הפלגנותית של בן־אהרון לעולם והגות המדיניות לא היו נוגעות לו יותר משנוגע לו השלג דאשתקד. מה שמוציא את ספיר מכליו היא העובדה, כי קם איש שהוצב בקלות דעת על במה רמה ומשמיע משם שאגות אדירות, לוקח את הסוציאליזם ברצינות ומחבל בזה בסיכוי להשיג כסף וקולות מהימין. ולא זו בלבד, אלא שבמקום להשיג בוחרים מן השמאל, עלולות הטפותיו של המזכ"ל לחזק את כוח המשיכה של פירורי המפלגות המצויים שם: מק"י, מקי"י, העולם הזה וכיוצא באלה.

המצב במפלגת העבודה היה פחות חמור, לולא התנהלה בעת ובעונה אחת עם המלחמה בין איש הבחירות לאיש החלומות האדומים גם מלחמה מקבילה נגד משה דיין וחבריו אנשי רפ"י לשעבר. זו מלחמה העשויה במתכונת הידועה של מפלגת בחירות: היא אישית ואין לה מטרה אחרת מלבד מניעת הצבתו של דיין בראשות הממשלה אחרי פרישתה של הגב' מאיר. וצריך להוסיף כאן, שלא דעותיו של דיין (או של שמעון פרס או חברי רפ"י לשעבר אחרים) מפריעים לאנשי הרוב בעבודה, וגם לא היעילות שבה הוא ממלא את תפקידיו הממלכתיים. הדעות הן לגיטימיות ושותפים להן רבים בעבודה (לרבות אנשי אחדות העבודה). אשר להספקו כשר וכושרו לעצב מדיניות ולהוציאה לפועל, מעטים יכולים להתחרות בו. הוא הדין במפסור ובציבור.

ואולי דווקא בשל כך עושה העבודה לפיתוח רושם של מפלגה אשר מטרתה העיקרית לאו דווקא לזכות בבחירות או לבצע מדיניות מוסכמת, אלא לעצור את דיין ולומר לא לשאיפותיו (אגב התרת ביצוע חלקן או כולן בפועל). מה שאינו מובא בחשבון, שלא כיאה לפוליטיקאים העושים חשבונות מפוכחים, היא המרירות המצטברת אצל הנפגע, הנסיבות המזמינות פרידה ממפלגה השקועה בברוך מיסודם של ספיר ובן־אהרון, ושיקולים מדיניים העלולים להכריע גם אצל הססן ולא־אמיץ (בעיניי פנים) כמשה דיין. הנהגת המפלגה (הכוונה לגרעין המפא"י, עם מסתפחים כגון יגאל אלון ואלמוגי) איננה יכולה לא לבלוע את דיין ואת בן־אהרון ולא להקיאם — ואין צורך להמשיך את המשל כדי לחזות את תוצאותיו האפשריות הבלתי רצויות של מצב מעין זה.

*

יש מפצירים בגברת מאיר שתמשיך בכהונתה בטענה שהיא היחידה היכולה לשמור את אחדות המפלגה. כפי שתואר לעיל, אוי לה לאותה אחדות, עכשיו ובכל עתיד הנראה לעין. מפלגת העבודה גמולת קדמאיה עד שלמעשה אפילו כשירה כאגודה לזכיה בבחירות נתון בספק. ואילולא מצב הרוח למודמה הקיים הודות לארצות ערב, ספק אם המפלגה היתה מסוגלת לקיים עד כה אפילו את אחדותה הפורמלית.

יטען מי שיטען כי העבודה כמו מפא"י לפניה מעולם לא היתה מאוחדת, ובכל זאת לא רק שהחזיקה מעמד, אלא שהממשלה שהציבה רשמה לזכותה הישגים מפוארים, ממלחמת העצמאות ועד לשמירה על פירות הניצחון משנת 1967. טענה זו נכונה רק בעיני מי שמעיין בתולדות המפלגה באופן שטחי: אילולא מלחמת ששת־הימים, שהידיעה להגע היסטורי את אתנה, לא היתה קמה מפלגת העבודה וספק אם המערך השמאלי שהוקם ב־1967 בין מפא"י לאחדות העבודה ומפ"ם יכול היה לנהל את ענייני המדינה. וכה שוב יותר מציונים היטותסים בהיסטוריה: המפלגה איננה משופעת בדבק התבריתי הפרגמאטי שבלעדיו אי־אפשר למלא את התפקידים הצפויים לה בעתיד בתחומי הכלכלה, החברה והמדיניות הביטחון הלאומי. ועל כן, כאמור, אין לקנא בגב' מאיר ובחבריה הקרובים.

פנחס ספיר בחברת יצחק בן־אהרון

קורא הארץ
מתוך עשרות אתרי הבניה שלנו ארבעה יתאימו במיוחד עבורך

חולון
במקומות מרכזיים ושקטים בחולון, מקימה פאן־לון בניינים חדישים, על קרקע פרטית, בניה מעולה, מטבחים משוכללים בכל דירה. ברחוב זלמן ארן — דירות בנות 3 ו־3½ חדרים, ברחוב קראוזה — דירות בנות 3 ו־4 חדרים. דירות בנות 3 חדרים ברחוב ההסתדרות. ורחוב פייר קניג. דירות בנות 3 חדרים ברחוב דב הוז. בכל דירה מטבח משוכלל, תרסיגה צבעונית, גז ומים חמים מרכזיים.

כפר־סבא
בכפר־סבא בונה פאן־לון בנין רב קומות ברחוב גורדון, במקום שקט וקרוב למרכז. בבנין — פנטהאוז ודירות בנות 4 ו־4½ חדרים. לכל דירה — שלושה כיווני אויר, ארבע מרפסות, שרותים כפולים, הסקה מרכזית ואספקה מרכזית של מים חמים. ההפרדה המוחלטת בין הדירות (אין קירות משותפים) והנוף הפתוח הנשקף מכל דירה, מקנים לדירות אוירה של „וילה פרטית" בבנין רב קומות. ברחוב תל־חי נותרו מספר דירות בנות 4 חדרים. הכניסה תוך זמן קצר ביותר.

בת־ים
ברחוב רוטשילד פינת קדושי קהיר, מקימה פאן לון את „מגדלי רוטשילד". במגדלים בני 11 הקומות — דירות מודרניות בנות 3—4 חדרים, ודירות פנטהאוז. כל דירה נפרדת לחלוטין מדירות אחרות באותה קומה, פינוי אשפה מרכזי, מקום מיוחד למשחקי ילדים, חניה תת־קרקעית, שרותים כפולים בדירות הגדולות, נוף פתוח לכל הכיוונים, מרכז קניות ושרותים.
בנוסף בונה „פאן־לון" דירות בנות 5 חדרים ברחוב היוקרה של בת־ים — רח' דניאל, ודירות בנות 3 ו־4 חדרים ברחוב בניבין. כן מוצעים למכירה במרכז בת־ים חנויות ומשרדים.

פתח־תקוה
ליד מוזיאון גוף האדם, באזור האזורים היפים ביותר של פתח־תקוה, בשכונת יד לבנים, בונה פאן־לון בניינים בני חמש קומות, במרכזו של פיתוח סביבתי הדריס. באתר זה נותרו למכירה דירות בנות 3 ו־4 חדרים ודירת פנטהאוז. בכל דירה מטבח משוכלל, טלפון־פנים הכנה לטלפון חוץ, חיבור לאנטנה טלויזיה מרכזית ותרסיגה צבעונית מלאה.

לוד: שד' דוד המלך, פינת שלמה המלך ● בת־ים: רוטשילד 34, טל. 843395 ● חולון: שנקר 47, טל. 845264 ● כפר־סבא: ויצמן 72, טל. 924010 ● רעננה: ראה הרצליה טל. 937578 וכפר־סבא טל. 924010 ● אשדוד: רוגוזין 4, טל. 055-25861 ● פתח־תקוה: ראה בני־ברק טל. 786191/2 ● ירושלים: כנפי 6, טל. 02-227935 ● תל־אביב: אבן־גבירול 149, טל. 447545 ● בני־ברק: ז'בוטינסקי 22 (פינת רח' רבי עקיבא), טל. 786191/2 ● רמת־גן: ראה בני־ברק טל. 786191/2 ● הרצליה: סוקולוב 58, טל. 937578 ● ראשון־לציון: רוטשילד 50, טל. 947043 ● פאן לון בינלאומי: רח' פרישמן 10, טל. 240224, 240225.

פאן־לון

סטודיו פאן
עידן־יועצים לפרסום

صورة من الأصل

هكذا من الأصل

ספיר ותשעה הילדים

מאת אליהו סלפטר

ישראל מתחמקת מבירור המדיניות הדמוגרפית הרצויה

שר האוצר אינו נבוך לעתים קרו־בות. ודאי אינו נדיר הדבר כשהוא נבוך בפרהסיה. אך בתוכנית „מוקד" ב־טלוויזיה השבוע, מצא עצמו מר פנ־חס ספיר מול הגבי בן־חמו, אם ל־תשעה ילדים, ששאלה אותו: איך אפשר לקיים משפחה בת 11 נפשות ממשכורת ותשלומי ביטוח סוציאלי של כ־1,300 לירות.

מר ספיר נבוך. לא משום הרושם שהוא חייב לשאת בתוצאות הוולדת השואלת שלא להשתמש באמצעי מניעה. את זה קיבל כדבר מובן מ־אליו ואפילו השמיע דברי שבח על המשפחה. אך השר באמת ובתמים לא ידע איך אפשר להזין, להלביש, לשכן ולחנך תשעה ילדים ושני מבו־גרים בסכום זה. הוא ביקש להימלט בציטוט מספרים על התוספות ש־תקבל מעתה המשפחה, שמסתכמות, אם איני טועה, בכמאה לירות.

וכי ב־1,400 ל"י אפשר לקיים 11 נפשות בישראל של 1973?

התשובה היא חיובית.

שהרי הגבי בן־חמו בעצמה טענה שהגרעון בתקציב המשפחה הוהבם — עד להעלאות מחירים האחרונות — ב־30 ל"י לחודש. זה הפרש של שניים־שניים וחצי אחוזים. ולא ה־שר ולא הגברת היו מבובזים על כך דיבורים. לא זאת היתה השאלה האמתית.

כי השאלה האמיתית אינה מתיי־חסת אל סכום הכסף אלא אל מס־פר הילדים. ובעצם יש כאן כמה שאלות:

✱ איזו הבנה לחיים ברבע האחו־רון של המאה העשרים יכולה לתת משפחה — אפילו משפחה עשירה ב־הרבה מזו של הגברת בן־חמו — ל־תשעה ילדים?

✱ כי אחראי לפרנסת משפחה גדולה כזאת?

✱ האם יש למדינה עניין בכך שיהיו הרבה משפחות כאלה?

אין צורך במתמטיקה גבוהה כדי להבין שאם רוצים שלתשעה ילדים תהיה אפשרות מינימאלית ללמוד, ולבלות את הזמן הפנוי שלהם בת־נאים שנחשבים כיום חיוניים, לר־כוש השכלה המכשירה לעידן הטכ־נולוגי (שלא לדבר על יתר ההוצ־אות הסוטפות). דרושה למשפחה השקעה חד־פעמית עצומה לקניית דירה בת חמשה חדרים והכנסה שו־טפת שתגדל לא ב־30 אך ב־300 לירות, אלא בהרבה יותר.

מרים בן־חמו

בדירה צפופה. בלי הדרכה־עזר במקום ההורים שאינם יכולים לע־זור בלימודים, סיכויי כל אחד מ־9 הילדים להשלים בית ספר תיכון — שלא לדבר על השכלה אקדמית — הם הרבה יותר קטנים מאשר של ילד במשפחה בת שלושה ילדים. זה מובן לגבי בן־חמו לא פחות מאשר למר ספיר.

חובת המדינה

אך גבי בן חמו יוצאת מהנחה ש־המדינה חייבת לסייע לה במילוי הח־סר, ושר האוצר ביקש לומר שאכן המדינה עושה כמיטב יכולתה בכיוון זה.

אם לשפוט לפי הופעתה בטלווי־זיה, גבי בן־חמו היא אשה גאה העו־בדת משחר עד חצות כדי לטפל במשפחה. היא ודאי אינה מבקשת מהמדינה טובות אלא תובעת את זכותה — כלומר יוצאת מן ההנחה שבעצם ההולדה והגידול של תש־עה ילדים תורמים היא ובעלה ל־טובת הכלל — וחובת הכלל לתרום את חלקו.

השאלה היא, איפוא, האם הולדת תשעה ילדים היא אכן תרומה ל־טובת הכלל בישראל של שנות ה־שבעים?

התשובה המקובלת היא בציטוט סטטיסטיקות דמוגראפיות על הריבוי המהיר של הערבים בכלל והערבים בארץ־ישראל בפרט. ספק אם יש בין אלה המשתמשים בתשובה זאת רבים החושים עד כמה מעליבה היא לבני משפחות מרובות ילדים: שכן מה שנאמר בכך הוא: לא חשוב מה תהיה איכות האזרחים האלה, העיקר היא הכמות. כמה רחוקה גישה זאת מהכוונה „בשר תותחים" שאנו בזים לו?

אך אם אין המדובר בהבטחת „בשר תותחים" — ואין אני חושד אף לרגע במר ספיר שהוא חושב במושגים אלה — אזי אנו עוסקים ברמיה עצמית מסוג אחר. מובן כי גם המדינה אינה יכולה לתת ל־משפחה עם תשעה ילדים אותן אפש־רויות ממשיות של חינוך כמו שיש למשפחה בה שניים או שלושה ילדים. ואפילו היה האוצר מכפיל או משלש את ההקצבות לילדים, לא היה מתקרב אל שוויון ההזדמנות ה־חומרית.

הנתונים הסטטיסטיים על התי־מורות בגודל המשפחות בשנות ה־שישים מדגישים את המשמעות ה־איכותית של הבעיה: אם כי חלה ירידה במספר משפחות עם ילדים בכלל (ועליה במשפחות בנות שתי נפשות או בודדים). הירידה היחסית במספר משפחות בנות ילד אחד או שניים היתה הרבה יותר תלולה מאשר במשפחות בנות ארבעה ילדים ויותר. במלים אחרות:

פירוש הדבר שישנה ירידה בשיעור המשפחות הקטנות יו־תר, שיכולות לתת לילדיהן רמת חינוך גבוהה יותר.

תופעה שניה הבולטת מהנתונים, מאלפת לא פחות:

בשנים 1961—1971 כמעט לא חלה כל ירידה במספר משפחות בנות חמשה ילדים ויותר — למ־רות שהמדובר בתקופה בה עב־רו כבר 18 עד 20 שנה מאז בו־אן לארץ של העולים מתרבויות המצטיינות בריבוי ילדים.

מתקבל איפוא, הרושם שהמסיבה הישראלית — ודעת הקיים הנבחנת הולכת — אינן נותנות — או, לפ־חות, עדיין אינן נותנות את אר־תותיהן בשיעורי הילודה בקרב משפחות מרובות ילדים.

לאמיתו של דבר, אין בכך כדי להפתיע. כי מדינת ישראל לא רק אחת המדינות המעטות בעולם המ־פותח בהן עדיין ישנה מדיניות עי־דוד ילודה: ישראל היא אולי ה־יחידה בעולם בה המדיניות הזאת היא כוללנית — במקום סלקטיבית. ה־קיפה הנוכחית מעודדת ריבוי יל־דים בכלל — במקום ריבוי משפחות עם מספר אופטימאלי של ילדים.

אפשר לקבוע שבנתונים הדמוגרא־פיים שלנו רצויות ביותר משפחות בנות שלושה ילדים ואפשר לקבוע שרצוי לעודד את הילד הרביעי. אך נדמה שהרוב יסכימו כי אין שום עניין בריבוי משפחות בנות שמונה ותשעה ילדים.

אל גבי בן־חמו ומשפחתה קשה לבוא בטענות. מתוך מה שהיא קור־אה ושומעת מפי השרדה, יש לה יסוד להבין כי בדבקותה הקיצונית במצוות פרו ורבו, היא מקיימת גם מצווה לאומית ועושה שרות גדול למדינה. רק אם המדינה היתה מב־הירה לה באופן מעשי — נניח בהקטנת התוספת על הילד ה־ששי או השביעי ובהקטנת הק־לות המס מעבר לאותו מספר יל־דים — כי ישנו גבול של הריבוי הרצוי, היה זה הוגן לבוא ולהטיל עליה את מלוא המעמסה הנובעת מגודל משפחתה.

כל עוד מתחמקת ישראל — ולא רק הממשלה — מבירור ומסקנות של המדיניות הדמוגראפית הרצויה, תימשך הסתירה בין הרגשת המצווה הלאומית של גבי בן־חמו לבין הרג־שתה שאינה יכולה לקיים את תשעת ילדיה מהכסף שמר ספיר „נותן" ל־בעלה.

גב' בן־חמו במוקד

מאת א. קרן

מרים בן־חמו, אם לתשעה יל־דים הגרה בשכונת נוה־עמל ב־הרצליה יצאה לפני שבוע מגב־כי האלמוניות של ישראל השנית. בתוכנית „מוקד" ששודרה בטל־וויזיה ושבה ניצב שר האוצר מר פנחס ספיר מול סוללה של שוא־לים, נוצר העימות פנים אל פנים בינו לבין מרים בן־חמו. בלי „השכלה כלליות" עשתה גבי בן־חמו את חשבונה מול עליות ה־מחירים האחרונות.

כיצד הגיעה אשה אלמונית זו לפתע לכל בית בישראל? „הם חיפשו אותי מהטלוויזיה", עונה. מסתבר שלפני חודשים אחדים פנתה אל מדורה של שולמית אלוני ב„ידיעות אחרונות" ומכאן מי שרשם לעצמו את השם ה־נושא.

בליל שבת האחרון, לאור הד־לקת הנרות הופיעו בביתה שני נציגי רשות השידור והזמינוה להופעה ב„מוקד". השידור שפיר־סם אותה בן לילה עשה את שלו, אולם גרם מבוכה למרים בן־חמו. „לא יצאתי למכולת אפי־לו", סיפרה, „כי אני מתביישת".

האשה שהעזה להתמודד עם „האיש כמספר אחד" בכלכלת יש־ראל לא האמינה למה שקרה לה. „לא חשבתי שיתייחס אלי טוב", אמרה, „אבל הוא התייחס אלי טוב ואני מודה לו, שיהיה בריא עד מאה ועשרים". לאחר השי־דור, סיפרה, קרא לה השר, לחץ את ידה ואיחל לה כל טוב ואף הבטיח לה כי יעזור לה „בבית גדול", אמרתי — גם חינוך ואמר בסודר".

מר פנחס ספיר שהבטיח למרים בן־חמו לעזור בשיקומה, לא יז־כה אמנם להיות מוזמן אצלה ל־כוס קפה, לא עכשיו, כל עוד היא גרה בתנאים הנוכחיים. „אני לא מוכנה להזמין אותו כי אני מתביישת ממנו. בבית הגדול אז־מין אותו לקפה וגם את עורכי התוכנית", אמרה.

משפחת בן־חמו, הבעל אליהו, אשתו מרים ושלושה מילדיהם — עלו ארצה בשנת 1962 ונשלחו לקרית שמונה, שם עבדו בחקל־אות. ובמפעל „גבור" לטכסטיל בעוד הסבתא שומרת על הילדים. לפני ארבע שנים עברה המשפחה לשכונת נוה־עמל בהרצליה. אליהו בן־חמו עובד בתעשיה ה־צבאית ומשתכר לדבריה כאלף ל"י בחודש, סכום המשולם לו כנטו בגלל מספר הילדים הרב במשפחתו.

לסכום זה מתוסף סכום נוסף של 350 ל"י המשולם למשפחה מהמוסד לביטוח לאומי. מרים בן־חמו אמרה כי בשכר זה עליה ל־כלכל את כל המשפחה ברווחת הילדים בנוסף לתשלומי מסים, תשלום בעד כביש, קופת־חולים, גן ילדים („עשו לי הנחה").

הבעל אליהו לא היה בבית. הוא עבד כרגיל שעות נוספות. לשאלה היכן הוא, אמרה גבי בן־חמו, „הוא עובד, אף אחד לא מוצא את בעלי פה. אני מקבלת אותו כמו אורח — הולך בבוקר וחוזר בערב".

המשפחה הגדולה מתגוררת ב־צריף דו־משפחתי בן שני חדרים וחצי. בחדר אחד ישנים שני ההורים וארבעה מילדיהם ובש־ני — חמשת הילדים האחרים. חצי החדר שהוא למעשה חדר־הכביסה לבית משמש לחילופין כחדר אוכל, מקום לתיקוני בג־דים (שם מוצבת מכונת התפי־רה) וכדבריה „לכל". שאיפתה של מרים בן־חמו היא להתגו־רר בבית גדול, כפי שהבטיח לה שר האוצר.

מרים בן־חמו רוצה בית גדול ושקט. התהיה מוכנה לגור באותו מקום אם תקבל בו בית גדול? התשובה חיובית. מרים בן־חמו מוכנה לקבל „אפילו בית על המגרש הזה, אם יבנו לי בית גדול. לא יותר טוב מהקומות? אם יבנו הייתי מוכנה, מה איכפת לי".

שרות החשמל בישראל (א')

צפוי מחסור בזרם

שעור אי־האספקה — מעל לכל המקובל והסביר בעולם

מאת שמשון ארליך

כי מאתנו לא נתנסה בקלקולי חש־מל. מי לא חיפש אחר הנרות שהכין לו לשעת צרה בקלקול, ושעתה לע־תים לא זכר איפה שם אותם. אנו מקבלים קלקולים בדרך כלל בחוסר סבלנות ומצד אחר גם מתוך הנחה שזה משהו דומה לפגעי הטבע. אולם מתברר כי הקלקולים הם תופעה יש־ראלית יותר מבעולם.

מר יוסף הדרי מנכ"ל משרד ה־פיתוח מספר כי שיעור אי האספקה של חשמל הוא מעל לכל המקובל כ־סביר בעולם.

למערכת החשמל בארץ כמו ב־עולם יש ביקוש כשהוא משתנה מעונה ל־עונה ומשעה לשעה. השיאים הם בדרך כלל שעות הבוקר והערב ב־עונת החורף והקיץ. שעות הבוקר, כיוון שאז פעולות המכונות במלוא הקצב במפעלים. בקיץ עובדות עבו־דה מואצת כל המשאבות המזרימות מים למפעלי ההשקיה למיניהם. ש־עות השיא הן שעות העבודה של רוב ציבור העובדים. בתקופת ה־קיץ שעות מיצוי הביקוש הן שעות היום הלילה. בתקופת השיא של הצריכה הגיעה חברת החשמל לביי־קוש של 1,425 מגווט.

אולם כושר הייצור הכולל בשכל התחנות שבארץ פועלות הגיע ל־1,450 מגווט. כלומר כל הרזרבה התיאורטית לא עלתה על 2 אחוזים מהביקוש.

המודד לטיב השרות

אולם למעשה היתה התמונה שו־נה. שיא הביקוש בתקופה שלפני השלג האחרון עלתה על 1,455 מגווט. כלומר הכמות המבוקשת היתה רבה מההיצע. אם לא חלו אז תקלות כיהודות היה זה כיוון שהתחנות עבדו מעל לאספקתן הנורמלית.

המודד המקובל בעולם לכוידת טיב השירות הוא מספר השעות ש־החברה לא סיפקה חשמל במשך ה־שנה. בעולם נוהגים המומחים לק־בוע קנה־מידה לשירות סביר — יום אחד או פחות של אי־אספקת חשמל בתקופה של 10 שנים. המקי־לים הקיצוניים קובעים כי יום אחד או פחות כזה בשנה אף הוא אינו בתחזית שירות גרוע. יותר כיום אי אספקה במשך שנה כבר נחשב ל־הוכחה של שירות גרוע גם בעיני המקילים ביותר.

אולם בישראל עלתה אי האספקה על 100 שעות לשנה או על 4 ימים. בישראל היתה אי־האספקה גדולה פי 40 מהסביר לפי דעת המומחים ופי ארבעה לפי המקילים. טיב ה־שירות הוא על כן גרוע כאן, לפי כל קנה־המידה.

הסיבה לכך היא היעדר רזרבה בכושר הייצור. כדי להגיע לאי אס־פקה של יום אחד בשנה, שהוא ה־מינימום של המקילים, כן הדין ל־הבטיח רזרבה של כושר יצור בשי־עור 30 אחוז. אולם גם כדי להגיע לאי אספקה של 100 שעות בשנה, דרושה רזרבה של 12 אחוז.

עד לפני שנה היתה מקובלת קבי־עת הרזרבה המינימלית על פי שי־טה פחות כוללנית: הרזרבה נקבעה לפי יחידת הייצור הגדולה ביותר בתוספת חמישה אחוזים. התוצאה הי־תה כשגם היחידה הגדולה ביותר מת־קלקלת, דבר שיש להביא בחשבון ושפיקו היחידות האחרות כדי לספק את כל הדרוש. גם אז דרושה רזרבה מינימלית ולשם כך נקבעה התוספת של 5 אחוזים. איש אינו מגיע קל־קול של שני יחידות. אולם בארץ חסרה כל רזרבה. קיום אספקת חש־מל בנכך זו פירושו להיות תלוי ב־נסים. ממוצע של 100 שעות אי־אספקה לצרכנים היה הרבה יותר גרוע ממה שנחשב שרות סביר. אולם היה גם הרבה יותר טוב ממה שני־תן היה לצפות לפי חוקי הסבירות.

על כן, מי שמצפה לשיפורים ב־עתיד הקרוב עלול להתאכזב. אס־פקת החשמל בארץ דומה להליכה קדימה במדרגות הנוסעות אחורה. שמתים אם דורכים במקום.

הנסיון מלמד כי צריכת החשמל מכפילה את עצמה בארץ כל 6.5 שנים. פירושו של דבר שהצריכה בארץ גדלה בשיעור של 12.5 אחוז לשנה. וזה קצב גידול מהיר מאד בהשוואה לעולם זה קצב התואם את

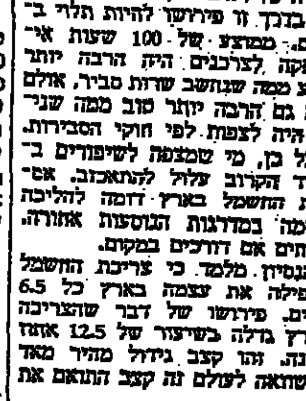

יוסף הדרי

קצבה המהיר יותר של ההתפתחות הכלכלית הישראלית.

כדי לעמוד במקום דרוש כושר אספקה נוסף של 12 אחוז. כדי להבטיח את הרזרבה המינימלית ש־תאפשר קבלת העקרון המינימליסטי של 100 שעות אי אספקה בשנה, דרוש גידול נוסף של 12 אחוז. יוצא דרוש על כן גידול של 24 אחוז ב־כושר הייצור. אולם בשנת 1973, גם לאחר שהוכנסו בייתור כ־13 אחוז. הן יצליחו לספק את תוספת הצרי־כה. הן לא יספיקו להבטחת רזרבה.

טורבינות הגז הן הדישות לכך. יש להן כמה יתרונות וכמה חסרונות המכשירים אותו במיוחד לשימוש לצרכי רזרבה. טורבינות אלו עולות מחצית ממחיר התחנות הרגילות, הן קומפקטיות ומזהמות הרבה פחות את האוויר ועל כן ניתן להתקין אר־תן ללא בעיות בסביבת הערים. אבל היתרונות הגדולים, שהתקנתן אור־כת שנה אחת לעומת כמה שנים והקמת טורבינה רגילה.

טורבינות אלו הן למעשה כעין מנוע של מטוס סילוני באופן ישיר בגנרטור בלי צורך בבוילרים, במי קירור ובארובות גבוהות נוסח הרידינג. הדבר משחרר אותן מצורך הטורבי־נה הקונבנציונלית להצמד לשפת הים.

אלו הם היתרונות. אולם יש להן גם חסרונות. בראשות ההפעלה ה־שוטפת כפולות בתחנות אלו לעומת ורן עולות פי שלושה להפקת הדוד־מל. טובות הן לשעות השיא; דומות בכך למכונית דמיונית שלה 1000 ל"י אך צריכת הדלק שלה בגינה לליחה לקים לעומת אגורות באחרות. ההוקנה זולה; נסיעתה יקרה. כי שקונה אותה חזל לנסוע בה רק בשעת הצורך.

החשבון הראה כי מן הבחינה הכ־לכלית כדאי טורבינות גז אלו — כ־1200—1600 שעות בשנה מתוך 8,760 כלומר כ־15—20 אחוז מהזמן. טורבינות הגז איפשרו לסגור פער הגידול. אך הן לא מנעו מ־ישראל מלהתגאות גם בשנת 1973 רזרבה כבשנה הקודמת ולא הקטינו את מספר שעות אי־האספקה מעל זה. בשנה השוטפת מתנות ל־ הן גם לא יוכלו לתרום לצמצום הפער שבין כושר הייצור לביקוש.

שיפור החל מ־1974

מבטיחים שיפור במצב החל משנת 1974 ואת במסגרת חל כושר האספקה באמצעות טו־רבינות הקונבנציונליות. הן יוח להיכנס לפעולה לפי המתוכנן ב־עד של אחת לשנה מאותה ועד 1981.

לפי התיכנון, תיכנס לפעולה באפריל 1974 יחידה ראשונה אשכול ג'. היחידה זו תספק 228 מגווט שתגדיל את הייצור המותקן בכ־16 אחוז. קצת מעל לתוספת הביקוש שנה לאחר מכן תיכנס לפעולה לפי המתוכנן, היחידה השניה אשכול ג', אף היא בת 228 מגווט.

באפריל 1976, 1977, יתחילו לפעולה שתי יחידות נוספות אשכול ד' באותו גודל. בחודשים בשנים 1978, 1979, 1980 ו־1981 יפעלו ארבע בנות בנות 300 מגווט כל בחדרה. אז יהיה כושר יצור 3,760 מגווט והביקוש צפוי 3,300 מגווט. תהיה זו תחת מספקת בשיעור של 13 אחוז.

ההשקעות אינן קטנות. הן בעבור זה לפי אותו תיכנון 1. מיליארד ל"י במחירים של ההשקעות בטורבינות הגז הן מהתבצבה ב־100 מיליון ל"י. קצות בשני ההנהות באשכול כל ג' ואשכול ד' יגיעו ל־330 מיליון ל"י כל אחת. ההשקעות בהתחנות בחדרה יש במחירי היום ב־1.4 מיליארד יחד כבר כבניה ההשקעות אלו 2.23 מיליארד ל"י במחירי היום.

אולם אלה הן ההוצאות יחד עם זה יש לצפות הוצאות פורסביה, כינוס, קווי כוח הרבה הוליקה. הקשקעות אלו מה בלידה אחה ביחס לכל שהספקה בהבנה. כבאן קרה בבדיקה ההכלכה לההכנות הבם אף היא ב־2.23 מיליארד ההלכה הכוללת ל־4.46 מיליארד ל"י. בכשבר עצל ניתן לומר כי התיכנון הבינוי בהבאי שלא ה התפתחויות בלתי צפויות. הוטבאה מתכבל בהיקף של 5 מיליארד ל"י בעבור 30 השנים קוה ההבטחות בפיתות החשמל הכם של כ־500 מיליון לשנה ר 1972. אלו הם סכומים שר כאוד לכל הסכן בהם הוא מאמר

תכונותיו האנטי־חברתיות של הצבר

מאת אמנון רובינשטיין

השחצנות — מזיקה ✱ היחס לציבור ולרכושו — פלילי ✱ תופעות סוציופתיה צברית

הפרדוקס הצברי הוא שבצד החבר־ה הישראלית ההדוקה הרעות האינ־טנסיבית קמה חברה ותרבות המת־אפיינת ע"י אדישות לזולת.

כישלון הצבר אינו כישלון אישי הוא נעוץ בחוסר יכולתו וכושרו לי־צור איזון בין הפרט לכלל, בינו ל־בין כי שאינו חבורו הקרוב, בינו לבין הציבור. הכישלון הוא כה גדול וכה רב־היקף, עד כי רק עיוורים יתעלמו ממנו. ואף על פי כן, מרבית העיונים הציבוריים הם דיונים של עיוורים המדברים כאילמים אל קהל חרש: הדיון על „הנוער" תמיד עו־סק בשוליים ומתמהל בסכונגים הים־טוריים.

הצבר נמדד בכונתו ללכת להת־ישבות — וזאת כאשר רק שיעור אפסי רוצה או יכול להיקלט בהת־יישבות [redacted] של ה־בודדים שיצאו להתיישבות, אלא דפוסי התנהגותם של הדורות הבאים של ישראל, הניצקים היום בתבניתו של הצבר המקובל. זוהי תבניה מעו־רדת דאגה, שכן הצבר כיצור חברתי — הכל במיבים הנובעים מהכללה — נגוע בסימפטומים אנטי־חברתיים מובהקים. שחצנותו היא לא רק אוו־לית אלא גם מזיקה; יחסו לציבור ולרכושו הוא פלילי; והגרוע מכל — הוא עצמו — כך נדמה לי — אינו מאושר מהתבנית לתוכה נוצק.

מכיוון שאני רואה גבות מורמות וגם כמה פנים אדומים מכעס למש־מע דברים אלה, אני מבקש להביא כמה ראיות לתופעות של סוציופתיה צברית:

✱ בבתי־ספר רבים — מהוגנים, מבוססים, ישראל הראשונה — גונ־בים ילדים זה מזה מכל הבא ליד: הגניבה הנפוצה ביותר היא זו של גניבת „הנטיליס" מאופנים, הנעשית כעניין שיגרתי, מקובל וקונדסי. גני־בה מסוג זה פגיעתה היא כפולה — הן מבחינת הקרבן, הילד המוכר ל־מויק, הן מבחינת הנזק ודאבון־הלב שהיא גורמת. ואף על פי כן מת־קשים מורים ומנהלים להלחם בתו־פעה זו — כבותה תתקשה לפגוע ב־חברות זרות.

✱ הרס רכוש הציבור הגיע ל־מימדים חולניים, ושוב, דווקא בבתי ספר מהוגנים בשכונות צבריות־אשר־כנויות ספוטיות. בית הספר הממוצע בצפון תל־אביב חייב להגן על זגו־גיות חלונותיו בשבכות ובסורגים (ובכן: היכן תמצא תופעה דומה?) נורות נגנבות מתוך חדרי לימוד ו־אפילו מתוך מגרשי משחקים המשר־תים את הנערים הגונבים.

✱ תופעות דומות ממלאות את האוניברסיטאות, שהן כאמור אמו־רות לרכז את מיטב הנוער. צריך לראות את הנזק שגורמים הסטוד־נטים — מיעוט, אך מיעוט ניכר — זה לזה. כדי להאמין: מודעות מעל לוח המודעות, שנועדו להביא מידע לסטודנטים נתלשות; קטעים שלמים בתוך ספרים — להם זקוקים סטוד־נטים אחרים — נתלשים ונגנבים; מחברות ועבודות מבחינות נגנבות. טלפונים ציבוריים במעונות הסטו־דנטים עצמם מושמדים בפראות על אף שפירוק הדבר אובדן השימוש בו;

כתבה שלימה ב„הארץ" תיארה את מעשי החבלה הפראיים שביצעו סטודנטים על הסכונין בטלפון הצי־בורי הכבוי במעונותיהם. לאחר הת־קנתו, נפגע הטלפון והוצא מכלל שימוש. לאחר מכן החל תהליך ההש־חתה, כשמשרד התקשורת מנסה לתקן מדי פעם את אשר עוללו בחו־רי העובר.

דובר משרד התקשורת מתאר את התהליך: „חלקי מבנון הצבאו ב־כמויות רבה, התוגה פורקה, אשנב האסימונים נופץ, הוסרו ברגים ו־חלקי מתכת שונים" („הארץ" 10.11.72). לבסוף, לאחר שורה של מעשי ראנאות ופגיעות יומיומיות, ניתק משרד התקשורת את הטלפון. אז, כמובן, הקימו הסטודנטים צע־קה אדירה לפי מיטב המסורת של הצבר המפונק.

כדאי לזכור, שוב, כי מדובר כאן לא בנוער שוליים ולא בתוך רגיל של הציבור, אלא בשמנה וסלתה של החברה הצברית, באותו מיעוט קטן שגדל בתנאים הטובים שאיפשרו לו להתמודד על מספר המקומות המוגבל של הסכבינין. פגיעתם של בנים מפו־נקים אלה בטלפון הציבורי אופיינית מאוד בזוינה: אין זה רק מקרה של פגיעה וגניבה מרשות ציבורית — שכידוע, מצווה לעשות כך — אלא פגיעה במכשיר העומד לרשותם הם.

✱ הסימן המובהק לאנטי־חב־רתיות הצברית נמצא ליד ביתך. ה־נהיגה מבישה הארץ איננה רק פרו־עה — גם האיטלקים אינם נוהגים כמלאכים — אלא גם, ואולי בעיקר, עוינות, רווית שנאה ותוקפנות ל־זולת. אפרים קישון תיאר את מבטי השנאה שמטילים נהגים סתם העו־צרים ליד אור אדום והאגורו קלע למציאות מוכרת.

העוינות באה לידי ביטוי בצורת [redacted] הזקנים המכבים לעשות דרכם במעבר חציה. אתה חושב לעצמך כי בעצם, גם לדורסים אלה יש ילדים וזקנים ובכיע למסקנה העצובה כי התנה־גותם אינה רק פרועה אלא סוציו־פאטית, במובן האמיתי ביותר של המלה.

ההופעה היא ישראלית־כללית ו־אינה אופיינית לדור הצברי, אך כנד־כתו של זה לכבישים לא שיפרה, ויש אומרים אף החמירה את המצב.

מימד מתריד

ושוב: הצבר ניכר על רקע של מפגש עם העולם הקסום של חוץ־לארץ: בחברה אחרת בולטים שב־עתיים יתרונותיו ופגמיו של הצבר: כבודד, תכונותיו הנאות — כנות, נכדר נותן לידידות אמת, התפניגותו ב־אבגות ובתרבות, זוהרות יותר; אך כיצור חברתי, כאדם החייב לחיות עם הזולת ולא נגדו, משחידות כל מג־רעותיו וכל האלמנטים האנטי־חבר־תיים שבו מקבלים מימד מתריד: חלק ניכר מן הישראלים המבקרים בחו"ל אינו מסוגל לקבל עליו את הנורמה החברתית המקובלת במר־בית החברות המתורבתות: הוא רו־עש ופוגע בשלוותם של אחרים וב־נקיונה של רשות הרבים.

מיסמך מרשיע

[redacted] לים, רובם צעירים, עומדים בימים אלה למשפט על גניבה מחנויות, כך מוסר הקונסול הישראלי מר נחום גומא. והוא מציין כי לכמה מן ה־ישראלים צפויים עונשי מאסר. מס־פר זה, כפי שיודע כל אחד, הוא רק קצה הקרחון. יש ישראלים אחרים המחפשים פרנסות ודרכים לסדר את השיטה — על פי המסורת הישרא־לית הבדוקה: סופר „הארץ" בקופנ־הגן מספר על ישראלים העוסקים ב־כל תכסיס כדי לסדר את „הגויים ה־טמטומים" ואינם מהססים אף להת־פרנס מתרומות גופם לנתיחה לאחר המוות, תוך כוונה ברורה להסתלק מדנמרק לפני שתתממש התרומה („הארץ" 15.10.72).

והוא מוסיף ומספר על הקונפליקט הנוצר מן הישראלי „הדורש", זה הסבור כי הכל מגיע לו משום ש־הוא ישראלי, לבין הקונסוליות ה־ישראליות:

„באמתחתו של כל קונסול כללי, קונסול רגיל ושאר עובדי הקונסול־יות של ישראל, כוונת אוצר של סיפורים, חקירות, סקאנדלים, איו־מים, תחנונים, לוחצים ושאר אמ־צעים שהופעלו ומופעלים כל שנה על ידי ישראלים שיצאו מעבר לים לתקופות ארוכות או קצרות, וכל איכות שמתעוררות אצלם בעיות, הם פונים אל הקונסוליות הישראליות [redacted] פורים מדהימים על עזות־מצח ו־חוסר בושה של „אורחים" מישראל, שקבעו משכן אצל משפחות רבעות לחם ונוטלים מן המעט שיש להן. כל הנסיונות להיפטר מהם לא הו־עילו. יתרה מזאת, הם באים ב־דרישות רבות מהעובדים הסוציא־ליים, בהעלותם נימוקים שונים ש־השכיח בהם הוא בערך זה: „אני ישראלי, נלחמתי, סיכנתי את חיי. גם המדינה וגם היהודים בעולם חיי־בים לעזור לי".

כל הכתבות האלה אינן מקריות. אלה עדויות המצטרפות יחדיו למס־מך חמור ומרשיע.

כל הדוגמאות שבחרתי לעיל, אי־נן מתייחסות לישראל השניה, לנער השולים, לבני הפרברים ולתושבי עיירות הפיתוח. כולן מתייחסות ל־ישראל המבוססת — לצברים הנהנים לשפות יובל ואמנון וגיורא האחד; לאמיתו של דבר, הסוציופאתיה ה־אמיתית מצויה דווקא בקרב שכבה זו, שאין לה לא מצוקה כלכלית ולא מצוקה נפשית שיצדיקו בריונות. מצויים בכל מקום: בתוך האוטובוס, בפסולת הנזרקת לצידי הכביש; ב־יסודיות עסוקים ביותר: גילויה בית הספר; בחוסר־היכולת לקיים את המשמעת הדרושה לשם ביודה בציבור.

לרוב מתאגים גילויים סוציופא־תיים אלה על־ידי תכונות חיוביות: [redacted] שאלה ויאנו על ידי גילויים אנו־רים.

אתה פוגש, למשל, אדם, שאין לו שום דבר לזכותו: לא הצלחה, לא כישרון, לא שם טוב, לא כלום. אך התנהגותו האינסטינקטיבית, המטמנ־ נבוייה עליו, היא של עזות־פנים: הוא מתבונן בך במבט לגלגני, מת־נשא, מצליח כמה הימים מחוכים, מבין תנועותיו הזלולניות עד כדי כיתוך וכשתחך לו סתם כך. ללא סיבה, ללא תכלית. לשם עשיית ה־רושם הבבה, דהיינו הרושם הצוק־פני־צברי.

לעתים קרובות תגלה כי מעבר ל־מסכת הערגיה־מבוזיקה מצוי אדם נבוך ואפילו סימפאטי, אך עצם ה־עובדה כי הוא רואה עצמו באלץ לה־ברם מסכת אוילית הדומה זו, עצם הכפיה שבהתנהגות הצברית, מעי־דה על סימפטום מדאיג.

וברשימה הנושאת את הכותרת „הישראלים הצעירים לפני כס ב־משפט האנגלי" („מעריב" 3.3.72), מספר יוסף פינקלסטון, סופר העתון בלונדון, על ישראלים צעירים ה־נוהגים לסחוב — „להרים" בלשון היום — מלבושים וכיריב מחנויות. אין פירוש הדבר כי העיר הישראלי גרוע יותר מעמיתיו, אך מה שמאפ־יין את הישראלי בחו"ל הוא כי יש־ראלים טובים והגונים נתפסים ב־מעשים אלה. פינקלסטון מציין כי „עברם של כמעט כל הנאשמים הוא בלי דופי".

אלה הם גילויים קיצוניים של סיבתם, אך הם מאפיינים את הסוצ־יופאתיה הצברית: את חוסר האיזון שבין צרכי הפרט וטובת הכלל. התייר הישראלי — והבאים בכל זונות השבה גם כאן — הופך להיות בלתי נסבל על רקע של חברות אח־רות. כותב נתן דונביץ לאחר שחזר מסיור מאורגן של ישראלים לחו"ל.

„קשה לך להזיק בשמה רואה נע־רה צעירה מעיר דרומית, נוסעת ב־טיול מאורגן באוטוסטראדה איטל־קית, שותה בירה מבקבוק מאוריבף, ללא גיד שמעי, מטילה את הבקבוק הריק אל האספלט. אל הכביש שבו דוהרים מכוניות מאפנוים במהי־רות מירבית. ומי שמעיר לה שאנ־שים עלולים ליהרג משברי הבקבוק, היא מגיבה בתגובה המאשבת צב־ריונדיסטית: ,מה איכפת לי?'".

„סחיבת" מלבושים היא ספורט מקובל בקבוצות נוער ישראליות המ־בקרות באירופה. חלק מן המקרים הובא לידיעת המשטרה. חלק אחר רק הגביר את צירנות הנבויות הד־מהלים... כששומעים על בבקבוק שאלה מישראל, או קוראים זאת על תיק חברת הנסיעות שלך, משתנה היחס לעתים מן הקצה אל הקצה, ולא לטובה. בקאפרי שמע הובן כי הזוג שבבוא להתנהו הוא מישראל, הראה להם את פתח היציאה: ,ישראל? החוצה!'..."

המלצר נדהם

והוא מספר על הישראלים המגב־לים לרעה את בריבות בית המלון ב־אמסטרדם ומכניסים „לחם ולחמניות בקניק הגבינות, אל כליהם". המלצר נדהם, הוסיף מנות האכר: „בחור אתם באים כולכם יחד בשעה 8.30 בבוקר. יושבים ליד שולחן אחד. אני שם את כל המנות ואתם תעשו מה שתרצו בהן. אין תוספות. עוד לא היה לבר דבר כזה".

באכסניות נוער, שם מצויים אנ־שים צעירים מכל העולם, בולט לע־תים קרובות הצבר בחוסר נכונות להשתתף בניקיון הבית. בעבר, היו אכסניות שהתריעו לנגד ולסרבו לק־בל ישראלים.

ברוח דומה כותב גיל קיסרי, סו־פר „מעריב" בפאריס:

„כבר דובר רבות על „העלוליהבר־שם של ישראלים שקבעו להם מושב ב־רחבי אירופה — פרנקפורט, מינכן, אמסטרדאם, קופנהאגן, בריסל. אפי־לו בהבינות המכסיקיות ביותר המקום כלפי ישראל ניתן להתקבל גם בהפ־תיעות כלפי מה שפעים הצלחון שם נהגים לכנות „אלמבגים יכוא־לים".

דומני גם, כי ישראלים רבים ס־ידוו באחריות בבתי אירופה הבד שהוקמו אליהם כמו אבות כשפחות הגבולות [illegible]

(מאמר שני בסידרה: „הצבר בשנות ה־70")

קניית טלוויזיה אינה הימור !

כאשר אתה קונה טלוויזיה **אלקטרה**
אתה בטוח כי קנית מקלט מצויין מבית טוב !

✱ חלקי חילוף חינם ל־3 שנים (במסגרת שרות אלקטרה)
✱ פיקוד אלקטרוני
✱ בקרה ע"י מכוונים זחלנים (SLIDE POTENTIOMETER)

אלקטרה שרות נאמן שעמד במבחן

קופרין־גמן

הסיכוי לשלום במזה"ת

קיימות נסיבות להצלחת פעולה לקראת הסדר מלא

מאת לורד קרדון
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו יורק טיימס"

המלך חוסיין, בהצהרותיו האחרו־נות, דן בשאלות המזרח־תיכון ביושר, בחיוב ובתבונה. אין פלא שמכל ה־צדדים קידמו אותה בברכה כצעד אמיץ קדימה לקראת הסדר שלום.

בעיני בדברי המלך חשבתי ל־שמחתי שהבריג בעניקים תקווה חדשה והחיפוש הדשה לתחירה לכר־צא מתקיפאון של חמש השנים ה־אחרונות.

חוסיין דיבר על הפלשתינאים ב־הצהרתו, כפי שדיבר על נושאים אחרים, בלשון נקיה ובביטחון. הוא מסר התחייבות מפורשת זו:

„אם הם רוצים (הפלשתינאים) ל־הצטרף לממלכה הערבית המאוחדת כמדינה פדרלית, הריהם חופשיים ל־גמרי לעשות זאת. אם, מאידך, רצו־נם לכונן מדינה נפרדת לגמרי — כלומר נפרדת מירדן — גם זאת חו־פשיים הם לעשות".

שום פלשתינאי אינו יכול לייחל לערובה מפורשת יותר להגדרה עצ־מית, מהבטחתו של המלך. הגבירה עוד יותר את סקרנותי לשמוע מה יש בפי הפלשתינאים לומר על ע־תידם.

מהם העקרונות שלגביהם שוררת הסכמה ביניהם?

ראשית, הם לא יסתפקו בפחות משלום מלא וכולל. הם חוששים כי ישגב הסדר־חלקי ומקוטע כלשהו ד־

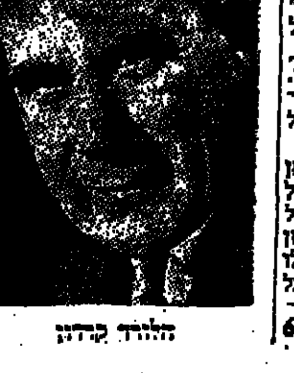

הלורד קרדון

אנו, על אף כל מתאותיהם הנמרצות, תישאר הבעיה הפלשתינאית העיק־רית לא פתורה.

„דקירה בגב"

במיוחד חוששים הם מתוכנית ה־אמריקאית הישנה לנסיגה ישראלית מהתעלה. לכשתיפתח התעלה והמצ־רים ישובו אל ערי־התעלה, הם צו־פים כי ישתרר פיתוי חזק לבוא על זרי הדפנה של הישגים מוגבלים אלה, להשאיר את הפלשתינאים תחת

המלך חוסיין

הכיבוש, ואת יותר ממיליון הפליטים בתוך הבוץ המצוקה של מחנותי־הם.

הדבר הזה — טוען המלך חוסיין — יהיה „דקירה בגב". ההבטחות שהושמעו באחרונה כי לא מצרים ולא בריתיה יסכימו להצעה זו נות־נות תקווה כלשהי לפלשתינאים — ואני מתפלל לכך שהיא תהיה מוצ־דקת — כי לא תהיה השלמה עם בגידה כלשהי בעניינם.

שנית, הפלשתינאים דוחים כל הס־דרים מוכתבים או כפויים. כדי ש־משא ומתן יהיה סיכוי הצלחה כל־שהו בהשגת שלום צודק ובר־קיימא, צריך שמניים זה יהיה חופשי ויתנהל על בסיס שוויון.

הפלשתינאים לא ילכו לבקש וי־תורים בשיחות ישירות, מתוך הכר־נת לקבל כל מה שהמנצחים יואילו להעניק להם — שכן הם יודעים ש־הישראלים מחזיקים בכל הקלפים; ויודעים הם שבכל סוגיה עיקרית הצהירו הישראלים חזור והצהר על כוונתם להחזיק ולשמור את כל מה שירצו. הפלשתינאים נושאים עיני־הם להבטחה ולערובה בינלאומית כל־שהי לצדק מתוך שוויון, וליחס הוגן.

ירושלים אידיאלית

השאלה העיקרית השלישית שלג־ביה מצאתי הסכמה כללית בקרב כל הפלשתינאים שפגשתי — היא עניין ירושלים. כפי שאמר חוסיין: „ה־עיר שבמשך ההיסטוריה היתה שלל־מלחמה, תיעשה אולי מעון־השלום".

האידיאל של עיר לא־חצויה, שב־חלקה נמצאת ירושלים ערבית תחת מינהל ערבי וריבונות ערבית ובחל־קה ירושלים ישראלית תחת מינהל ישראלי וריבונות ישראלית, ותפש תנועה דו־סטרי בין שני החלקים וגישה חופשית למקומות הקדושים לכל אדם — אידאל זה נעשה יותר ויותר מקובל. גישה זו אשר בה דוגל חוסיין ובה תומכים הפלשתינאים, היא הסיכוי היחידי להחזרת השלום למזה"ת.

מיום ליום גוברת ההכרה כי לא ייתכן שום פיתרון אחר מקובל על הדעת. אם בכוונתה של ממשלת יש־ראל להחזיק בירושלים כולה, נגד רצון כל הערבים וכל המוסלמים וב־ניגוד להחלטת הרוב המכריע של מדינות העולם, הרי שאין תקווה לשלום ואפשר לקרוע ולשכוח את כל התוכניות להסדר קבע בדרכי שלום.

זמן רב טענתי כי ירושלים כעיר פתוחה ולא־חצויה תוכל לפלס דרך למערכת יחסים חדשה בין הערבים לישראלים. עיר הקודש, במקום להי־ות מחסום, יכולה להיות פתח ל־שלום. היא יכולה לשמש מופת לעו־לם, כיצד הסיכסוך מפנה את מקומו לפיוס, השנאה מתחלפת בכבוד וה־איבה הופכת לידידות.

הנימוקים בעד הסדר כולל מלא, שוויון בזכויות בין שני הצדדים ו־ערובה בינלאומית חסרת־פניות נר־אים בעיני מכריעים. והצורך בכך בלי ספק דחוף.

מה שדרוש כעת היא הכרה כי האויבים לשלום הם שתיקות, עי־כובים ויאוש, כי חייב להיות רצון חדש לפעול לקראת הסדר מלא, וכי ישנן עתה נסיבות נוחות להצלחת הדבר.

חשבונות מפלגתיים בבחירת נשיא

מאת רן כסלו

אלה המתועדים כה „בישולים" את בחירתו של פרופ' אפרים קציר כמועמד מפלגת העבודה זה הנשיא (ובמציאות — באר בעצם כופי לנביאות) ייסיבו לע־אב ידגעו. הנשיא הרביעי של ישראל לא יהיה הנשיא ה־„הבכלל" בצורה זו או אח־רת המפלגתי.

ייפי הוא הנכון: מאחורי בחירי של כ מ ע ט כל הנשיאים עמדו נות מפלגתיים ואישיים של ה־נים — החשבונות והמהלכים ש־מיד תאמו את הכבוד הראוי ל־ה הרבה ביותר במדינה.

לא זכו בעבר „בישולים" אלה ציבורי רחב — כפי שזה קרה צות האחרונים — היו לכך שלא היו קשורים בהכרח עם א. המדינה היתה צעירה יותר, גות היו סגורות בצורה הרבה הרמטית, בציבור ובעיתונות עדיין מפותחת רגישות מופ־לא לגלות ולא לדון בסודות ב־ות הוא נעשות — בין היתר הפחד של „מה יגידו הגויים".

הנשיא בהתהוות

בהיותו של הנשיא הראשון נה ישראל לוחה ההרגשה של העם כולו. כניס־של ד"ר חיים וייצמן לירושלים בפברואר 1949, יום השבעתו למהורה בחירתו — היתה רבת־. ראש עיריית הבירה מסר לידיו של העיר בטכס קבלת־פנים ליד שער הגבול שנבנה ב־העיר. שיירת הנשיא עברה ות הומים בקהל שהריע לכ־הנשיא. כניסתו לאולם הכנסת בתקיעת שופר. את טכס ה־צבאי ליוו 21 תרועות תות־במקומות שונים בארץ.

אישיותו של הנשיא הראשון כבעית בהחלט: ד"ר חיים, ציוני דגול מדור המייסדים בעל שם בינלאומי. למרות ה־גוה הפוליטית החריפה בין ה־, לא היתה התנגדות רצינית. רק תנועת החרות הציגה כמולה — פרופ' יוסף קלויז־רק נציגי חרות בכנסת הצביעו המועמד הנגדי. ד"ר וייצמן קי־קולות.

זו בלבד: ד"ר וייצמן כמעבדו על הסמאל הפועלי מפא"י בתמיכה כלאה של כפיים. שהציע אותו היה מנהיג ה־הפועלי — דוד בן־גוריון. היה בשר לשותפות ארוכת־הימים וייצמן הציוני הכללי המתקדם הנועת הפועלים הציונית.

של בן־גוריון לא היה זה, כמחוה כבוד למנהיג הוותיק, רק נהזה הובס במערכת הבחי־הראשונה לכנסת: שבעה צי־ציונים כלליים ו־5 לפרוגרסי־היה זה צעד מובן מאליו, כי לא ציפה שמישהו אחר ייבחר א.

נכון היה המנהיג הבולט היחיד האחרים. הוא היה גם מנהיג היה להתעלם ממנו — על אף של מפא"י בקלפיות. וייצמן בן־גוריון היה האיש המקובל ערב, שאליו שאפה ישראל כבר התקרב. כינויו כנשיא פתר את בעיות גם יחד: נתן למדינה החוץ ייצוג המקובל על המע־ביטל את אישיותו הפוליטית יים וייצמן כלפי פנים.

וייצמן עצמו הרגיש משך ה־בהסכמתו לכהן כנשיא הוא למלכודת שאותה הכין לו בך מקורביו של הנשיא הראשון על תלונותיו הרבות ועל אימ־הידועה: „הדבר היחיד שאליו כול לתחוב את אפי — זו ה־שלי".

ההמרירות שאחזה בד"ר משך הזמן היתה הסיבה ה־לסירובו לעזוב את רחובות.

כיצד נבחרו הנשיאים וייצמן, בן־צבי ושזר

למעלה: הנשיא חיים וייצמן נשבע אמונים. למטה: הנשיא יצחק בן־צבי בעת השבעתו. לידו: יוסף שפרינצק.

לעתים בעדר הנשיא הראשון מ־הארץ — לפעמים מסיבות הבריאות; אך לא רק מסיבות אלה. יותר ויותר מילא את תפקידו ממלא המקום — יו"ר הכנסת יוסף שפרינצק ז"ל. הי־תה תקופה בה הוצמד לו אף התואר של „נשיא בפועל" — זמן רב לפני פטירתו של ד"ר וייצמן, כאשר קיבל יו"ר הכנסת את התואר הזה רשמית לתקופת מעבר.

בן־צבי בהפתעה

פטירתו של ד"ר וייצמן ב־9 בנו־במבר 1952, פתחה פרק חדש בהיס־טוריה של הנשיאות בארץ. כאן נע־שה ברור לחלוטין כי למרות כל ה־הגבלות בתפקידו, לא תסכים המפ־לגה השלטת לבחירת נשיא אחר כא־שר משורותיה. לפחות פעם אחת התברר שהחשיבה של מפא"י היה נבון — בנקודת־ראותה: כאשר ב־משבר לאחר פרשת לבון סירב הנ־שיא דאז למסור את זכות הרכבת הממשלה לנציג מפלגה אחרת, לאחר שנציג מפא"י נכשל בסיבוב הראשון להרכבת הממשלה.

התהליכים שקדמו לבחירתו של הנשיא השני — יצחק בן־צבי, נשמ־עים כמהדורה אחרת לפרשת בחירת המועמדים לנשיאות באחרונה. האיש המקובל על המפלגה היה נשיא בפו־על — יו"ר הכנסת, שפרינצק ז"ל. דומה כי מועמדותו היתה מקובלת גם על סיעות אחרות בכנסת והיתה מתקבלת, כנראה ללא קשיים מיוח־דים.

אך משום מה לא היה זה מועמד מקובל על ראש הממשלה וראש מפא"י מר דוד בן־גוריון. משך הקו־פה ארוכה שמר מר בן־גוריון על שתיקה לגבי המועמד שלו, עד שנפ־לה הפתעה: שגריר ישראל בארה"ב פנה בשמו של ראש הממשלה לפרופ' אלברט איינשטיין והציע לו לקבל את תפקיד נשיא ישראל. גם אז וגם היום נראה כי לא היה זה הרעיון המוצלח ביותר. פרופ' איינשטיין השיב אמנם בנימוס, אבל בלאו מוח־לט. לרבים בעולם נראתה כל הפר־שה כבדיחה לא מוצלחת.

לבסוף, ב־26 בנובמבר 1952 התכנס מרכז מפא"י כדי לבחור במועמד של המפלגה. עד לרגע זה היה קיים קונצנזוס רחב במפלגה עבור שפרינ־צק. חברי המרכז הופתעו כאשר הציג בן־גוריון ממש בישיבה את המועמד שלו — יצחק בן־צבי. המאב־בק במרכז נמשך שעות רבות. והכ־רעה לטובתו של בן־צבי נפלה ברוב של 2 קולות כשבהצבעה השתתפו אז כ־120 איש.

אך המאבק הקשה ביותר נערך בכנסת. מול מועמדותו של בן־צבי הוצגו שלושה מועמדים נוספים. פרץ ברנשטיין — בשם ציונים כלליים, הרב מ. נורוק — כמועמד הדתיים ויצחק גרינבוים כמועמד של מפ"ם. בשתי ההצבעות הראשונות לא נת־קבל הרוב המבוקש לאף אחד מה־מועמדים. בהצבעה שלישית קיבל לבסוף יצחק בן־צבי רוב מינימלי של 62 קולות, תודות לעיסקה בין מפא"י למפד"ל.

כעבור 5 שנים נבחר שוב יצחק בן־צבי — הפעם ללא בעיות וללא מועמד נגדי. הבעיות התעוררו כא־שר הוצגה מועמדותו בפעם השלי־שית — באוקטובר 1962. כבר קודם לכן הועלתה הצעה להגביל את כהו־נת הנשיא לשתי קדנציות, אך מפא"י לא היתה מוכנה להתחבט הפעם במא־בק פנימי לגבי מועמד חדש. המצב במפא"י בשנה זו היה מתוח גם כך בלי מאבקים נוספים.

כדי לברוח מהסכנה, נעשתה עיסקה בין מפא"י למפד"ל. החלק הגלוי של העיסקה חייב את מפא"י לחוקק אח־רי בחירתו של בן־צבי חוק שיגביל לעתיד את כהונתם של הנשיאים ל־שתי קדנציות. ב־30 באוקטובר 1962 נבחר בן־צבי בפעם השלישית ושוב ברוב של 62 חברי־כנסת בלבד — הפעם בהצבעה ראשונה.

אלא שלא ניתן היה לו לסיים את כהונתו. כחצי שנה לאחר־מכן נפטר הנשיא השני של המדינה. בקץ ימים אחדים הוחזר שמו של הנשיא הבא־כתי כר זלמן שזר כמועמד המפלגה. אלא שאחרי נסיון הקודם, איש לא העז להעלותו לפני שדוד בן־גוריון יבהיר את עמדתו. לבסוף היה זה בן־גוריון שפנה לשזר בהצעה והמועמד נבחר במרכז המפלגה ללא מתנג־דים. גם המאבק בכנסת היה רחוק מלהיות דראמטי. המועמד הנגדי היה שוב יו"ר המפלגה הליברלית מר פרץ ברנשטיין, אך בחירתו של שזר הי־תה מובטחת מראש.

כשרץ מר זלמן שזר בפעם השניה לנשיאות, לפני כחמש שנים, לא היה לו אפילו מתחרה אחד. מתוך 100 משתתפי ההצבעה בכנסת הצביעו עבו־רו 86. 24 חה"כ שמו פתקים לבנים.

זלמן שזר מנע במשך 10 שנים מאבקים על הנשיאות. מה שקורה עתה סביב לבחירת הנשיא הרביעי למדינה אינו חידוש. זוהי פשוט חז־רה על מצב שלפני תקופת הרגיעה.

השפעת עוזרי הסנאטורים על מדיניות ארצות־הברית

בם אוהדים את התנועה הפאציפיסטית ונמנים עם הרדיקלים

פרופ' עמוס פרלמוטר

סנאטור ויליאם פולברייט, יו"ר החוץ של הסנאט, ידוע כבלתי־לישראל. הוא הדין בסנאטור הצ'פילד מאורגון. הסנאטור פילד בגלה אדישות כלפי יש־כולם חסידי־בדלנות ידועים — רשימה מסתיימת בהם. אך לא ביותר הטובה שהמהפכה לוגיות הבירוקרטיות השפיעו „נאם האמריקאי, ושקבה בו ציה חדשה של ניאו־בדלנים ב־הסנאטורי ובוועדות וועדות־בש־אמוריות ההופסות עבודות כפ־

ספק שהסנאט האמריקאי הוא הגוף המחוקק הדיוני החזק בעולם. כל המתעכרים לנשי־משתי המפלגות (להוציא את נאור) מאז 1960 ובאו כרובן סנאטורים או סנאטורים לשעבר. זאת קשה לטעון שמאז 1960 לא סנאטורים שהתבלטו באיכיותם הפצה כיושבי־ראש הוועדות. דוקא כדמויות פוליטיות בבפ־הם, הסנאטורים קנדי, האמפרי ניקסון היו היוצאים מהכלל ינה זו. הסנאטורים מאסקי, מק־ין וג'ק קנדי (הנשיא לשעבר גם כסנאטור), והסנאטור גול־— לכל אלה היה כוח מוקש הם הם צברו את עיקר כוחם צעהם בזירה הפוליטית הארצית, מחוץ לכהלי הסנאט.

דרך כלל ניתן לומר כי יושבי וועדות הקונגרס, ובמיוחד וע־הסנאט הגיעו על גבן של הוע־האלה למעמד של כוח והש־. לכן כל מפלגה או סיעה כש־ת לתפוס לעצמה תפקיד יושב־של אחת הוועדות החשובות. אלה קיא אם באמת כבהל היושב־את הוועדה שלו? התשובה היא קיים מבריקים, כן הוא. בבק־רבים אין היושב ראש הכו־

תפקיד יו"ר ועדה בסנאט

בים הם הפקידה של יושבי־ראש ות הסינט. עליהם לייצג לא רק האינטרסים של בחירותיהם כמד־נבחרו, אלא את האינטרסים ה־בי הכללי. כן עליהם לייצג לא את האינטרסים של מפלגתם, את האינטרס הממלכתי. עלי־להשיב ל־10,000 מכתבים ל־, לשוחח עם רבים מבוחרי־באזורים ולשוחח עם השבי־הבאים לוואשינגטון במיו־כדי לראות איך פועלה בלה". הם נתונים ללחץ בהבי־מצד קבוצות־לחץ האינטרסנטיות הקרויות „לובי", עליהם לנאום בלי סוף, להופיע בציבור וכו'.

כדי לעמוד בכל המעמסה הזו, שוכרים הסנאטורים עוזרים ואנשי יחסי ציבור מקצועיים. למעשה, אין אף סנאטור המצליח להסתדר בלעדי צוות של עוזרים אישיים, אותם מגייס הסנאטור מקרב הצעירים המשכילים המבריקים ביותר. אולם מאז 1960, כאשר אמריקה הוסערה במאבק על זכויות האזרח, על שוויון הזכויות ועל־ידי התנועה נגד המלחמה ב־וייטנאם. מתברר כי רובם המכריע של הצעירים המשכילים והמבריקים האלה הם אידאליסטים המתנגדים למלחמה, ליברלים קיצוניים, ולע־תים אף רדיקאלים הן לגבי בעיות פנים הן לגבי מדיניות חוץ.

בין הצעירים הלהוטים אחר הש־רות כעוזרי הסנאטורים, רבים המש־תוקקים לבוא לוואשינגטון ול„קפי־טול", כדי להילחם ב„אימפריאליז־ם", במצדדי מלחמה ובמימסד ה־„ריאקציוני". חלקם באים מקרב ה־עלית של האוניברסיטאות הארוכות, ייל, פרינסטון וברקלי, בעלי תארים אקדמאיים ובעלי נסיון של אינטלקטואלים מבטיחים. רובם ככולם אוהדים את התנועה הפאציפיסטית, ונמנים עם הרדיקאלים.

הכנת חומר־רקע לסנאטורים

תוך כדי עבודתם בסינאט, הם מש־תתפים בסמינרים על נושאים שונים, או מצטרפים ל„בראסט מתוח" שכו־כל עליהם להקוד בעיות מסוימות... בסמינרים האלה הם לומדים, אוס־פים חומר ומכינים חומר־רקע לסנא־טורים „שלהם" ולוועדותיהם. למעשה, פועלים העוזרים האלה כמחוקקים בזעיר־אנפין במסגרת של יועצים ו־עוזרים אדמיניסטרטיביים.

את השפעתם מפעילים העוזרים האלה בדרכים הבאות:

הם „מתאמים" בין הסנאטורים ל־כבן ישתפו פעולה בהכנת חוק מסוים הקרוב ללבם, כפי שגובש לשכבם באחד הסמינרים.

עיסוקו העיקרי של ועדות הסנאט הוא עבודת המחקר, כאשר עליהן לבחון את כל השיקולים בעד ונגד החוק העומד לדיון. אולם בתחום זה נוטלים לעצמם היועצים חופש פעולה הם מזמינים את „העדים ה־„סימפטיים" בלבד. הנבחרים לפי ראות עיניהם של העוזרים העתי־דים להעיד לטובת הצעת החוק הק־רובה ללבו של העוזר.

כן מפעילים היועצים לחץ אישי או באמצעות „לובי" על הסנאטורים „שלהם". למשל, היה נאלץ הסנאטור האמריקאי לפטר אחד מעוזריו של שיום תחיקה שנגדה את דעתו של הסנא־טור. העוזר, שפוטר נתקבל מיד ל־שרותו של סנאטור אחר.

אשר להשקפת עולמם של העוז־רים האלה, את מרביתם, אם לא כולם, אפשר להגדיר כניאו־בדלנים. מרביתם, אם לא כולם, עובדים עם ועדות המפתח העוסקות בקביעת התקציבים לצרכי ההגנה ומדיניות־החוץ. רבים מהעוזרים נמנים עם הרביזיוניסטים, המאמינים כי המל־חמה הקרה היתה יציר כפיה של אמריקה. ולאו דווקא של סטאלין. כולם בלי יוצא מן הכלל דוגלים במדיניות המחייבת להרחיק לכת בשיתוף פעולה ובידידות עם ברית המועצות.

קשרים עם השגרירות הסובייטית

רבים מאד מיועצי הסנאטורים מע־דיפים אמריקה מבודדת מבשקה של אמריקה המסוגלת להשתוות עם ברית־המועצות בתחום החימוש. ר־בים מהם ביקרו בברית־המועצות ו־עומדים בקשר עם השגרירות הסוב־ייטית בוואשינגטון. בין העוזרים מ־סוג זה ידוע במיוחד יועצו הראשי של יושב־ראש ועדת החוץ של הסנאט, פולברייט, והעוזר הוא סט סילמן, ועליו נאמר שהיתה לו השפ־עה מכריעה על עמדתו האנטי־משי־חית של הסנאטור פולברייט נגד מלחמת וייטנאם.

ביחס לישראל המגוונת־הקרובה אין תמימות דעים בין סגל עוזרי הסנאטורים. בהיותם ניאו־בדלנים, מתנגדים רובם לתמיכה של ישר־אל בעוד שאחרים הם אויבי ישר־אל קנאים, שעבדו בעבר כמומחים לענייני ערב בסטייט־דיפרטמנט. יש גם האדישים כלפי ישראל, או במק־רה הטוב מתנגדים לסיוע צבאי ליש־ראל ולכל ארץ אחרת. אך מאחדת את כולם השאיפה לבטל את סיוע־החוץ האמריקאי, הצבאי והכלכלי, אותו הם רואים כגורם האחראי למה שהם רואים „כאמפריאליזם אמרי־קאי" ביבשת אסיה. הגורם השטפה את הרודנים האנטי־סוציאליסטיים באמריקה הלטינית, וכעל לכל סמ־ראי למלחמת וייטנאם.

התערבותם הזו של ניאו־בדלנים, המתנגדים לסיוע־חוץ, „מהרהרי ה־שלום", „הרביזיוניסטים" האלה שאנטי־שמיות רווחה בשטותיהם — אסור להתעלם מקיומה. השפעתם של ה־סנאטורים „שלהם" ניכרת באשר הם מטביעים את חותמם על המדיניות בתחום סיוע־החוץ הצבאי והכלכלי.

עיסקות הקרקע בגדה אינן תופסות

מאת יהודה ליטני

„לא יעשה אדם עיסקה בקשר ל־מקרקעין, בין בעצמו ובין על־ידי אחר, בין במישרין ובין בעקיפין, אלא ברשיון הרשות המוסמכת" — כך נאמר בצו מספר 25 בדבר עיס־קות במקרקעין שהוצא ב־18 ביוני 1967 על־ידי המימשל הצבאי ביהו־דה ושומרון. צו זה מגדיר את ה־מלה „עיסקה" כ„פעולה כלכלית או אחרת, במזומנים או בדרך אחרת, בתמורה או שלא בתמורה, לרבות הסכם בדבר עשיית עסקה".

משפטנים רבים העוסקים בעניני קרקעות סבורים כי כל העיסקות ש־נעשו בתחומי הגדה המערבית בדרך של ייפוי־כוח בלתי חוזרים, אינן תופסות מבחינת החוק בשל המש־פט, לרבות הסכם בדבר עשיית עיס־קה", קניה באמצעות ייפוי־כוח בלתי חוזר נכנסת, לדעתם, בקריטריון זה.

גם היועץ המשפטי לממשלה, מאיר שמגר, אותו שאלתי בענין זה, אישר כי קניה באמצעות ייפוי־כוח בלתי חוזר היא בניגוד לחוק.

סעיף 3 של צו 25 אומר: „נעשתה עיסקה בקשר למקרקעין באיסור או בניגוד לאמור ברשיון (מהרשות ה־מוסמכת — במקרה זה מפקד איזור יהודה והשומרון או קצין המטה ל־ענייני משפטים — י. ל.) תהיה בט־לה מעיקרה ולא תהיה לה נפקות משפטית כלשהי זולת תחולת הור־אות הפליליות".

העונש במקרה זה הוא חמש שנות מאסר או 1500 ל"י קנס. מכאן, שכל מאות או אלפי העיסקות שנעשו ב־דרך זו לא רק שהן בניגוד לחוק, אלא מחייבות את השלטונות להעניש את המוכרים והקונים במאסר או ב־קנסות.

אישור ממשלתי יהווה הכשר לספסרות מחתרתית

נראה כי המימשל הצבאי בגדה המערבית מעלים עין מכל פעולות סחר הקרקע הבלתי חוקיות שנעשו בשנה האחרונה באינטנסיביות מרו־בה בעיקר באזורי ירושלים, בית־לחם ורמאללה. ככל הידוע, עדיין לא הועמד לדין אף אחד מאותם מאות או אלפים אשר קנו קרקע מ־ערבים ביהודה ושומרון בשיטת ייפוי־הכוח בה המוכר מפקיד בידי נציג הקונה (בדרך כלל עורך־דין או נוטריון) ייפוי־כוח לעשות באדמה ככל העולה על רוחו בלי אפשרות להחזיר את ייפוי־הכוח למוכר בדרך כלשהי.

קוני הקרקעות סמוכים ובטוחים כי עשו עיסקה טובה; ההוכחה — עד עתה עלו המחירים באופן תלול ומי שקנה אדמה ליד ירושלים בעשרות אלפים ל"י לדונם לפני שנתיים יכול למכורה היום ב־50 אלף ל"י. פרט לכך, איש לא הועמד לדין על ה־פעולה הבלתי חוקית שביצע וההר־גשה השוררת בין הקונים היא כי אם הממשלה לא תאשר ביום א' מכירת קרקע פרטית לישראלים ב־תחומי הגדה תאשר זאת הממשלה בקאדנציה הבאה, ולאחר מכן קשה יהיה להתעלם מאותם שקנו כבר בעבר בניגוד לחוק ופעולתם תיהפך בדיעבד להיות חוקית ו־מוכרת.

עורך־דין העוסק בקניית קרקעות סיפר לי כי אינו ממליץ ללקוחותיו לקנות קרקע בדרך של ייפוי־כוח. פרט לאי־החוקיות, שבעיסקה (ב־תחומי הגדה בלבד, בישראל ניתן לעשות כך) קיים החשש כי המוכר יחלק כמה ייפוי־כוח על אותה חלקת אדמה ללא ידיעת הקונים ויברח עם הכסף לירדן (מדינת אויב עמה אין לישראל הסכם הסגרה). יש עורכי־דין המערימים על החוק באמצעות רישום המוכר הערבי כחברה בערבון מוגבל (את המניות של החברה מק־בל הקונה היהודי שהופך להיות ב־עיני החוק לבעל חברה מכובד).

קנייה קיבוצית

בקרבת נבי־סמואל ליד ירושלים (בתחום המימשל הצבאי) ראיתי ה־שבוע קבוצה של ישראלים העוס־קים במדידת קרקעות. הם סיפרו כי התארגנו לקבוצה וקנו ארבעים דו־נם מערבי תושב שועפאט. הקניה בקבוצה נעשתה כדי למנוע בעתיד הפקעת קרקע לצרכי ציבור (כביש, בית־ספר וכו').

„אם אקנה דונם אחד בעצמי אין לי כל ביטחון שלא יבנו עליו בע־תיד בית־ספר או מוסד ציבורי אחר. התארגנו יחד כדי שאם יפקיעו בע־תיד, תכיד יבאר בספיק לכולם" — אמר אחד מהחבורה המתכוננת לבנות במקום איזור וילות.

ערבי נכבד תושב בית לחם הס־כים, לאחר הפצרות רבות והבטחה מפורשת כי שמו לא יפורסם, לספר את מניעיו למכירת חלקת האדמה שלו הגובלת בתחומי ירושלים. הוא סיפר כי בעסק המסחרי שהוא מנהל הגיע מצב העניינים לשפל. „אם לא הייתי מוצא מימון עצמי היה העסק מתחסל תוך כמה חודשים", אמר ה־איש. ההחלטה נולדה בליבו לאחר שכמה פעמים פנו אליו מתווכי קר־קעות ערבים ויהודים מירושלים, וסי־פר להם. „לפני כמה חודשים סגר המימשל הצבאי אלפי דונאם ליד בית־סאור למטרות החדושה רק לה, והחלטתי למכור את הקרקע שברשו־תי כייה. לפני שיסגרו גם אותה. בכך הרווחתי כסף טוב וגם ניצלתי, בסופו של דבר, מהפקעת אדמתי" אומר אותו אדם שלא היה מוכן ב־שום אופן לנקוב בסכום שקיבל.

מתווך קרקעות סיפר כי רוב ה־עיסקות לא יוצאות אל הפועל. רק בחמישה אחוזים בדרך־כלל „יש עם מי לדבר" אומר המתווך. בחלק מה־מקרים, מתחרט המוכר ברגע האח־רון, כי קשה לו להיפרד מאדמתו. יש המתחזים כבעלי הקרקע בעוד האדמה שייכת לקרוביהם המתגור־רים בארצות ערב. במקרים אחדים אין לבעל הקרקע הוכחה מבוססת לבעלותו עליה (הקושאן אבד או שהתעודות בצורות אצל הבן השמור עתה בממלכה הירדנית וכו'). המתווך מספר כי רוב המוכרים הינם בע־רים ולא משלמים, וכי רווח האחר־מה הגדל ביותר בבי בידי הכר־סיוה.

אדמות הכנסיה

הכנסיה הקתולית, להדגיו, אינה נהגת למכור מרכושה אולם כנסיות אחרות עושות כך. ברוב המקרים יש להעניק „בהתח להלחצי הירבות ובמצוקות לכנסיה או לאחראי הבקר בי.

ראש עיריית בית־לחם, אליאס פ־ריג', אומר כי עיסקות רבות בתחום עירו נעשו ללא ידיעת הבעלים והחר־קים המתגוררים עתה בדרום־אמרי־קה, וכי הקונים שמים את כספם על קרן־הצבי. פריג', המתנגד עקרוני־ת לכל מכירת קרקע לישראלים בתחומי הגדה, אומר כי לדעתו כל הענין הוא קנוניה המכוונת לגירוש ער־בים מאדמותיהם". בסופו של דבר־יאלצו רבים להגר להיל בגלל חוסר אפשרות להתפתח במקום מגוריהם" אומר ראש העיריה ובטוח כי אם לא תיעצר המגמה זו, יבותרו הערבים ב־רוב הערים הגדולות בגדה על־ידי שכונות יהודיות.

ירושלמי זריז לא התעצל וטס ל־אמריקה הלטינית כדי לסבב עיסקה עם בעלי קרקע בדרך ירושלים — בית לחם לכרות שביפופה הכותה ה־ערבי, היושב בית־לחם, לא הסכים לכך והבביה את אותה אדמה לישר־ראלים אחרים. הירושלמי הגזרה ב־עיסקה זו לבטלה בבליון ל"י. עתה מנהל דיון משפטי בין הישראלים להם הובטחה הקרקע לבין הקונה.

יחיד גם כי במה ביודעת דה ב־ירושלים ובקצות אחרים דבקי פרי־לה לפשר בנייה יבניות בשטחים ה־קרובים לירושלים.

ברור כי בין אלפי רוכשי הקרקע נמצאים גם אנשים שכל כוונתם לב־נות את ביתם ויש כך ביקים לבנאו חלקת אדמה שמחירה עדיין לא הי־תה למחירים שבתוך ירושלים, אך רוב העוסקים בכך לא מתכוונים לגאול קרקע עבור האומה העברית, אלא פשוט יודעים כי זוהי דרך ל־התעשרות קלה.

אם תאשר הממשלה רכישת קרקע לישראלים בגדה, היא תתן בכך הכ־שר לספסרות בלתי חוקית שבוצעה במחתרת. אותם המעונים שלא רצו עד עתה להפר את החוק יביטו בק־נאה אל „הפיקחים" שהקדימו לר־כוש קרקע ביהודה ושומרון, וכל מה יוכלו לעשות יהיה לחרוק שן.

חָלָק כְּשֵׁיש
חַד כְּאֶדִיסוֹן

הלהב הרב־שיפועי

„הנשיקה" רודאן 1886

אדיסון רב־שיפועי*

ללהב הרב שיפועי של אדיסון
כל היתרונות של סכין גלוח משוכלל ומודרני.
השיפועים מוסיפים נקודות מגע עם העור.
הגלוח חלק למשעי ואין מרגישים בו כלל
השיפועים מחזקים את הלהב
ומבטיחים גלוחים רבים יותר
וטובים יותר.

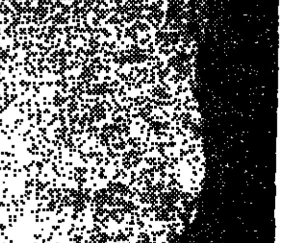

אדיסון פלטינום חד וחלק Eddison platinum*

*3 שיפועים בכל צד

שיפרין נעמן

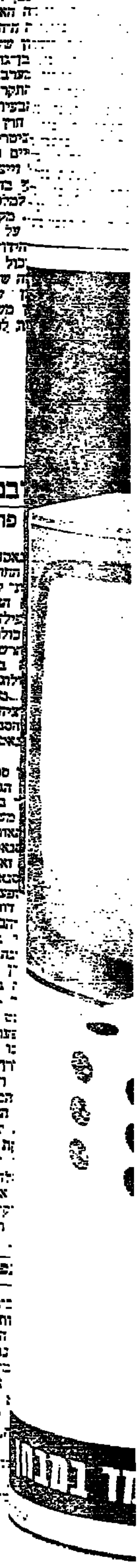

مكان الأصل

هكذا من الأصل

שלטונות איטליה חוששים מהמחבלים

מאת חולדה ליברנומה
סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה

עשרה חודשים בקירוב עברו מאז הוסבה תשומת־לב הקהל הרחב לבסיס המחבלים הפלשתינים באיטליה, משהוכח כי חוליית היפאנים שביצעה את הטבח בלוד השלימה את תיכנון המיבצע ברומא.

מאז חוקרת משטרת איטליה לעיתים תכופות את פעילות המחבלים והעתונים מפרסמים מדי פעם מעט מהמתרחש מתחת לפני השטח. ממגמיה ומדרכיה של פעילות זו ניתן להסיק כמה מסקנות לגבי אופיה. ראשית, יש לזכור שאירגוני המחבלים רואים באיטליה בעיקר בסיס לפעולות מחוץ לגבולותיה — במזרח התיכון ובמדינות מערב אירופה האחרות, אם בשל מיקומה הגיאוגרפי ואם בשל נכונתן של קבוצות מרי שמאליות וימניות קיצוניות, כל אחת מסיבות משלה, לסייע למחבלים הפלשתינים במאבקם נגד מדינת ישראל. שנית, יש הבדלים ניכרים בין חוליות מחבלים שונות מבחינת אירגונן ואימונן. בעוד אחדות מהן ביצעו את המוטל עליהן בדיקנות רבה, הרי אחרות נכשלו בצורה כה מופירה, עד כי התעורר חשש שמטרת הכשלונות לחפות על פעולות חשובות אחרות. שלישית, הסיוע שמקבלים אירגוני המחבלים באיטליה אינו מצטמצם בתמיכה אידיאולוגית, בעצות ובמתן מחסה, אלא גם בהשתתפות פעילה במיבצעים מסויימים.

בסיס לפעילות מחוץ לגבולות

חודשים אחדים עברו מאז אותו יום חורף בסוף נובמבר, כשהעליתי בשיחה ידידותית את שאלת פעילותם של המחבלים הערבים באיטליה לפני אישיות פוליטית איטלקית, שהגדות למעמדה ולקשריה לסיכסוך במזרח התיכון נהירים לה היטב פרטי פרטים של בעיה זו. הלם מינכן עוד עמד אז במרכז חיי הישראלים היהודים באיטליה ועימו החשש מפני מעשי אלימות ערבים על אדמת איטליה, אולי בשיתוף פעולה עם חוגים איטלקים קיצוניים. איש שיחי לא נתפס לבהלה והסביר את דעתו כי אין הערבים רואים באיטליה מרחב לפעולה אלא בסיס קבוע לפעולה מחוץ לגבולותיה. במילים אחרות, כאן התחנה האחרונה לפני יציאה לפעולות במקומות אחרים, מקום מסלם זמני לפני בריחה לארצות ערב; נקודת הצטיידות נוחה בנשק, חוגים פוליטיים מקורבים שניתן לפנות אליהם בשעת הצורך. לדבריו, לא ירצו המחבלים לסכן בסיס זה במעשי חבלה על אדמת איטליה, אשר ייאלצו את השלטונות לפעול ביעילות נגדם. גם קיים חשש תגובות שרשרת של אירגוני הטרור האיטלקיים.

מסיבה זו, עוסקת המשטרה בעיקר אחרי פעילות שגרירויות מסויימות (ולוב בראשן) החשודות במתן סיוע למחבלים, בפיקוח על ערבים החשודים בהשתייכות לאירגוני מחבלים ,ורק לעיתים בדירות מרחיקה מגבולות איטליה ערבי זה או אחר או מסרבת להעניק לחשודים אשרת כניסה. העובדה שבאיטליה עובדים מדי שנה אלפים רבים של בני ערב למטרות עסקים או תיירות ואלפי סטודנטים ערבים לומדים בה בוודאי אינה מקילה על משימת המשטרה, מה גם שמדיניותה המוצהרת של הממשלה היא לשמור על יחסי ידידות, בעיקר עם לוב, כמעט בכל מחיר.

אינטרס משותף

אינטרס משותף איטלקי־פלשתיני ברך כנראה הבנה המאפשרת מודוס־ויוונדי בתנאים ובממדים מסויימים. המחבלים ממעטים לפעול על אדמת איטליה והמשטרה והתביעה משפט מצמצמים את ממדי החקירות אפילו כשהן מוצדקות.

אם נבחן את פעולות המחבלים שעלו לכותרות העיתונים, מציין איש שיחי, ניתן להבחין שברוב רובם של המקרים מדובר בהכנות לפעולות מחוץ לגבולות המדינה. כך בעניין סבה לה, ביוני שעבר, כך בנסיונה של האשה הזיד לצייד ברשמקול ממולכד שתי נערות אנגליות שעמדו להמריא במטוס אל־על לישראל באוגוסט. בנובמבר מצאה משטרת נמל התעופה פיומיצ'ינו שלוש מזוודות עמוסות נשק שהשאירה חוליית מחבלים מלוב. במארס השנה שוב מצאה המשטרה מזוודות עמוסות נשק וחומרי נפץ באותו אולם אורחים בנמל התעופה פיומיצ'ינו.

פיצוץ צינור הנפט המוביל מטרייסט למינכן בראשית אוגוסט אשתקד, הפעולה היחידה שבוצעה על אדמת איטליה ואשר פתח זקף לזכותה, גם היא נועדה לפגוע באספקת נפט לדרום־גרמניה. שכן צינור הנפט והמיכלים שנפגעו אינם משרתים את איטליה.

חשש השילטונות

דומה שעיקר מטרת השילטונות האיטלקים לפגוע מצמצם במידת האפשר את צרת הטיפול במחבלים, אם מחשש ליחסי הידידות עם מדינות ערב ולוב בראשן, ואם מחשש תגמול של ספטמבר השחור. שני הערבים שנתנו את הרשמקול הממולכד לאנגליות שוחררו באמצע פברואר בעודם ממתינים למשפטם; ולמרות שנצטוו להישאר באיטליה עזבו קרוב לוודאי את גבולותיה עוד בימים הראשונים לאחר שיחרורם.

התקירות סביב נסיבות הרצח של מנהיג אל־פתח באיטליה, עבדול ואיל זועייתר, עדין במשכות. ההנחה היא שחוסל על־ידי עמיתיו בשל בגידה או מתינות יותר. למעשה הצטרף מקרה זועייתר למאות מקרים בשכנים אחרים שבהם לא הצליחה המשטרה לאתר את הרוצח.

פעולות הסוואה?

בסוף יאנואר חצו את הגבול האוסטרי ליד טראביזיו שני ערבים לבושים בגדים קייצים למרות החורף האלפי, כשבידיהם מפות של מערב־אירופה ובהן מסומנות מטרות מחוץ לגבולות איטליה. לאחר חקירות ממושכות החזירה אותם משטרת איטליה לאוסטריה. לבושם והתנהגותם כאילו נועדו לעורר תשומת־לב, כדרך התנהגותם של שני החוליות שנטשו את מזוודותיהן עמוסות נשק בנמל התעופה של רומא; האם מוכיח הדבר שחוסרים לאל־פתח מחבלים מאומנים היטב, או שהיתה זו הזנחה מכוונת במטרה להסיח את הדעת מפעולות חשובות יותר?

ב־18 במארס נתפסו שני ערבים ליד קומו, קרוב לגבול שוויץ. שמותיהם נמסרו למשטרת איטליה ע"י משטרת צרפת והם קשורים כנראה לפיצוץ צינור הנפט ליד טרייסט. אם היה ספק כלשהו שיש קשר בין אירגוני המחבלים לבין גורמים מקומיים, הסירו מעצרם של שני איטלקים בני רומא, מאנאסי וקודילה, שעמדו בקשר עם הערבים מקומו. המעצר המחיש את מידת הסכנה הנשקפת לא רק מפעילות ערבית ישירה אלא גם של חוגים איטלקיים וצרפתיים (שני נערות צרפתיות ושני אלבירים באשמים בפיצוץ צינור הנפט) המקורבים אליהם ואשר קל להם לנוע בתוך בגבולות איטליה.

האינטרס הערבי לשמור על חופש פעולה מסויים באיטליה מצמצם, לדעת חוגים יודעי דבר, את מידת הסכנה הנשקפת למטרות ישראליות ויהודיות באיטליה. אך הם הופכים ארץ זו לשדה פעולה חשוב ביותר במאמציה של ישראל למנוע מעשי חבלה ערבים נגדה. חשיבות רבה נודעת, איפוא, לשיתוף בפעולה עם משטרת איטליה.

איטליה — שדה חשוב לישראל בפעילות נגד הטרוריסטים

עשן שחור עולה לאחר החבלה במאגר הנפט בטרייסט

התארגנות קהילתית של ההומוסכסואלים בארה"ב

הוקם גם בית־כנסת של ההומוסכסואלים

מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

לוס אנג'לס

לפני ארבע וחצי שנים נוסדו כאן לראשונה קהילות של הומוסכסואלים. התנועה מתרחבת מהר, וסייעה להקים את בית הכנסת ההומוסכסואלי הראשון. בשנה הבאה אומרת היא לבקש חברות במועצה הארצית של כנסיות בארצות הברית.

באוקטובר 1968 נתפרסמה מודעה בעתון של ההומוסכסואלים. השיבו עליה 12 איש, שהקימו את מה שידוע עתה בשם „האגודה הכללית של כנסיות קהילתיות מטרופוליטניות". לפי טענת האגודה יש לה עתה 43 קהילות ב־19 מדינות של ארצות הברית, וכן בלונדון, וציבור חברים בין־לאומי של 15,000 איש. מייסד התנועה הוא כהן־הדת טרוי פארי בן 32. הוא אומר שעדתו הדתית מתכוננת לבקש חברות במועצה הדתית הבין־דתית בספטמבר 1974; כי אז מצפה היא שתוכל למלא אחרי תנאי המועצה של 50 קהילות לפחות עם מספר כולל של 20,000 חברים.

כן אומר פארי שאין הוא סבור כי יתעוררו בעיות תיאולוגיות בקשר לתנאי ההברות שמציגה המועצה. תחזיתו היא: הבעיה היחידה שהיה להם היא המיניות שלנו. הם עשויים לדחות אותנו בקש על ידי ניהול מחקר של חמש שנים.

בית הכנסת של ההומוסכסואלים

גם בית הכנסת ההומוסכסואלי, שחבריו מקיימים אסיפות בבית כנסת רפורמי קרוב לקאמפוס של אוניברסיטת קליפורניה, מבקש חברות בגוף רחב יותר — איחוד הקהילות היהודיות האמריקאיות. הרב ארווין הרמן, מנהל המשרד האיזורי לאזור הפאציפי של ארצות הברית ולאזור הדרומי־מערבי שלה, המשמש גם מנהל לקהילות חדשות בארצות הברית כולה, אמר כי יש סיכויים מצוינים שבית הכנסת ההומוסכסואלי, המכונה בית חיים חדשים יתקבל כשיבקש חברות בשנה הבאה.

בית הכנסת ההומוסכסואלי, לו גבאים אך עוד ללא רב, הוקם בקיץ אשתקד. באותו זמן השתתפו ארבעה הומוסכסואלים יהודים בדיון שנערך בלוס־אנג'לס בחסות הכנסיה הקהילתית המטרופוליטנית של פארי. פארי הפנה את [illegible] כן, שהדריך את ייסוד בית הכנסת. בתפילות לציבור בליל שבת [illegible] נוכחים בממוצע 60 איש, כמו כשני שלישים גברים.

הרב הרמן אמר בראיון שבשעה שבית חיים חדשים יבקש חברות, הרי האיחוד יטפל בבקשה כמו בבקשת כל קהילה אחרת. עם זאת הודה שתהיה התנגדות לקבוצה ההומוסכסואלית, במיוחד בקרב הרבנות. רבנים שנתבקשו לעזור לבית הכנסת החדש התנגדו לכך, מפני שתפקיד זה עשוי לסכן את הקריירה שלהם — מספר הרב הרמן.

איבה והבלות

גם הכנסיות ההומוסכסואליות של כהן־הדת פארי נתקלות באיבה. פארי, הדוגל בתיאולוגיה אוואנגלית שמרנית, אומר שקבוצה אחת של מוחים הפילה מובו בשעת תפילה בציבור, ואחר כך תקפה את המתפללים. קהילות הכנסיה ובית הכנסת — שלפנים היו שותפות לבנין של כנסיה במרכז לוס אנג'לס — נאלצו לעזוב בשריפה ש„סיבותה חשודה" גרמה לו ב־27 בינואר נזק של 150,000 דולר. עתה מתכנסים חברי הכנסיה־האם בתיאטרון בהוליבוד.

בינתיים הסמיכו כנסיות אחדות המטרופוליטנית 58 כהני־דת ו־125 „חונכים" הדיוטות וכמיפים הדיוטות. יש כאן עתה קולג' קטן לכתבי הקודש, שבו לומדים 40 סטודנטים בקורס של שנתיים, כשהם מתכוננים לעמוד בראש קהילות הומוסכסואליות.

שניים מכהני־הדת המשמשים עתה בתפקידים הם כמרים קתולים, ואחד הוא כומר יווני־אורתודוכסי. פארי אמר שיש באגודה הכללית של כנסיות קהילתיות מטרופוליטניות כהנת־דת לסבית אחת.

פארי הוסמך ב־1963 בקליבלנד שבטנסי על ידי „כנסיית האם של הנבואה". כשהודה בהומוסכסואליות שלו, נדרש להתפטר. הוא מסיק לצורך בישועה אישית על ידי אמונה בישו הנוצרי.

כהני־הדת של התנועה לובשים לבוש כנסייתי בתפילות הציבור בבוקר, ומקיימים קטועה מדי שבוע. התפילות בציבור בימי א' בשבוע הן בלתי־פורמליות. שירים בציבור מן הברית החדשה, תפילות וכו', מופסקות לעתים קרובות על ידי „אך כך" ו„תהילה לישו".

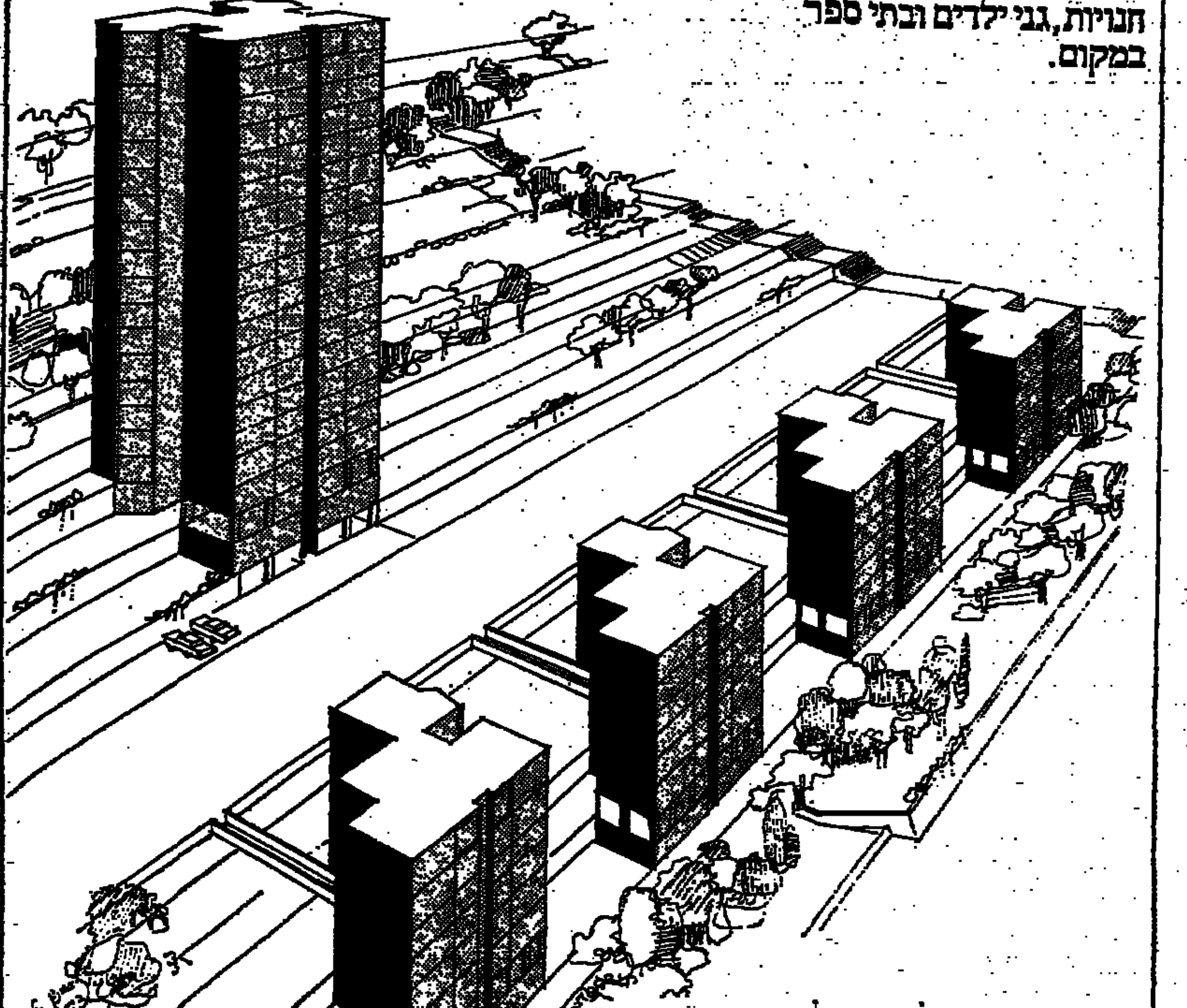

160 יח' דיור בנות
413 חדרים בסטנדרט
בניה גבוהה.

נוף הפנורמה של חיפה בהישג ידך

בוא לגור בשדרות גולומב
ע"י גן הבהאיים

- הסקה מרכזית.
- אספקת גז מרכזית.
- אנטנה מרכזית לטלויזיה ורדיו FM.
- חלונות אלומיניום.
- חניה מסודרת.
- שטחי ירק נרחבים.

חנויות, גני ילדים ובתי ספר במקום.

בדבר פרטים נא לפנות אל
יעקב פריצקר ושות' - מגוט בע"מ
במשרדי רוממה חיפה בע"מ
רח' הנביאים 20 טל. 669119. 664693

במרכז המסחרי החדש
בגולומב - חיפה
★
אנו מציעים
חנויות למכירה

בדבר פרטים לפנות י. פריצקר ושות' חיפה
רחוב הנביאים 20, טלפון 669119, 664693

נאות אביב בע"מ

הודעה על
אסיפה שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה שהאסיפה השנתית הרגילה של החברה תתקיים במשרדי הרשום של החברה, רחוב אבן־גבירול 30, תל־אביב, ביום 13 באפריל 1973 בשעה 9.00 בבוקר.

על סדר היום:

1. קבלת דו"ח המנהלים ומאזן החברה ליום 30 [illegible] 1972.
2. בחירת מנהלים.
3. קביעת שכר מנהלים.
4. מנוי מבקרי החשבונות.

פנקס החברים של החברה יהיה סגור החל ביום 22 [illegible] עד ליום 13 באפריל 1973.

המאזן ל־30 לספטמבר 1972 ודו"ח מועצת המנהלים [illegible] ועומדים לעיון הצבור במשרד הרשום של החברה אשר [illegible] אבן־גבירול 30, תל־אביב ובמשרדי הבנקים והסוכנים [illegible] הבורסה לניירות ערך.

בפקודת מועצת המנהלים
יעקב רבינוביץ
מנהל [illegible]

הנהלת הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
המחלקה להתיישבות חקלאית
חבל ירושלים — המדור לבניה

לוזית

מכרז מס' 12/72/ב
הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות") מזמינה בזה הצעות לביצוע בנייני קרוונות.

הנ"ל בהתאם לתנאי המכרז, נספח הכמויות, המפות והמסמכים המצורפים לתנאי המכרז וההסכם הכללי לביצוע עבודות של הסוכנות [illegible] לבניה של הסוכנות (להלן „חומר המכרז").

את החומר הקשור למכרז אפשר לקבל במשרדי המדור [illegible] חבל ירושלים, בבנין „רסקו" רח' הלל 23, חדר מס' 915 (קומה 9) החל ביום א' 8.4.73.

סיור בשטח הנ"ל יתקיים ביום א' 15.4.73, המפגש בשעה 11.00 בבוקר, במושב לוזית ליד הצרכניה.

את ההצעות בשני עותקים יש להגיש עד יום א' 22.4.73 בשעה 12.00 — לתיבת המכרזים של חבל ירושלים — חדר מס' 804 (קומה 8), במעטפה סגורה כיאות, שתצורף להחזר המכרז.

הצעה שתוגש לאחר המועד הנ"ל, לא תובא בחשבון.

על הקבלן להיות רשום כחוק בפנקס הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות מסוג [illegible], לפי חוק לרשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות 1969.

אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
מדור הבניה — חבל ירושלים

ירושלים, 6.4.73

פרויד ובנו

בונים בע"מ
טל. 268627, 229508

הדירה לכל החיים

דירות פאר בכל הגדלים
החנויות והמשרדים ברחבי תל־אביב

דירות פאר בנות 3 ו־5 חדרים ברחוב לסל 20.	דירה פאר בת 5½ חדרים ברופין 22	דירות בנות 3 חד' ברח' בהלל 12 ובדיזנגוף 229.

המשרד ברח' בצלאל 24 ת"א, בין 4–6 אחה"צ.

פרסום אביר טל. 269760

במעונות גאולה חיפה

שכונה חדשה
המוקמת בלב הדר־הכרמל
✶
נבנה
מרכז מסחרי חדש
✶
אנו מציעים
חנויות למכירה

בדבר פרטים נא לפנות: מפעלי בניה אסף בע"מ
רחוב הנביאים 20 חיפה (במשרדי חברת רוממה)
טלפונים 664693, 669119.

אוצר לתעשיה בערבון מוגבל

הודעה

לבעלי מניות רגילות "א" למוכ"ז

בהתאם לתנאי התשקיף מיום 5 באפריל 1973 בדבר הנפקה של 233,333 מניות רגילות „א" להביא בנות 10.— ל"י הניתנות לבעלי המניות

בשיעור של 180% מערכן הנקוב

מודיעה בזאת החברה לבעלי מניות רגילות „א" למוכ"ז כי הם זכאים לרכוש בהנפקה הנ"ל מניה רגילה „א" בת 10.— ל"י למוכ"ז אחת בגין כל שלש מניות כאמור ה[illegible] המוחזקות על ידם.

בקשות לניצול זכויות הקבלה עד ליום 29 באפריל 1973.

את הבקשות יש להגיש להחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף הראשי בתל־אביב, רחוב הרצל 19, בבתי־הבנקים או באמצעות בנקים וחברי בורסת ניירות־ערך התברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב. על בעלי המניות להמציא לבנקי לבקשותיהם את הסדרה הנכונות המבוקשות בצירוף תלוש מס. 16 המתאים להצגת המניות שבידיהם.

את טופס הבקשה לרכישת המניות בצירוף שתקים בתשקיף ניתן להשיג בבנקים האמורים ומאת חברי בורסת־ניירות־ערך המצוינים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

המסחר בזכויות יתקיים בבורסה האמורה בימים 25 ו־26 באפריל 1973.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את ניירות־הערך המוצעים.

תאריך: ד' ניסן תשל"ג — 6 באפריל 1973

חמצן לחולי לב
אלקטרוקיגנל
גאולה 42, ת"א. טל. 57614

חדש

אין צורך בשעון שבת
שלטים מוארים
מפרספקס אלקטרוניים
בכל הגדלים.

ניתן להפעיל קצב זמן (מהבהב).
הכנה ניכרת לעסקים ־חברות פרסום.

„כהבורהניקה", אבן גבירול 115, ת"א, 248857.

מראות

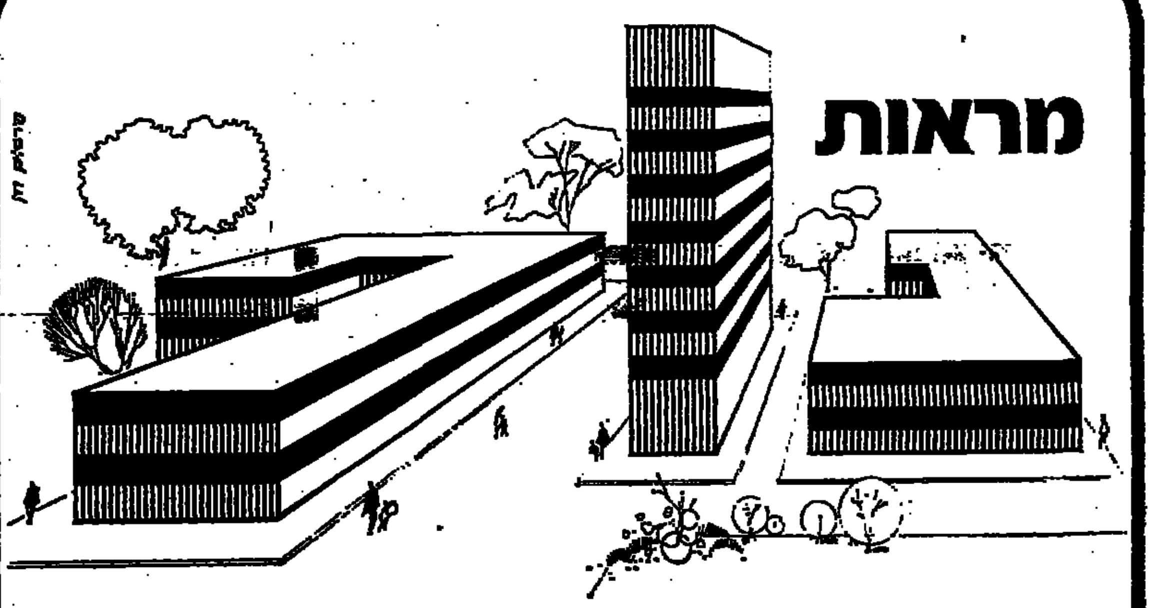

דירה אקסקלוסיבית בפתח-תקוה

"מראות נוף"
חברת הבניה האקסקלוסיבית
בונה 300 דירות
המשקיפות אל נוף מרהיב.

ידע אמריקאי,
תכנון מרשים ופרקטי, איכות בניה מעולה,
פתוח סביבתי מושלם, אוירה נעימה,
בריכות שחיה לילדים, מגרשי חניה,
כרי דשא, ליד מרכזי קניה.

והעיקר:
יחס אישי וייעוץ מקצועי חינם
ינתן לכל הפונה אל משרדנו:

מראות
MAROT – NOF

רח' חובבי ציון 7,
פתח־תקוה, טלפון 90712 (03)

GISELLE

אופנת גברות
חיפה, נורדוי 17
פתחנו מחדש
בדוגמאות החדישות ביותר של „אילת"
לצעירות ולמבוגרות

להשכיר בנין

ברחוב התעשייה 10, תל אביב
מתאים לתעשייה קלה, מחסן וכדומה

244 מ"ר, קומת קרקע + 244 מ"ר גלריה.
טלפון: 241789(03) בשעות 7.00—8.00
או לפנות במקום בשעות 11.00—12.00.
בלי מתווכים.

יחסם של יונג ולורנס אל היהדות

מאת רוברט וואלטש

לונדון

זורת בבוכה קשה בכל העולם ים שלבציות השעה אין תקדים ; אין לגלות דרך פשוטה לפת־ ; הדור מבלבל ונבוך ובצפה דיקים מוכברים. נדמה שמתוך ול דעת כזה החליט בית־ההוצאה לי פונטאנא להוציא סדרת ספ־ קטנים בשם „רבות מודרניים"[1] הופיעו כבר יותר מ־30 כרכים, הוגים, סופרים, מהפכנים וכו' ה כהם הוכרזו בהזדמנויות שר).

זה הגיעו אלי בבת־אחת שני כים האחרונים, על יונג ולור־ [2], השונים מאד זה מזה. מלר שווייצי חוקר גדול שאינו רק ביאטר אלא גם מומחה במיתו־ ה, פילוסופיה של הדת, אנתרו־ ציה וכו'; וסופר אנגלי מודרני, ר רומאנים נפוצים מאד, הבו־ חלון הכנסת הגורם המיני ללא ; ועירפול לספרות המכובדת ו־ ברו „מאהבה של ליידי צ'אטרליי" שערוריה מבושכת לפני שנת־ רשמיה. תוך עיון בתולדות שני שים ניתן לגלות כמה נקודות־ ביניהם דווקא בתחום המאו־ יסיקה, ובהערכת הכהונה האי־ ונאליים. בהזכיבי את בעיות ; לורנס יותר קרוב לפרויד מא־ ליונג. אולם כביהם נוטים לס־ ; פאגאניים, ומרגישים את עצ־ כבני הגזע הטיוטוני.

[illegible]

ריכל־פניה, כביהם רואים את דים כטיפוס אנושי כיוחד וב־ ז זה הם סותרים את הליבראי־ הפשטני של יהודי אירופה ה־ ולים שסברו כי לאחר שכיעתם בוהיה ולרגלי השתתפותם בחיי ות שביניהם גרו, נעלם הפער שחים במהותם לעם היושב ב־ . יהודים אלה ראו „אנטישמי" אדם שהטיל ספק בכך, כפי ש־ הוכרזו במאמרי ב־1.12.1972 נ יונג בגורל זה ביחוד בגלל הגותו בשלב הראשון של ה־ זר הנאצי, הטעונה באמת בי־ ת, אולם הצהרתו שיש הבדל י בין פסיכולוגיה יהודית לפ־ לוגיה גרמנית, או נוצרית, איננה ה.

אחד המכתבים משנת 1934 מת־ יונג קקכה צעקה נגדו משום שהצביע על הבדל זה: אמרו שהוא אנטישמי, אולם דעתו מבוססת על העובדה „שיש ליהודים תולדות תרבות יותר ארוכות ב־2000 שנה מאשר לאלה שקוראים אריים".

למעשה זהו יתרון הילה לגאווה ליהודים אך בשנת 1934 דעת הקהל היהודית היתה רגישה מאד כשמישהו הצביע על „הבדל" כלשהו בין יהודים לאריים, משום שהבדל זה שימש לנאצים אמתלה לאפליה עויינת. מכל טיעונו של יונג יוצא שהוא לא היה קרוב לנאצים, אך אולי היה תמים מדי בהתעלמו מנסיבות הזמן. הוא בדק את הזהות היהודית מבחינת „הבלתי־מודע הקולקטיבי" באופן עניני, בהתאם לעמדת יהודים רציניים. אך בחר שעה לא כשרה להצהרתו.

לפעמים יש בקביעת עובדה היסטורית גם תוכן אמוציונאלי, ודוגמה לכך יש בהערתו של ד.ה. לורנס על תמונת ידידו הצייר היהודי גארטלר („הארץ" 8.12.1972) „שלושת אלפים שנה דרושים לתמונה זו, ואנו הנוצרים אין לנו אפילו אלפיים שנה מאחורינו". במשפט זה יש נימה של הערצה, אבל גם קצת אירוניה. אנו יודעים, ולומדים שוב מספרו של קארמוד, כי לורנס יצר קריקטורה של גארטלר, דמות מאוסה, ברומן „נשים אוהבות", בשם לארקא (אפילו לא שם יהודי), אינטלקטואל יהודי מושחת כפי שרואים אותו אנטישמים.

אחד המקורות של לורנס היה האנגלי הוסטן סטיוארט צ'מברלין שנעשה סופר גרמני והיה חתנו של ריכארד ואגנר. הוא מחבר הספר המפורסם „יסודות המאה ה־19", ספר קלאסי של האנטישמיות הגזעית שהופיע בגרמנית ב־1899. ספר זה תורגם לאנגלית ב־1910 ולפי קארמוד „מצא מעריצים רבים באנגליה.

צ'מברלין זה היה גם רומנטיקן, בשבילו כל התרבות האנושית היא יצירת גזע אחד, הנורדי־טיטוני. רק ב־1800 בערך בא מפנה כשהיהודים עלו לכוח (הכוונה כנראה להתחלת האמנציפציה) וקילקלו את המפעל הטיטוני. לכן על הגזע העליון להחריב את הסותר הגזעי. היהודים משתייכים לעולם ישן ואין להם להתערב ברשות הארית.

הבלתי־מודע — אישי וקולקטיבי

קארמוד מתנצל במקצת לגבי לורנס באומרו כי תורת הגזע ואנטישמיות היו חלק של האקלים הרוחני של השנים הללו, כמו זיקה לדם. אבל עלינו להודות שהמיתוס של „דם" היה נפוץ גם ברומאנטיקה הציונית בתחילת המאה. רק שהיהודים ראו תחילה ולא כתם בדבר הירתם עם עתיק המוכן להתחדשות בעולם המודרני.

קארמוד מגיש לנו ניתוח מפורט של מפעלו הספרותי של לורנס והפילוסופיה שלו. אך ספרו של סטור על יונג מאכזב במקצת. הוא מסביר את מושגיו של יונג ואת שיטות מחשבתו כפסיכולוג, אולם אינו מסתיר כי האיש אינו אהוד עליו. סטור ספקני לגבי שיטות הטיפול הפסיכיאטרי של יונג, הרי „את יונג מעניין לא הבלתי־מודע האישי אלא בעיקר הבלתי־מודע הקולקטיבי" לכן האינטרפרטציה של חלומות הפאציאנטים היא שרירותית במקצת, לפי דעת סטור. משום כך כתבי יונג „מביאים מורך בלב הקורא הממוצע". יונג דהגב יותר לאידאות מאשר לבני־אדם, ואילו המחבר כותב מנקודת המבט של פסיכותראפיסט. הוא גם מיהר את הדיבור על ההפרעות הנפשיות של יונג בהתחלת הקריירה שלו ומוסיף כי אחרי 1913 חייו אינם מעניינים יותר. על התנהגותו של יונג בתקופת הנאציזם ועל המחלוקה העזה שפרצה אז לגבי יונג, אין הספר מזכיר כלל.

אופייני לגישת סטור הוא הפסוק הבא: „בדיקת רעיונות הנראים פשוטים יחסית מובילה אצלו לבעיות פילוסופיות ודתיות העוברות על השגת הקורא, שאינו פילוסוף ותיאולוג מקצועי. אותי מונעת בעיות ד גם חוסר מקום מפני הליכה אחרי יונג בטיעונו המסובך על טבע הרע". ואילו פרשה זו היא אחת המרגשות ביותר והחשובות ביותר במחשבתו של יונג בשלב האחרון לחייו, והיא בולטת בכרך השני של מכתביו [3], בקשר עם ספרו „תשובה לאיוב".

מהות הרע

והו בירור על השאלה אם הרע אינו אלא פיחות של הטוב, או אם הוא מציאות ריאלית. יונג מקבל את הדעה הבגיה, והדבר גם בצורה גועתה על אלוהים ביחסו לבעיות מוסריות. זהו סגנון ההתקוממות של איוב. הסוף בגילת איוב אינו משביע את רצונו של יונג. ד"ר נוימן מתל־אביב נוגע בהתלבטות קשה זו בהצביעו על הסיוט המענה את תודעת היהודים אחרי השואה. הם שואלים: האם אפשר שזה קרה ברצונו של אלוהים? להבדיל ממר סטור, איני מבטל את הדיונים התיאולוגיים, להיפך, נדמה לי שדווקא אלה חוזרים לעיקר בעיית יחסו של האדם לאלוהים. אולם במאמר קצר אין אפשרות לדיון בהם. רק ניתן לומר כי כתבי יונג מהווים אוצר של מחשבות הנוגעות לשאלות מכריעות, ובתחום זה יש ליהדות — ויחסה לנצרות — מעמד מיוחד.

בין יונג ללורנס יש מרחק גדול, לברות קוים דומים שעליהם הצבעתי. קארמוד אומר כי הוא מעדיף לדבר על הסופר ולא על הפילוסוף, אולם למעשה הוא מתאר בצורה מצויינת את ההבנית המחשבתית של גיבורו, אף שהוא שם את המלה פילוסופיה במרכאות. לורנס הוא אנטי־אינטלקטואלי, הוא מעדיף אינסטינקטים ויצרים. הוא מצפה לחידוש האנושות בעזרת שיחרור המין, עם מיסטיקה של דם. הוא מסיף להצלת האנושות על־ידי פולחן אבר המין הגברי, כניעת האשה והפרדת המינים (לא פופולרי בזמננו) ומנהיגות גברית. הערצתו את טיפוס הגיבור מזכירה גם מבישה.

ברטראנד ראסל אמר כי פיתח את תורת הפאשיזם ב־1915 לפני שהפוליטיקאים גילו אותה. „פילוסופית הדם של לורנס היתה עלולה להוביל ישר לאושוויץ", סבר ראסל. הערכות דומות מאחרים מצטט קארמוד. אחר־כך הצטער לורנס על אי־הבנות כביכול של דעותיו ביחוד בתחום המין; מה שבא אחריו היה בביתומה קריקטורה של בשורתו. ההמון בחר מכתביו רק את החולבארי ומה שתומך בהתירנות. התעלם מן המשמעות הרציניות. אולם זהו גורל שכיח של אלה המתנהגים כנביאים ואחר־כך נחשפים כנביאי־שקר.

לורנס

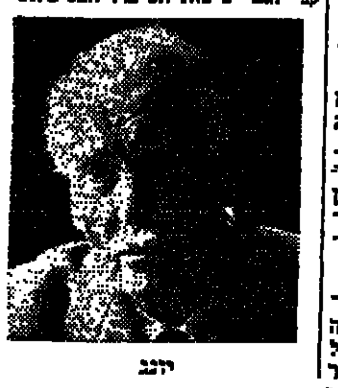

יונג

1) Fontana Modern Mast
2) Anthony Stor: Jung. F tana / Collins London 19 122pp. 40 pence — Frank K mode: Lawrence. 156 pp. pence.
3) C.G. Jung: Briefe. Herausgegeben von Aniela Jaffé, Zürich, in Zusammenarbeit mit Gerhard Adler, London. Zweiter Band, 1946—1955. Walter Verlag Olten 1973. 560 Seiten. sFr. 52.—

סולז'ניצין בעיני אשתו הראשונה

„ניסיתי לשלוח יד בנפשי שבוע לאחר שקיבל פרס־נובל, וידידיו עשו מזה קומדיה"

מאת נאטאליה רישאטובסקאיה
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה

המחברת היא אשתו הראשונה של הסופר הסובייטי אלכסנדר סולז'ניצין. סוכנות החדשות הסובייטית „נובוסטי" אומרת שהגבי רישאטובסקאיה מסרה מאמר זה, לאחר שפורסמו ב„ניו־יורק טיימס" מאמרים הנוגעים למצבו הכספי של בעלה.

עתה, לאחר שז'ורס מאדבדייב, ב„ידיד טוב", חיסם בסודי „ביד־יורק טיימס" בחיינו המשפחתיים (ראה „הארץ", 28.3), רואה אני חובה לעצמי להתערב, במיוחד משום שאלכסנדר סולז'ניצין עצמו שומר על שתיקה שכמוה כהסכמה.

ז'ורס מאדבדייב, אם סולז'ניצין הוא עני או עשיר. אומר רק שיש לבעלי אספקה מספקת של מטבע חוץ והוא יכול להמירו באופן חופשי בתלושים לקניה בחנויות מיוחדות וברובלים סובייטיים. יש לסולז'ניצין כסף, ולא הייתי במקומו, לא הייתי מבהירה הצהרות שמצבי הכספי גרוע. עליך להודות שמצחיק לכדי לשמוע כדבר הזה מבעליו של יותר ממיליון דולר.

„מתנבר שליב טולסטוי לא זי בתנאים כה נחזים", מעיר מאדבדייב בהמשך מאמרו בהערה אירונית, תוך נסיון לשרער על העובדות הידועות בדבר דירותיו ומכוניותיו של סולז'ניצין. אך ז'ורס אלכסנדרוביץ', לליב טולסטוי לא היו שתי משפחות! ברגע שסולז'ניצין התחיל ביסוד משפחה שניה, הוא קנה מכונית שניה, ולאחרונה מכר מכונית שלישית. מכאן שתי המכוניות של שתי הגאמאליות של סולז'ניצין", כפי שהתרגלה העתונות המערבית לכנות אותה. הדעה נתגנת שאף פרס נובל של 87,000 דולר מספיק כדי לקנות לא רק מכונית אחת ולא רק שתיים...

סולז'ניצין ואשתו הראשונה

בבאמרו מגלה מאדבדייב וכוחו חלש. הרי פרס בלתי־חשוב. הוא כותב שמשפט הגירושין שלנו נמשך שלוש שנים, בעוד שלמעשה הוא התחיל רק לפני שנה וחצי. ועתה, ז'ורס אלכסנדרוביץ', השכחת כי ב־3 במאי 1970 הבאת לביתנו הכפרי שמחוץ לנארופומינסק איזה זו מידהר של הפתיו־אדמה? לא היה מארבה שיבסור דרכה משפחתית. יתר על כן, רק שבוע לפני ביקורך, לרגל יום השנה ה־25 לנישואינו, הרים בעלי את הכוס ש„נהיה יחד עד לקבר". בסוף אותה שנה ילדה נאטאליה סבטלובה את ילדו.

אין לי כל רצון להיכנס לפרטי הדו־קרב בין סמין ולאורמירוב ל־

אחריות מוסרית ואחריות חומרית

כן יש הבית הקטן בפינת המדליד הנהר איסטיה, שמסיבה זו או אחרת מכחיש מאדבדייב את קיומו ברוגזו מה רב. אשר לחנויות המוכרות סחורות תמורת מטבע־חוץ, ואשר לפי דמיונו של מאדבדייב „פתוחות מאז 1970 לזרים בלבד", פתוחות הן לכל מי שיש לו מטבע־חוץ, כולל סולז'ניצין ואני עצמי.

שגעון הרדיפה של מאדבדייב מורגש במיוחד כשהוא מצייר את תמונת הזוועה של מצבו האפשרי של בעלי בדירתו של סביאטלובה, כיוון שלדבריו אין לסולז'ניצין רשיון להתגורר במוסקבה. אולם סולז'ניצין חי שנים במקום אחר — וגם זאת ללא רשיון! בריאזאן, ששם מקום מגוריו הרשמי, פנויים לא רק ביתו אלא גם חדר עבודתו. ברור שכל ההרהורים על מעמד ורשיון ישיבה הם רק להטוטי הסופר. שיידע־נא מאדבדייב כי גם הבריאות וגם עבודה יוצרת מצריכות אוירה שקטה ואוויר צח, ועל כן אין הדירה במוסקבה וזו בריאזאן מתאימים לסולז'ניצין, והוא חי בכפר.

„אשתו האמיתית"

מאדבדייב מבהיר פעמים שאיני „אשתו האמיתית" של סולז'ניצין. האשה האמיתית, כך חושב הוא, היא סביאטלובה, שהיכרותה עם בעלי נודעה לי רק שלושה וחצי חודשים לפני הולדת ילדם. עתה הולכים המסבוד־ידידים של סולז'ניצין ואף הוא עצמו נגד המצפון, תוך נסיון לקבור בתוך שיכחה ולרמוס ברגלים את חיינו הבלתי־נוחים יחד.

חיים במשך עשרים וחמש שנה, בזמן המלחמה, בזמן הסכנות, חיים שבהם איבדנו ומצאנו זה את זה, שהיו בהם מאסר, פגישות מעבר לסורג, ולבסוף תקופה ארוכה שבילינו זה בצד זה, כשכל דבר במשפחתנו מועמד לשרותו ולשרות עבודתו, כשאני עוזרת לו בכל דבר.

מלאתי תפקיד כמזכירתו, עבדתי על הדואר, ראיינתי אנשים בשביל ספריו, העתקתי במכונת כתיבה את כתבי־היד שלו. עד כדי כך שקעתי בעבודתו האינטרסים שלו נעשו כה קרובים לי, שב־1969 התפטרתי — בהסכמת סולז'ניצין — ממשרתי כפרופסור־עוזר במכון.

סולז'ניצין טוען שפרסום הוא תנאי לכל חברה בריאה, אך דורש שאשמור על השתיקה בתשובה על ההשמצות, וגם אינו מכחיש אותן בעצמו. הוא דוגל בהגנת הכנסיה האורתודוכסית הרוסית נגד המדינה, אך מתנהג בצורה רחוקה מהתנהגותו של נוצרי. הוא מביע צער על שנסבכה אדם שהיה לפנים בכלא, אך הוא עצמו מטיל לתוך הריקנות של דיקבה גלמודה את האדם אשר לו כתב: „הצלת את חיי ויותר מאשר את חיי".

המאבק בבית־המשפט

וכשניסיתי לשלוח יד בנפשי שבוע לאחר שקיבל את פרס נובל, ורק יומיים אחרי זה עורר אותי, הציגו ידידיו את הטרגדיה כקומדיה, מתוך נסיון להציל את שמו. לפני 40 יום מתה אמי בטרם עת. בין השאר בגלל הקריה זו. עתה עלי לפרנס את שתי דודותי הזקנות — בנות 95 ו־84 — אותן נשים ששלחו בקביעות חבילות לסולז'ניצין בשנים הקשות ביותר של מאסרו.

אחד המבקרים המפורסמים הסובייטיים סיים את מאמר הביקורת שלו על „יום אחד בחיי של איואן דניסוביץ'" במלים של המבקר הרוסי הגדול בלינסקי: „במעגו יכרעו אנשים בברך רק לפני אותו אדם שחייו הם ההערה הטובה ביותר ליצירותיו". אותן מלים משמשות כמוטו לאוסף של מאמרים ומסמכים על סולז'ניצין שפורסם במערב ב־1970. למרבה הצער אין הוא חי בהתאם למלים אלה, כסופר שהתואמת.

סולז'ניצין לקח עמו, כפי שמאדבדייב זוכר בהקיקנות, שולחן כתיבה נזיל מסגנון ישן — מתנה של אחד מקוראיו. אך אלכסנדר סולז'ניצין צריך להתחיל לחיות ולכתוב ליד שולחן זה בהתאם לאמת. לפי שעה חייו הם כמו משחק שחמט, שבו הוא משחק בלבן ושחור גם יחד.

האמת על חיינו בעווא ועל סולז'ניצין, נמצאת בזכרונותי התגובה על דברי דמיונם של עתוני המערב ושל „ידידים טובים". על כך אצטרך לפרסם בעתיד הקרוב מאמרים נוספים.

משרד התחבורה — אגף התעבורה | משטרת ישראל, מחוז ת״א — ענף התנועה | עירית תל־אביב—יפו — מחלקת התנועה

הרחובות ארלוזורוב וז'בוטינסקי יהיו חד־סיטריים מ־10 באפריל בחצות ימשיכו להיות דו־סיטריים לרכב ציבורי

שינוי חשוב יחול בתנועת כלי רכב בתל־אביב, החל מ־10 באפריל בחצות. צוות משותף של משרד התחבורה, עירית תל־אביב וענף התנועה במשטרת מחוז תל־אביב, השלים את ההכנות להסבת הרחובות ארלוזורוב וז'בוטינסקי לחד סיטריים לתנועת רכב כללית וזאת במגמה להקל על תנועת רכב ציבורי המסיע המונים.

אלה סדרי התנועה החדשים:

* רחוב ארלוזורוב, בקטע בין אבן גבירול — דיזנגוף, ייהפך לחד־סטרי לתנועה כללית, כשכוון הנסיעה המותר הוא, ממזרח למערב (מרח' אבן גבירול לרח' דיזנגוף), ודו־סטרי לתנועה של רכב ציבורי.
* רחוב ז'בוטינסקי, בקטע בין בן־יהודה לאבן גבירול, ייהפך לחד־סטרי, כשכוון הנסיעה לתנועה בכללותה הוא ממערב למזרח (מכוון רח' בן־יהודה לרח' אבן גבירול).
* ברחוב ז'בוטינסקי, בקטע שבין אבן גבירול ליהושע בן נון, תתנהל תנועה דו־סטרית לתחבורה ציבורית בלבד, וחד־סטרי לתנועה כללית מכוון מערב למזרח.

התכנית עובדה לאור הנסיון המוצלח שנרכש בהסבת הרחובות דיזנגוף ובן־יהודה לחד־סטריים לתנועה הכללית.

יש לצפות, כי לאחר הקשיים של הימים הראשונים תצליח גם תכנית זו ותקל במידה רבה על התנועה בשני רחובות הללו העמוסים תנועת כלי רכב.

משרד התחבורה, עת״א—יפו והמשטרה פונים בזה לציבור אותזי ההגה

לשים לב לתמרורים החדשים ולנהוג בהתאם להוראות.

שיתוף פעולה מצד הציבור יבטיח את הצלחת הסדרי התנועה החדשים.

מיוחד לנווי טפחות

בימים אלה קבלת בדואר את הצעתנו המיוחדת להחזר מואץ של הלוואתך.

הנחות של ‎-.3,000 ל"י עד ‎-.25,000 ל"י

בהתאם לגודל ההלוואה ומספר שנותיה.

הנחות אלה ואחרות לכל המגדיל את התשלומים החודשיים ב־50 ל"י ויותר.

חתום מיד על ההתחיבות ושלח אותה לבנק!

טפחות בנק משכנתאות לישראל בע"מ

סטודיו

המוסד לביטוח לאומי

לכל המשפחות שיש להן 3 ילדים ויותר

הגדלת הקיצבה המשפחתית

בעקבות העלאות המחירים האחרונות יוגדלו הקיצבאות המשפחתיות החל מ־1.4.1973.

התשלום הקרוב ב־20.4.1973 יכלול קיצבה מוגדלת עבור חודש אפריל.

שעורי הקיצבה מתאריך הנ"ל הם כדלקמן:

מספר ילדים	ל"י לחודש	עם תוספת יוצאי צבא
3	34	—
4	83	103
5	134	174
6	183	243
7	227	307
8	271	371

המוסד לביטוח לאומי

مكان الأصل

צבי זוהמט

משנתו המוסרית של ר' ישראל סלנטר

[illegible]

* כתבי ר' ישראל סלנטר. ההדיר והוסיף מבוא והערות, מרדכי פכטר. ספריית „דורות". הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, תשל"ג.

תרבות וספרות

פנחס יעבץ

מחזאי חדש: יצחק בשביס־זינגר

[illegible]

מכתב מניו־יורק

[illegible]

בקטע מתוך המחזה „הראי" לי. ב. זינגר צירל בפרוזדור מרוצתו של השד הורמיזה

אלישבע גרין

„מבנה קטן" בין „בניני ענק"

[illegible]

* ראובן בן־יוסף: „הדרך חזרה", הוצאת ספרית פועלים, 179 עמ'.

עוזי שביב

ההעלם וההסתר

(הערות לפואטיקה של עזרא זוסמן)

[illegible]

* עזרא זוסמן: „עצי תמיד", הוצאת ספרית פועלים, 1972, 185 עמ'.

העורך: אברהם יבין

צפת של מעלה

ערבוביא

צפורות השמש סתומים, הטוב ורע במערבב – זה רזן
פרי החטא של אדם הראשון,
שעד היום
לא נתלבן;
לא נזדכך.

הה, הערבוביא הזאת הנמשכת מאד,
עד מתי, עד מתי
תמשך?

והוא עצבו וזעמו של עולם מעולם עד עולם –
פרי כח הפגם שפגם האדם?

הה, הטוב ורע הדבקים בקלפות
דבק ודבק,
הערבוביא, הערבוביא הנמשכת הזאת,
מתי תפסק?

ושמא המערבב – זה רזן
עצבו העקב, כבר לא יצרף לעולם!
הן הוא הוא מתמיד ובא...

האף באחרית הזעם שוב לא יתם?

הא עיר־וקדיש, בר־אלהין
די ליה אתגלין
מסתרתא ועמיקתא,
לא שער,
לא ידע:
במקום לברר,
ללבן,
במקום הפגם לתקן,
עוד יוסיפו בני אדם
הוסף והוסף לפגם בעולם...

והוא הזעם, הוא העצב העובר,
הוא הוא ולא אחר –
זה עצבו העקב הוקב והוקר – לא יחדל לנקר...

עולם תיקון

אתה שהורית לעולם ערבוביא
ברר ולבן, זכך וצרף
ראה, מה ארבע מאות השנה
מה גבר הערבוב, גבר עד כרוך

העת מחכה אי הדרך עולה
אל שני מעלה לגמר התקון?
רק אני סומם מלאכות נכונה
דרכך לזכך, לברר ולבן?

*

רסיס אלם־כסף־אבי נהיתי אל בין הרריך כאן – צם
גם כי רודם ככספו – כסף עולם על תקון
הזה אבי על שלבי העליות לבי
בעקבותיו של ארי...

ואם מתמראות המובאות אי יעל לעיני האספקלריא הזאת
מה זכות שם הופיע להתקבל את פני?
מה אענה לדמות השאלות הזאת:
מה תראה, מה תכיר
באספקלריא המאירה? – –

- - - - - - - - - - - -

אני עולה ועולה והאספקלריא לפני
אותה רחוקה שלב אחר שלב...

אני עולה ועולה והצלבים בהרבה,
כרובי המון רב
של כראות פנמאון – –

ואין כאן אבהן
בדרכי עולה לגמר תקנה...

ושליבה זו שלי מה אני כי אדע:
שליבת־עליה או שליבת־ירידה?

אך מה שנתן להכיר, אכיר גם אכיר:
כלל לא עלה אספקלריא, לא מאיר ולא – שאינה מאירה.

מתוך „שירי העל הפנימי", ספר שירי קבלה, בלוית כוונה כאמ. ג. עזר, שיראה אור בקרוב בהוצאת „ברוח".

[illegible]

מים קרים

סיפור מאת אהוד בן עזר

אדוני, אני בא אליך בקשר לאשתי. אינני שותה סה בחלב. תודה. מים. מים קרים. אם תרצה תוכל לכתוב על כך סיפור. לא אבקש שכר־סופרים. אבל לא הסיפור הוא העיקר אלא אשתי. שמא תוכל לי עצה. אני, כפי שאתה רואה אותי, אינני אדם צעיר. אבל מיסודי איש חשקן וחם־מזג, כמה חירת־בינה. מים קרים מצננים אותי. תודה. אוהב את זה יותר מכל דבר אחר. אני מקנא אפילו בעצמי על כל רגע הנאה שידעתי ושאולי לא יחזור. לכן אני מוכרח לגנות כל הזמן בחדשי מהיש אותי. כבר התחלתי לחוש בלבי, ולהרגע אינני יכול, מפני שקנה מהפכסכת בכל גופי כמו רפל ואינה נותנת לי מנוחה. אני ה להוציא את זה, וזה גם מה שאמרתי לאשתי, אבל היא לא מבינה. שהרביתי להבזיק לה, כן נתמעטה תשוקתה אלי. אני כבר אינני יודע הא נהגית או לא.

שמע אדוני, האמת היא שאיש מאתנו אינו מתנסן כפני בזבח חייו. אתה מסתכל עלי מגבוה. קראתי את ספריך. הם מלאים יאוש. ואין ש ערך בתכן. ספרות מתנכת נחוצה לנו. אני יודע שאתה מסתכל עלי איש מן הדור הישן. אתה אומר, הספרות הצעירה שלנו משקפת את ם; ואם החיים כלאים קשרים נברוטים ושיווי־משקל רופף, אז כה הקורא, מתלונן על הסופר? הסופר הוא רק מד־חום, ומי שמגנה מד־החום כהעלם כן המחלה. ואני אומר לך, מד־חום אינני בתנך מוב אינגו בחלה. ספר הוא ראי חי, שבו משתקפים חיי אדם להקרא, ובכל אחת כהן בראה הספר לאדם את דיוקנו בצורה אחרת וקורא לעצמו דין־וחשבון על מעשיו.

יש ספר אחד כזה בספרות העברית הצעירה? משהו כמו „טוניו קרוגר", ים ומלדכתו", „פר גינט", „בית טיבור"? אתם חוקים ביאוש ותלשים ם. הנפש נבאלת מזהה אחרי שקוראים אתכם. מה מסתתר באחורי־לים שלכם? מה בשאר אחרי הייאוש, ההתפוררות, „השאלה הערבית", ה התאגנה של הסיוס הקיומי? כלום, כלום לא נישאר. רק ילדים קים המאיימים להעניש את עצמם בספר כדי להכאיב לאבא־אבא. לא חכמים. ילדים זקנים לא חכמים. זקנים המתנהגים כילדים לא ם, שרויים בגיל התבגרות נצחי. אפשר לקבל עוד מים קרים? הלכתי ה הצירונית ליעוץ לחיי־נישואים. ישבה שם גברת נחמדה, צעירה, אינטליגנטית, לא נשואה. מייד חשקתי גם בה. כדי לקנות את לבה תי לה בלי להסתיר דבר, כמו שאני מספר לך, על הצרות שלי עם. הגברת אמרה שפעילות מינית כופרת היא סימן לאי־שקט נפשי תקופה של מחסור מבריקה. לכן, אמרה, אל תתפצל מכוח־גברא שלך, ספר עליו נפלאות ואל הצא כבליך כשאתה פוגש באשה חמת־מזג. ך, כדאי לך אפילו להיזהר מבנה, מפני שאתה לא תעמוד בזה לאורך. אשה חמת־מזג, בדיוק כמו אשה קרת־מזג (זו יכולה להיות אותה בתקופות שונות), שתיהן מסוגלות לטרף את שמחת־החיים שלך בדיוק שגבר להרס כדי, או איכפטנס, מתכתל את אשתו. זכור מה שאמר ו, אמרה הגברת, בדבר עליונותה של המידה האמצעית, שהיא בין קר, בין מתוק למר, בין אש לכפור ובין קמצנות לפזרנות.

אדוני, הצרה היא שלפתחה של כל מידה אמצעית רובץ השעמום. זה קורה להרבה זוגות נשואים, אשר חיי־המין שלהם הופכים לטקס השפילה הדדית. זה מה שקרה לי. אבל אתה עדיין רווק ואולה לא שלך. בכל־זאת, שמע היטב מה שאני מספר לך. אולי תוכל להשתמש לסיפור שלך. לא אבקש ממך שכר־סופרים. ממילא כשלמים לכם יק עוד כוס מים קרים. חם. חם מאוד אצלך. ואני אדם שמתייבש מהר. חושב שהאידיאל שלי הוא ספרות חיובית? והרי המלה חיובי נעשתה גנאי אצלמו. לא ולא. אבל נחוצה בגרות, דרוש נסיון־חיים. נחוץ ות דרך. לא מטרה אלא דרך. אני לא תמים כל־כך להאמין שיש ם המציבים מטרה. פתרון. אבל כשאני אומר דרך, אינני מתכוון למטרה א לפתרון. דרך פירושה להבין חיים של אדם מראשיתו ועד סופו. גם שלך, של כל אדם, עדיין פתוח, ולא רק העתיד. אינני מבקש ממך ת. ולא ריאליזם סוציאליסטי. שבעתי אותם. אבל ייאוש אינו דרך. היה צוחק כדי בספריך. גם זו שטות. קל לכרות עץ, אך קשה להצמיחו. זמן רב. וספרות מדברת על צמיחה, לא על כריתה. אפילו נכרותים ציניך חיים צעירים, סבוכים, חסרי־מוצא. מה הצציל בכך שתכתוב ם? הלא אתה כותב אל האדם ותוי וצליך, או אל תטיל עלי את כל נטיך ועלבונותיך, כי גם אתה ממשיך לחיות ואינך מתאבד. שיתאבדו מגאיך, אתה אומר. יפה. אז לכה אתה מתאבן? הלא אף אחד אינו ח אותך לכתוב ספרים. כרצונך אתה עושה זאת. ואם אינך מבין מהי של אדם, מה זכותך לדבר על קצו? להרוג אותו בספר? מדוע אתה רם לי להרהר על חיי? מדוע אינך מעודד אותי לחשוב? נבכן שמד־ אינו אשם במחלה, אך הוא גם אינו מרפא אותה. אתה כותב ספרים? היה מד־חום. היה רופא. אתה אומר שספריך אמיתיים. שמע, אמת חסרה לי. אתה רואה, יש לי מספיק ממנה בעצמי. התרוממות־הנפש לי. חג בחיי אין לי. הגברת מן העירייה היא אשה אינטליגנטית. היא דיברה בחשלים. אם רצונך ליהנות מתבשילה של אשה, אמרה, בה בשעה שאינך רעב מדי, אך גם לא שבע. ושמור על לבך, בשעת ה. זכור מה שאמר פאסקאל: ללב יש הגיון משלו, שאותו אין ההגיון

הגברת אמרה לי שטוב לאשה אם איפרד מאשתי לתקופה מסוימת עם נשים אחרות. לעצה זו לא נזקקתי, כי בבואי הביתה נתברר לי תי כבר ברחה ממני. הייתי עצוב מאוד. נהגתי לפי העצה של הגברת לתי להיות עם נשים אחרות. ו„סידהארתא" קראת? בנעוריו מרד ארתא וברח ליער, שם חי שלוש שנים בסגפנות. ואחר־כך ידע שעליו אל העיר, אל תענוגות החושים ועולם המסחר; אבל בהיותו כבן ים, ולאחר ששקע התהום, עוד היה בו כוח למרוד בפעם השניה, את כל עושרו ולחזור ליער. ושם, על גדת הנהר הקדוש, נשאר עד האחרון, והיה, אחרי בודהא, האדם היחיד בתקופתו בכל ארץ הודו אשר בשלוות האמיתית. ואני, אדוני, גמבא שכמוני של מה השריד השני. ומה מכל הספרים שלכם? הלא בגיל כמו שלי כבר רוב הגיבורים אצלכם דו, השתגעו, נהרגו, ניסטמטמו, נפשי זקנים מצפוקים ומסחררי־רחמים. מתו או חזרו לנקודת־המוצא שלהם, חכמים כשהיו. עכשיו שלוש רוצות להתחתן אתי. הלכתי אל הגברת כדי להתייעץ. התחנה פתוחה פעם בשבוע. שש נשים חיכו בתור. ראיתי אותן ערומות, מסתפסות עלי קופים על העצים בארץ הודו. זקוקות לייעוץ, קרות־מזג עם בעליהן משות בי כבלי מלא חטא, מפני שאני איש זר, מתוק כטעם האיסור. הי לקנא בהן על כך שהן מקנאות בי. הייתי עייף ותשוש רק מן בות שלי עליהן. חשתי בלבי. נעשיתי להן קולב לתלות בו את ת בדידותן. הן מצצו אותי. הן רצו בי יותר משאני רציתי בהן. כמעט אותי לאימפוטנס.

עצמאות נפשית היא נכס נדיר מאוד, אמרה הגברת, וביחוד ביחסים ך לביניהן. במקום שתריץ כל פעם למסבה, מוטב שתביא את הכד ואל תתביים לשתות את הסה־בחלב שלך. אתה מתפנק, התפנק, ק לך. כל זמן שאתה עדיין רווק. שמע, מעסות הנשים אשר יש להן ז־כובד אמיתית בתוך עצמן. בדרך־כלל תואהבנה בך אם רק אתה ; להן מועמד מתאים לנישואים, אפילו אתה מכוער, עני וטיפש. להיפך, ותיך מחזקות בעיני עצמן את מעמדן כנגדך ואת הברית־הטובה אשר ן עליך לרחוש להן. למד להבחין היטב בין תלות נפשית הדדית לבין, אביבית. אשה אינה מצליחה לרמות לגמרי, אפילו את עצמה. ואם חסרת עצמאות נפשית, ותלותה בך כדי לברוח מעקת הריקנות של אתה הגלה זאת עד מהרה בחיי־המין שלך אתה. אדוני, אני מבקש לשמוע אותי בסבלנות. הלא אתה הזמנת אותי אליך. ובבקשה אל תסתכל ן. אתה מעליב אותי. אתה אומר לי: לא באתי לשעשע אותך בספרים אינני בדרן. שמע, אני לא מבקש ממך בידור זול. לא שיכחה. אני רוצה לראות אם אתה חכם מבני. לבקש עצה. זה מה שמרתק אותי טוב. לא הצער, לא הכאב, לא האמת, לא הטיפשות, לא השעשוע, חוכמת־הלב. כביא גאולה לנפשי רק מי שגורם לי להרהר מחדש על לא על חייך ולא על חיי האנשים שכתבת עליהם, אלא על חיי. הבנתו יש לי הרגשה שאתה נמלט מבובות חייך על־ידי הטלתם לעברי. שתה את הסה־בחלב שלך. תמשיך להתפנק. רק אל תעריך לפני יך השבעות, כי אני לא הסקיר־לצאול שלך. מה שתרוצק ממך לא בי על תיקונו וגם לא ימצא בי את הנבח שלו. אני אדם פשוט, מן הישן, ואפילו לכתוב על צרותי אינני יודע. אל תתעצבן. אני כבר לכן אני מדבר אתך ולא כתבתי לך מכתב. שלום. שלום. אם אתה ב על צרותי, אולי עוד ייבאר מזה משהו לבני־האדם, אבל אם אני א על צרותיך לא ייבאר כזה שום דבר. כי הנצה מורכב כולו מאנשים ב.

אמנון ברזל

האוטופורטרט של המאה

פיטר אנגלס בגלריה יודפה, ת"א

The impact of art is unchangable
The impact of art is unchangable art

צילומים, כילים רישומים וגם עצ־מים מוסרים לנו את המוסג של פי־טר אנגלס על דיוקנה של המאה, כפי שהיא נראית בעיני המאה עצמה באמצעות האמנות של אנגלס הבאה לערער על המיתוס של האמנות ש־אינה של אנגלס.

בתערוכה מרשגית זו של אמן הו־לנדי בעל־מוניטין בתחומו (42 ת־ערוכות, מהן שתיים בסטדליק של אמסטרדם) מהווה ההוכור אמצעי ל־העברת רעיונות, הבוחנים מחדש את שפת האמנות. צילום של האמן יושב על שולחן ועורך ראיון עם עצמו: „האם ציור המונח על שולחן־מכוסה־במפה הוא טבע דומם?... על־כל־פנים, שולחן עם מפה, ללא ציור, הוא רק שולחן". מול רישום של מטריה סגורה, תוכל לשבת על כי־סא־נוח מתחת למטריה פתוחה, ול־הסתכל ברישום של המטריה הסגו־רה. אתה מתבקש גם להוריד גשם, אם רק תוכל. וילון שחור הפתוח ל־אורך הקיר, קיים כדי שאפשר יהיה לבדוק אם מצוי באחוריו צל.

האבסורד וההגדרה המילולית ב־אים לעצור את רצף ההתייחסויות המסורתיות למושגים כמו נוף — ציור מן הטבע, האמן מול הנוף, זכרון נופים; אשליית התנועה — האם החפץ נמצא בתנועה, האם הא־מן נמצא בתנועה שעה שהחפץ הדו־מם מצוייר בתנועה; האמן כמדיום־קולט־התרשמויות, כמתווך להופעת ה־מוזה; האם המוצר הציורי מייצג את שפע האסוציאציות התכנים הזור־מים במוחו של האמן בזמן שהוא עוסק בקביעת הרישום, שהוא צורה מוגבלת אחת, שאינה מייצגת את הנושא, אינה מבטאת את האמן בעת היצירה ואינה כבליכה את מושגיו השכלתניים, כי האמצעים (סיבנון, רישום, צבע) מכסים על המושג. האם היצירה היא שכלתנית (ואז היא נא־בקת תוך ספקות על עצם ערכה), או שהיא חשיפה של תחושות. הה־גיון — האם אינני פועל בכוח רג־שי? ומעל לכל: האם אפשר, כיום, לעסוק באסתטיקה, ולהתעלם מן הש־אלות המעורערות על עצם קיומה של האסתטיקה כמשקפת את פעילותו של האמן? אם שליחות האמן היא בהוספה על צרכן־האמנות, בהעפ־לתו, הרי שלוחית ועליה כתוב „לת־לות לוחית זו ליד החלון", מפעילה את האספן התולה ליד החלון את ההוראה הכתובה.

אנגלס מעלה שאלות, שהתשובות להן נבויות בתוך העבודות עצמן. אין כאן שלילת אמנות העבר, אלא ניצול אפשרות של הצגת חשיבה על מהות האמנות, על ערכיה המקובלים. אפשרות זו היא במסגרת אמנות מו־שגית, הכוללת כאן סידרת צילומים ורישומים בהן „אנגלס, ערום למחצה, מצייר נוף קטע לשחצהי", או „צי־לום של אנגלס בעירום מלא, מצייר נוף בלתי־קרנסי". בסידרה זו כוח־לה העימות בין האגו של האמן לנו־שא המצויר, ההזדהות או הניכור. כמו ב„סידרת התהלה", שבה מצויירת מכונית נעה מתוך ההא של אותה מכונית חונה. כאן מוצגת בעייה ה־אשליתיות באמנות: ציור המכונית בתנועה מגיש לנו דימוי של תנועה על פני נייר דומם עם כריתות צבע דוממות באותה מידה. החלפת גירו־יים חיכוביים של תנועה ואור על פני בד שטוח או בגוש אבן — הבי־אה אמנים, בעיקר במחצית השנייה של המאה, ליצירות קינאטיות ואופ־טיות, להכרת האור של קארוגיו, ולה־טור בצורות הפלורסצנט של דון פלאווין וקווי הניאון של רי'צארד סארה, ולהמשגת דימויי ריחוף ה־שיש של המרוק בפיסול הקינאטי ה־משגב של סיגאלי או עמי שביס. ואין זה מקרי שמרסל דישאן, ה„נביא" של האמנות המושגית, הביא עד ל־קיצוניות את חוסר הנחת מן האש־ליותי, כשהוא העיקר — בעשור ה־שני למאה — את האופן המסתובב על פני „העירום היורד במדרגות" בשני מבדים חסרי תנועה. כדישאן טוען גם אנגלס: „כל ביטוי הוא אמנות, ומהי אמנות?" בקטלוג של הסטדליק משנת 1972 כתוב: „אנ־גלס־אמנות־ל"".

תערוכה זו, העשויה בליטוש רב, המזכירה את איכות המוצגים של יאן דיבטס, היא הראשונה מסוגה שיובאה לארץ על־ידי גלריה פר־טית. האם העורף הכלכלי, האספנים המקומיים, נערך לתחלפת ציורי־השמן בוילון שחור שמאחוריו מס־תתר הצל?

פיטר אנגלס: „ראיון עם עצמי": „האם ציור המונח על שולחן הוא טבע דומם?"

אמנים מציריך בירושלים

בית האמנים, ירושלים

תערוכת אמני העיר ציריך (שמו־נים ושבעה אמנים, 136 עבודות) מוצגת בירושלים לאחר התערוכת אמ־ני ירושלים בציריך. הרעיון של החלפת תערוכות מקיפות, הוא חיו־בי בכל פעילות של תקשורת תר־בותית־חברתית. אך התוצאה של תערוכות כלליות, שבה מוצגות עבו־דות רבות ושונות, היא מיגעת ובל־תי־ברורה. לזכותה של תערוכת צי־ריך עומדת המקצועיות והאמינות; אין בה יותר מסקירה של המקובל בהתרחשות האמנותית של ציריך. יש בה ציור ופיסול, אך אף התכורת לזרמים החדשים, עבודה המעמיקה את המגמה המיכטרית של אמנות שווייץ, למרות שבארץ זו נוסדה ד־פעלה תנועת הדאדא (1916) ולמרות ששווייץ היתה אחד המוקדים לתמי־כה באמנות המשגית על־ידי תערו־כת When attitudes become form ביוזמת הראלד זימן, איש הקונסט־האלה של באזל ומארגן תערוכות דו־קומנטה".

את האסכולה השווייצרית הגיאו־מטרית („קונקרטיזם") מייצגים כאן שני אמנים שהשתייכו לאוואנגארד של שנות השלושים, ריכארד לוהזה וקאמיל גראסר, שהמשיכו יחד עם מקס ביל, את לקחי הבאוהאוס. גי־שה גיאומטרית זו זכתה לתחייה עם אמנות ה„אופ", ולוהזה השתתף עם ז'אן ארפ וסופי טאובר בתערוכת ה„ברד אדו" של דניז רנה בפאריז בשנת 1964. עבודותיו הצבעוניות המשענות על נוסחאות מתימטיות, מייצגות את שווייץ בתערוכות בינ־לאומיות, והשפעתו על ציירים ב־ארצו, מודגמת כאן בעבודותיו של גוטפריד הונגר, שתבליטיו שייכים לאותו תחום מבמאלה.

מתוך לוכם גיאומטרי זה, שונה למהלכים בשווייץ, לא מצאנו בתע־רוכה זו, וגם לא היפצנו, כל „אמ־נות שווייצרית" מתוך הנחה שהגדרה כזו לא קיימת במסגרת הפעילות האמנותית העכשווית, וכבר דיווחנו בהקשר לתערוכה בינלאומית אחת „שהשווייצרים נראים יפאנים כמו ה־הולנדים".

למעשה מקיפה התערוכה גישות רבות, מהפשטה מעניינת של ראוס־מילר ועד לריאליזם מודגש בהדפסיו של הוגו שוטבבר. המעניין שבתצוגה זו אינו בשווייצאריות, אלא באיכות העבודה של האמנים המציגים פתו־חות להשפעות השונות של האמנות, המגיבים עליה מתוך הפנים, חסרי התייחסות הגיאוגרפית, של האמן כפרט.

ריכרד לוהזה: שמן על בד (פרט)

צבי רפאלי

„ממדים חדשים"

פורקלין התיאטרון העירוני, חיפה

כאשר מוסדות התרבות והחינוך של העיריה מעמידים לרשות קבו־צת אמנים את הפורקלין המבודד של התיאטרון העירוני ושתפותיהם מכ־ריזים בהגיגיות על תצוגה בשם „מ־מדים חדשים", עלול להתקבל הרו־שם, שלא נמצא אולם מתאים יותר כדי להפגין בו את הישגיהם של יוצרים חדשים, אלת מסדרונות ה־תיאטרון. מה גם שביניהם אלה, נא־לץ המוזיאון העירוני הייצוגי להציג, באין תערוכה חדשה, מאוספיו היש־נים, כבוראה בלית ברירה, בשל התק־ציב המוניציפאלי הדוצם העומד לר־שותו. עם־זאת, עקרונית, אין כל רע בניצול פורקלין ציבורי רחב־מידות לתצוגה, בתנאי שהיא תעמוד במבחן של איכות אמנותית ותשתלב במבנה הארכיטקטוני המיוחד של ה־אולם. אולם מסתבר, שהתצוגה ה־נושאת שם מסקרן „ממדים חדשים", אינה אלא עוד מפגן אחד של ביו־בניות וקרתנות חוץ מיצירותיהם של גרשון קניספל, מאיר אמור ואוב־ייקט בודד של גיניה בלקין, אין על מה להרחיב את הדיבור.

הטריפטיכון של קניספל, „יעקב נאבק עם המלאך", שכנפו האחת נו־שאת שם אירוני „רד אלינו אווירון", שייך לתחום אמנות המוצאה. חבור־תה הקכסטוראלית של היצירה, ש־היא כעין פראפרזה הדאמטית ל־„פייטה" מסורתית, דומה באורח פורמאלי לפראסקות של פודסינגו־וממדיה הניפחיים העצומים וקוויותה האנכית, עושים אותה כמין ואריאצ־יה ניאו־בארוקית. רישומו של הטר־יפטיכון מתחזק בשל שברי וגרוטאות הברזל האמיתיים, הנערמים תחתיו. כך הציבו חיילים במלחמת־ששת־הימים גלעד ארעי לחבריהם הנופלים ושום אנדרטה מסוגננת לא הצליחה להגביה טוב יותר את השכול והבוות.

נסיון נוסף של הצבת דגם קונ־קרטי מול דומם מצויר, לא עלה כאן יפה. העימות הוא תיאטרלי, מתוח־כם והמגמה הדידאקטית כביכול, מח־טיאה את המטרה והופכת לכעין שי־עור־להדגמה נדוש באסליה של בור־רה לציור.

כדאי עוד לציין את תדפיסי־המשי של מאיר אמור, המצביעים על ייחוד קולוריסטי עשיר ותנגיד הציוריים ב־טופעים בתימאטיקה אנטי־טכנולוגית הריפה. ה„תיאטרון החי" של גיניה בלקין, הבנוי בובת ענק אוריינטאלית, לבושה שחורים וסביבה אצב־עות ידיים בלקוחות מהולך־ראווה של כאבי־קורי־טסית, הוא אובייקט קונצפ־טואלי מישפשה, אך בהיעדר רעיון אמנותי מורכב, הוא הופך לתפאורה גרידא. בתצוגה ניתן עוד לראות את עבודותיהם של פוי־יצחקי, יעקב לוי־בל ויוסף וייס, שאינן חורגות מה־שיגרה המקובלת בתערוכות כלליות.

חבל שהוחמצה כאן הזדמנות לה־ציג תערוכה בעלת מבנה אמנותי או תימאטי משותף. השם „ממדים חד־שים", איננו אלא אחיזת־עיניים וב־דיוק כך ניתן היה לקרוא לתצוגה „ביטוי הציירים הישראליים" ומג־מתה הסתומה לא היתה נפגמת כלל־עיקר.

פרס ע"ש גניה לוי־גרפינקל

ביום השנה ה־11 למותה של המחנכת העסקנית גניה לוי־גרפינ־קל ז"ל יוחלק (בפעם העשירית) פרס להנצחת זכרה.

מחברים שספריהם (פרוזה, שירה, בעיות חינוך וחברה) הופיעו בזמן האחרון בעברית או באידיש, מת־בקשים לשלוח 3 עותקים עד 15 ב־מאי 1973 — לפי הכתובת: תל־אביב, ת.ד. 1777, „פרס גניה".

יורם ברונובסקי

דפי יומן

12.1.72

היום, בשכאבה לי שן — כאב איום, שהכזור: צימעם אותו — אני רואה שכאב הוא ריכוז וריכוז הוא כאב. תוכר־ריכוז הוא מצב נדיר לגעום מסוים. היום אינני מצליח לצבור, כדרכי, מעיתון לעיתון, מספר לספר, מכתב־יד לכתב־יד — מדלג בעליצות ובלא־איכפתיות (הרי אינני כבול לכלום: לשום כוסה, לשום עבודה, משימה חשובה, לשום שיטה ולשום אמביציה). עכשיו ברור לי: חוי ההפקרות והדילוגים צלו לי ביקור וברבות הזמן יעלו לבטח עוד יותר — אך אינני מוכן להסתכן בכאבים.

היום אני דוגר על עבודה, תרגום משעמם, ונראה לי שהיא יוצאת לי טוב במיוחד (אז מה?) אני מרוכז כולי בדף הספר. אם רק קצת אינתק ממנו, אצטרך להיות מרוכז בשן הכואבת. גם העמוד הזה הוא כאב. (האין משמע הדבר: ק צ ת אני מוכן לסבול?).

18.1.72

התהילה — הבאי
ולא לה ייחולתי
לכל מאהבי
התמולתי.
אחד מהם שרד
חי, את אשתו מוקיר,
שני המך ארוך
שבמיכור העיר

זה, כמובן, לא אני אלא אחמאטובה בתרגומי מלפני־שנים. היום, כשחשבתי של „תהילה", חזרו אלי השורות הללו הוליד־ו — בתור נקמה — שורות של פארודיה על אחמאטובה (והפא־רודיה היא צורה של התענגות מפני אהבה, כי את אחמאטובה אני אוהב בסוג של „אהבה ראשונה"):

באתי אליו. נייכה בהירה
בוהר כפור הצהריים היתה זוהרת
כשולם לא ראיתי על פניו
הבעה כזאת של אימה חיוורת.
אני אמרתי: הבכן, זה כבר קרה??
והוא השיב לי בתוך של מת
ואני נתתי לו סיגרה
מה, כה יכולתי עוד לתת??

10.2.73

(הגרכנים הם כיתוב באותיים. על הכול אפשר לחשוב ולהר־גיש במושגים שהם יצרו והיה בהם די. „נאיבי" ו„סנטימנטלי" בקיבה שלהלן צריכים להיות מובנים על־פי שילר במסה „על השירה הנאיבית והסנטימנטלית").

צביות האפונה היא מאד שקטה,
איננך מרגיש דבר — פתאום ריח כביר.
אתה מופתע. זה זמן נואשת מן הטבע
ביקשת שקט באיזור אחר.
„הציניות היא צד שני של הסנטימנטליות"
אך אנחנו בגרנו מעל לאפיגראמים.
טרוור של להיות־ציניך על אף היואשות
מתולסת וכנה מתהילה או זוהר חברתי.
הד מאוד קלוש של נאיביות אפשרית
בריח המתוק שלך כשאני נושם —
אך זה סיכום סנטימנטלי. אושרי
לעולם לא יתגשם.

8.3.73

עוד מאתמול: בערב קיבלתי מיהושע (המתוק והמיסתורי) את הספר החדש שלו, אחר־כך הלכתי למוזיאון ת"א לסרטים דאניים — יצאתי באמצע מן הסרט — ומהלך בהיכל הנקי קראתי פרק א'.

בלילה במר־חלומתי מוטיב של אריה מתוך „סוסארמאי" של הנדל. אני מאוהב במנגינה ההדורה הזאת. עכשיו בבוקר (רוח אסורה בחוץ) אני חוזר ושר לעצמי:

Tu sai perche ?
Tu sai perche ?

התשובה, בפסוק מוסיקלי גאוני בפשטותו, עם קרשצ'נדו ונפילה אצילית (הביצוע בתקליט שלי: אלפרד דלר ומרגרט ריצ'ל) — „כי יסורי הגדולים קשרו אותי אליך/אליך לאהבה". הדואט מצחיק של אנחות: אהאאא — אהאאא — אהה —

10.3.73

צימותים:

אני פוגש מכרה עם כלבלב, הכלבלב עוצר על־יד כלבלב אחר והשניים מנסים להריח זה את אחוריו של זה.

שעה לאחר מכן, בבית, אני מדפדף במונוגראפיה קטנה (מסדרת „רד רז רדי") על אליאס קאנטי, מוצא ציטטה מנאומו לכבוד הרמן ברוך (משנת 1936), נאום שבו מנסה קאנטי לתאר את „הסופר האידיאלי" שלו ובו משפט המדמה את הסופר ל„כלב שצריך לתקוע את אפו הרטוב בכל מקום".

15.3.73

בספר מחקר קראתי היום על פירושו הוודאי־כמעט של הביטוי „קול דממה דקה" — אחד הביטויים האהובים עלי ביותר, שפעם אפילו בניתי מסביבו „תיאוריה של שתיקה" (קולה של הדממה, כוחה, תיאוריות מקבילות בזן־בודהיזם וכו'). כהבנתו אותו היום — בעקבות ההבנה המקובלת של „דממה" כסינונימית ל„שתיקה" — הביטוי הזה אוצר בתוכו פאראדוכס מופלא המגלם אמת מעמיקה יותר מכל מחשבה קונבנציונאלית אפשרית.

והנה, הדעה מותגת (על יסוד השוואה לערבית ובדיקת הופעו־תיה של המלה במקורות) שאין „דממה" אלא „קיצוף" מסוג מסוים, שאין היא שתיקה — אלא סוג של קול! איזו אכזבה! זה צריך להוביל אותנו לספקות חמורים באשר לגדולתה של המחשבה הקדמונית. לא, הם לא היו מודעים ל„קולה של דממה", הם לא היו מסוגלים ליצור פאראדוקסים מעמיקים. משמעותו של הביטוי שהפתה הזה היא כולה שלנו, של אי־ידיעתנו ושל טעותנו. שוב הוכחה לכוחותה של הקריאה ה„פייר־מנארדית" — אותן המלים, אך המשמעות שונה מן הקצה אל הקצה.

צעירים האמורים להשתייך (ב)

ברשימתנו הקודמת בירורנו, כיצד הביטוי העברי 'הוא אמור' במשמע של He is supposed עד שבמקד הצעור האחרון ומכאן ענין: כך מניחים לגביו ש־עשה; כך אומרים עליו. ההתפתחות לדו־משמעות ברורה מאוד. אבל גי־לוי דרך ההתפתחות אינה פוטרת אותנו מנקיטת עמדה. לפנינו שוב אחד מאותם מקרים, שבהם נמצא ביטוי עברי כתחליף נאה לביטוי לועזי, ובטרם שנשתרש, באו ושמלו לו שימוש מבוגד — והמבוכה גדו־לה. עדות לכך אוסף השימושים שהמציא לי השואל שכמובן לא ידע את הפריהיסטוריה.

והנה בתוך אותו אוסף נמצא שי־מוש אחר בקולמוסו של אותו כותב עצמו שהשתמש ב'אמור ל...' במש־מע: He is said to וכך הוא כו־תב: „המושב... אשר לפי המבוצה כאן היה אמור לאשר את הצו־בלומר: אל יבוא אדם ויאמר שהבדל בין סופרים יש לפנינו. ואפשר להר־פיק דוגמאות לרוב: „הצגת הבכורה אמורה היתה להתקיים בנובמבר"; „עוד חיילים אמורים היו להישלח לאוגנדה"; „ההפגנה בה אמורים להשתתף חברי כנסת". ועוד לרוב.

העיון בחומר מראה, כי השימוש של 'אמור ל־' שנתקבל בשנים ה־אחרונות, הוא כמעט כולו לענין He is supposed to כלומר מניחים לגביו שיעשה. זה השימוש שבו פתחנו, ואין שום הצדקה לגנוז ייחוד זה. הבינונו, כיצד נתערבבו השי־מושים, אבל בשום פנים אין לקבל, שבמו ידינו ניצור דו־משמעות. 'אמור ל־' עניינו הנחה לגבי התנהגות בעתיד ולא לגבי התנהגות בעבר (said) ואין לנפול כשבע נוסף לביטוי העברי. הן מצד מקורו הן מצד שימושו ראוי לקבוע התפתחות זו. ויש ליחד את הביטוי העברי לאותו משמע שבשבילו הועלה בראשית דרכנו; He is supposed to לגבי עשייה בעתיד.

משה גושן־גוטשטיין

עור הלשון

ה אקדולונה הרגוכי קבוע. אלא חרותה הלה ההתפתחות נוספת. יבת אוהבו לחזור ולעיין ביתר במשמע הביטוי שלפנינו.

He is supposed המשמע של שממנו יצאנו? כך הוא; לפי בית, לפי הכוונה, לפי מה רד לו לעשות וכד' עליו ל...: „אמור אני לצאת" יהיה פי־: יש הבנית כזאת; אלו שקב־ה שקבעו מניחים ומכוונים שכך. כמובן: יש כאן צד של 'ה־, שהרי זו רק הבנית, רק כוונה לא עובדה כלל.

כל נצביין קצת. צד ההנחה יכול ת שהות מעט. אני 'מניח' לגביך ינו שאני נותן סבנה בלי ש־ יהיה בדיוק את אמי־תות הדב־ כיבוא בכך לימין 'אמירה': בנה בצדדים... האמורים להשת־ לרכת הבלה" נתגנב אליו צד אחר: הם „אמורים" להש־ — היינו: כך אומרים עליהם, בבהון אלא כתוך הנחה. ודוק: ברשימתנו הקודמת ציינו, כי כבו־ חשבנו להסכים על 'אמור' עים חדשים, שהרי אינו הדיל ת הסביל של הפועל 'אמר'. He is said to: יש באנגלית כהאים בדיוק לגון הזה של די, היינו: כך אומרים עליו. בחזן, במצין האמת והשגה. א קשה לראות, כיצד קרובים המשמעים זה לזה. מכאן ענין: צריך לעשות, זאת הכוונה סבך ה, כך מניחים לגבי שיעשה;

בעולם הספרות והאמנות

„אידיוט" בבימויו של קוראסאבה

בפאריס מוצג עתה הסרט „האקו־ציה", שעשה הבימאי היאפאני המ־הולל אקירה קוראסאבה לפני 22 שנים, בעקבות „אידיוט" של דוסטוי־יבסקי. קוראסאבה נטל את עלילת „אידיוט" והרכיב עליה שמות יאפא־ניים. את „האקוציה" ביים קוראסאבה לאחר שביים את סרטו המפורסם „ראשומון", שעלילתו מתרחשת ב־מאה ה־15 ביאפאן, וקודם שעשה את סרטו „לחיות" — סרט מודרני (הוצג בארץ) על פקיד זקן, שנודע לו כי חלה במחלה ממארת והוא מתוודע אל מהות חייו. שתי נטיות אלה — העבר ההיסטורי והאגדי והריאליזם של זמננו — באות לידי ביטוי בסר־טו „האקוציה".

בביקורו בפאריס נשאל קורא־סאבה מדוע השתמש דווקא בעלילה ספרו של דוסטויבסקי. הוא ענה: „כל האינטלקטואלים היאפאנים התחנכו על ברכי התרבות המערבית ואני עצמי, למן נעורי, אהבתי את הספ־רות הרוסית, בעיקר את הרומאנים שלה וכך. כשנתגלגלה לידי ההזדמ־נות..." זאת ועוד: קוראסאבה מוצא כי הקולנוע היאפאני לוקה במלודר־ראמטיות. מזו הוא מבקש להתנער; הוא מבקש למצוא צורות חדשות. הוא בחר ב„אידיוט" „כדי לשנות את טעם הקהל, כדי לפתוח פתח ול־התמיד בדרך זו". קוראסאבה רואה עצמו כבימאי הומאניסטי ולא כבי־מאי „מגויס". הוא מבקש „לעורר שאלות אוניברסליות", ו„אידיוט" של דוסטויבסקי הוא מדיטאציה על נ־דיבות־הלב, האחווה, הטוב. לדעת מבקר „לא מונד", הנוסח של קורא־סאבה ל„אידיוט" של דוסטויבסקי הוא הטוב באלה שנעשו עד כה, טוב מזה של הצרפתי ג'ורג' לאם־פאן (1945) למרות ז'ראר פיליפ, וטוב מזה של הרוסי איבאן פיריב (1958). קוראסאבה הוסיף לתרגם לשפת הקולנוע את האווירה הטא־ספיסית של דוסטויבסקי. כשהוא מש־תמש בסמלים ברורים ובריאליה בסי־סית: השלג הנופל בלי הפוגה, ביתו של אקאמה־מישקין, השקוע עד מח־ציתו בקרח, הארכיטקטורה הפנימית המעוותת שלו. עם־זאת, האנשים ש־לו הם בני תקופתנו והאווירה אינה רוסית אף לא יאפאנית; אין בהם שום דבר טיפוסי. קוראסאבה הוא אוניברסליסט ואוניברסאליות זו של נושאו מוציאה אותו אל מעבר ליסו־דות הפאתטיים של תיאטרליות טראגית („לא מונד").

סרט בעקבות מאנזוני

עם מלאת מאה שנה למותו של הסופר האיטלקי אלסנדרו מאנזוני נפנה המשורר נלו ריזי לביים סרט המתבסס על מסה של מאנזוני בשם „עמוד התועבה" הדן בפרשת מגיפת הדבר שהשתוללה במילאנו בשנת 1630 בערך — פרשה שהיא פרק חשוב ברומאן „המאורסים".

בעיר הסרטים האיטלקית צ'ינצ'־צ'יטה בנה ריזי את מילאנו של המ־אה ה־17 והוא מתרכז בסרטו בעניין ההאשמה שהוטפלה באנשים מסוי־מים, כאילו הפיצו את המגיפה בכוונה ברורה לגרום מהפיכה ולערער את השלטון. שד"ל פנה בעניין זה ל־מאנזוני והעיר את תשומת־לבו על הדמיון שבין ההאשמות ההן לאלה המוטחות נגד היהודים.

את התסריט כתב הסופר האיטלקי ואסקו פראטוליני.

ספרים חדשים של רוברט גרייבס

שני ספרים חדשים מאת רוברט גרייבס ראו אור לאחרונה: „שירים 1970—1972" (הוצ' קאסל, 1.90 לייש) ו„שאלות קשות, תשובות קלות" (הוצ' „קאסל" 3 לייש) — עליהם כותב מבקר ה„טיימס ליטרארי סאפ־למנט": „הספר הזול יותר, הוא, כמובן, הקנייה המוצלחת יותר". הוא כולל שירי־אהבה, סאטירות והערות לבני־זמננו. גרייבס עומד עכשיו ב־שנות ה־70 לחייו, אולם בשיריו החדשים אין רמז למה שאמר ת.ס. אליוט על הרדסורת: „המוסיקה ה־שקטה והעצובה של הסגאניליות". גרייבס הוא רב־אמן מבחינת הלשון, הקצב השימוש באפשרויות של ה־אנגלית המסורתית. יש בשירתו שי־לוב של כבות, עצווה פיוטית הו־למת מצד אחד ויוהרה פיוטית הו־למת מצד שני, וכן ספקנות מלאת־הומור ביחס לעצמו.

הספר השני מורכב מזכרונות, הגות, הערות אבסורדיות כמו, ל־משל, ההערה על ההתפשטות הגדו־לה של ההומוסכסואליות בארצות־הברית, הנובעת מן הרגל האמרי־קאי המבחיל לשתות חלב, במקום יין, בעת הארוחות. המסות כתובות בקלילות רבה ובטון נערי. ואולם רעננותה של הפרוזה אינה יכולה להסתיר את התורות המייגעות של גרייבס על הנושאים החביבים עליו, כגון: המסריה הקדושה והשפער־תיה ההזיתניות; הרעיון שכתיבת שירה נובעת ממצב מסויים של טראנס, ועוד.

„הלם החדש"

בספרו „הלם החדש — שבע תע־רוכות היסטוריות של אמנות מודר־נית" (הוצ' „ויידנפלד אנד ניקול־סון") סוקר איין דאנלופ שבע תע־רוכות מפורסמות, שנערכו בין ה־שנים 1863 ו־1938. סקירתו, השזורה ציטטות ממקורות היסטוריים, היא דרויה רב־חיות על „הסאלון של ה־דחויים" (1863) התערוכה האימפר־סיוניסטית הראשונה (1874) „סאלון הסתיו" (1905) התערוכה הבתר־אימפרסיוניסטית, שאירגן רוג'ר פריי באנגליה (1910), ה„ארמורי" בניו־יורק (1913), התערוכה הסוריאליס־טית הבינלאומית בפאריס (1938) ו־התערוכה של אמנות מנוונת, שאיר־גנו הנאצים במינכן (1937). בספר 172 אילוסטרציות.

ספרים חדשים

מקור

אהרן ב. ויללין: עמוד לירושה
על התפתחותה של ירושלים. הוצ' אל"ה, 150 עמ'.

טובה ברלין־פפיש: שמיקה שבלב (פרומנה של מורה לגננת)
על נסיון מעניין ומיוחד עם ילדה לקויית שמיעה שלימדה נגינה והלהכה. הוצ' המרכז לתרבות ולחינוך, 188 עמ'.

חיים דוד רוזנשטיין (אבן־שושן): כתבים
מאמרים, רשימות, דברי ספרות מאת יהודי טובייטי ובהם תרומה ספרותית והיסטוריוגראפית. הוצ' „קרית ספר", 296 עמ'.

הכמנה: ישראל מבצציה יובלה
אלבום בעריכת דוד באיאנס. הוצ' „עמיחי".

פאול שוקס: גאולה ללא מרכאות
אלבום רישומים של צייר עולה עם דברי קיקור מאת י. בזאמגוז.

עין הרוד / פרקי יובל
חתך אנושי־חברתי של הוויית עין־חרוד בתחומי מגבגת היסטורית של האירועים והמעשים. העורכים: זרובבל גלעד ונריה צ'זלינג. הוצ' הקיבוץ המאוחד ועין חרוד, 512 עמ'.

דייר שלמה לוין: החוק נחלת הכלל
מדריך עממי לחוקי המדינה. הוצ' הדפוס האקדמי בירושלים, 309 עמ'.

ההיסטוריה של עם ישראל: סדרה שניה; ימי־הביניים / כרך שני: התקופה האפלה
תולדות היהודים באירופה הנוצרית בשנים 711—1096. עורך: בצלאל רות; עורך משנה: צבי ברס. הוצ' „מסדה" 314 עמ'.

אנדרטת אחדות אירופה

הפסל האיטלקי פייטרו קאשלה, שפסלו „שער השלום" מוצב בגן העצמאות בתל־אביב, נבחר על־ידי מועצת אירופה לעצב את המבנה הסמלי שיתאר את אחדות אירופה ויוצב באולם המועצה בשטראסבורג.

„מיכאל שלי" והצלחתו בחו"ל

„מיכאל שלי" מאת עמוס עוז קו־צר בחודשים האחרונים הצלחה ב־חוץ־לארץ. בארצות הברית נבחר ס־פר של „מועדון ספר החודש" ונכ־נס לרשימת המרומים ברשימת ה־בי־זמכר ב„ניו־יורק טיימס". ביי־מים אלה הופיע שם בכריכה רכה. הסופר הוזמן לביקור בארה"ב ל־רגל יום ההופעה. ביקורו הובלט באמצעי התקשורת ובכתבי־העת ה־ספרותיים. בעת הביקור קיבל עמוס עוז את הפרס השנתי לספרות יפה מטעם „בני ברית".

„מיכאל שלי" עומד להופיע השנה גם בצרפת, בספרד, בהולנד וביפאן.

מכתב לעורך

„פסיכולוגים כבני־אדם"

לאחר הדפסתה של רשימתי על „פסיכולוגים כבני־אדם" למוסף ספר־בר („תרבות וספרות" (30.3.73) עמד־תי על כך, שחלקו של מאמר חז"ל בדבר הראשונים כבני־אדם שהבאתי בה הוא משובש. הדבר מקלקל לי קצת את האסוציאציה לשם „פסיכו־לוגים כבני־אדם" — אך הדיוק מעל לכול. הנה המאמר כלשונו ובמלואו (שבת קיב, ב): „אם ראשונים בני מלאכים אנו בני אנשים ואם רא־שונים כבני־אנשים אנו כחמורים ולא כחמורו של ר' פנחס בן יאיר".

יורם ברונובסקי
תל־אביב

מתכבדים להודיע
על מבחר חדש של
תמונות
מאת הציירים:
מוקדי, 1935 • ב. גוטמן, 1947 • שטרייכמן, 1969 • לובין, 1930 • פרנקל, 1940 • בונה, 1969 • פימה, 1950 • לבנון, 1956 • יוסל ברגנר, 1972 • הירשנברג, 1908
רוז גלריה לאמנות
סמטת בית השואבה 1
(פינת אלנבי 94)
תל־אביב, טל. 613924
Rooz
פתוח בכל יום 1—9; 5—7

יצחק שלו
אוחזות ענף שקד
שירים
(הדפסה רביעית)
הוצאת דביר

מולד
יצאה לאור חוברת מס' 27 של „מולד" וזה תכנה:
אלך ואראה את הארץ — ש"י עגנון • בכל בדידות זכר — ש. הלקין • כוח — דן פגיס (שירים) • זכרונות פוליטיים ערביים — אלי כדורי • האינטלקטואלים בעולם הערבי בימי הביניים ובעת החדשה — מנחם מילסון • פרשנות כתטיאה — אברהם קריב • זורז' סוריל — יכעיה ברלין • בני עולמות בתקופה אחת — י. גלפט • על שירת לאה גולדברג — יכעיה רבינוביץ • משה אבן עזרא ולכון הפיד — אברהם הלקין • הרדר וא. ד. גורדון — ש. ה. ברגמן • יהדות גרמניה במלחמה ובמהפכה — מ. אליאב.
מחיר החוברת 3.50 ל"י. דמי החתימה לשנה — 18 ל"י (6 חוברות).
החתימה מתקבלת במשרדי „מולד", רח' פינסקר 2 ת"א.

אוניברסיטת תל־אביב
המכון לחקר הציונות ע"ש חיים ויצמן
זה עתה הופיע ספרו של
מרדכי אליאב:
הישוב היהודי בארץ־ישראל בראי המדיניות הגרמנית,
1842 - 1914
א—ב
בספר מתפרסמות 230 תעודות מתוך שדידי התיקים של הקונסוליה הגרמנית בירושלים בגרמנית ובעברית * מבוא המתאר את התפתחות המדיניות הגרמנית בארץ־ישראל * צלומי פאקסימיליות נבחרים ועזרי מחקר.
הספר יצא לאור באמצעות הוצאת הקיבוץ המאוחד; ההפצה ע"י הקיבוץ המאוחד, רח' פומבדיתא 27, תל־אביב.

ספרית־פועלים
ספרים חדשים
י. בשביס־זינגר
האחוזה
יריעה סטגונית של דמויות יהודים ופולנים, בשלהי המאה שעברה בפולין. ברקע להתרחשויות משמשות האחוזה של אציל פולני שהוגלה לסיביר; חצרו של הרבי הגוסס והמאבק הנטוש מי יירש את כסאו. במרכז העלילה הדמות הטרגית של היהודי חוכר האחוזה שכרום עליונו — עומק נפילתו.
רבקה אלמן
חג עולה מתהום
אגד־שירים ראשון של משוררת צעירה, בת־קיבוץ בעמק־יזרעאל. ליריקה גבישית־מזוככת, שכמותה לא ידענו אצל משוררים בני־דורה, מרסיסה גיכי־נפש נסתרות, ועם זאת — בת־זמנה.
רבקה זיו
במחיצה אחת
ברשימות המקובצות בספר זה הצליחה המחברת־המחנכת של שתי חברות נוער במשך עשר שנים — להעביר אל הקורא מבט מאותו עולם זר וחוסם, מאותה משפחה גדולה, על סבך רגשותיה, צעבנר תיה ושמחותיה.
זכו בפרסים:
אני אוהב לצייר
צייר נחום גוטמן; שירים מירה מאיר
זכו בפרס אסתר רבינוביץ' לספרות ילדים
עוטה עור הנמר
מאת ש. רוסתאווילי
תרגם לעברית ב. ד. נפתוב ז"ל — זוכה בפרס טשרניחובסקי
עיצוב גראפי: צבי זהר
הופיע בהוצאת ספרית פועלים ומפעלי נייר הדרה
הספר זכה זה עתה
בפרס הספר הישראלי הנאה לשנת 1973
מהדורה חדשה בהכנה!

וייטנאם של בריטניה

מאת אלף שם
סופר „הארץ" באנגליה

להדרן

אלסטר (צפון־אירלנד) מוסיפה להיות הוויטנאם של בריטניה, מכ־היוה זו שהיא משתקת את בריטניה ומונעת ממנה למלא בשום מקום בעולם, אף בפוליטיקה ובהנהגה של אירופה, יותר מתפקיד טפלי. למעשה מרתקת אלסטר אחוז גבוה הרבה יותר מן הכוח הצבאי והפוטנציאל הפוליטי של בריטניה, משריתקה וייטנאם לגבי ארצות הברית אף בשיא המלחמה. פתרון למשבר אלסטר יתן תנופת מבריצה לממשלה הנוכחית, שאין לראותה כמצליחה לפי שום קנה־מידה אובייקטיבי.

הספר הלבן על אלסטר פורסם שנה אחת לאחר שוויליאם ויטלו מונה להתפקיד החדש של מיניסטר לצפון־אירלנד תוך קבלת סמכויות נרחבות, כולל השעיית הפרלמנט האוטונומי של אלסטר בסטורמונט. אולם עתה אין יכולים לטעון אף תומכיו הנלהבים ביותר, או המבקרים החריפים ביותר של ממשלת המפלגה היוניוניסטית, שהספר הלבן של ויטלו מצביע באמת על דרך מוצא מן המשבר.

כפי שאפשר היה לצפות, דחה אותו אי.ר.א. („הצבא האירי הרפובליקאי"), המציג את אי־הסכמתו במעשי פרוד הרשים. היוניוניסטים מפולגים בקשר לספר הלבן, כשאחים מהם מסכימים בחוסר־רצון לקבלו, בעוד שאחרים גמרו אומר להילחם בו רק „אנשי הרצון הטוב" המובים, אך הבלתי־יעילים, שבמרכז, קידמוהו בברכה, כפי שאפשר היה לצפות.

הסכמה תוך מסורת נוגדית

כך ניתן היה לצפות שהמפלגה המכונה „מפלגת הסוציאל־דמוקרטים והליבור" — קבוצה לאומנית קתולית — תגדיר את הספר הלבן כבסיס מועיל לדיון. אך המפלגה הזבאירית שלמעשה נושאת היא את עיניה לעיסקה עם הליבראליסטים הפרוטסטנטים הקיצוניים העקשנים. הללו היו מעדיפים עתה דומיניון עצמאי של אלסטר, שימומן על ידי בריטניה. הם רואים בכך צעד ראשון לעבר צעדים קלים יותר נגד הטרוריסטים.

לעומת זה, במפלגת הסוציאל־דמוקרטים והליבור רואה באלסטר צב־

במצב הנוכחי באירלנד יש להמשיך בפעולות „בכפפות משי" נגד הטרור

מאית צעד ראשון לעבר איחוד עם הרפובליקה האירית. אך שני הצדדים היו מוכנים לשתף פעולה למען השלב הראשון.

אלא שרוב הקבוצות הפרוטסטנטיות אינן מסכימות לעצמאות. יש בהן הקבוצות בזוהר רצון את ההצעה העיקרית של הספר הלבן, הייתן שאלסטר תהיה משולבת פחות או יותר בממלכה המאוחדת. אך

מתוות לדעת הקהל האירית תמורת פעולה בדרום. גם אי.ר.א. אין אפשר לוויטלו מרחוב תימרת רב, אם יש לו בכלל. אין הוא יכול להסכים לשילוב מוחלט. אין הוא יכול להסכים להפרדה. אין הוא יכול ליצור עם הרפובליקה האירית קשרים אמיתיים מיוסדים על החוקה, שיכללו מסכימות של השתתפות מצד הרפובליקה בעניני צפון אירלנד.

מראות שיגרתי בלונדונדרי

בעלת אסיפה מיוחדת מנוהלת לפי שיטה של הנדה: משהו דומה למועצה מנונית מורחבת, עם סמכויות ותפקידים של אדמיניסטרציה שהיים פחות או יותר לאלה שיש לסקוטלנד או לוויילס.

בראש המסכימים בחוסר־רצון עומד בראיאן פוקנר, ראש הממשלה האחרון של אלסטר. נימוקו הוא שאפשר יהיה להשתמש בסמכויות הנ"ל ולהרחיב אותן. יש לו לגבי עבודה זו רוב גומיגלי קטן במועצת מפלגתו, המונה 600 חברים.

אך כנגדו מופיעים רוב החברים המייצגים את היוניוניסטים של אלסטר בפרלמנט בווסטמינסטר, שאם לא יכול להיות להם פרלמנט אוטונומי בסטורמונט, יעדיפו ייצוג מלא בווסטמינסטר (יש להם עתה שם הרבה פחות חברי פרלמנט משהם זכאים), ושילוב מלא בבריטניה. הממשלה הבריטית מתנגדת לכך, כיוון שהיא מעוניינת להשיג את שיתוף פעולתה של ממשלת דאבלין. אף כי הבחירות באירלנד הוכיחו ללא כל ספק שאין אלסטר בעיה הראשונה במעלה של הבוחר האירי — אם להשתמש בלשון הירה — הרי יש לעשות כמה

אך אין הוא יכול להתעלם מן המשקל האירי, בר רוצה הוא להכיר הכרה סמלית.

התמיכה באלסטר באי.ר.א. נחלשה כלשהו, אך רוב הקתולים מוסיפים שלא להשלים עם השלטון הבריטי. למעשה הסרים הם כל שאיפות היוניות, ונסוגים לתוך שלילה ערפת. אי.ר.א. עודו מגייס פעילים חדשים. מעשהו האחרון היה שימוש בשתי נערות כדי לפתות ארבעה חיילים ולרצחם. מעשה זה זיעזע את הציבור הבריטי ועורר את ההרגשה — יותר מכל דבר אחר, אף מן המכוניות הממולכדות בלונדון — שיש להשמיד את אי.ר.א. אך פתרון פוליטי מוסיף להיות רחוק כמעט משהיה אי־פעם.

הפרוטסטנטים מפולגים, ומשובצים שכוח המשטרה המלכותי של אלסטר והכוח השוטרים המיוחדים (שפורק על ידי הארולד וילסון) יכולים היו לעשות עבודה טובה יותר בתחום הבטחון. הקתולים השונים, אך אינם משלימים. בתנאים אלה נראה שאין סיכוי, מחוץ למסעים מעשוכים „בכפפות משי" נגד הטרור.

המיעצים לישראל

כל זמן שזה יימשך, מוכרח לרדת משקלה של בריטניה בעולם בכלל ואף באירופה. אך מובן שחוסר יכולת זה לפתור את בעיית אלסטר אינו מונע מן הממשלה הבריטית, עתוני בריטניה, הפוליטיקאים הבריטיים ואחרים מלקבוע כיצד על ישראל לפתור את הסכסוכים עם הערבים. כדי שיחולו מכך, יהיה דרוש יותר כטרגדיות אחדות כמו אלסטר.

הממשלה השמרנית בסגנונה החדש ניגשה אל שאלת אלסטר כשהיא מקבלת את הנחות הסוציאליסטים ששלטו לפניה, כי השאלות העיקריות הן סוציאליות וכלכליות; שאם יוכלו להכשיר לקתולים דיור, מקורות עבודה, שכר וכו' טובים יותר (כלומר מטובלים), הם ישלימו עם השלטון הבריטי. בשיטתן של דעות קדומות ארוכה היא הממשלה. ועוד יותר מזה, [illegible] בה רוצה לוותר על דעה קדומה זו (שכמעט כשיטנה מקדם), להבין בי עובדה שאין לשאלה האלאנית קשר רב להגיון הכלכלה.

לפיכך נגררת השאלה האירית, ולפיכך גם תהיה מוטעית כל עצה שיתנו הבריטים לישראל בקשר לשאלות היחסים עם הערבים.

המו"מ בוונדד־ני נכנס למבוי סתום

מאת ג'ון קיפנר
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

פיין ריג'ז' מדינה דרום דאקוטה (ארה"ב)

ב־1 באפריל התחיל החודש השני לכיבוש ולמצור של וונדד ני, ומצב בלתי־רגיל הפך בהדרגה לשיגרה יום־יומית. מראות שקודם לכן נראו מוזרים, הם עתה רגילים. ובניגוד לימים הקודמים הראשונים להשתלטות, כשמאות עתונאים מכל רחבי תבל זרמו לפרשת דרכים שוממה זו, הראש עתה קצב הפעילות חזר לנמנומו הרגיל.

הפעילים, ובראשם חברי „התנועה האינדיאנית" ומתמרדים מן השבט, עדיין מחזיקים בכפר ההיסטורי וואונדד ני (פירוש השם בעברית „ברך פצועה") ומקיפים אותו בבונקרים ובחפירות מגן. סביבם נמצאות עמדות הצבא הפדראלי, שנעשו בשבועות האחרונים בתוות משתכללות יותר. באחדות מהן יש קרונות גרר לשינה, ובאחרות יש אח או תנורים להסקה ולהרתחת קפה.

קציני המשטרה שינו את לבוש התכלת הבהיר שלהם לבגדי הסוואה בצבע חום של ציידי־ברווזים או בירוק של ג'ונגל. על צדו של נגמ"ש המהווה את הקיר הפנימי של אחד ממעוזי הממשלה, מודבקת תמונות של נערות „פין־אפ".

סמוך לסוף מארס הקים ריצ'רד וילסון, נשיא המועצה השבטית של שבט סיו מענף האוגלאלה — מחסומים משלו מחוץ לקוי הממשלה, כדי למנוע שיגיעו שמה מזון ואספקה. נראה שאנשי וילסון במהומם שעל דרך העפר הגדולה — הדרך הראשית לוונדד ני — מקדישים הרבה מזמנם להכלת פרוול־סוסים ליד משאית צבאית ישנה, או ליריות סתמיות על פני הערבה.

דיוניהם של שלטון שבטי, מדיניות שהתחילה עם חוק ארגונם מחדש של האינדיאנים ב־1934. פקידים פדראליים אומרים שהם בלתי־אפשריים בדבר קיומו של מה שהם מתארים כממשלה ש„שוקמה כחוק".

המכשול האחר הוא הצורה שבה יעזבו האינדיאנים את וונדד ני. הפעילים אמרו וחזרו ואמרו שעליהם לצאת „תוך כבוד". על רקע הסמליות שנעשתה כאן חשובה כל כך, כנראה פירוש הדבר שלא ימסרו את נשקם לשלטונות הפדראליים. מקורות פדראליים אומרים שנחושה הממשלה באותה מידה בהחלטתה להימנע מהסתערות על הכפר או מטקטיקות צבאיות אחרות העלולות להביא למותם של אינדיאנים וליצירת בעיות חדשות.

על אף שאלות החורות, אומרים דוברים פדראליים כי אין הם יודעים בכמה עולה המבצע. אולם מקור ממשלתי אחד אמר שבפגישות הודבר הסכום של 65,000 דולר ליום.

מחוץ לתחום לעתונאים

וונדד ני עצמו חסומה בפני עתונאים מאז ה־26 במארס, לפי פקודת וילסון. קצנת פריזל, עוזר התובע הכללי הממונה על הפעולות כאן, אמר ב־31 במארס שמנקודת ראותה של הממשלה יש להגבלות על העתונות השפעה חיובית על המצב.

דומה שהזרם הפתאומי של כתבים ופקידי ממשלה לכאן לא השאיר הרבה רושם של קבע על פיין רידג'. מלבד הבנין של הלשכה לענינים אינדיאניים ובית הקפה „קרייזי הורס" („סוס משוגע") מורכבת פיין רידג' במידה רבה מאוסף מבוך ומבולבל של בקתות ושל בתים בדרגות שונות של התפוררות, אוסף המתפשט מן ההצטלבות התוצה. יש רחוב אחד של בתים הנראים כמעט זהים. בתים אלה, של מסגרות לבנות, נראים כעשויים היטב, הם סופקו על ידי הממשלה. יושבים בהם בעיקר האנשים האמידים שבשמורה, הממלאים תפקידים ממשלתיים בבהים.

הדבר היחיד המצוי בשפע הוא כנסיות וקבוצות מיסיון. אמנם, הישועים בבצינות המיסיון הקתולי „העגן האדום" מרוגזים משום שעקב העימות בוטלו ערבי ה„בינגו" שלהם.

אלא שמתחת לפני השטח, הנעשים שקטים יותר ויותר, יש עדיין מתיחות ויצרים. בגורדון שבמדינת נבראסקה, בדיוק מדרום לשמורה, מדברים החוואים הלבנים (שמאחדים מהם נלקח בקר על ידי מורדי וואונדד ני) במרידות על המצב. הם עושים זאת בשעת שתיה ב„קאנטרי קלאב", וערכו אסיפות כדי לארגן קבוצה מזוינת שתתנגד ל„פריקת החוק והסדר".

פגישות „פוריות ולבביות"

פקידים נושאים־ונותנים והדוברים של הממשלה באו והלכו כשהם מתחלפים במהירות. בערכו, עם מה שמתואר כ„הצד שכנגד", פגישות שאמרו עליהן כי היו „פוריות" ו„לבביות". אך המצב נשאר במבוי סתום. אף כי נושאי המו"מ משתנים לעתים קרובות, נראה שהמכשולים העיקריים הם שתי בעיות־מפתח.

הדרישה הגדולה של מורדי וונדד ני היא שוילסון יודח מתפקידו ושהשלטון השבטי ישונה. הלשכה לעניינים אינדיאניים של ממשלת ארצות הברית רואה בכך איום למ־

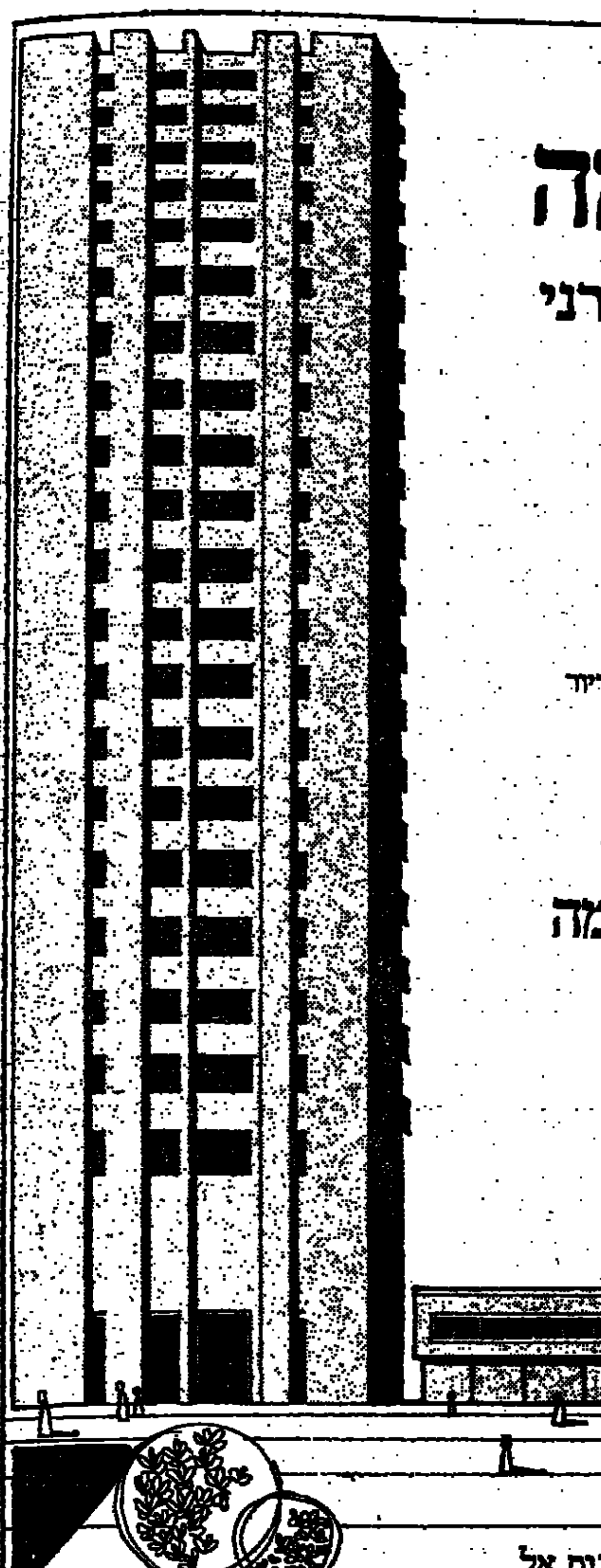

בוא למרכז רוממה

המרכז המסחרי המודרני והגדול על הכרמל

למכירה במרכז המסחרי

סופרמרקט	1600 עד 3000 ממ"ר
חנויות	בית מרקחת, בית קפה חנות לקוסמטיקה מספרה לגברים מספרה לגברות ועוד.
אולמות	סניף לבנקים אולמות תצוגה לריהוט ודיור
משרדים	1500 מטר שטחי משרד למהנדסים יועצים וחברות מסחריות
בתי מלאכה	למלאכה זעירה — חשמלאים, שרברבים וכו'

דירות רווחה במגדל רוממה

למכירה	דירות רווחה בנות 3—4 חדרים עם הסקה מרכזית ושרותים מעולים

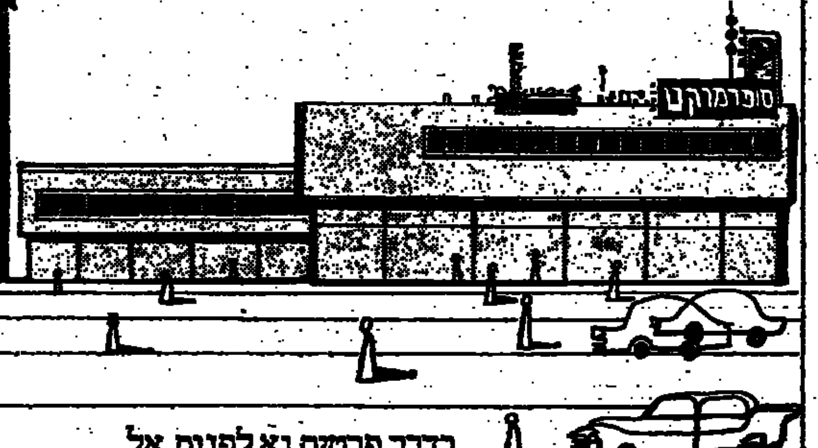

בדבר פרטים נא לפנות אל

חברת פתוח ובנין רוממה חיפה בע"מ רח' הנביאים 20 טל 669119, 664693

פרסום שני

החיפוש אחר היהדות האבודה

מאת רפאל רוטשטיין,
סופר „הארץ" בניו־יורק

„יעבור מרשאל סקלאר, המרצה הצעיר של אורח־החיים היהודי, קובע, כי חלק ניכר מיהודי אמריקה רצה עתה לאמץ לעצמו את נוסח החיים היהודיים, שנזנחה על־ידי הדורות הקודמים, וזאת משום שיהודי אמריקה רוצים עתה להבטיח „את המשך הקיום היהודי".

הד"ר סקלאר, המרצה לאחרונה באוניברסיטת „ישיבה" כאן טוען, כי המגמה למנוע את הטמיעה בקרב הגויים חיזקה במידה מפתיעה את הזרם האורתודוקסי, אשר סברו כי ישקע ויעלם אצל הדור השני והשלישי של המהגרים היהודים.

לדברי סקלאר, משנייניים עתה ההורים היהודיים, כי ילדיהם יגדלו באווירה יהודית מובהקת, ויהיו חשופים ככל היותר להשפעת האווירה היהודית.

✶

הפצצה היתה סוכריות

להקת הזמרים הרוקדים הצעירים של יהונתן כרמון ה„גראנד מיוזיקהול הישראלי", לא נבהלה ולא איבדה עשתונותיה, כאשר בהופעתה האחרונה בקליבלנד השליכה אשה בשורות הקהל שקית נייר ממולאה על הבמה.

אנשי הביטחון, זינקו ותפסו את האשה. לאחר חקירה בשטר קלם לרווחה, התברר, כי שקית הנייר הכילה ממתקים — שי מאת האשה הנועצת, לאות הוקרה והתלהבותה ממופע הבידור ומרוחה הרעננה של הלהקה.

להקת כרמון, המלווה על־ידי תזמורת התזמורה שושנה דמארי, כיסיירה עתה בארה"ב ובקנדה.

✶

הצלחתה של נצרת

צמד ראשי העיר של נצרת, ד"ר קייטר ראש העיר היהודי של נצרת עלית, וראש העיר הערבית, מסיירים עתה בארה"ב ובקנדה בסיור של רצון טוב, כדי לעשות נפשות לרעיון של הפיכת עירם למוקד תיירות אידיאלי בגליל.

במסיבת העתונאים, שקיימו בניו־יורק, אמר ראש העיר הערבי של נצרת, סייף א־דין זועבי, וראש המועצה של נצרת עילית, מרדכי אלון, שתוספת בתי־המלון ומקומות האכסון בנצרת מאפשרת עתה לקבוע בעיר זו את הבסיס לטיולים בסביבה, בצפת ואתרים מעניינים אחרים שבגליל.

כיום קיימים בעיר שני בתי־מלון המסווגים בין המלונות של „שלושה כוכבים" ו„שני כוכבים" ובהם 1000 מיטות. מקווים להקים בתי־מלון נוספים בעיר, כך שאפשר יהיה לקלוט באזור הקרוב 3000 תיירים בעת ובעונה אחת.

אנטואן שאהין, ראש העדה הרומית־קתולית של נצרת, המלווה את שני ראשי העיר, אמר כי נצרת ערה לחשיבותה של בית־לחם כאתר המקודש לנוצרים. מר זועבי הסביר בבדיחות הדעת, כי העיר בית־לחם זכתה לפירסומת בזכות לקוחי „הכריסמס" היסטוריות: כאן ילדה מרים את ישו, וזו העיר שבה גדל ישו. אילמלא שתי הקריות האלה, לא היה קשה לקבוע את עיבור נצרת כעריסת הנצרות וכאבן שואבת לעולי רגל.

מר אלון, לו קורא מר זועבי בכינוי החיבה „מוטי", העלה על נס את הדו־קיום בשלום בין 60,000 תושבי העיר — היהודים, המוסלמים והנוצרים.

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

מזמין את הציבור

לקונצרט פתוח מס' 5

יום ג' 10.4.73 בשעה 20.30

תזמורת הטכניון מארחת את

תזמורת „פרו־מוסיקה" בישראל

מנצחת: דליה אטלס

סולן: יאיר קלס — כנור

בתוכנית:

מוצרט — [illegible]
בן־חיים — שלושה שירים ללא מלים
ברבר — אדג'יו לכלי מיתר
צ'יקובסקי — סרנדה לכלי מיתר

אולם צ'רצ'יל, קרית הטכניון, נוה שאנן, חיפה

הכניסה חופשית

חסוך אלפי לירות עד ה־15.4.73

6.000 ל"י על סיטרואן DS

החל מ־50,500 ל"י

2.000 ל"י על סיטרואן GS

החל מ־30,950 ל"י

מספר מצומצם של מכוניות לאספקה מיידית

[illegible]

CITROËN

עירית חיפה

פלוריאדת ענק בחיפה

השנה — שפע חידושים:
שטיחים עשויים מאות אלפי פרחים...
[illegible] טרופיים... דגי ים סוף...
צמחי רפואה מרפאים...
קשת צבעים מרהיבי־עין!

והפעם: כל מבקר משתתף

בהגרלת ענק

בין הפרסים יקרי הערך:
1000 ל"י מבנק לאומי לישראל בע"מ
2 כרטיסי נסיעה לאירופה (הלוך ושוב) על סיפון „מולדת" או „דן"* כמו כן מקררי אלפא, שטיחי מרים, בלובנה, אלקטרו קיסריה, פרט לוז, שמן, פרידמן, המגמה, פיליפס, סרטג, רדיו אבנר, [illegible] קובלסקי רח' הנביאים, מצלמה [illegible] INDO — VIVA — S של „זינויק מיבלין" ועוד.

בתערוכת הפרחים ה־21 בגן האם ובגני בית רוטשילד

תערוכת הפרחים הארצית והבינלאומית חיפה פסח 1973

* מחוץ לטענה וללא מסים

משרדי הנהלת רשות השידור, מחלקת הכספים, מחלקת הגביה ומרכז ההדרכה —

עברו

לבנין חוטי ירושלים לשעבר רח' שרי ישראל, רוממה, ירושלים.

מספרי הטלפון החדשים הם: 526221 או 521111.

אוצר לתעשיה בערבון מוגבל

הודעה

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות־ערך
התשכ"ח—1968

אוצר לתעשיה בערבון מוגבל מודיע בזה כי פרסם היום תשקיף בדבר:

1. הנפקה של 10% אגרות־חוב 1977/86 רשומות על־שם, בלתי צמודות, בסכום כולל של 10,000,000 ל"י (סדרה 55) הניתנות להמרה בשנים 1974/86 במניות רגילות „א" למוכ"ז של החברה לפי שער המרה של 260% המוצעות בהנפקה של 100% (פארי) כשמתוכן מוצעות לציבור אגרות־חוב בסכום של 6,000,000 ל"י.

רשימת החתימות תפתח ביום 18 באפריל 1973 ותסגר ביום 19 באפריל 1973 בשעה 12.30.

בקשות לאגרות־חוב המוצעות, יחד עם הסכום המלא המגיע עבור אגרות־החוב המבוקשות, תוגשנה להברה על גבי טפסי בקשה, כמולאים והתומים כהלכה, באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף המרכזי, רחוב הרצל 19, תל־אביב, במשרדיו, או באמצעות בנקים וסוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

2. הנפקה של 733,333 מניות רגילות רשומות על־שם בנות 1.— ל"י ו־233,333 מניות רגילות „א" למוכ"ז בנות 10.— ל"י.
המוצעות לבעלי המניות הרגילות והמניות הרגילות „א"

במחיר של 180% מערכן הנקוב

לפי היחס של מניה רגילה חדשה אחת לכל 3 מניות רגילות הרשומות על־שמם בתאריך הקצאת התשקיף, ומניה רגילה „א" חדשה אחת לכל 3 מניות רגילות „א" המוחזקות על־ידם.

היום האחרון לניצול הזכויות הוא 29 באפריל 1973.

את טפסי הבקשה להקצאת מניות, כשהם ממולאים וחתומים כהלכה, בצירוף התמורה המלאה עבור המניות המבוקשות, יש להגיש לחברה, לא יאוחר מהתאריך האמור, באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף המרכזי, רחוב הרצל 19, תל־אביב, במשרדיו או באמצעות בנקים וסוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

מחזיקי מניות למוכ"ז חייבים לצרף לבקשותיהם את התלוש מס. 16 המתאים לתעודות המניה. המסחר בזכויות לרכישת מניות רגילות „א" יתקיים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב בימים 25 ו־26 באפריל 1973.

הנפקת המניות והנפקת אגרות־החוב המוצעות לציבור הובטחו על־ידי

בנק לאומי לישראל בע"מ

עותק מהתשקיף הצעתו מוחזר לפרסומו הוגש לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי בנק לאומי לישראל בע"מ, בבנקים אחרים ואצל חברי בורסה החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את ניירות־הערך המוצעים.

ג' ניסן תשל"ג, 5 באפריל 1973

מוסד חינוכי

מעוניין לקבל בהשאלה

כ־300 מיטות עם מזרונים

לתקופה של 23 יום

בחודש יולי 1973.

הצעות לפנות עבור „כנס" ת. ד. 817 גבעתיים.

אספן מוציא למכירה

מספר רהיטים עתיקים

ארון גבוה, מלבושה מגולף, אירופאי מהמאה ה־19

תערוכה בשבת, 7.4.73

אוהד בן נחה, עין כרם ג' 27, ירושלים. טל. 02—528013

חנויות (דמי מפתח)

ברח' אלנבי בין רח' הים ומגדלי רח' קרליבך, קינג ג'ורג' [illegible]

שלמה, רח' יבנה 24, תל־אביב טל. 623754 (1—9 לפנה"צ).

יד יצחק בן־צבי
המחלקה לפעולות חנוך הדרכה

הבית לידיעת הארץ
במסגרת הקיבוצית

שלושה ימי עיון וסיור

בנושא

דרום הגולן

[illegible]

(28—30.5.73)

דמי השתתפות: 70 ל"י, כולל לינה וארוחות בוקר וערב באכסניית הנוער בטבריה וכן הרצאות וסיורים.

אין המארגנים מספקים ארוחות צהרים.

הכנס מומלץ למיטיבי לכת בלבד.

התכנית, ההרצאות והסיורים תשלחנה לנרשמים לפי המלצת הרצ"ב.

— גזור ושלח —

אל יד יצחק בן־צבי
ת. ד. 7660
ירושלים

בא לרשום אותי כמשתתף בכנס „דרום הגולן" רצ"ב צ'ק / המחאת דואר ע"ס של 70 ל"י

בא להעביר אלי „כרטיס משתתף" ותכנית הסיורים וההרצאות לפי הכתובת:

שם ______ משפחה ______

עיר ______ רחוב ______ מס' ______

תאריך ______ חתימה ______

המהומה המסוכנת של המחירים

מאת איתן ליפשיץ

טעויות, סתירות ופזיזות בהחלטות על העלאת המחירים — לאחר שהתפזר הערפל

בשבועיים שחלפו מאז שהודיע ש־ זה את התהליך המסוכנת של קב־ החלטות בענייני סובסידיות יוקרים, ניתן לקבוע כי לבד הזכה לא הצליח שר האוצר ל־ יג הרבה.

שיבנו של האוצר וההוריד את גת התקציב ל־1973 שריטני 600 ון ל"י להתקציב סובסידיות. כבר הם ידעו שסכום זה אינו מספיק עמדות בתקופה ההחלטה לשמור מחירי מוצרים חיוניים. מיום זה אובדן הסכום הדרוש ר רב הדיונים האחרונים ליותר לארד ל"י. זאת כתוצאה מעליית רי מוצרים בחוץ־לארץ והתייק־ ת מזונות בארץ. סכום עודף זה כ־450 מיליון ל"י צריך לבוא מקורות: בכיסו של הצרכן בתקציב המדינה, או בשניהם כאן הצטבר. יותר משלושה עיב, לא נעשה באוכה ובמוסד דבר קיבלו בפזיזות, בבהלה וב־ ני החלטות, שממן הטוב יותר לא יצטה — כמה שכן ייצטה. לבדוק את ההחלטות על שי־ מחירים ועל אי־שינויי מחירים לאחת לפי סדר הופעתם של צרים החיוניים בהצעת התקציב ה.

סוכר: למרות התייקרות בר הערכה, כגיע צדיך היקף סחירות ל־400 ל"י לכל טון סר־ בארץ צורכים כ־210 אלף טון בשנה, מזה רק כ־50 אלף טון ים בית, ועוד כ־30 אלף טון דן גם וזכה כאוד לפי כע־ בשנתיים. למכונה על הסוב־ ת באוצר, בר ישראל ארקין, שברים על צריכת 150 אלף טון לפי סקר הוצאות משפחה ר ם על כבירר המספר התצריכה בדיוס בסוכר בתצבה. אין לו ים על צריכה עודפת של כ־ אלף טון סוכר נוספים ולדברנו בבוהים כן הארץ בודקים שה־ כלכלנים במשלחתיים אחרים ים ספק רב בהברותו. להב־ אם בכלל יש הברוה הרי היא להות של 5,000 טון בלבד, הם דים זאת בהיעדר נתונים טים כדוייקים.

הצעות שיוצר סיבסוד הסוכר להגיע. במפריק היפה פוטל "כליס" הביצר מלה ליכון. הסוכר שלו 7,000 טון בשנה, מקבל אם כן סובסידיה של כ־ מיליון ל"י שאיש אינו רוצה או וכן לתת לו אותה. עליה, מפעל שאיש אינו מודאג ממצב יותר, צריך כמויות ענקיות של ומקבל סובסידיה של מיליוני — שוב מבלי שאיש מתכוון

יב שאלת הוזלת המוצר ישנו כאם לא היה עזוב היה כצר המחיר הרשמיים של מינהל ת המדינה סוגנים בתוקף ש־ מיבוא מוטל מכס והם מפר־ את שיעורו. אנשי אגף התק־ סוענים באותו תוקף שמלבד הבשוון של 20% אין מוטלים הסוכר כל מכסים. יקביים לא די לקבל הטובה סופית בענין.

בשר קפוא: לגבי מוצר החליטה הממשלה לפני יותר כי המחירים לצרכן יותאמו ני הקניות בחו"ל. עתה האמירו רים העניינו למחירם של 1,450 לטון הבשר כבר עיסקה בב־ של 1,700 דולר לטון. בנכר ישנה לא רק שאלת המחיר. גם בעיה של מחסור בבשר. אין בשר. החלט להעלות את הבשר הקפוא בכשוני ל"י ל־ אך עדיין נשארת סובסידיה של ל"י לק"ג בשר. זוהי התייקרות להציגוד אחריה עליית מחי־ של בשר טרי, עופות, בשר הגים. במשרדי הממשלה מצ־ התייקרות ניכרת במחירי התחד שהיא בעלת השפעה רבה דה יוקר החיים. בדיונים שהת־ השמעו דיעות כי בשל החשש האנטפלציונית שתהיה להתייק הבשר הקפוא ולהגבות הצר־ שיהיו וכן לבשמעות הפסיכו־ שההיה לצעד זה, צריך להמ־ בהתייקרות קטנה יותר ואולי וותר עליה בכלל. בעלי גישה ברו כי מכיון שבמשך שנים הרווחה הממשלה מכירות עקרות ומאות מיליוני לירות כל חברה מסחרית אחרת, היא לספוג עתה את עליית המחי־ בפולים.

ישראל ארקין מסכים לומר זה הצער יהיה עליית קלות ההתהליפים עד שיגיעו לשוק ית הבוגדלות של בשר עוף הודו שיהיו תוצאה של הג־ מיכסות הייצור בכ־30 אלף טין. לדבריו יתיצבו אז המחירים ברמה קרובה למחירים של היום. אך הנזק כבר נגרם.

✶ חיטה: המחיר הנמוך של החיטה, 332 ל"י לטון, ומחיר הקמח האחיד — 335 ל"י, יצרו שני עי־ וותים שעשו לשמיים. מחיר זה נמוך כמחיר סובין שהוא למעשה פסולת של חיטה ומחירו 370 ל"י לטון. בעלי טחנות המבוצלים להפיק מחי־ טה 80% קמח ו־20% סובין, "הריטו" את אבן הריחיים והפיקו 40% קמח ו־60% סובין, כפני שמכירת סובין כדאית יותר. חקלאים השתמשו בחיטה כמספוא שהוא גם יותר זול וגם בעל ערך תזונתי יותר גבוה. עתה הועלה המחיר ונקבע ל־420 ל"י לטון ו־446 ל"י לטון קמח אחיד. עיוות זה חוסל, ונמנעה כמעט הורד־ כת חיטה לשימוש כבספוא. אולם אם צעד זה היה הגיוני, הרי לחם, המיועד לשמש למאכל בני אדם, מופנה עתה בשל מרכיב הסובסידיה הגבוה שבו (75 אג' לק"ג) למאכל עופות, בהמות ודגים ככל הוא הכב־ זג להשליך להם לפני האשפה. מחיר הלחם לא הועלה כמקום שהד לחם הוא סמל — אבל לפני כמה ימים השר חיים בר־לב.

✶ שמנים: סך הסובסידיה לשמנים הועלה כ־30 מיליון ל"י בתקציב המקורי לשנת 73' ל־55 מיליון ל"י. הממשלה מתמקמת מאחר לכות הצריכות להתקבל בנושא ה־ שמנים כבר חודשים ארוכים. בארץ מייצרים כמה אלפי טון שמנים ומספא כעבר לצריכה. ובכל זאת מייצרים הרבה לכסה מכושי התפור־ קה של המפעלים. ועדות כמשלתיות שמונו לבדיקת הנושא לא הגיעו לפיתרון. הלק כהן אף הפסיק את העבודה באמצע. בינתיים מייצאים מישראל שמן וכוספא מסובסדים, באחד שניתן לייבא כמויות גדולות של שמנים במחיר זול יותר מן הייצור המקומי. במחיר השמן לצר־ כן לא חל כל שינוי.

✶ חלב: בתחום זה התסבלו החלטות באופן מוזר ביותר. ההס־ תדרות דרשה לייקר את מחיר החלב לצרכן בעקבות דרישת החקלאים להגדיל את התמורה לרפתנים. הממ־ שלה החליטה להשאיר את מחיר החלב בעינו ולהגדיל את הסובסידיה ב־61 מיליון ל"י ל־135 מיליון ל"י. אך זהו אינו סוף פסוק. ישנה הב־ טחה של שר האוצר למנהלי המח־ לבות כי יקבלו תוספת של 4 אגו־ רות לליטר. הבטחה זו ניתנה עוד בזמן שהמגמה היתה להעלות את מחירי החלב לצרכנים ולהעלות את התמורה לחקלאי. עתה החליט שלא לשנות את מחיר החלב ובצדיין ול־ הגדיל את הסובסידיה. תביעתם של בעלי המחלבות (שהוכרה כצודקת) עיכבה בהתיפסה. הם רק הסכימו לדחות את הדיון. בימים הקרובים תעמוד ליפול הכרעה אם להעלות את מחירי חלב לצרכן או להגדיל את תקציב הסובסידיות בסכום של 20 מיליון מעבר למה שסוכם רק לפני ימים אחדים. הממונה על ה־ סובסידיות בסכום של 20 מיליון מעבר למה שסוכם רק לפני ימים אחדים. הממונה על הסובסידיות אר־ מר כי לדעתו המימון הממשלה מן התקציב את תוספת התמורה למח־ לבות. ראוי לציין כי התמורה להק־ לאי מגיעה היום ל־65 אגורות לכל ליטר חלב. מהם 34 סובסידיה ו־31 אגורות מן הצרכן.

✶ ביצים: מחיר הביצים לצר־ כן לא הועלה. הסיבה הרשמית: כך החליטו. אין לכך כל הסבר כלכלי. הממונה על הסובסידיות מסביר כי התמורה למגדל הועלתה מ־2.66 אג' לביצה ל־5.8 אג' לביצה. ההגדלה ניתנה כפיצוי על התייקרות המס־ פוא והתייקרות בסעיפי הוצאה אח־ רים. סך הסובסידיה הועלה מ־22 מיליון ל"י ל־65 מיליון ל"י. מר יש־ ראל ארקין מסכים לומר כי זהו ס־ פור סובסידיה גבוה מדי. אך שיפור זה יבטיח ייצור בלא לפי התיכנון שהוא 1,050 מיליון ביצים בשנת 1973. כלכלנים אחרים סבורים שה־ תמורה למגדל איננה מספיקה ובשל כך הם יימנעו מלייצר את הכמי־ ות שתוכננו ובמהלך השנה יהיה מחסור בתקופות שונות, כפי שהוסבר כמו הביד בפגפי כבע. כלכלנים ממשל־ תיים אלה אחרים גם כי התיכנון הזכוה לא יספק את הצריכה בארץ, שהגיע ל־1,100—1,200 מיליון בי־ צים.

✶ דלק: מערכת מחירי הדלק, צריכה — לפי ההחלטה הממשלתית — להתאזן, כלומר שחיון הכנסות והוצאות. כך מסביר מר ישראל אר־ קין. הוצאות הממשלה על דלק, הן בחו"ל והן בארץ, צריכות להיות מכוסות על־ידי מכירות בארץ. ההס־ בר הרשמי להתייקרות הדלק הוא התייקרויות בחו"ל. אולם לכך יש להוסיף שתי הערות, מלבד איזון מערכת המחירים גובה הממשלה בלו על דלק בהיקף של 670 מיליון ל"י בשנה. אם היתה רוצה הממשלה לשמור על יציבות מחירים, הרי הי־ תה יכולה לשנות את החלוקה הפנ־ קבית של הכנסותיה בדלק בין הב־ לו לבין המחיר. דוברי הרשמיים של האוצר אינם יכולים להסביר את התייקרות חלק בהתייקרויות בחו"ל כשבאגף אחר באותו בניין גובה הממשלה 670 מיליון ל"י נוספות.

ישנו עוד היבט אחד לכתוידי ה־ דלק. אפילו מקבלים את הגיעון של התייקרויות בחו"ל, הרי לפי החיש־ בים שעשו כלכלני מינהל הדלק היה צורך לייקר את הדלק ב־110 מיליון ל"י. החלק התייקר למעשה ב־160 מיליון ל"י (עיקר ההפרש הוא תו־ ספת מס), כפי שמסבירים — כדי לממן המשך סיבסוד סוכר, חלב ו־ ביצים. ומכן מדוע לא לגבות זאת מסוכר, חלב וביצים. כדי לחסל עי־ וותים לא נחוץ לייצור עיוות נוסף.

הסובסידיה לקואופרטיבים לתח־ בורה ציבורית הועלתה מ־24 מיליון ל"י ל־122 מיליון ל"י. באומדן זה עדין לא נלקח בחשבון מרכיב הדלק שראשי הקואופרטיבים רואי שלא יוותרו עליו.

✶ עופות: לסיבסוד מחירי ה־ עופות הוקצב סכום של 55 מיליון ל"י לעומת 25 מיליון ל"י ב־1972. החשש שמביעים כלכלנים הוא ש־ תקציב זה לא ינוצל, וזאת בשל עלייה ניכרת של המחירים שמהם יהנו המגדלים בשווקים בלי צורך בהתערבות הממשלה. באוצר אף מובעת תקווה להריגה מעבר למה שנרשם בתקציב, כדי לשמור על מחירים קרובים ככל האפשר למחיר המובטח של 3.60 ל"י לק"ג.

אין ספק שהיה צורך לעשות שי־ נויים במחירי מוצרים מסובסדים. ה־ הוצאות גדלו פי שלוש בשנתיים האחרונות והיה צורך להעביר חלק מעומס ההתייקרויות אל הצרכנים. אך שר האוצר (בלחץ המערכה הפו־ ליטית, מלבד התנגדות לכל הצעה להתייקרויות לצרכן לא הציעה כל מדיניות) טיפל ברבע מן הבעיה, והכניס את המשק למעגל התייק־ רויות שנזקו הפסיכולוגי עצום.

נשר: קשר השתיקה

חשד כי נרקמת תחבולה שתאפשר למפעל להשיג מבוקשו

מאת עוזי בנזימן

הדממה האופפת בזמן האחרון את מאמצי מפעל נשר להרחיב את שטח הכרייה שלו במפרק הלאומי על הכרמל אינה מבשרת טובות. היא מעוררת חשד כי נרקמת אולי תח־ בולה בין כמה עסקנים כדי לאפ־ שר לנשר להשיג את מבוקשו לאחר שנכשל במאמציו הקודמים.

המהלכים הקודמים של נשר גור־ רו לגייס את תמכת ועדת השרים לעיניני כלכלה. ועדת השרים מינתה ועדת מישנה לדון בבקשת החברה. בין חברי ועדת המשנה הסתמנו חי־ לוקי דעות.

השרים שם־טוב וברזג התבטאו בבימה שלימדה על התנגדותם. יו־ שב ראש הוועדה, השר גבתי, הק־ פיד על ניחוס נייטרלי אם כי בשי־ קוליו העדיף, כנראה, את צרכי הפיתוח על אינטרס שימור הסביבה. השר בר־לב דיבר במפורש בזכות בקשת החברה. יודעי דבר ראו ב־ עמדתו של בר־לב גם ביטוי לדעתו של השר פנחס ספיר, אם כי אין אישור מוסמך לכך.

כי הרכב הכוחות בוועדת השרים המיוחדת היה גורר דיונים ממושכים על בקשת נשר ושקילתה בכלוא ה־ רצינות, למרות שעל פניה תביעת המפעל היא בלתי חוקית והמתנה ל־ כתובת בלתי נכונה. היו גם רמזים על אפשרות להשהות את דיוני הוו־ עדה המיוחדת כדי להאריך את הה־ ליך קבלת ההחלטה ולהשאיר לפי שעה את המצב הקיים.

היועץ המשפטי לממשלה טרף את קלפי חברת נשר ותומכיה בוועדת השרים. ביוזמתו ניסח חוות דעה שהבהירה את מה שהיה ידוע מ־ ראש: התהליך היה בלתי־חוקי. ל־ ועדת השרים לא היתה כל סמכות לאישור בקשות לחציבה. הרשויות המוסמכות לאשר שטחים לכרייה בגן הלאומי בכרמל הן הוועדה המחוזית לתיכנון ולבניין ערים בחיפה ורשות הגנים הלאומיים. חברי ועדת הש־ רים נאלצו לקבל את עמדתו של מר מאיר שמגר והוועדה חדלה להת־ קיים.

דעת היועץ המשפטי

השקט שהשתרר מאז פורקה ועדת השרים מדיף ניחוח של מזימה. נו־ כח נסיון העבר כותר לחשוד ול־ הקשות: האם אין חברת נשר מחכה להסיר את בקשתה מסדר היום כדי להגיע לזמן נוח את מטרתה? ה־ אם לא חברו ראשי המפעל, מזכיר מועצת פועלי חיפה ואותם שרים התומכים בבקשת המפעל ויצרו קשר של שתיקה? להשהות את הדיונים בבקשת נשר — פירושו להרוויח זמן, לבצר עמדות להון כדי לכפות על המדינה את רצון המפעל.

הגיון פשוט

ההגיון הבנוי ביסוד החשדות ה־ נזכרים פשוט: ככל שיסתהה הדיון לאיתור שטח חציבה חדש לנשר ישתפרו סיכויי המפעל להשיג את מבוקשו ולהגדיל את מקום הכרייה הנוכחי בגן הלאומי בכרמל. התכונות הכרוכות בהגדלת תחום החציבה ה־ נוכחי מצריכות זמן ומשאבים מוגב־ לים. ואילו העתקת שטח החציבה לאיזור חדש מצריכה זמן רב ואיר־ גון מקיף. מה יותר פשוט מעיכוב ההליכים החוקיים והבתנה לעיתוי נוח? לפי הגיון זה לא תגיש חברת נשר בקשה לקבלת שטח כרייה חדש. בהיעדר בקשה כזו לא יעסקו מוסדות התיכנון באיתור תחום חצי־ בה אלטרנטיבי. בינתיים ימשיך ה־ מפעל לממש את זכיונו לחפור ב־ שטח הקיים. כאשר יתקרב מועד הז־ כיון לסיומו — בעוד כארבע שנים — או כאשר ייגמר החציבה בשטח הקיים, תחדש חברת נשר את בקשתה. אז יהיו סיכוייה טובים להשיג את מטרתה. על רקע הביקוש למלט — שלא ייפסק גם בשנים הבאות — איזה שר יעדיף את שי־ מור הסביבה על "צרכי בנין ה־ ארץ"?

מן הראוי, לכן, ששר הפיתוח — כמי שאחראי על מחצבים — ושר הפנים — כמי שמופקד על ענייני ה־ תיכנון הפיזי — ידרבנו את נשר לנקוט בצעדים המתחייבים מהחוק, והיינו: להגיש לוועדה המחוזית לבנין ערים בחיפה בקשה לקבלת שטח לחציבה. אם יוגבר בבקשה על הגן הלאומי בכרמל — היא תידון לפי חוק התיכנון והבנייה ולפי חוק גנים לאומיים ושמורות טבע. לפי חוקים אלה תידחה הבקשה בכל וכל. ואז לא יהיה לנשר מנוס אלא לבקש איזור לחציבה בשטח אחר.

מי שמברך בליבו על הסרתה של סוגיית נשר והגן הלאומי מסדר ה־ יום כשלה את עצמו. השקט הנוכחי הוא אזהרה לבאות. אין להר־ שות למפעל להשיג את כוונתו.

הפרחים האדומים

מאת עוזי פז

אין כבצע האדום בולט לעו־די־ קים; ואם לא די בצבע הרי שרוב הפרחים המתהדרים בו, אינם מתק־ פנים והמצטנפים במידותיהם; ל־ רוב הם גם מתקבצים למשפחות ול־ מרבדים רחבי ידיים. אין פלא אפוא, כי הפרחים האדומים "צועקים" ל־ עין כל התולך בכבישי הארץ וב־ דרכיה בעונת פריחתם.

"הנפט" הדגלים האדומים מתהד־ לה עוד אי או בחורף, מאז, ללא הפוגות, תוך חילוף משמרות, לא תכבה הגחלת, כמירוץ שליחים. עו־ ברת האבוקה ממין למין, בבחינת עוד זה מדבר וזה בא. כי לא צמח אחד מתעורר בגלימה הלוהטת ואין הצבע האדום מונופול של פרח יחיד. מינים מינים שונים, ללא כל קיר־ בה ותלות מצטבעים בצבע זה — ומאותן סיבות עצמן.

כי לצבעי הפרחים תפקיד ויעוד ברור ומוגדר. צבעו של פרח, הוא בראש ובראשונה אמצעי פרסומת. תעמולה מסחרית. שמטרתה לעורר ולמשוך את תשומת לבם של חרקים. מסתבר כי הצבע האדום נועד בעי־ קר לעיניהן של הציפורים. בעוד שהדבורים אינן רואות אותו כלל! אולם לא רק הצבע משותף לפרחים אלה. רוב הפרחים האדומים הם דמויי צלחת, ובה נצברת האבקה הנו־ בה הנוצרת בהם. אבקה זו היא מקור חלבוני חשוב לחרקים. באותה ה־ הזדמנות שהחרקים נמשכים אל ה־ אדום־האדום, ומקבלים הם מלוא ה־ תמורה במזון משובח הם מבצעים גם את האבקתם של הפרחים, וכך מב־ טיחים את התפתחות הזרעים. בסופו של דבר זוהי התכלית של הפרח.

כלניות, נוריות ופרג

למרות המיגוון בצבעים ובגדלים של הפרחים האדומים, וביחוד כש־ מדובר בכלניות, בנוריות או בפרג, לא יקשה להבחין בין אדום לאדום.

הפותחת במצעד הפריחה והמ־ פורסמת בין הפרחים האדומים, היא הכלנית. כבר בתחילת טבת נוכל למצוא את פריחה הקמיצות ובעלי הפסיק הפשוט, במרבית אזורי ה־ א"י. פרח הכלנית חסר עלי גביע. הכפתור אמנם עטוף בשלושה עלים בוזרים, שניתן להשבם כעלי גביע, אך במשך הפריחה צומח הפוקץ ו־ הגבעול בין עלי מעטפת אלה לפרח הולך וגדל. מספרם של עלי הכותרת הצבעוניים אינו קבוע: יש המס־ תפקים בחמישה ובאחרים מצויים תשעה ואף יותר. במרכז הפרח "לב־ שחור", הבנוי מאבקנים ועליים רבים.

הכלניות לא הגבילו את עצמן ל־ גוני האדום. בצפון הארץ, וביחוד במרומי ההרים, ניתן למצוא כלניות לבנות, ורודות וסגולות. מפתיעות במיוחד בשלל גוונים הן הכלניות הצומחות על קרקעות הבזלת. לא פחות מפתיעות הן הכלניות, האדו־ מות הפורחות בשנים גשומות ברחובי הנגב.

כלניות

כשהכלניות בהקוה בעשה אזו הוא כי האביב כבר ביצומו. עוד כמה מ הפריחה האביבית הדעך ואתה תקמול ותיעלם עד לשנה הבאה.

פרחה של הנורית מבריק ונוצץ, כמו נמשח בלכה. צבע בוהק זה, הוא שהעניק לה את שמה, כי נור בארמית הוא אש. לנורית פרחים אחדים על כל גבעול, בניגוד לכ־ לנית הנושאת פרח יחיד בראשו של כל פוקץ. מספר עלי הכותרת של הנורית הוא חמישה דרך קבע. זהו אף כמספרם של עלי הגביע.

הכלניות והנוריות משתייכות ל־ אותה משפחה — משפחת הנוריתיים, ולפרחי שתיהן שפע אבקנים ועליים. שתיהן גם צמחים רב־שנתיים. אך בעוד שלכלנית יש פקעת האוגרת את חמרי התשמורת, הרי ה"מחסן" של הנורית הוא ציצת שרשים מעובים. מחסנים אלה מאפשרים להן להחליף ולעבור את העונה הקשה והיבשה. אולם גם אברים אלה סופם לכלות, אם לא נדע להבטיח מלאי מספיק של זרעים, אשר יתפתחו בהמשך הש־ נים לפקעות ולשרשים המעובים. בכ־ לה בכו ידינו את הפרחים. על כן, גם הכלנית גם הנורית הן פרחים מוגנים, ואין אף צורך להבדיל ביני־ הן כדי לדעת שקטיפתן אסורה.

כשהפרג פורח, סימן כי הקיץ מתדפק מאחורי הכותל. הוא מסיים את מצעד הפרחים האדומים.

הפרג הוא צמח חד־שנתי. מדי שנה עליו לעבור את כל השלבים מזרע, דרך נבט, פרח חזרה עד זרע. אולם, אם לשפוט לפי שפע הפרגים, המתוחים לעתים מזומנות, ובעיקר בשדות תבואה, יש אדום, נראה כי שלבי מעבר אלה אינם מקשים עליהם במיוחד. בעצולי ה־ פרג מכוסים בזיפים דלילים ובתוכם חלב צהבהב וארסי. אלה דוחים את הבהמות — שאינן נוגעות כלל בפרג.

הניצן, הנישא בצד בקצה הגב־ עול, עטוף בשני עלי גביע. אך עם התקרות הברך הכפופה ופרישת ה־ כותרת, הם נושרים. ארבעת עלי הכותרת נראים ומקופלים בקופסיה, כ־ לאחר שינה מכולכת. עד מהרה הם מתיישרים ומתמתחים ומבליטים את הכתמים השחורים שבבסיסם. ואלה יכולים לשמש לנו סימן הכר ל־ פרג. כשאחרוני הפרגים מסיימים את פריחתם, נעלמים הפרחים האדומים מן הנוף עד לשנה הבאה.

אדומים נוספים

הפרחים שהזכרנו הם הבולטים מבין הפרחים האדומים. אולם לא נצא ידי חובתנו אם לא נזכיר, ולוא גם בקצרה, אדומים נוספים. המש־ תלבים ביניהם.

בראש וראשונה הצבעונים. להם מתאים יותר התואר דמוי גביע מאשר דמוי צלחת. כל מי שזוכה לר־ אות את הצבעונים בגלבוע יודה כי בקומתם ובדמותם. אין הם נופלים מאחיהם המטופחים בגנות הולנד. בשנים גשומות מדהימה פריחת ה־ צבעונים אל מרחבי הנגב, ועד ל־ מצפה־רמון תגיע. כאן מתבלטים פרחיהם שבעתיים על רקע ההרות הצחיחות" בשנים אחרות יעידו עלי־ הם המסולסלים כי אכן בצבעונים המדובר.

אדום אחר הוא הדמומית. ילדים רבים קוראים לה דם־המכבים — ולא בכדי. גם מקור שמה המדעי — אדוניס, באגדה דמים: אדוניס, אל האביב נטרף על ידי חזיר רעה, ובהתערובת דמו ודמעות אהובתו, ביצבצו ועלו פרחי הדמומית.

פרחי אדום גדולים ויפים יש גם לפרגה, ששמה אמנם מסגיר את קירבתה לפרג. ואחרון לאדומים — אדמונית החורש. גם המגדיר ל־ צמחי ארץ ישראל, המסתפק בתאור היה הכביכויים ביבביים, ההרג בחדר בבואם להארה, ומטעים כי "הפרחים גדולים מאד ויפים". ואכן קוטר הפ־ רחים כ־10 ס"מ, והשילוב בין ה־ אדום־הארגמני של כותרתם לגוש ה־ אבקנים הצהוב, מצדיק את התאור. אלא שהפך ביקרה של האדמונית חייב להפריח צעדו לביתה. בארץ היא מצויה רק בתחומי של הר־ מירון, נראה כי רק שם, בגלל החורש בתוספת אריך ספנות, היא עולה יפות.

הנה כי כן שפע של פרחים אדו־ מים. אך לכל אחד מהם יחודו — בצורתו, בעונת פריחתו או במקום צמיחתו.

מסע לחישות נגד ראייה

„הממונים עלי במוסדות הכנסיה הציעו לי להתפטר"

מאת נחמן פביאן

„הממונים עלי במוסדות הכנסיה היוונית־קתולית הציעו לי להתפטר בעקבות רכוזים שלי שאצבה זאת אם כשהו יגגה להכריח אותי לפעול נגד העקרונות וכללי ההתנהגות שק־ בעתי לי בתפקידי כראש הכנסיה ו־ ראש העדה בישראל" — אומר הבי־ שוף יוסף מ. ראיה.

הבישוף ראיה, יליד לבנון, בלכון הבקי בסבל לשנות שהגיע לישראל לפני 4 שנים לאחר שכיהן בתפקיד דומה בבירמינגהם שבאלבמה. אר־ ה"ב, נקלע לאחרונה למאבק עם הממונים עליו, בעיקר עם הפטרי־ ארך מקסימוס החמישי (חכים), קוד־ מו לתפקיד בישראל, ועם ראשי ה־ פלג הבורחי של הוואתיקן; לדבריהם חורגת פעילותו מתחום הטיפול בענ־ יני עדתו בלבד. מאותה סיבה וגם מסיבות אחרות מנהלים חוגים מסו־ יימים שבקרב בני עדתו של הבישוף ראיה מסע לחישות בגליל ומותחים ביקורת על אישיותו.

גם הממסד אינו רווה נחת ממנו. הוא מנהל התכתבות ארוכה עם לש־ כת ראש הממשלה בענין ערבי יש־ ראל. ההתכתבות החלה באוגוסט — 1969, כאשר שיגר לראש־הממשלה מכתב על [illegible] בעבודתו בראש המאבק למען שובם של עקורי בירעם ואיקרית לכפריהם. בכיפולדו בפרשה זו קירב הבישוף חוגים לאומנים קיצוניים ואף הופיע באסיפות פומביות שאירגנו פעילי רק"ח באום־אל־פחם ובמיכמורת.

„בישוף כאן אני מזוהה בראש וראשונה עם מדינת ישראל. אני מר־ גיש כאחד מאזרחי מדינה זו. ב־ מיכמורת אמרתי שישראל חזקה דיה ופרשת איקרית ובירעם היא בושה שאני מבקש למנוע ממנה בהגיעה לשנת ה־25 לקיומה. באום־אל־פחם הופעתי לפני אנשים שנאמר לי ע־ ליהם כי הם פועלים נגד הממשלה ונגד ישראל ואבהרתי להם שאנו אז־ רחים את ישראל ועושים כל שבי־ כלתנו כדי לחזקה. תגובתם היתה כנלהבת. הם שמעו מילות בטוי של מחשבה חיובית", הוא טוען.

דמוקרטיה ויעילות

לעדה היוונית קאתולית נוספת ב־ 25 השנים האחרונות — לא כפט בצורות בני העדה המפוזרים באירו־ פה ובארה"ב — נכסים ואדמות, בש־ עמו שלט הבישוף הכיב, יהיה בפל פנקס חבר על ההסתדרות ונאמן ל־ ממסד הישראלי, שילטון יחיד על כל אלה. „כאשר הגעתי לישראל נת־ גלה לי ציבור שהיה רגיל לראות ב־ ראש העדה סמכות עליונה ונישאת, אישיות המתרועעת רק עם העשירים ומנהלת לבדה את עניני הפנים וה־ חוץ. מעיד הבישוף ראיה. „כיום אני מבקש להשלים סדרים אחרים של דמוקרטיה ויעילות. בעיני חייב הבי־ שוף להיות אחד מהעם. היעילות הו־ שגה באמצעות חלוקת סמכויות והט־ לת אחריות על אנשי הכמורה והא־ כי העדה, דבר שהערבים אינם רגי־ לים לזה".

שינוי זה בסדרי המוטרנות (משכן הכנסיה), שלוה כנראה בחשיפת אי־ סדרים בניהול, ומכירת כאלף דונ־ מים של קרקע השייכת לכנסיה באי־ זור דבוריה שבגליל התחתון, העלו על ראיה את חמתו של קודמו בתפ־ קיד וכיום הממונה עליו, מכסימוס החמישי. הוא קרא לבישוף לסדר, נזף בו בפגישה שהתקיימה ביניהם בחו"ל והודיע לראיה על צימצום סמכויותיו בתחום הכספי. באותה הז־ דמנות נרמז כנראה לבישוף ראיה כי עמיתו הבישוף קפוצי מירושלים יפקח על ניהול הכספים של הכנ־ סיה. בחוגי העדה אומרים כי היתה זו נקמתו של ג'ורג' חכים על כי הבישוף ראיה הודיע כי יאסוף כס־ פים למען יוכל לרכוש בחזרה מבני חל מקרקעי ישראל קרקעות שנמכרו בזמנו חכים למדינה או הוליך ב־ קרקעות אחרות. מכירת הקרקעות ב־ דבוריה נועדה לספק חלק מהכסף. צעדים אלה הביאו את הבישוף אל סף ההתפטרות.

ראשי הכנסיה אינם רואים בעין יפה גם את פעילותו למען החזרת עקורי איקרית ובירעם. ראיה טוען: „רבים בכנסיה מביעים הערכה כלפי. כמה מהם מבקשים ממני להיזהר, ואותם אינני מבין. האם זהירות פי־ רושה שתיקה? אינני מצדד בזהי־ רות כזו. אני חייב לפעול. אמרתי שאני פועל לפי צו מצפוני ואיש אינו יכול להכריח אותי להתפטר. למרות שרמזו עלי כך". הבישוף מודה שהממונים עליו לוחצו עליו להתפטר. שאלתי אם היה זה מכסי־ מוס החמישי. התשובה: „אינני רוצה לציין שמות. אומר לך, הממונים עלי וזה מספיק בהחלט". נראה כי הענין ילובן סופית ביוני, כאשר יגיע מכ־ סימוס החמישי — שהוכרז כאורח נפקד לאחר שעבר לארץ אויב אך יזכה בוודאי לחנינה — ויקיים בי־ רור נוסף. „אינני מתכוון לנהל מו"מ; על עקרונות אין עושים עס־ קים", קובע ראיה.

בעיני רבים מבני העדה היוונית־ קאתולית, העוברת תהליך התמער־ בות, צורמת שיטותיו של ראיה.

יוסף ראיה

ההתלהבות מנאומיו הפאתטיים והתל־ פה בספקנות. יושרו האישי של הבי־ שוף אינו מוטל בספק בעיני איש ופעלתנותו הרבה למען שיפוץ כנ־ סיות ובנית כפרות סביבן מתקבלות בעין יפה. הבישוף מעיד על עצמו „הועדתי לפיתוח הכנסיות סכום כסף כפול כמה שהוצא על כך במשך 30 השנים האחרונות". „ליכלתי את הע־ דה". אולם אנשי העדה טוענים כי שיטותיו של הבישוף שאולות [illegible] ואף מאותה הה־ קהלה שבה ניצב הבישוף לימין מאר־ טין לותר קינג במאבקים למען זכוי־ ות הכושים.

שיטות אמריקאיות

„נכון, דרכי אמריקאיות עד כמה שנוגע לדמוקרטיה, יעילות ומאבקים למען השגת מטרות ציבוריות", מודה ראיה. יתכן, אומרים בעדה, ש„אמ־ ריקאיזם" זה גרם לכך שראיה קי־ רב אליו חוגים לאומנים קיצוניים מקרב הערבים וחוגים של השמאל הקיצוני היהודי במאבק למען החז־ רת עקורי בירעם ואיקרית ובכך ה־ זיק לעדה, הנחשבת מאז ומתמיד קרו־ בה לממסד הישראלי ולמדינת ישראל. בקרב העדה מתקשים להבין כיצד קירב הבישוף ראיה את עו"ד אניס שקור, מפעילי רק"ח בחיפה ולשע־ בר מראשי תנועת אל־ארד; כיצד הופיע באסיפת פעילי רק"ח באום־ אל־פחם ונאם עם המשורר סמיח אל־קאסם ליד מיכמורת, בשם עקורים מארוניטים. אנשי העדה טוענים כי לא יתכן שהבישוף יתמוך בגוף אנטי דתי ואנטי־ישראלי מובהק.

ראיה אומר: „בקרב העדה הזד־ עזעו כאשר הופעתי בפני קומוניסטים. נראה לי כי הם פחדו מתגובת ה־ ממשלה. רבים התאכזבו ממני שכן חששו כי לא אוכל לשמש עוד כש־ ליח למוסדות ממשלה. אינני יודע הרבה על האידיאולוגיה של המפל־ גות בישראל, אולם כפי ששמעתי אנשי רק"ח פועלים נגד הממשלה ונגד מדינת ישראל ואילו אני ניצב לימין הממשלה ולמען ישראל. הופע־ תי לפני אנשי רק"ח, שזכתה להצ־ לחה. בעדה להשמיע באוזניהם, ה־ רגילות לדברי שיטנה ומחלוקת, מי־ לות היבב. אני שמח שיכולתי להופיע על במה שבה לא היה מקום לפקידי ממשלה להשמיע דברים ברוח חיו־ בית".

הבישוף ראיה גילה לי כי דיווח על דברים אלה בפגישה עם אנשי ש.ב. אין זו הפעם הראשונה שהבי־ שוף משמיע הצהרות פרו־ישראליות מובהקות. בשעתו הוקיע בפומבי את המחבלים. בהיותו בחו"ל הביע התנג־ דות לניצול פרשת בירעם ואיקרית לתעמולה נגד ישראל, ובאסיפות צי־ בורי מפ"ם הכריז ראיה כי כל אחד יכול לחזור למקומו וגם היהודים ב־ חברון. הוא לא נרתע מפירסום מודעה על ביטול תביעתו לשאת את הצלב של איקרית ובירעם ברחובות ירו־ שלים ובעולם „למען לא לעורר רג־ שות נגד ישראל ונגד העם היהודי".

מזדהה עם המדינה

בשיחה עמי אמר ראיה: „אני מזדהה עם המדינה הזו, מרגיש כאחד מאזרחיה, פועל למענה ורוצה ביש־ ראל חזקה. פרשת איקרית־בירעם היא ענן חולף בשמי המדינה". דברים דו־ מים השמיע לאחרונה בהצהרות לכ־ ען שובם של העקורים. אנשי ממשלה מדגישים כי אין בכל אלה כדי לבטל את העובדה שבהתרועעו עם אנשי רק"ח העניק הבישוף הכרה למפלגה זו שהיתה מנודה מתמיד על־ידי בני עדתו. הדבר בא לאחרונה לידי בי־ טוי במעט כל שבוע בביטאון המפ־ לגה „אל איתיחאד", המצדד בהתל־ הבות בפעילות ראיה. כנראה שלא נעלמה מעיני מנהיגי רק"ח החשי־ בות הפוליטית הגלומה בבישוף כגי־ בורם להתססת הרחוב הערבי לקראת שנת הבחירות. הבישוף סיפר בשי־ חה עמי כי לאחרונה ניסו פעילי מפ־ לגה „להתנקם בצורה לסנוניות" בכ־ מה מבני עדתו הקרובים אליו. הוא פנה בעניין זה במכתב לראש־הממ־ שלה. „הגב' מאיר, שעימה אני מנהל התכתבות בשנים האחרונות, השי־ בה לי מייד והבטיחה לי לבדוק את המקרים שציינתי ולטפל בהם טיפול גמור, דבר שהשביע רצוני לגמרי. אני מרוצה מאוד מיחסי עם הממש־ לה".

האם מרוצה הממשלה מהבישוף ראיה? — שאלתי את מר שמואל טולדנו, יועץ ראש הממשלה לענייני הערבים. הוא השיב: „לממשלה יש קשרים עם הבישוף כפי שיש לה עם כל ראשי העדות. אין בכוונת השיל־ טונות להתערב במישרין או בעקי־ פין ביחסים שבין הבישוף ראיה לבין הפטריארך מכסימוס החמישי או הממונים עליו. זה ענין פנימי של העדה".

הבישוף אינו נרתע ממאבקים. לדבריו, סיים זה עתה מאבק פנימי ממושך בהצלחה, כאשר הנהיג שי־ טות חינוך מודרניות בבתי־ספר של העדה, שבדעתו „להתאימם לבאה ש־ לפני". בענין זה נעזר הבישוף במח־ לקה הערבית של משרד החינוך וה־ תרבות ובמורים ישראלים בוגרי הס־ מינר הערבי בחיפה. „בימים האחרו־ נים מארגנים מקורבים של הבישוף מסע התנכלות בכפרי הגליל לכנע המארהו להפקידה. ראיה גורש בז־ מנו ממצרים כאשר ניהל בית־ספר של העדה בקהיר. אז היה זה בעק־ בות הסלק פארוק. „אינני חושב שאני הטיפוס של "בושה הבעיה" הבקש־ צעתי אולם אינני מוכן להתפשר על עקרונותי", הוא אומר. „כנוצרי מא־ מין ובקי בענייני הבזורה, התיכון, סבורני כי קיומה של מדינת ישראל חזקה תורם להמשכיות האמונה ה־ נוצרית. היא ניזונה מישראל. המב־ רוח במדינות ערב בתחום הדת נותן לדעתי מישנה תוקף לאמונתי זו".

משרד החינוך נלחם בנשירה מבתי־הספר

מאת דליה אבניאון

אחת הבעיות המדאיגות המטרי־ דות את משרד־החינוך והתרבות היא הנשירה של תלמידים מבית־הספר. עתה כשחוק לימוד חובה הוארך עד לכתה ט', גדל מספר הנושרים. ב־ חוגי המשרד נמסר שיש לצפות לנ־ שירה נוספת לכשיוחלט על הוספת שנת לימוד חובה.

קשה להתגבר על בעיה זו כשה־ אלטרנטיבה ללימודים היא פיתויים של חופש, כסף ותענוגות. נער שעו־ בד ומרוויח, יכול להרשות לעצמו להתלבש בבגדים אופנתיים, או להז־ מין את נערתו להצגת קולנוע. במק־ רים רבים מקנאים בו נערים בני־ גילו, הנאבקים עם חומר לימוד קשה ומתאוים להפסיק את הלימודים, ל־ צאת לעבודה ולבלות.

אך לא פעם הגורם הוא ההורים. הנער אינו מואס בלימודים, אך הו־ ריו מתעקשים שייצא לעבוד ויעזור לאביו בפרנסת המשפחה.

לפי החוק אפשר להגיש תביעה משפטית נגד הורים המונעים מבנם ללמוד. הקנס על מעשה זה הוא אלף ל"י, אך מסתבר שאין בו כדי להרתיע את ההורים. אלא שהמקרים המגיעים לערכאות הם בודדים, כי־ ון שמשרד החינוך רואה בכך כשלון למערכת החינוך ועושה את מירב המאמצים לשכנע את ההורים בט־ רם יובא הענין למשפט.

במקרים חמורים, מפעילים את חוק הפקעת האפוטרופסות של ההורים על הבן, כדי שאפשר יהיה להוציאו ממסגרת אחריותם המשפחתית. כך יהודה שורליק, מנהל היחידה לטי־ פול בתלמיד, מגדיר זאת כ„אקט חריף" שאין הם ששים לעשותו, א־ לא אם כן המקרה קיצוני.

אך לא בכל המקרים הנושרים ב־ ביה"ס הם ילדי משפחות מצוקה. מחקרים העלו כי גם אצל בני משפחות אמידות קיימת נשי־ רה, שכנראה נובעת מייאוש, לאחר שלא עלו יפה נסיונות להתמודד עם חומר הלימוד.

באחרונה החל בפעולה אינטנסי־ בית למניעת נשירת התלמידים. לדב־ רי מר שורליק, הגיעו למסקנה כי יש צורך להחזיק צוות מיוחד העוקב אחר הנושרים. עד כה צוות זה ב־ בתי הספר. מר שורליק אמר: כרגע אנו חותמים תחת שבאזור תל אביב יפו ועוד 14 אנשי־שדה במקומות הב־ עייתיים של תל אביב־יפו; בירושלים יעמוד 10 עובדים, ובכך הכל נופל ביתר מקומות ישוב בארץ.

עובדים אלה יתמקדו במקרים, של שפה"ב ובמקומות עבודה עם עשויים להימצא נערים. הם יעשו ה־ כל כדי להחזירם אל ספסל הלי־ מודים. אנשי־השדה יבקרו בבית־ ההורים כדי לבדוק מה הן הבעיות המסתתרות מאחורי פרישתו של ה־ תלמיד. הם יעזרו במרכז לתיאום ההכוונה מקיבי, המורכב מנציגי ב־ בית־הספר ומשרד הסעד, ובשיתוף פסיכולוג.

לפעמים נמצא שיש צורך להחליף בית־הספר. אם ייכצא שגם החלפת מקום הלימודים איננה פותרת את ה־ בעיה, ינסו מסגרת חינוכית שונה, כמו בית־ספר מקצועי. אם גם זה לא יועיל — קיימות בפני המרכז להכוונה כמה אפשרויות: האחת, שליחת הילד לפנימיה. אין זה קל ורצוי, בגלל הצורך לנתק את הילד מבני משפחתו ומסביבתו. אך זה עדיף על שוטטות וקרבה אל הע־ בריינות.

אפשרות אחרת היא התנועה הקי־ בוצית. לדברי מר שורליק מופנים תל־ מידים שבכיתה ז' ומעלה אל קיבוץ. בקיבוץ נעשה הילד בן למשפחה אומנת, ובן־קיבוץ לכל דבר. אך אין מספיק מקומות בקיבוצים ובשום כך נעשית סלקציה המוציאה מהחשבון ילדים הסובלים מהפרעות שכליות או שאינם עונים על רמה־לימודית מסויימת. עד כה כבר נקלטו כ־100 ילדים בקיבוצים. התוצאות משביעות רצון.

עוד אפשרות היא הקמת מוסד, כמו „אמירים", שהוא במתכונת של בית: ילדים בני גילים שונים גרים יחד, עם אם־בית ועובדת המשמשת א־ חרות. אלא שהמסורה במוסד כזה הו־ מות העבריים, זו בעיה שטרם נמצא לה פתרון. הילדים שכל הדרכים ה־ נזכרות לא היוו פתרון, קיימים מוס־ דות הוגבת „בתי־נוער" ו„קריית־ יערים", בהם הטיפול אינדיבידואלי, ומשלב עבודה יצרנית תוך כדי למי־ דה.

נגלו נערים יוצאי גרוזיה בני 14 שאינם יודעים קרוא וכתוב כיוון ש־ באזורים ברוסיה בגרים, אין חוק חינוך חובה. מר שורליק יודע על 19 מקרים כאלה. נערים אלה מכניס משרד החינוך בקורסים מיוחדים.

גילוי נוסף „מרי" מבשש את הה־ ליך החזרתו אל ספסל הלימודים. יו־ תר קשה הדבר לגבי נושא שכבר נוטש חדשים אחדים וטעם טעמם של פיתויים שונים. כתוצאה מכך, שומה על מורים ומנהלי בתי־ספר לפקח־ עין על היעדרות של שעה, או של יום. המורים קרקע־פוריה לצמיחת הנושרים, סבור מר שורליק. תשומת־ ליבם של כל האחראים כבר הופ־ נתה לכך.

אויר הרים צלול... בביתך

מתקני מזוג אויר משוכללים

במפעלי תעשיה,
במשרדים, באולמות,
בחנויות, בוילות ובדירות
ציוד קריר אוריגינלי
תכנון מעולה
התקנה מקצועית
מלאי ציוד וחלקי חילוף
שרות 24 שעות ביממה
תל־אביב,
טל. 623795
דרך פתח־תקוה 14,
טל. 611866

THE FIRST NAME IN
Carrier
AIR CONDITIONING

אוירם בע"מ

דירות
בהר הכרמל — חיפה
גבעת הרקפות

נמשכת המכירה של הדירות

דירות של 4 ו־5 חדרים, קטנים בקומות העליונות של בית 240 מ"ר.
בבנין בעל ברכה גבוהה ומבחר במעלית המקשרת את החניה
התת־קרקעית לדירה, הסקה מרכזית, מים חמים 24 שעות, גז מרכזי,
טלפון פנימי, סידור להקמת אנטנה קומתית, מקלט קומתי בתוכף
למקלט בבתחום הבניין, כדיכו קניות במקום.

נותרו עוד כספר דירות של 4 חדרים בבנינים קטנים

מחירים סבירים — תנאים נוחים.

משכנתאות בלתי צמודות עד 25,000 ל"י ל־8 שנים.

י. דרורי מהנדסים ובונים בע"מ
חיפה, רחוב מנחם 12, טל. 665032

[30]

להלן רשום פתגם יהודי בספרות שכל אות מהן מייצגת את מסויימת. ככל צופן, אף זה שלפניך חובר לפי מפתח מסויים, ואם תמצא, על דרך ההגיון או הניחוש, את המפתח המתאים, הדע את הפתגם.

האימרה

91 55 10 55 · 190 21 3 36 3 · 3 231 21 55 15

91 55 120 105 66 91 · 55 78 3 · 210 1 231 105

הפתרון בשבוע הבא

פיתרון פענח את הצופן (29)

„במיילי ביער רואה אני את אדם העתיד" (ויזו)

הגנה בלתי שיגרתית

יד משבוע: צפון מחלק. צפון דרום פגיעים.

	צפון	
	♠ 6 4 3	
	♡ A Q 7	
	◇ A Q	
	♣ Q 10 9 3 2	
מזרח		**מערב**
♠ K Q 10 8 2		♠ 9 5
♡ 8 6 3		♡ 9 5 4 2
◇ 10 9 7		◇ 8 6 4 3 2
♣ A 6		♣ K 7
	דרום	
	♠ A J 7	
	♡ K J 10	
	◇ K J 5	
	♣ J 8 5 4	

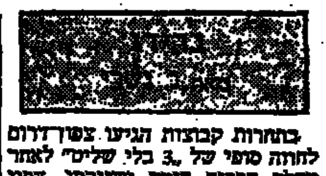

בחתרות קבוצות הגיעו צפון־דרום לחוזה סופי של „3 בלי שליט" לאחר מהלך הכרזה דומה ושיגרתי. צפון פתח בקריאה של „1 קלאב" ומזרח התערב בהכרזה של „1 ספייד". דרום קרא „2 ספייד" בהפגנת כוח, וצפון הכריז „3 קלאב". דרום קרא „3 בלי שליט", ובכך נסתיים מהלך ההכרזה.

גם בשולחן השני פתח צפון בקריאה של „1 קלאב" ומזרח התערב בהכרזה של „1 ספייד". אולם כאן קרא מיד „3 בלי שליט".

בשולחן הראשון התחיל מערב את ההגנה עם ה־9 ספייד, ומזרח שם את ה־Q ספייד מיזו שהדרושה לזכות בלקיחה. מזרח המשיך בספייד נמוך שנלקח על־ידי ה־J ספייד ביד הכרזן. זה שיחק קלאב מיזו שנלקח על־ידי ה־K קלאב בידי מערב. לזה לא נותרו קלפי ספייד, והוא בחר להמשך בדיאמונד. הכרזן נאלץ כמובן להפסיד לקיחה נוספת ל־A קלאב של מזרח, אך הוא זכה ביתרת הלקיחות. בסיכום השיג הכרזן עשר לקיחות, לאחר שהפסיד שתי לקיחות בקלאב ולקיחה אחת בספייד, ההתרה בוצע „בקלוזי" בהפרש של לקיחה נוספת.

גם בשולחן השני התחיל מערב את ההגנה עם ה־9 ספייד, אך כאן מזרח בחר לשים את ה־10 ספייד, שאיפשר לכרזן לזכות בלקיחה „קלה" עם ה־J ספייד. הכרזן שיחק קלאב מיזו ומערב זכה בלקיחה עם ה־K קלאב וחזר בספייד. עתה עלה מזרח עם ה־Q ספייד שהדרושה אמנם לזכות בלקיחה, והמשך בספייד נמוך נלקח ביד הכרזן עם ה־A ספייד. הכרזן חישב שבלי סידרת הקלאב הוא יכול לזכות רק בשמונה לקיחות (שתיים בספייד ושלוש בכל אחת מהסדרות האדומות). לפיכך נאלץ הכרזן לשחק קלאב שנלכד על־ידי ה־A קלאב ביד מזרח. לזה נותרו שני קלפי ספייד גבוהים בידו שהכשילו את הכרזה, כאשר ההגנה זוכה בשלוש לקיחות ספייד ובשתי לקיחות קלאב.

אכן ראוי לציין שמזרח הצטיין במשחק ההגנה בשולחן השני. הוא התעלם מהחוק, כי „יד שלישית משחקת גבוה" ועל־ידי כך הבריח את מזרח לזכות בלקיחה מיידית עם ה־J ספייד, כאשר למערב נותר ספייד נוסף לשחק בעת שייכנס לידו עם הקלאב הגבוה. הכרזן בשולחן השני היה במצב של אין־ברירה כנגד הגנה יעילה כזאת. אם הוא היה נמנע מלזכות בלקיחה הראשונה (עם ה־J ספייד), היתה ההגנה זוכה בארבע לקיחות ספייד, והכרזן היה משיג רק שבע לקיחות במקום שמונה הלקיחות שהשיג למעשה.

יד זו מדגימה הגנה בלתי שיגרתית שיכולה להכשיל משחק כמעט בטוח, בעת שהיא יודעת להתעלות מעל לשיגרה ולחוק היבש.

אליפות ברידג' לקיבוצים

התחרויות הקבוצתיות על אליפות התנועה הקיבוצית בישראל יתקיימו מחר יום שבת 7.4.73 החל משעה 9.30 בבוקר בקיבוץ בית־העמק בגליל המערבי. תחרות זו תתקיים במסגרת ההתאגדות הישראלית לברידג' ובה יתמודדו נציגי קיבוצים מכל חלקי הארץ.

באחרונה התחזקה פעילות הברידג' הספורטיבי בתנועה הקיבוצית על כל זרמיה. בהתחרות האזורית של ברוך סגלר התארגנו חוגי ברידג' ביותר מחמישים קיבוצים מקיבוץ גונן בצפון ועד קיבוץ מגן בנגב.

קרב מלא תהפוכות

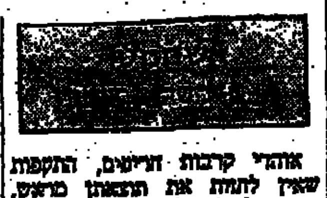

אחרי קרבות חריפים, התקפות שאין לתאר את תוצאתן מראש, יבואו על שכרם במשחק הבא, המדגים את ההערה הקולעת של טרטקובר: „מנצח, מי שטועה את הטעות שלפני האחרונה !".

לבן: סמאנצ'יו
שחור: בראורגין
תחרות בינלאומית, בוקרשט 1973

1. ה4, ג5; 2. פ־ו3, ד6; 3. ד4, ג:ד4; 4. פ:ד4, פ־ו6; 5. פ־ג3, א6; 6. ה5, פ־ב־ד7; 7. ר־ג4, מה—ג7; 8. מה—ה2, ה6; 9. ו4?!

הסתערות זו מחייבת הקרבת כלי וספק אם התקפתו של הלבן שווה מחיר גבוה כל כך.

9... ה5; 10. ר:ה6+!

מי שהתחיל, חייב להמשיך.

10... ב:ה6; 11. פ—ה6, מה—א5; 12. [illegible]

לא 12. מה—ג4 כי אז 12...

12... פ—ב5; 13. פ—ד5, מה—ב5;

דרך יחידה למניעת „מזלג" הפרש. נראה לנו כי השחור הצליח לבלום את ההתקפה. אך לא; אין זו אלא התחלה.

14. פ—ו8+!, מ—ו8;

התגרות מסוכנת. עדיף 14... מ—ו8; 15. פ—ג7+, מ:ד8; 16. פ:ב5, א:ב5; עם תמורה מספקת בעד המלכה.

15. פ:ו6+, ז:ו6; 16. מה—ה4+, ר—ו7; 17. ר—ו6, מה—ה5+!;

הגנה מדוייקת. אחרי 17... מה—ד7; 18. ב4, מ—ו8; 19. ב:ג5, ר:ו6; 20. פ—ו6+, מ—ו7; 21. צ—

17. הלבן משגת התקפה מחוצה.

18. ב4

אחרת 18... מה—ג7 והשחור זוכה.

18... מה:ב4+; 19. מ—ו1,

הלבן מפקיר צריח נוסף ומשלים עם תיקו בשח־נצחי. כל מסע אחר מפסיד, למשל: 19. מ—ו2, פ:ה4+; או 20. מ—ו2, מה:ה4+.

19... מה—ה4+; 20. מ—ג1, מה—ו4+; 21. מ—ו2, מה—ו4+; 22. מ—ג1, מ—ו8+!;

השחור אינו מסתפק בתיקו.

23. ג:ו3, מה—ג3+; 24. מ—ו2, מה:ו3+;

המלכה תוכל תמיד לחזור ל־ג7.

25. מ—ג1, מה—ג3+; 26. מ—ג1, 27. צ—ג1, מה—ו5; 28. צ:ג2

הוא לא ברור מפני הקרבה נוספת ובלבד שימשור לא תקותה.

28... צ:ג8; 29. מ—ו6

ההתקפה הגיעה לשפגה, אך גם השחור אינו יושב בחיבוק ידיים. המסע הבא יוצר איום־מט.

29... מה—ד7; 30. ?ו8

כאן החמיץ הלבן אפשרות מנצחת: 30. מ—א11, למשל 30... צ—ג7, 31. ר:ו7, מה:ו7; 32. פ:ה, צ:ה7; ובסיום שנוצר אין נצחונו של השחור מובטח לחלוטין.

30... צ—ג8!

גם השחור טועה: 30... צ—ג4 היה זוכה. עתה, לעומת זה, שוב ניתנה ללבן הזדמנות להיחלץ לאותו סיום (מלכה מול 2 צריחים) באמצעות המסע 31. מ—ב2.

31. פ:ו7?

משגה אחרון ומכריע בא בעקבות דוחק זמן חמור.

31. צ—ב6+; 32. מ—ג2, מ—ו7!; 33. פ—ו6, מה:א4+; 34. מ—ו2, צ—ב2+; 35. מ—ו1, מה—ו1+; 36. מה—ד1, צ—ב1; הלבן נכנע.

הקרבה לטווח ארוך

הפעולה החלה באגף אחד ונסתיימה באגף האחר.

לבן: רוזה
שחור: בן־צבי

½ גמר האליפות, ברור חיל, 1973

1. פ־ו3, ד5; 2. ד4, פ־ו6; 3. ג4, ד:ג4; 4. פ־ג3, ג6; 5. א4, ה6;

מדוע אין השחור מנצל את ההזדמנות להציב את הרץ ב־ב4 ומשאירו בפנים? עתה יכול היה הלבן להחזיר לעצמו את הרגלי (ה3 ור:ג4) עם עמדה נוחה.

6. ר־ג5, ר־ב4; 7. ר:ו6

מוטב 7. מה־ג2 ואם 7... מה־א5; או 8. ר:ו6.

7... מה:ו6; 8. ה3, ב5; 9. ר־ה2, 0־0; 10. 0־0, ר:ג3; 11. ב:ג3, א6;

לא מיד 11... ר־ב7 כי אז 12. מה־ב3!, א6; 13. ר:ג4.

12. פ־ה5, ר־ב7;

הרץ שלא יצא במסע החמישי ישאר כאן כלוא עד סוף המשחק.

13. ר־ו3, מה־ה7; 14. ר־ה4!, ו6;

השחור חייב להחזיר את הרגלי צ' 14... ג5 לסיכוי יחיד להשתחרר מן הלחץ. המסע בטקסט מאפשר תחבולה נאה.

15. ר:ה7+!

אחרי 15. מה־ה5, ו6; הלבן מפסיד כלי בלא תמורה מספקת.

15... מ:ה7; 16. מה־ה5+, מ־ו8; 17. פ־ו6, מה־ה8; 18. ה4, ה5 ?;

משגה. המאפשר הצבת הפרש ה־לבן ב־ה5. הכרחי 18... ג5, המונע מעבר הצריח דרך 31 ומאיים ר־ה4.

19. צ־ה3, צ־ו6;

אין זמן ל־19... פ־ד7 כי אז 20. צ־ה3! ובעקבותיו מה־ה8+, פ־ה5+ ומה:ה7+ עם הכרעה מיידית.

20. מה־ה8+, מ־ה7; 21. פ־ה5+, מ־ה6; 22. מה:ה7+, צ־ה7; 23. מה־ו5+, מ־ו6; 24. צ־ה3

מאיים, בין השאר, צ־ה8!

24... צ־ה7; 25. צ־ה6, מ־ג7;

מונע 26. מה:ו5, אך מאפשר מכה חזקה עוד יותר.

26. צ־ה8!, מה:ה8; 27. מה:ה7+, מ־ב6 ?;

מביא לכם פיקנטי. אך השחור אבוד גם אחרי 27... מ־ג8; 28. מה:ו6+.

28. א5+, מ־א7; 29. מה־ג5 X.

שחמט בעולם

ידיעות בקצרה. התחרות באולוס (ספרד) נסתיימה בנצחונם של היוגוסלבי קוראיצה וההונגרי צ'ום. הם צברו 8 נקודות כ"א. אחריהם: גיפסליס (בריה"מ), בוקיץ (יוגוסלביה), קינסארוס (ארגנטינה) 7½ כ"א, פומר 7, גפרינדשווילי 5½. השתתפו 12 שחמטאים ● טיימנוב ניצח בתחרות הבינלאומית בבוקרסט. הוא צבר 10 נקודות (מ־14) והקדים את גיורזו (רומניה) 9½, קנאק (גרמ. מזרחית) וגיורגביץ 8½ כ"א ● לפי הידיעות האחרונות שטרם אושרו, מתכנן בובי פישר סיור בארצות אירופה, בו יערוך משחקי־סימולטנים, בתשלום של 5000 דולר עבור כל משחק. יועציו של פישר מציינים כאחד המקומות הבאים בחשבון את ...ה־איצטדיון ומבליי באנגליה.

שחמט בישראל

הליגה במחצית הדרך

תוצאות הסיבוב השישי:

ליגה ארצית: הפ' ירושלים—אוניברסיטה ת"א 2½:3½ (הפסדה הראשון של הקבוצה המובילה; כגן ניצח את בר־נור, אך קלדור הפסיד לדרזנברג); בת־ים—טכניון 3:3 (בר־ביס—בליימן, תיקו); „לסקר" ת"א—„רובינשטיין" י־ם 3:3 (קריירמן הפסיד לריכטר); ראשון־לציון—עמק־חפר 1½:4½ (זוכניק—ברנשטיין, תיקו); „לסקר" חיפה—רמת־גן 1½:2½ (2); ביתר ת"א—הדרה 2½:3½.

הדירוג: אוניברסיטה ת"א 23½, בת־ים 22, „לסקר" חיפה 20½ (2), טכניון 19½, „לסקר" ת"א 18½, הפ' ירושלים, עמק־חפר 18, „רובינשטיין" 17½, „פלדקלייף" 17, רמת־גן 16 (2), ביתר 13, הדרה 10½.

ליגה א' דרום: מרכז הנוער ת"א—אוניברסיטה ת"א 1:4 (1); „רשבסקי"—צעירי הפ' ירושלים 1:5, אס"א ר"ג—ערד 1:5, פ"ת—„לסקר" ת"א 1½:4½, חולון—„רמי" 3:3, הפ' ראשון־לציון—אס"א בר־אילן 2:4.

הדירוג: מרכז הנוער 26 (1), „רשבסקי", אס"א ירושלים 22, חולון 20½, פ"ת 19.

ליגה א' צפון: טכניון—הפ' חפר 1½:4½, „הרצליה" חיפה—נצרת עלית 1½:2½ (2), הפ' חיפה—גליל עליון 2:4, קרית־כנרת—בית נגלר א' 1:3 (2), עפולה—כפר־סבא 3:3, נוער נתניה—כפר־מסריק 1½:4½.

הדירוג: טכניון 21½ (1), הפ' חיפה 19½, עפולה 19, נצרת־עילית 18½ (3), גליל עליון, הפ' חפר 18.

ידיעות בקצרה ב־10 באפריל, בשעה 6 בערב, תיפתח באולמי „אר־דיסהוים בר־שירה" באוניברסיטת ת"א, תחרות בהשתתפות 22 שחמטאים בכירים, בכלל זה שני אמנים בינלאומיים מחו"ל (במקום ה־אנגלי קין ישחק כנראה היוגוסלבי מארוביץ). הרכבה החזק של התחרות מבשר התמודדות שקולה ומעניינת. יערכו 11 סיבובים רצופים (בכל יום, לפי השיטה השווייצרית). ינהל את התחרות האמן י. בלפר השופט יהיה א. יושע ● אליפות המועדון „רובינשטיין" ירושלים מתקרבת לקיצה. ריכטר, עם 11 נצחונות רצופים חזר לתוצאה־שיא כשאחריו: דזר 8 (1), דודקוב 7 (1), ה. גוטליב וב. כץ 7 כ"א ● באליפות ת"א נערך הסיבוב החמישי: עגור ניצח את קוסולוביץ, פקלני את כנעני; רוב „משחקי הצמרת" נסתיימו בתיקו: קלדור עם כץ, חרותי עם צ'סקוב, גלוזמן עם בנק. הדירוג, בתום 5 סיבובים: חרותי, צ'סקוב 4, קלדור, גלוזמן 3½, בירנבוים, עגור, כץ, פיקלני, און 3 כ"א ● תחרויות ½ הגמר: „לסקר" ת"א (תוצאה סופית): גרינפלד 9½, פל־על 7½, יצלום 6½ (שני הראשונים עלו ל־½ הגמר); מרכז הנוער ת"א (8 סיבובים): אופטבן 5½ (1), לוצוב 5½, בורשטיין 4½ (1), רפאלי 4½, ש. גרינברג 4 (1); טכניון חיפה: ניצח בינשטוק, שני גולדשטיין (שניהם עולים ל־½ הגמר); גליל מערבי: סביל סיגלר עם 6 (מ־7); חדרה (8 סיבובים): וינקלר 6½, בלפור 6, מזוז 5½.

פתרון בעיות

בעיה מס' 720

מ. ליבורקין, 1940

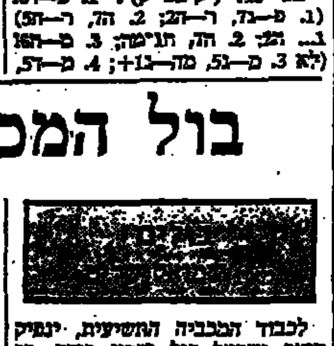

הלבן מתחיל וזוכה

ר—ב5; 5. פ:ב5, מה—ה3; 6. מ—ד6, מה—ד3+; 7. מ—ג6, מה—ה2 ... 3. ר—ב5; 4. פ:ב5, מה—ה4+; 5. מ—ה2, מה—ה4+; 6. מ—ה8, מה:ב5; 7. מ—ה8!! ואין מנוס מ־ב8. ה8־מה+, מה:ה8; פט.

מס' 717 (בולוב, קוטאלנקו): 1. ר—ג1! (לא קרוב הוא רחוק) 1... א4, 2. מ—ה2, ר—א4; (אחרת, 3. ה4) 3. ר—ד3, מ—ג5; 4. מ—ג1!! יוצר עמדת כפאי. לא 4. ר—ה4, ז:ה3; 5. ר—ד8, מ—ה4!) 4... ז:ה3; 5. ר—ד8 (עתה מובן המסע הראשון) 5... מ—ג4; 6. ר—ה2, מ—ג3; 7. ר—ג3X.

מס' 718 (מאטיסון): 1. צ—ד5, צ:ה3; 2. ר—ה3!! (כאיום 3. ר—ה5X. אך מדוע לא 2. ר—ד2 כי אז 2... צ—ג5! עם הגנת־פט) 2... צ—ה3; 3. ר—ד7+, צ—ג6; 4. מ—ד5 וזוכה (אך לא מסע ברק: 4. ר—ה4, צ:ד7 ושוב פט).

מס' 716 (ויקמנויאם): 1. פ—ה6 (1. פ—ג7, ר—ה7; 2. ה7, ר—ה5) 1... ה2; 2. ה7, תריגה; 3. פ—ה6 (לא 3. מ—ג5, מה—ג1+; 4. מ—ה5, ר—ה4, ר7 ושוב פט).

בול המכביה ה־5

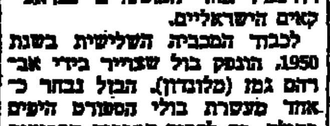

לכבוד המכביה התשיעית, ינפיק הדואר ישראל בול זכרון בודד, בערך נקוב 1.10 ל"י, שצוייר בידי דן רוזינגר, אחד המוכשרים בגראפיקאים הישראליים.

לכבוד המכביה השלישית בשנת 1950, הונפק בול שצוייר בידי אברהם גמז (מלונדון). הבול נבחר כאחד מעשרת בולי הספורט היפים בעולם. גם לכבוד המכביה הרביעית ב־1953 הנפיק דואר ישראל בול זכרון בודד שצוייר בידי וינר את סטרוסקי. הבול אינו מצטיין ברמתו הגראפית.

לכבוד המכביה ב־1957, הונפק בול שגם ציין 25 שנה למכביות. גם בול זה צוייר בידי הגראפיקאי היהודי מאנגליה א. גמז ורמת ביצועו גבוהה. בשנים 1961 ו־1965 לכבוד המכביות השישית והשביעית לא הונפקו בולי ישראל ובשנת 1969 לכבוד המכביה השמינית שוב הונפק בול בודד, הפעם מעשה ידי הגראפיקאי אליעזר ויסהוף.

הבול לכבוד המכביה התשיעית שיונפק בתחילת מאי, בו בבד עם בולי יום העצמאות ובולי הזכרון לחללי מלחמת השחרור, הוא בתבנית מלבנית־אופקית ונדפס בשיטת דפוס־שטח (אופסט) במפעל לוין־אפשטיין (בבת־ים). הבול מראה במרכזו מגן דוד צבעוני מסוגנן בצורת סמל המכביה ודמויות מסוגננות של ספורטאים ביריצת המבטאים דינמיות רבה. גם בשובל צוייר סמל מכבי והכתובת המכביה ה־9 — בעברית ובאנגלית.

75 להסתדרות העובדים בשוודיה

לקראת סוף אפריל ינפיק הדואר השוודי סדרה בת שני בולים, במלאות 75 שנה ליסוד ההסתדרות העובדים בשוודיה וכל האיגודים המקצועיים שלה.

על הבולים ציור זהה, אליסטי, של פועל שוודי. הבולים צויירו בידי ס' ס' קרלסן ונדפסו בתבנית מלבנית־אופקית, על נייר פלאורסצנטי לבן, אצל המדפיס הממשלתי — שטוקהולם בגודל 25×31.2 מ"מ בערכים .75 אירה (בצבע אדום) ו־1.40 קרונות שוודיות (בצבע כחול).

50 שנות אינטרפול בבולי אוסטריה

הדואר של אוסטריה הצטרף לעשרות ארצות שינפיקו השנה בולי זכרון במלאות 50 שנה ליסוד המשטרה הבינלאומית „אינטרפול". הדואר האוסטרי ינפיק בול זכרון בודד בערך נקוב 4 שילינג, בתבנית מלבנית־אופקית, שיוכנס למחזור בספטמבר 1973. הבול שציורו מבוסס על תצלום, אינו מצטיין ברמת ביצועו והוא מתאר איש משטרה בעבודתו, המשדר ידיעה שידורית מורס למרכז האינטרפול. בפינה הימנית העליונה של הבול צוייר סמל האינטרפול וכן הכתובת: "50 שנות אינטרפול" — בגרמנית.

שם הארץ, אוסטריה, רשום בחלקו התחתון של הבול. הערך הנקוב — בפינה השמאלית העליונה. בסגרת „נעמי"

להשכרה

ללא מתווכים

בפתח־תקוה, אזור התעשיה סגולה

מבנה תעשיה חדיש,

הכולל גם משרדים

שטח המבנה 1168 מ"ר מתוך זה 193 מ"ר משרדים. המבנה נתן לחלוקה פנימית ולהרחבה נוספת

במקום קיימים חיבורי חשמל, מרכזית טלפון בעלת 5 קווים חיצוניים ו־20 קוים פנימיים, ומצויים בו שטחים נרחבים (3 דונם) למחסנים חיצוניים.

בדבר פרטים נא לפנות ת.ד. 165 פתח־תקוה טלפון 918804, 911994

* מסעדות
* מזנונים
* חנויות

דרושים!

לחברה בין־לאומית במרכזים הסואנים בארץ

לפנות טל. 266177 — אריק

פקח עין

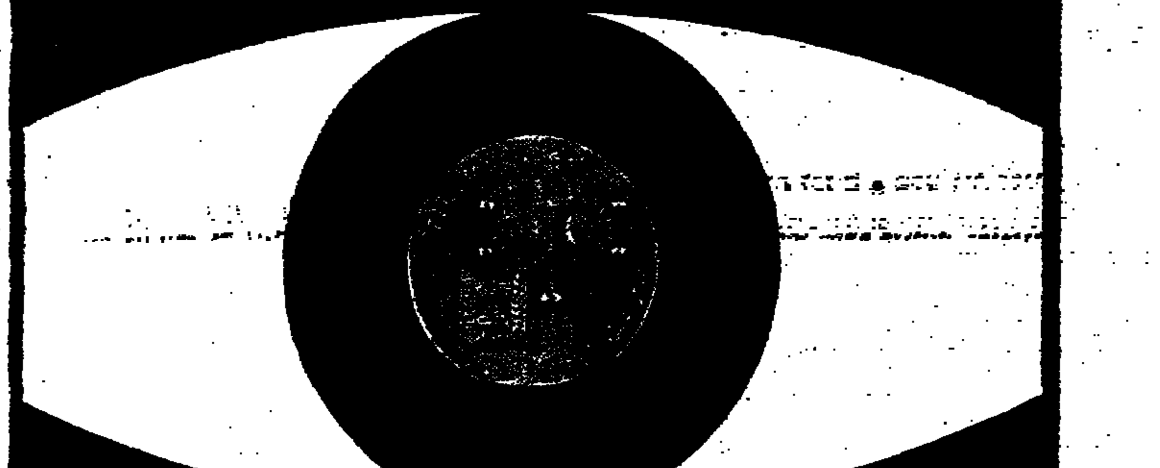

במרם תחליט במה להשקיע תמורת הפדיון של מילווה קלימה

בנק ישראל מציע לך השקעה צמודה ומגוונת במילווה פיתוח

פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

ריהוט עם אופי

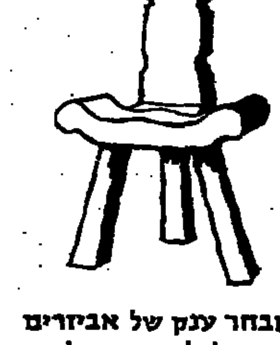

רהיטי קסטיליה

ריהוט כפרי בסגנון ספרדי

★ מערכות סלוניות ★ חדרי שינה ★ פינות אוכל ★ ספריות בכל גודל ★ פינות עבודה ★ פינות טואלט ★ מבחר ענק של אביזרים וקישוטים לבית ★ אפשרויות התאמה לכל דרישה - לפי הזמנת הלקוח.

לרגל פתיחת חנות קסטיליה בירושלים

הצעה מיוחדת לתושבי הבירה

מערכת "טולדו" מושלמת ב־2445 ל"י בלבד!

שי־חינם לכל רוכש מערכת ריהוט בחודש אפריל

המערכת כוללת: ספה 3 מושבים, ספה 2 מושבים, בורסה, שולחן "טולדו" ושולחן מגש - פינתי.

רהיטי קסטיליה בע"מ

ירושלים: רח' שלומציון המלכה 20 טל. 226670
חיפה: רח' הרצליה 1 טל. 524929

פרסום קורן

לעבוד דירה?

לארוז כלי בית במטען לחו"ל?

לרשותכם צוות עובדים מעולה לביצוע העברות מבית לבית, בארץ ובחו"ל

כולל אריזה, אחסנה, טיפול במכסים.

- משלוחים דרך הים, באויר וביבשה.
- טפול זהיר בפסנתרים, פסלים, מקררים.

טרנספורט אכספרס אג'נסי

טלפון: 624133(03), 284401(03), ת.ד. 29297, ת"א.

אנו משתדלים לתת שרות טוב יותר.

נגיע לבקרכם לפי הזמנתכם, ללא התחייבות מצידכם.

בעונת החגים והחופשים הזו, זכור:

ב„פוטו ברנר" מבחר גדול של מצלמות לשקופיות, מצלמות קולנוע, מקרנות, מסכים, סרטים, פלשים, מזוודות, בגדי ים.

★ הגדלות צבע גלויה (9/13) בשחור לבן — 40 אגורות

★ צלומי פספורט — בו־רגע!!

פוטו ברנר

חיפה רחוב החלוץ 12

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

אוניברסיטת הנגב

בית הספר להנדסאים באר־שבע

מודיע על

פתיחת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ד בלמודי יום וערב החל מיום א', ה־8.4.73

במגמות

הנדסאות
מכונות, חשמל, כימיה, אלקטרוניקה, בנין, חומרים (מטלורגיה)

טכנאות
מכונות, כימיה, תעשיה ומנהל, אלקטרוניקה, חשמל, מכשור ובקרה

קדם הנדסאות — יום וערב
מדריכים מוסמכים — יום וערב
מורים טכניים — ערב בלבד
מורים הנדסאים — ערב בלבד

* תנאי קבלה
הנדסאים וטכנאים
א. למגמות אלקטרוניקה, כימיה, מתקבלים בוגרי/ות י"ב תיכון לרבות בעלי תעודה בגרות אקסטרנית או בוגרי/ות בתי־ספר תיכוניים מקצועיים 4 שנתיים (רמה 4 שנתית) בעלי תעודה גמר ממשלתית.
ב. למגמות מכונות חומרים מתקבלים בוגרי/ות בתי־ספר מקצועיים 4 שנתיים (רמה 4 שנתית). בוגרי תיכון יקבלו הכשרה מעשית תוך כדי הלימודים.
הכנה להנדסאות וטכנאות
מתקבלים בוגרי/ות י"א כתות או בוגרי/ות תלת שנתי מקצועי בעלי תעודת גמר ממשלתית.
מדריכים מוסמכים
בוגרי/ות תלת שנתי מקצועי בעלי ותק של 3 שנים בתעשיה. בוגרי/ות 4 שנתי מקצועי בעלי ותק של שנתיים בתעשיה.
מורים טכניים — מדריכים מוסמכים בוגרי 12 שנות לימוד או טכנאים מוסמכים.
מורים הנדסאים — הנדסאים בלבד.
* משך הלימודים
הנדסאות — למודי יום — שנתיים, למודי ערב — 4 שנים;
טכנאות — למודי יום — 13 חדש, למודי ערב — שנתיים וחצי;
הכנה להנדסאות — קורס חד שנתי;
מדריכים מוסמכים — למודי יום — שנה אחת, למודי ערב — שנתיים;
מורים טכניים — למודי ערב — שנה אחת;
מורים הנדסאים — למודי ערב — שנה אחת.
* הלוואות — בלמודי יום יינתנו הלוואות כמקובל במכון הממשלתי להכשרה טכנית.
* פרטים והרשמה
ביה"ס להנדסאים, רח' בזל 71, באר־שבע, טלפון 3290, ת. ד. 45, בימים א'—ה', בין השעות 8.00—13.00 ובין השעות 17.00—20.00. ביום ו' אין קבלת קהל.

אוניברסיטת תל־אביב

מודיעה

על פתיחת ההרשמה
למחנות נוער שוחר מדע בקיץ תשל"ג
לבוגרי כתות י' וי"א

פרטים במודעות בבתי הספר.

כן אפשר לפנות בכתב אל: מר י. עלון, המחלקה למדעי הסביבה, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב.

בסמ"ת
בית הספר להנדסאים וטכנאים
הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

הרשמת תלמידים ותלמידות
לשנת הלמודים תשל"ד 1973/74 לכתות ט'—י'

לכתות ט' — מסיימי כתות ח' של בתי ספר יסודיים
לכתות י' — מסיימי כתות ט' בחטיבות ביניים ובבתי ספר תיכוניים, שאין בהם חטיבות ביניים.
בית הספר מקנה: תעודת בגרות — למסיימי י"ב שנות לבה, המקנה זכות ללמודים אקדמיים בטכניון ובאוניברסיטאות.
ובנוסף עליה: תעודת טכנאי — למסיימי י"ג שנות למוד; תעודת הנדסאי — למסיימי י"ד שנות לבה

המגמות המקצועיות
אלקטרוניקה, חשמל, מכשור ובקרה, קרור ומזוג אויר, בזק, מכונות ושרטוט תכנון, מכונאות רכב ודיזל, בניה, כימיה

ההרשמה מתקיימת בימים א', ב' ו־ג' — 8, 9 ו־10 באפריל 1973, בין השעות 08.00 — 17.00.
על המועמד/ת להביא אתו/ה:
1. תעודת השליש השני של בי"ס (עם הציונים)
2. העתק תעודת לידה
3. תעודת זהות או תלוש רשום של הנרשם/ת
4. 3 תמונות דרכון
5. על הנרשמים לכתה י' להביא אף תעודה של כתה ח'

בדבר פרטים והרשמה — לפנות למשרד ביה"ס בבנין הראשי, רח' בלפור [illegible] (טלפון 661150 שלוחה 26).

אוניברסיטת חיפה

המרכז ללימודי ים
מודיעה על פתיחת הרשמה

לקורס דיפלומה בספנות ונמלים

הקורס נועד להכשיר את בוגריו לניהול של משק הספנות והנמלים.

הקורס מיועד לבעלי נסיון בתחבורה ימית, בהנהלה בנמלים ובסחר הים, עם תעודת בגרות או תעודה מקבילה וגם לבעלי תואר אקדמי הרוצים להשתלב בספנות.

הלימודים יתקיימו שלוש פעמים בשבוע בשעות אחה"צ ויימשכו שנתיים.

פרטים והרשמה: המחלקה להשתלמות של אוניברסיטת חיפה, טל. 254411 קו פנימי 33.

ההרשמה לשנה"ל תשל"ד תסתיים ב־15.5.73.

גימנסיה „ביאליק" - חיפה

רח' יונה 5, טל. 663627

הרשמת תלמידים
לשנת הלימודים תשל"ד
לכתות ט', י', וי"א

תתחיל ביום ראשון, ו' בניסן תשל"ג (8.4.73)

(תלמידי כתות ט' יהיו פטורים מתשלום שכר לימוד בהתאם לחוק חנוך חובה)

על המועמדים להביא:
1. תעודת ההישגים של השליש השני.
2. מס' תעודת הזהות של התלמיד וההורים.

משרד ביה"ס פתוח בכל יום בין השעות 8.00—11.30 לפנה"צ

ההנהלה

בית-הספר התיכון לפקידות

„במעלה" בע"מ - חיפה

רח' שמריהו לוין 30 — על־יד הטכניון
פתוח למבקרים בחופש פסח
עמוד על יתרונותיו לפני ההרשמה.

בית הספר הריאלי העברי בחיפה

א. הרשמת תלמידים לכתות התיכוניות לשנת תשל"ד תיערך ביום ראשון, ו' בניסן תשל"ג, 8.4.73, במשרד ההרשמה בבנין הראשי של ביה"ס בהדר־הכרמל בשעה 08.30. הורים שברצונם לקבל טופסי הרשמה צריכים להביא אתם שתי תעודות של המועמד: תעודת גמר הכתה הקודמת תשל"ב; תעודת שליש ב' תשל"ג. ההרשמה תימשך בכל יום בשעות 12.00—13.00 ובימים ב' וה' גם בשעות 16.00—17.00, אך בכתות אחדות מוגבל מספר המקומות, וההרשמה אליהן תיפסק עם מילוי המכסה.

ב. הרשמת תלמידים לכתות-היסוד לשנת תשל"ד נמשכת במשרד־ההרשמה בבנין הראשי של בית־הספר בהדר־הכרמל בכל יום בשעות 12.00—13.00 ובימים ב' וה' גם בשעות 16.00—17.00; וכן במזכירות כתות היסוד בחטיבה הדר־הכרמל, רח' קסל פינת שמריהו לוין; בחטיבת מרכז־הכרמל, דרך־הים 10; ובחטיבה אחוזה, רח' קרית־ספר — בכל יום בשעות 10.30—11.30.

הערה: בימי חול המועד פסח — במשרד־ההרשמה בבנין הראשי בהדר בלבד!; ביום ראשון, כ' בניסן תשל"ג, 22.4.73, יהיו משרדי ביה"ס סגורים.

משרד העבודה משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית
אורט ישראל

המרכז להכשרה טכנולוגית

החלה - ההרשמה
לקורס
קדם־הנדסאים

* מתקבלים בוגרי בתי־ספר בעלי השכלה י"א כתות תיכון, או מקצועי.
* המסיימים בהצלחה יהיו זכאים להירשם ללימודי הנדסאות במגמות השונים.

להרשמה יש להביא:
א. העתקי תעודות המעידות על ההשכלה המתאימה
ב. 2 תמונות
ג. פנקס מילואים או פטור מצה"ל

פרטים והרשמה: בשעות: 08.00 בבוקר עד 7.00 בערב במשרד הראשי — שד' דוד המלך 39, ת"א, טל' 436־267, 193־264
בסניף בית הספר שפע־טל: רח' שפע־טל 12, ת"א, שכ' מונטיפיורי, טלפונים: 292־264, 360־269.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

סמינר הקיבוצים
תל־אביב

מסלולי הכשרה:
- מטפלות למעונות יום
- מטפלות לגיל הרך בקיבוצים
- גננות
- מורות לגיל הרך
- מורים לביה"ס היסודי
- חינוך מיוחד
- חטיבת הביניים
- מורים לחינוך גופני

חוגים אקדמיים:
* ספרות עברית
* לשון עברית
* הסטוריה
* גיאוגרפיה
* ביולוגיה
* אמנויות

קורסים: חינוך מבוגרים, חינוך יוצרני

הסמינר הוגדר כמיועד להיהפך למכללה

החוגים האקדמיים מתנהלים בשיתוף עם החוגים באוניברסיטת תל־אביב

יעוץ והדרכה: במשרדי הסמינר, דרך חיפה, תל־אביב טלפון: 412111

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בית־המדרש הממלכתי למורים ולגננות

באר־שבע

מודיע כי

נמשכת ההרשמה
לשנת הלימודים תשל"ד

במסלולים הבאים:
1. גננות לגילאי 3—6 (דו־שנתי)
2. מורות בגירות לגיל הרך (תלת־שנתי)
3. מורים מוסמכים לבית־הספר היסודי — התמחות במדעי הרוח (תלת־שנתי).
4. מורים לבית־הספר היסודי — התמחות במדע (דו־שנתי)
5. מורים לבית־הספר היסודי — התמחות במלאכות (דו־שנתי)
6. מורים לציור ולאמנות (דו־שנתי)
7. מורים למוסיקה (דו־שנתי)
8. מורים למלאכה (דו־שנתי)
9. מורים מוסמכים לחינוך מיוחד (תלת־שנתי)
10. מורים לחטיבת ביניים — התמחות [illegible], לשון וספרות (תלת־שנתי)
11. מורים לבית־הספר היסודי — התמחות בחינוך מבוגרים (דו־שנתי)
12. מכינה (חד־שנתית)
ליוצאי צבא או בוגרים מעל גיל 22 אשר סיימו כיתה י"א. בסיום השנה יוכלו להתקבל כתלמידים מן המניין בחלק מן המגמות שלעיל.

ליד הסמינר קיימת פנימיה ולתלמידים מחוץ לבאר־שבע מובטח דיור. משרד החינוך והתרבות יעניק לכל תלמיד הראוי לכך הלוואה כתנאית אשר, בתנאים מסויימים, תיהפך למענק.

צה"ל יקבל כל חייב גיוס למיסגרת העתודה הפדגוגית, במידה שלימודיו יאושרו.
למעוניינים יישלח פרוספקט.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות למזכירות בית־המדרש, רח' וינגייט, ת"ד 65, באר־שבע, טלפון 2573—057.

על־פי החלטת מנכ"ל משרד החינוך והתרבות סמינר באר־שבע מיועד להיות מכללה.

לִמוד באוירה בריאה

בבית ספר תיכון איזורי וחקלאי ויצו־עפולה

טלפון 23021—065

ההרשמה בחופשת הפסח
לכתות ז'—ט' חטיבת ביניים, בתנאי פנימיה.
לכתות י'—י"א, תיכוניות, בתנאי פנימיה.
למגמות בגרות ביולוגית, חברתית, חקלאית, מכונאות לבנים ● מקצועית לבנות.
התלמידים לומדים יחד עם ילדי המושבים באזור. שכר לימוד ושכר פנימיה מדורגים.
בעת ההרשמה יש להביא תעודת שליש ב' + 40 ל"י דמי הרשמה.
פרטים במקום בשעות לפני הצהרים.

בית ספר מקצועי תיכון עירוני י"ד

ויצ"ו צרפת

(מיסודו של ביה"ס ע"ש חנה [illegible])
תל־אביב, רחוב גבורי ישראל 101
טלפון 250285, 253839

הרשמת תלמידים לשנת הלימודים תשל"ד 1973/74

החל מיום ראשון 8 לאפריל 1973

מתקבלים לכתה ט' נערים ונערות בוגרי בית־ספר יסודי. בוגרי חטיבת הביניים מתקבלים לכתה י'.

בביה"ס 2 מסלולים:
א) מקצועי רגיל
ב) מקצועי תיכון (בגרות)

למגמות:
1. ארוח, משק ומלונאות
2. אפנה
3. אמנות שמושית

שעות הקבלה: 9.00 — 13.00 (פרט לערבי חג ושבת)
אוטובוסים: 63 ו־55 מצפון ת"א, 53 מהתחנה המרכזית.

המכון להשתלמות מקצועית משולבת במחוז ירושלים

נמשכת ההרשמה לקורסים הבאים:
* עגורנאים (שבועים בתנאי פנימיה)
* קרבורטורים (למכונאים בלבד)
* מימסרות אוטומטיות

פרטים והרשמה:
רח' יפו 68, טל. 226455 י־ם, בית סולטנד

משרד העבודה — המכון להשתלמות מקצועית משולבת — אורט ישראל

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
בשתוף עם
אגוד המפרסמים בישראל
מודיעים על פתיחת

קורס ערב שנתי מתקדם לפרסומת

הקורס מיועד לכל העוסקים בפרסומת לסוגיה.

מקצועות הלימוד: תורת התקשורת; מטרות ואיסטרטגיה של פרסומת; הפעלת הפרסומת; מבנה המוסדי של הפרסומת; טכניקת הפרסומת; [illegible]רגיל; הכנת מבצעי פרסומת שלמים; ניתוח מבצעי פרסומת.

פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, תל־אביב, רחוב ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992.

ערב עיון בנושא:

„תיבות הילוכים אוטומטיות ברכב נוסעים"

יתקיים ביום ג' 10.4.73 החל משעה 17.00 במלון דן כרמל בחיפה.

הנושאים:
* עקרונות מבנה; טכניקות נהיגה.
* ממיר המומנט כמרכיב עיקרי בתיבת ההילוכים האוטומטית.
* המערכות המיכנית וההידראולית.
* איתור תקלות והטפול השיגרתי.

במקום תתקיים תצוגת ממסרות אוטומטיות ע"י חברת פז.

פרטים והרשמה:
חיפה: רח' הנביאים 20, טל' 666182, 664671
ת"א: שד' דוד המלך 39, טל' 261687, 261688
ירושלים: רח' יפו 68, טל' 233367

אורט ישראל — המכון להשתלמות מקצועית משולבת — משרד העבודה

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות

נהלל

מודיע על

המשך הרשמת מועמדים
לשנת הלימודים - תשל"ד

למסלולי ההכשרה הבאים:
גננות — (לגילאי 3—5) — משך הלימודים — שנתיים
מורות-גננות (במסלול הגיל הרך) — משך הלימודים — שנתיים
מורים לבית-ספר יסודי — משך הלימודים — שנתיים
מורים לחטיבת הביניים — משך הלימודים — 3 שנים + לימודי השלמה

מתקבלים מסיימי י"ב כיתות הניגשים לבחינות בגרות או לבחינות גמר ממשלתיות. התלמידים ילמדו חלק מלימודיהם [illegible] „אוהלו־שרה" הקשורה לאוניברסיטת חיפה.
לימודים אלו יוכרו ע"י האוניברסיטה כחלק מן הלימודים לקראת תואר ראשון, ויאפשרו גם הסמכה להוראה.

למבוגרים —
יתקבלו גם מועמדים מסיימי שירות בצה"ל או בגיל מעל השרות, שאין להם השכלה תיכונית מלאה, אם יימצאו מתאימים.

ליד המוסד קיימת פנימיה

תלמידים שיתקבלו יזכו במלגות ובהלוואות מותנות. בחורים ומסיימי השירות הצבאי יקבלו מילגות מוגדלות, מכירה ביתה"ד השלח לכל דורש „ידיעון" ובו פרטים נוספים.

ה ה ר ש מ ה — באמצעות הדואר, או טלפונית 66033—065, או אישית בבית המדרש בין השעות 8 — 12.

هكذا من الأصل

הלוח הככול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614808, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י למלה / יום ו׳: 1.20 למלה

גבור מפעלי טקסטיל בע״מ

למפעל הסריגה בכפר־סבא

דרושים

1. **משתלמים למכונאות סריגה**
בעלי הכשרה טכנית
(בוגרי ביה״ס מקצועי מלא או חלקי).

2. **מפעילי מכונות סריגה**
גברים עד גיל 40
ההשתלמות היא בזמן העבודה ובשכר מלא.

תושבי כפר־סבא וסביבתה יפנו למחלקת כח־אדם, גבור מפעלי הסריגה, אזור התעשיה ב׳ כפר־סבא, בשעות 7.00—15.00.

חברת בניה
ארצית
בסביבות תל אביב

מעוניינת להתקשר עם

נגרית בנין

בעלת יכולת ביצוע נגרות בנין בהקפים ניכרים, וברמות ביצוע שונות.

בפרטים נא לפנות לטלפון 757191/5
בין השעות 6—9

אל תאמר "לו הייתי"... בוא אלינו – ותהיה!

אם אתה (את)-
בעל השכלה תיכונית ומעלה;
בגיל 25-45;
מאמין בעצמך ושואף להכנסה גבוהה בהתאם לכישוריך-

בוא והצטרף למשפחת עמי-חי

תקבל אצלנו הדרכה אישית
בתל-אביב * ירושלים * חיפה
ותוכנס מיד לעבודה מעניינת ומכניסה. פנה בכתב בצרוף קיצור תולדות-חיים אל:

עמי-חי בע״מ
סוכנים בלעדיים לביטוח חיים של יהודה חברה לביטוח בע״מ
תל-אביב: ת.ד. 36221
ירושלים: ת.ד. 2459 • חיפה: ת.ד. 431

למפעל מתכת בדרום
דרוש:

ראש מדור ואקום ומכשירנות

- תאור התפקיד:
טכנאי ראשי לתחזוקת מערכות ואקום ומכשירים במפעל מתכת בטכנולוגיה מתקדמת.
- הכישורים הדרושים:
— בוגר בית־ספר להנדסאים או טכנאים.
— בעל ותק מקצועי של 5 שנים.
- למועמדים המתאימים מובטחים תנאי שכר נאותים ועבודה מעניינת.

נא לפנות לת. ד. 20170 תל־אביב, תוך ציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.

למרכז כלל ירושלים בע״מ

דרושים

* **מהנדס בנין**
לעבודה תאום ופיקוח, עם נסיון של 5 שנים לפחות.
* **מנהל חשבונות עצמאי**
* **מנהל עבודה מעולה**

מועמדים מתבקשים לפנות לטלפון 221824 לקביעת ראיון.

ארגמן בע״מ – יבנה

למפעל מתכת מתפתח
דרוש

מהנדס פותח מכונות לצביעת טקסטיל

נא לפנות בכתב לכתבת הנ״ל.
סודיות מובטחת.

דרושים לנו

אנשי שמירה

משוחררי צה״ל משנים 72—73 לאבטחת שכונות בדרום הארץ
בוגרי יחידות קרביות ללא עבר פלילי
משכורת נטו בין 800—1000 ל״י נטו

עובד נקיון

אחראי צוות אחזקה

לעבודה מידית בסביבות תל אביב
כולל כל התנאים הסוציאליים

נא לפנות לטלפון 234246 רח׳ בארי 7 תל אביב

אפנת עודד — טלפון 623438
דרושות:
1) גזרנית מודליסטית
2) תופרות סוג אא לתפירה בבית
3) עובדות־יד לתפירה במקום.
תנאים טובים.

אם את:

— מחפשת מקום עבודה לא שגרתי
— בעלת כושר דבור ושכנוע
— סבלנית וסובלנית
— נמרצת ודינמית

פני אלינו למשרת:

נציגת מכירות

אצלינו:

— אוירה נעימה
— תעבדי קשה
— תוכלי להרויח בהתאם ליכולתך
— 5 ימי עבודה בשבוע (פעמיים מפוצל).

המכירות נעשות במשרדנו באמצעות הטלפון.
אין הכרח בנסיון קודם.
אנו נכשירך לעבודה
אנא פני אך ורק בכתב־יד בצירוף תולדות חיים ל„דפי־זהב", ת.ד. 33023, ת״א
נא לציין על גבי הפניה מס׳ טלפון לצורך קביעת ראיון.

דפי זהב GOLDEN PAGES

לאגוד ערים אזור דן (ביוב)

דרושים:

א. **מפקח אחראי על תחנות שאיבה — חשמל**
תאור התפקיד: פקוח על המתקנים החשמליים בתחנות שאיבה כגון, לוחות חשמל ופיקוד, מנועים חשמליים וציוד עזר. פקוח וניהול עבודות אחזקה של המתקנים.
הכישורים הדרושים: טכנאי או הנדסאי חשמל בעל תעודה חשמלאי ראשי. נסיון של חמש שנים וכושר לניהול צוותי עובדים.
תנאי העבודה המוצעים: א/א+ מדרוג טכנאי בשרות המדינה בהתאם לכישורים.

ב. **מפקח אחראי על תחנות שאיבה — מכונאות**
תאור התפקיד: פקוח על כל המתקנים המכניים בתחנות השאיבה כגון, משאבות, מנועים, אמצעי תמסורות, מדחסים וציוד אחר. פקוח וניהול עבודות האחזקה המכנית של כל המתקנים.
הכישורים הדרושים: טכנאי או הנדסאי מכונות. נסיון חמש שנים וכושר לניהול צוותי עובדים.
תנאי העבודה המוצעים: דרגה א/א+ מדרוג טכנאים בשרות המדינה בהתאם לכישורים.

ג. **מנהלי תחנות שאיבה — חשמל**
תאור התפקיד: ניהול תפעול שוטף של תחנת שאיבה, אחזקה שוטפת של לוחות חשמל, מנועים חשמליים וציוד עזר חשמלי אחר. ניהול צוות עובדים.
הכישורים הדרושים: טכנאי או הנדסאי בעל תעודת חשמלאי ראשי. נסיון חמש שנים. כושר ניהול צוות עובדים.
תנאי העבודה המוצעים: דרגה ב/א מדרוג טכנאים בשרות המדינה בהתאם לכישורים.

ד. **מכונאים ראשיים**
תאור התפקיד: אחזקה שוטפת וביצוע עבודות תיקונים במשאבות, צנרת וציוד אחר. ניהול צוות עובדים.
הכישורים הדרושים: טכנאי או הנדסאי מכונות. נסיון של חמש שנים. כושר ניהול צוות עובדים.
תנאי העבודה המוצעים: דרגה ב/א מדרוג טכנאים בשרות המדינה בהתאם לכישורים.

ה. **חשמלאים**
תאור התפקיד: ביצוע עבודות חשמל, אחזקת ותיקון לוחות ומערכות חשמל אחרות.
הכישורים הדרושים: על המועמד להיות בעל תעודת חשמלאי מוסמך ונסיון שנתיים בעבודה.
תנאי העבודה המוצעים: דרגה ג/ב מדרוג טכנאים בשרות המדינה בהתאם לכישורים.

ו. **מכונאים לאחזקת ציוד**
תאור התפקיד: ביצוע עבודות אחזקה מכנית בתחנות שאיבה.
הכישורים הדרושים: נסיון שנתיים בעבודות אחזקת ותיקון ציוד.
תנאי העבודה המוצעים: בהתאם לכישורים ובהתאם לנוהג בשרות המדינה.

ז. **פועלי אחזקה ותקון**
תאור התפקיד: ביצוע עבודות אחזקה ותקון בתחנות שאיבה.
תנאי העבודה המוצעים: בהתאם לכישורים וכנהוג בשרות המדינה.

ח. **פועלי אחזקה לקוי ביוב**
תאור התפקיד: ביצוע עבודות אחזקת קוי ביוב.
הכישורים הדרושים: התמצאות בהפעלת ציוד. רשיון נהיגה.
תנאי העבודה המוצעים: בהתאם לכישורים וכנהוג בשרות המדינה.
המועמדים יפנו בכתב לפי הכתובת — אגוד ערים אזור דן (ביוב) רח׳ מולה בנימין 24, תל־אביב

אליהו שפייזר
יו״ר מועצת האגוד

אם אינך פקיד — מקומך עמנו

לעבודת לווי ואבטחה אחראית

המתבצעת בארץ ובחו״ל

דרושים

* גברים יוצאי יחידות קרביות — עד גיל 28.
* בעלי השכלה של 11 שנות למוד לפחות.
* בעלי מבנה גוף חסון וכושר בריאות תקין.
רשיון נהיגה הכרחי.

תנאי העסקה:
* עבודה עפ״י חוזה ל־4 שנים עם אפשרות להארכה או לקביעות.
* עזרה בדיור הנתן לשוברים להתגורר בת״א או בירושלים.
* השתתפות באחזקה רכב טלפון והטבות אחרות נוספות.
• המעונינים להתקבל לראיון מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 17021 (מיקוד 61170) ת״א — עבור לווי.

PHILIPS

ישרלקטרא בע״מ סוכנים של פיליפס בישראל

למחלקת השרות בירושלים

דרוש טכנאי

בעל נסיון בתיקונים של מכשירי חשמל אלקטרוניים ביתיים (רשמי קול, שואבי אבק, מגברים, מקלטים וכו׳).

בדבר פרטים נא לפנות בכתב למשרדנו הראשי בחיפה ת. ד. 1608 מיקוד 31000 עבור כ/101.

למפעל תעשייתי באזור תל-אביב

דרוש כלכלן בכיר

בעל התכונות הבאות:
* 6 שנות נסיון לפחות
* ידע ונסיון בניתוחי כדאיות
* התמצאות במכלול הבעיות שבין מפעל למוסדות הממשלה כגון: מפעל מאושר, מימון יצוא וכדומה
* ידיעת האנגלית

נא לפנות לת.ד. 6168 ת״א
עבור „כלכלן בכיר"

VARIAN ELECTRONICS Ltd.
ת. ד. 2631 רמת גן, 52100 טל. 226181
Varian Associate U.S.A. חברה בת של

דרוש מנהל מחלקת הנה״ח ואדמיניסטרציה

נדרשת ידיעה טובה בשפה האנגלית והעברית. הגיל עד 35. תנאים טובים למועמד המתאים.

נא לשלוח פירוט קורות חיים ולהתקשר טלפונית אל מר בלקמן לקביעת ראיון.

— סודיות מובטחת —

NCR

ללשכת השרות שלנו

דרושה כתבנית מוהוק

הכישורים הדרושים:
* ידע בכתבנות
* נסיון של שנה לפחות בקבנות

נא לפנות בכתב יד תוך ציון קורות־חיים לי. א. מיזרחי הבית בע״מ ת.ד. 1089 ת״א 61000 עבור משרה מס׳ 3—44

קריסטל

תעשית מכונות בע״מ
רח׳ החלון 12 רמת-גן

דרוש מנהל המחסנים והמשק

בעל רקע טכני בענף המתכת
רצוי נסיון בניהול עבודה.
גיל 35—45
פניות בכתב לפי הכתובת „עבור מנהל המחסנים".
סודיות מובטחת.

דרוש פקיד(ה)

לעבודה אדמיניסטרטיבית עצמאית כולל „קורספונדנציה" באנגלית ועברית.

מועמדים רציניים בלבד מתבקשים לפנות בכתב לת. ד. 11202 תל־אביב.

בית הספר להנדסאים וטכנאים מיסודו של הטכניון, ליד הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

דרוש

מורה להוראה עיונית

במקצועות מכונאות רכב

רצוי מהנדס, שהתמחה במקצועות הרכב, בעל תעודת הוראה.
יכולים לפנות מועמדים בעלי כישורים דומים.
נא לפנות בכתב להנהלת ביה״ס ת. ד. 4651 חיפה, עבור „מכונאות רכב".

למנהל חברת שרות ארצית בענף מוצרי בית חשמליים באזור תל-אביב

דרוש

עוזר לענייני אדמיניסטרציה

בעל רקע טכני ונסיון בענף.
תנאים טובים למועמד המתאים.

לפנות בכתב ת. ד. 729 ת״א עבור מס׳ 41.

משטרת ישראל

הצטרף למשטרת ישראל

דרושים

גברים לתפקידי סיור חקירות ותנועה

במחוז תל־אביב

המועמדים המתאימים יהיו זכאים לדיור בקרבת מקום העבודה...

הכישורים:
גיל — עד 35 שנה
השכלה — 10 שנות לימוד לפחות
כושר גופני טוב
ידיעת השפה העברית
לאחר שירות חובה בצה״ל
פנה-בא לאחד ממשרדי הקבלה:
ת״א—יפו, רח׳ הרכבת 14
הרצליה, רח׳ יפו 191
חיפה, רח׳ ההגנה 82
באר־שבע, רח׳ האבות 53
טבריה, בנין העירייה דרך טבריה.
תביא עמך: תעודת זהות, פנקס מלואים ותעודת השכלה.

אתה בעל משפחה? זה עשוי לעניין אותך

תמנע מציעה לך:

א. **לימוד מקצוע** הכריה והפעלת ציוד מכרות מכני כבד משוכלל.
ב. **משכורת** התחלתית של כ־1280 ל״י ברוטו (גם בתקופת ההכשרה).
ג. **דירה** של 3 חדרים (לאחר תקופה של 3—4 חודשים) תמורת — 35 ל״י לחודש.
ד. **טיסה** הלוך וחזור אחת ל־3 שבועות (עד להעברת משפחתך לאילת).
ה. **כעובד** משמרות תעבוד 5 ימים בשבוע (שבועיים מתוך שלושה).
ו. **תנאים סוציאליים** תנאים סוציאליים גבוהים והטבות שונות.

לפרטים:
המועמדים יפנו אישית למזכירות משרדי החברה בת״א — הקריה, רח׳ ט׳ מס׳ 2 (מול קול ישראל) טל. 255451, בכל יום ד׳ בין השעות 09.00—11.00 בבוקר, 16.00—18.00 אחה״צ, או למח׳ כח־אדם בתמנע וכן ליועצי התעסוקה ברחבי הארץ. יש להביא פנקס מלואים, תעודת שחרור ותעודת זהות.

בוא לתמנע

לעתיד טוב יותר, לך ולמשפחתך

לשכת הפרסום הממשלתית

דרושים עוזבי קבוץ

לעבודה
במסעדה ובמטבח
באזור ים המלח

* תנאי שכר טובים
* דיור במקום
* אפשרי הגנה לזוגות ללא ילדים

נא לפנות לטל. 445111 ת״א קו 220 השעות 07.00—09.00 ו־6—8 בערב.
או בכתב לת.ד. 2306 עבור מס. 12/73

למפעל תעשייתי גדול בשטח האלקטרוניקה בסביבות תל־אביב

דרושים

1. **עוזר למבלטן**
בוגר ביה״ס מקצועי בגבוה והדרכה כלים או מבלטנות עם נסיון של כשנתיים לפחות.
2. **חרט כרסם**
למחלקת כלים. בעל נסיון כנ״ל בתיכנה של 2 עד 3 שנים.
3. **מנהל עבודה למסגריה**
בעל מקצוע במסגרות כללית רצוי בעבודות לוחות חשמל. עם נסיון של מספר שנים בניהול עבודה והצעה לפעול בהתאם לפרוטוטיפים.
4. **מסגרים רתכים**
בוגרי בתי־ספר מקצועיים במגמת מסגרות כללית לעבודות הרכבה לוחות חשמל.
5. **חשמלאים מעולים**
בעלי נסיון בהרכבה והיה לעבודה במחלקת לוחות חשמל.
6. **הנדסאי מתכנן חשמל**
בעל נסיון בתכנון לוחות חלוקה ופקוד.
המעונינים יפנו בכתב, בציון קורות חיים תוך הדגשת נסיונם הקודם והכשרתם המקצועית לת.ד. 2644 רמת־גן.
סודיות מובטחת.

למפעל מתכת בדרום הארץ

דרושים

1) **מנהל אחזקה ומשק**
לניהול אחזקה ומשק במפעל לגיוס כבד.
2) **כרסם** למחלקת כלים
בעל נסיון של שנה לפחות. רצוי בוגר בית ספר מקצועי
3) **חרט** למחלקת כלים
חרט עצמאי בעל נסיון. רצוי בוגר בית ספר מקצועי
4) **טכנאי יצור — פקיד יצור**
למחלקת תכנון ופיקוח על יצור במפעל רצוי בעל נסיון בתכנון ופיקוח על היצור במפעל מתכת
5) **עובדי יצור**
להפעלת מכונות עיבוד שבבי והכנה הרכבה

למועמדים שיוכלו מתאימים מובטח סדור מגורים ודיור במקום
כמו כן ...
...

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות להנה״ח בטלפון ... או בטלפון 057—98145

צור הכרמל בע"מ

דרושים בחיפה

1. **מפעילים למשאבות בטון**
רשיון ג׳.
גישה טכנית
תנאים טובים

2. **פקידת תאום אחראית**
טלפון בבית
להתקשר 86632 — יוסי

למוסד ציבורי בירושלים

דרושות

רושמות נשיונל 31

לעבודה במשרה מלאה ובמשרה חלקית
(לפי שעות)

לפנות ת.ד. 2600 ירושלים
עבור „כתבנית נשיונל"

התושבי נהריה והסביבה

דרושים מכנאים
אחרי שרות צבאי

בעלי ידע בטכניקה, פניאומטיקה, הי... בעלי פיקוד חשמלי לאחזקת מכונות ...
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף ... יים, השכלה ונסיון לת.ד. 1334, ת"א למס׳ ד/23046

א.איל ישראל בע"מ
תעשיות ארכיטקטוניות

דרוש

פקיד שכר

עריכת חישובי שכר בשיטה ידנית לקראת מעבר לעבודה עם מחשב.

תנאים טובים למועמד המתאים

לפנות טלפונית 782141, או 78713 מחלקת כח-אדם, רח׳ מבצע ...דש 48, בני-ברק.

סודיות מובטחת

החברה ברמת-גן דרושה

* **פקידה-כתבנית**
שליטה בעברית ואנגלית, והדפסה בשתי השפות (8.30—16.30)

* **מרכזנית**
להפעלת מרכזיה אוטומטית 5/15 (8—13)
תנאים טובים למועמדות המתאימות.
לפנות טלפונית 726181 לקביעת ראיון

אם הנך בגיל 25-55,

בעל/ת השכלה תיכונית או מקצועית מתאימה,

בעל/ת מרץ וכשרון כבירה

נהיה מוכנים להכשיר אותך

כסוכן ביטוח

מועמדים מתאימים יפנו בכתב אל ת.ד. 805, תל-אביב, תוך ציון נתוניהם האישיים, בשביל „סוכן ביטוח"

למשרד בטחוני בת"א

דרוש

טכנאי צילום מעולה

בעל ידע מעשי ותיאורטי בצילום,
בעל תעודת טכנאי צילום מוסמך או שווה ערך לה.
נדרשת יכולת קריאת חומר מקצועי בשפה האנגלית.

● המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב יד לת. ד. 25099 ת"א עבור צ .מ. לפרט קורות חיים, השכלה, נסיון בעבודה, כתובת ומספר טלפון.

לחברת בניה באשדוד

דרושים

מנהלי עבודה בכירים לשלד וגמר

בעלי נסיון עם המלצות

★ ★ ★

לפנות: ת.ד. 52 אשדוד

דרושים

למשרד להנדסת חשמל ואלקטרוניקה

1) מחסנאי טכני או פקיד טכני
2) טכנאי חשמל
3) איש מכירות עם ידע בחשמל

תנאים טובים

לפנות בכתב, בצרוף תולדות חיים לת.ד. 33300 תל-אביב

דרושים:

1) **מכונאי רכב**
בתנאי עבודה ושכר טובים ביותר.

2) **פקידה**
לפקידות כללית ומרכזיה
למוסך חדיש ומשוכלל.

★

לפנות אישית בין השעות 8.00—16.00, קרית-אריה אזור התעשיה, פתח-תקוה (מול אוליבקס)

למשרד אדריכלים גדול

דרוש

אדריכל פנים

להתקשר טלפון 264161 13.30—8.30

מפעלי ים המלח בע"מ

דרושים

מכשירני אחזקה

הכישורים הדרושים:
בוגרי חיל אויר (לאחר שרות צבאי) במגמת מכשירנות מטוסים או כל נסיון מקביל אחר.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב למחלקת כח אדם, מפעלי ים המלח ת.ד. 75, באר-שבע „עבור סדום".

לתיכון מקצועי דרושים

מורים

למשרות חלקיות בקר/ערב
גרפיקה, חשמלאות (מוסמך 60A), לשון וספרות, לבורנטים לתעשיה, פיזיקה, אנגלית, כימיה, ביולוגיה

לפנות: 2246 ת"א

לתיכון מקצועי דרושות

מזכירות

1. לשעות הבוקר 8.15—1.45
2. לשעות הערב 4.00—7.30

לפנות: ת. ד. 2246 תל-אביב

למפעלי רימוני

דרושים חרטים, כרסמים

הנערים המעוניינים להתקדם בענף בחלפים
המקשרים באזור פתח-תקוה
יפנו לטלפון 911562

דרושים לעבודה קבועה:

* **חרתי שלטים**
* **בחורים ובחורות** לפני ואחרי שרות צבאי, ללימוד מקצוע מעניין

לפנות — בר-שם, רח׳ לבונה 13, תל-אביב

למשרד מהנדסי בנין
אכברט — ורשבסקי
אכברט ה"א מל. 441059

דרושים

מהנדסים ושרטטי בנין
ורשבסקי, ירושלים, טלפון 233691

מהנדסים ושרטטי בנין עם 3 שנות נסיון לעבודות קונסטרוקטיביות בטון וברזל וגם פקידה כתבנית

בית הספר הריאלי העברי בחיפה
לקראת שנת הלימודים תשל"ד

דרושים

מורים

למקצועות העבריים, למלאכה ובעלי הכשרה ונסיון בהוראה מקדמת.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב להנהלת ביה"ס ת.ד. 4920, חיפה.

לחברת בניה ארצית
בסביבות תל-אביב

דרושים

קבלנים

לעבודות ריצוף קירות באבן גרנוליט ועבודות בהיקף גדול

בפרטים נא לפנות לטלפון 757191/5, בין השעות 16—9

למשרד הנדסי דרוש

* **מודד**
* **עוזר מודד**

בנגב, שיתופי הגנה לקבלן בע"מ
ת.ד. 1803, חיפה, טלפון 04—255720 (יום וערב)

FIAT

למוסך המרכזי "פיאט" תל-אביב

רחוב גיבורי ישראל 109

דרושים

1. **מכונאים** מכל הסוגים
צעירים אחרי שרות צבאי ו/או בעלי נסיון רב בענף.

2. **חשמלאי-רכב**
בעלי נסיון וידע מקיף

3. **בוחני-רכב**
בעלי נסיון וידע מקיף

4. **פקידה כללית**
רצויה ידיעת שפות זרות

5. **פקיד טכני**
בעל נסיון בעריכת חשבונות

נא לפנות אישית למנהל המוסך.

למוסד ממלכתי בירושלים

דרושים

1. **אחראי לאפסנאות**

בעל נסיון קודם בצה"ל או במוסד גדול אחר.
הדרגה י"ב—י"ג בדרוג האחיד.

2. **מנהל סדנא**

בעל הכשרה כמכונאי רכב מוסמך או לאחר שלב מקצועי 8 לפני המבחן.

הדרגה תקבע בהתאם לכישורי המועמד.

● המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 77 ירושלים בציון העבודה המבוקשת ובצירוף פרטים אישיים, קורות חיים ופרוט נסיון קודם בעבודה.
סודיות מובטחת

למפעל מתכת גדול בשרון

דרוש

הנדסאי מכונות

עם 3 שנים נסיון לפחות
לפנות בכתב לת.ד. 1549 תל אביב

לבית אריזה לפרי הדר
במרכז הארץ

דרוש

מכונאי אחזקה

נא לפנות בכתב לת.ד. 200 נהריה

למסעדה אקסקלוסיבית
העומדת להיפתח
בירושלים

דרוש מנהל

עם ידע אריסטוקרטיבי
לכתוב ת.ד. 1238 ירושלים, עבור „מנהל"

דרוש

צבע רכב

מעולה — בחיפה

תנאים מצויינים לאדם המתאים

טלפון 04—724556, 04—728182, 04—253345

לבית-הספר העל-יסודי
השש-שנתי

ע"ש חיים גרינברג קרית-טבעון

דרושים לקראת שנה"ל תשל"ד

מורים

למקצועות הבאים:—

מתמטיקה	תנ"ך
פיסיקה	לשון
אנגלית	ספרות
צרפתית	שרטוט בנין
תלמוד	פקידות

פניות בצרוף פרטים מלאים: מצב משפחתי, הכשרה ונסיון יש להפנות בכתב להנהלת ביה"ס.

דרושה

מנהלת מטבח

הכשורים הדרושים: נסיון בנהול מטבח מוסדי; ידיעה יסודית ברשום ונהול מחסן ומלאי ציוד; כושר ניהול צוות עובדים;
מקיימת אורח חיים דתי מובהק.

המשכורת תקבע בהתאם לכשורי המועמדת ונסיונה. לקביעת ראיון נא לפנות בכתב או טלפונית אל: ישיבת בני-עקיבא אור-עציון, מרכז שפירא, טל׳ 055-96981

חברה קבלנית

מחפשת

מנהל עבודה

להקמת בתים משותפים
באזור המרכז

לפנות למהנדס גינצבורג בין השעות 8.30—10.30 ו־14.30—16.00
טלפון 259241.

סודיות מובטחת.

לחברת ביטוח ישראלית בע"מ

דרושה

פקידה כתבנית אנגלית

לביטוח ימי

אפשרית עבודה חלקית לחצי יום.
לפנות ת.ד. 987 ת"א, או טלפון: 624327

TIMNA תמנע

למכרות נחושת תמנע בע"מ

דרוש

טכנאי חשמל

במכרה התת-קרקעי

1. בעל נסיון בתחזוקה והתקנת מתקנים ורשתות מתח גבוה.
2. הכרת מערכות פיקוד אלקטרוניות דיגיטליות.
3. נסיון בנהול והפעלת צוות חשמלאים.

תנאים טובים למועמד המתאים.

מועמדים בעלי הכשורים דלעיל מתבקשים לפנות בכתב למחלקת כח-אדם בתמנע, דאר אילות עם ציון מלא של קורות חיים.

סודיות מובטחת.

דרושה נערה

עד גיל 17

לתפקיד מרכזנית ושראתי משרד

כולל הדפסה בעברית

לפנות לת. ד. 16284 עם ציון על ההעסקה עבור „מרכזנית".

למטבחי רגבה בע"מ

דרושה

פקידה

בעלת נסיון בטיפול בלקוחות.
יום עבודה מפוצל
נא לפנות: 252478/9
בין השעות: 9.00—13.00, 16.00—19.00

לחברה מסחרית גדולה בת"א

דרושה

פקידה כתבנית

עברית אנגלית בעלת נסיון בעבודה.
המעוניינות תפנינה טלפונית למס׳ 266291 ת"א, בין השעות 0900—1600

דרושה לתפקיד

מזכירה למנהל חברה

צעירה ונמרצת, בעלת נסיון בעבודות מזכירות

כישורים נוספים:
* יכולת ניהול קורספונדנציה בעברית ובאנגלית
* העודה בגרות
* הופעה נאה

תנאים טובים למועמדת המתאימה

מועמדות תפנינה עם פרוט כישוריהן ונסיונן אל ת. ד. 16284

NCR

למשרדנו הראשי בתל אביב

דרושים

מנתחי מערכות
SYSTEM ANALYSTS

הכישורים הדרושים:
* נסיון של מספר שנים בתכנון שיטות לעבוד נתונים
* רצוי נסיון בהנדסת יצור
* נסיון בתכנות
* ידיעה טובה בשפה האנגלית
* השכלה אקדמאית
* גיל 25—35

נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים לי. א. מיטוך ובניו בע"מ, ת.ד. 1089 ת"א 61000
מס׳ משרה 20—3
סודיות מובטחת

NCR

דרושים

במשרדנו הראשי בתל אביב

צעירים

עד גיל 27 לאחר שרות צבאי

הכישורים הדרושים:
* השכלה תיכונית
* ידיעה טובה בשפה האנגלית

נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים לי. א. מיטוך ובניו בע"מ עבור משרה 3—11, ת.ד. 1089 ת"א 61000

— סודיות מובטחת —

למפעל תעשייתי בתל-אביב

דרוש

עוזר למנהל חשבונות ראשי

הצעות מפורטות נא להגיש לת.ד. 1334, תל-אביב ל/24975

דרוש

צעיר

הרוצה ללמוד נגרות

— האפשרות להתמחות —

* לאחר שרות צבאי
* רצוי בעל רקע מקצועי או בוגר בית ספר מקצועי לנגרות.

נא לפנות בכתב לת.ד. 16540 ת"א עבור מספר 50.000

מוסדות חנוך ותרבות באשקלון בע"מ
מועצת המנהלים

דרושים מורים

לביה"ס המקיף הדתי ע"ש רוגוזין, לקראת שנת הלימודים תשל"ד, במשרה מלאה וחלקית:

מורים למגמות העיוניות

תנ"ך, תורה שבע"פ, אנגלית, מתמטיקה, עברית, גיאוגרפיה, פיזיקה וכימיה.

מורה יועץ ופסיכולוג

מורים ומדריכים למגמות המקצועיות:
מכניקה, הפירה ותריגה, פקידות וכלכלת בית.

מועמדים בעלי השכלה אקדמאית ופדגוגית יפנו בכתב, כולל פרטים על השכלתם ונסיונם בהוראה או בהדרכה אל: ביה"ס המקיף הדתי ע"ש רוגוזין, אשקלון, טל. 051—5777.

---

* * * * * * *

בית החינוך המשותף בנוה-איתן
(בית ספר מקיף ז׳—י"ב)
ד. נ. בקעת בית-שאן

מחפש מורים

לשנת הלימודים תשל"ד

* מתמטיקה, פיסיקה / משרה
* גיאוגרפיה, הסטוריה / משרה
* ביאולוגיה (על פי שיטת ב.אס.סי.אס.) משרה
* הומניסטיקה (לשון, ספרות, מקרא) / משרה
* אנגלית / 2 משרות

נא להתקשר בכתב או בטלפון כל יום 7.00—15.00 טל. 065—88268, 065—88587

* * * * * *

מזכירות הכנסת

מודיעה על

משרה פנויה בספרית הכנסת

מכרז (פומבי) מס׳ 7

תאור המשרה:

עורך-ספרן

(בספרית הכנסת ובשרותי מידע)

הדרגה: ב׳ א׳ של דירוג האקדמאים במדעי הרוח.

תיאור התפקידים: ריכוז שרותי היעץ (כולל בחירת חומר לתימצות ועריכתו, בתיאום עם הועדות ועם מומחי האוניברסיטה); עבודות ספרניות ומיונן (כולל רכישה ומיון).

דרישות המשרה: תואר שני במדעי החברה; רצויה תעודה של ביה"ס לספרנות; נסיון בעריכה ובתימצות חומר מדעי. נסיון בעבודה ספרנית (רכישה, שרותי יעץ (REFERENCE) ידיעת שפות: אנגלית, צרפתית, רוסית וגרמנית.

הצעת מועמדים: אפשר להפנות באמצעות הדואר בטופס 1061 „בקשה למשרה פנויה" הניתן לקבל בכל בתי הדואר בארץ, עד יום י"ח בניסן התשל"ג (20.4.73), אל: מחלקת כח-אדם, הכנסת, ירושלים.

מזכירות הכנסת

מודיעה על משרות פנויות במנגנון הכנסת

מכרז (פומבי) מס׳ 8

תאור המשרה:

סדרנים - מדריכים

הדרגה: דרגה ט׳ (טית) לדירוג האחיד עם מסלול קידום עד דרגה י"ג (יוד-גימל).

תיאור התפקידים: תפקידי סדרנות במשכן הכנסת בירושלים; הדרכת מבקרים (בעברית ובשפות לועזיות).

דרישות המשרה: השכלה על-יסודית עם 10 שנות לימוד לפחות; ידיעת השפה העברית על בוריה ולפחות שפה אחת נוספת (אנגלית, צרפתית, ספרדית, אידיש, גרמנית); כושר ביטוי בעל-פה ויכולת הסברה בעברית ובשפה לועזית. יתקבלו מועמדים עד גיל 30 הגרים בירושלים או מתחייבים לעבור לגור בירושלים תוך 6 חדשים מהתחלת עבודתם בכנסת.

הצעות מועמדים: אפשר להפנות באמצעות הדואר עד יום י"ח ניסן התשל"ג (20.4.73) בטופס מדף 1061 („בקשה למשרה פנויה"), הניתן להשיג בכל בתי הדואר בארץ, אל: מחלקת כח-אדם הכנסת, ירושלים.

هكذا من الأصل

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות: 614808, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י כמלה / יום ו׳: 1.20 כמלה

דרוש
גהצן ללבני נשים וגברים
תנאים טובים
בא לפנות בכתב־יד בצרוף פרטים על ניסיון עבודה ת.ד. 254, רמלה

האם ברצונך להתקדם מבחינה כספית?
האם אתה אדם אינטליגנטי, דינמי ובעל השכלה תיכונית או אקדמאית, ובגיל בין 25 — 45;
בוא אלינו!
אנו חברה ותיקה ודינמית ונכשירך ליועץ פיננסי ובטוח.
כתוב לת.ד. 20207, תל־אביב, עבור מס׳ 184

לדניש אינטריורס
דרושה
כתבנית עברית
מנוסה, קורספונדנציה עצמאית. ידיעה טובה באנגלית. 5 ימי עבודה.
תנאים טובים למתאימה
בא לפנות למר לנגברט טל. 784131 פרדס־כץ

לדניש אינטריורס
דרושה
פקידה למחלקת משלוחים
התפקיד דורש קשר ותאום עם לקוחות. ידיעה באנגלית הכרחית. 5 ימי עבודה
תנאים טובים למתאימה
בא לפנות למר זנגר טל. 784131 פרדס־כץ

לבית ספר ערב למבוגרים
דרושה מזכירה
לשעות אחה״צ 16.00—19.15
תל־אביב, ת״ד 36685

צוות הל לבניה והשקעות בע״מ
דרוש כלכלן
בעל נסיון של שנתיים לעבודה במחלקה הכלכלית
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב לפי המען, רח׳ מונטיפיורי 32, תל־אביב.
בא לציין מס׳ טלפון

להוצאת ספרים מ. מזרחי
דרוש
עובד במחסן וכנהג למשלוחי ספרים לחנויות
עד גיל 35
לפנות לרחוב י.ל. פרץ 19, בין השעות 11.00—16.00

דרושים חקלאים
לגידול תרנגולי הודו
להתקשרות הדוקה וקבועה בקנה מידה נרחב וגדול ביותר בא לפנות בהצעות לת.ד. 1334 ת״א למספר ר/25538.

קלי — יועץ לבטוח פנסיוני
דרוש עוזר בכיר
העונה לדרישות הבאות: בעל תואר ראשון בכלכלה, מינהל עסקים משפטים. או סטודנט בשלב הגמר של לימודיו. בעל כושר הבעה בכתב ובע״פ.
נסיון קודם בבטוח — רצוי.
בא לפנות בכתב לקלי — שדרות רוטשילד 72 תל־אביב.
— סודיות מובטחת —

דרוש/ה עוזר/ת למנהל חשבונות
בעלי נסיון יפנו לטלפון מס׳ 52021 או 57674 לקביעת ראיון

לחברה העוסקת בבניה בצפון הארץ
דרושים
1. **הנדסאי בנין** — לחישובי כמויות
2. **מהנדסי בנין לבצוע**
בהצעות בא לפנות לת.ד. 1612 חיפה או טלפונית במספר 04—667701

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
דרושים
פוקדים - מראיינים
לסקר הרגלי נסיעה בת״א, חולון ובת־ים
הכישורים הדרושים: 10 שנות לימוד לפחות, ידיעת השפה העברית — רצויה ידיעת שפות נוספות.
העבודה כרוכה בהליכה ברגל.
זמני העבודה: בימים ב׳, ג׳, ד׳ וה׳ בשבוע בשעה 16.00 עד 21.00
משך העבודה: כשלושה חודשים.
● מועמדים מתאימים יפנו לפי הכתובת: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה („סקר הרגלי נסיעה״) רח׳ ליאונרדו דה־וינצ׳י — פינת שדרות שאול המלך, תל־אביב, טל. 266094 (לגבי דורית הררי).
ובימים א׳ 8.4.73 וב׳ 9.4.73 גם בין השעות 15.00—18.00 למר מאיר טוכבר.

דרושה מיד מטפלת
בעלת נסיון רב (28-45)
רצינית ומסורה לטיפול בתינוקת בת 9 חדשים וילדה בת 4.
שליטה בשפה העברית הכרחית. רצוי עם לינה. משכורת גבוהה למועמדת המתאימה לפרטים נוספים וקביעת ראיון להתקשר טל. 37725 ת״א בשעות 3 — 1 אחה״צ

לעבודה מקצועית ומגוונת בהחזקת יבוא—יצוא
דרושה מזכירה מנוסה
כישורים נדרשים: נסיון בעבודות משרד, הדפסה באנגלית ועברית.
תנאים טובים למועמדת המתאימה
סידורי הסעה נוחים מובטחים
בא לפנות טלפונית 04—942051 04—942222 או בכתב לפי הכתובת כרמל כימיקלים בע״מ, עתלית

לאלנית בע״מ — דרושות
* **פקידה — כתבנית בעברית**
עדיפות עם ידיעה באנגלית.
החברה תאפשר למועמדת רצינית ללמוד הפעלת מכונה להנהלת חשבונות על חשבון החברה.
* **מפעילה למכונת הנהלת חשבונות** עם כתבנות
משרה מלאה — עבודה קבועה
לפנות: טל. 5—4—31423 תל־אביב, רח׳ מסד 11, ע״י מגרש הכדורסל, יד אליהו. אוטובוסים 11, 33, 53.

מילס-ידע בע״מ
חקרי מחקר בשווקים בשירות המדע והרפואה
ע״י מכון ויצמן למדע
דרושה
כתבנית עברית מנוסה
עם ידיעה טובה בשפה האנגלית
ונסיון בעבודות משרדיות
ימי העבודה — א׳ — ה׳
שעות העבודה 8 — 17
אפשרות למשרה חלקית
בא לפנות לגבי פרידלנדר, מילס ידע, קרית ויצמן, רחובות.

איקאפרם
מעבדות פרמצבטיות וכימיות מע״מ
דרוש
לבורנט תעשייתי
לעבודה מעניינת במעבדה לפיתוח תכשירים רפואיים.
מעוניינים יפנו בכתב״יד תוך פרוט תולדות־חיים למחלקת המנגנון ת.ד. 31 רמת־גן.
איקאפרם

לבני פרינה (ישראל) בע״מ
דרושים בירושלים
* מזכירה כתבנית בעברית
נסיון של שנתיים לפחות בעבודות מזכירות כולל הדפסה, רצויה ידיעה אנגלית, ובוגרת תיכון.
* פקידת כח-אדם
בוגרת תיכון עם ידיעות באנגלית, רצויה קצינת ניהול בצה״ל או נסיון במגע עם עובדים ניהול כרטסות כ״א. רצויה הדפסה בעברית.
* פקידת הנהלת חשבונות
רצויה הבנה בסיסית בהנהלת חשבונות וחישובי שכר.
* מחסנאי —
עם ידע בסיסי בניהול כרטסת מלאי, לאחר שירות צבאי.
Fine
תנאים טובים למועמדים המתאימים
5 ימי עבודה בשבוע
שעות העבודה 8.00—16.45
לפנות טלפונית: בשעות העבודה 02—30469, בערב 02—68446 או בכתב: ת.ד. 8199 ירושלים.

„אגרידב״ חברה לפתוח חקלאי (ארצות חוץ) בע״מ
לעבודה במערב אפריקה בארץ דוברת צרפתית
דרוש
מהנדס אזרחי
בעל נסיון בעבודות עפר ובטונים.
לפנות ת.ד. 20021, תל־אביב.

למפעל שימורים בהוד השרון
דרוש
מלגזן קבוע
לפנות לביח״ר פריכוז בע״מ
אזור התעשיה נוה נאמן, הוד השרון.

דרושה
פקידה
למשרד פרסום והיק בתל־אביב. לעבודה בהדפסה על מכונת כתיבה עברית, תיוק ועבודות משרד. שעות העבודה מ־8.30 עד 15.45.
לפנות בכתב יד לת.ד. 2136, תל־אביב מיקוד 61000, עבור „פקידה״. רצוי לציין מספר טלפון אם יש.

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
* **כתבנית** — עברית אנגלית
* **חשמלאים תעשייתיים** — בעלי רשיון מוסמך.
* **מפעילים** — למתקנים כימיים חדשים המוקמים במפעל.
העבודה מעניינת ומגוונת אתגר. למועמדים המתאימים אפשרויות קידום טובות.
הכישורים הנדרשים: 10—8 כתות, רקע טכני — רצוי.
בדבר פרטים נוספים בא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 99 חיפה, 31000.

אסיא
ל„אסיא״ מעבדות כימיות בע״מ
דרושים
1. כימאי לעבודה במעבדת מחקר, בעל נסיון של שנים מספר בסינטזה אורגנית. ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
2. עובדים להפעלת מתקנים כימיים, יועדפו בעלי נסיון קודם — העבודה בשלוש משמרות.
3. פקידה כללית (לאחר שרות צבאי) למשרה מלאה-דרושה ידיעה בהדפסה על מכונה עברית ואנגלית.
4. פקידה מתחילה (לאחר שרות צבאי) להנהלת חשבונות ומחלקת משכורות, למשרה מלאה.
נא לפנות טלפונית, או בכתב בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם אל ת.ד. 1428 תל־אביב, אל מנהל המנגנון.

למפעל תעשייתי גדול בסביבות רחובות
דרושים:
1. **מזכירה למנהל כללי**
ההכשרה: נסיון מינימלי של 5 שנים בעבודות מזכירות בדרג גבוה. שליטה בשפות עברית, אנגלית (כולל הדפסה). ידיעת שפה נוספת יתרון. נכונות ליום עבודה כלא 7.30—16.00. הגיל: עד 35 שנה.
2. **מנהל חשבונות עצמאי**
בעל נסיון בעבודה. גיל: עד 35 שנה.
3. **כתבנית נשיונל**
בעלת נסיון למכונה מס׳ 32, 33.
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 9319, תל־אביב 61080, עבור „מפעל תעשייתי״.
סודיות מובטחת.

לחברת בניה ליד תל־אביב
דרוש
מנהל עבודה לשלד
לפנות טלפונית 750516

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרושים למחלקת פוליסות רכב
● **עובד לקבלת קהל מבוטחים**
● **כתבנית פוליסות**
עובדים בעלי נסיון קודם יפנו להלינת. טלפון 614461, בין השעות 8.00—15.00

דרוש
מתכנן ומתאם שרותי רווחה
במשרה מלאה, בעיירת פתוח באזור הצפון. מועמדים בעלי השכלה אקדמאית במדעי החברה, רצוי בעבודה סוציאלית ובעלי נסיון בעבודה קהילתית יפנו בכתב, למרכז למניעת עבריינות, רחוב העמק 18, ירושלים, ויציינו על גבי המעטפה — „תאום שרותי רווחה״.
תנאים טובים למועמד המתאים!

למשרד שמאים
דרוש
מהנדס מכונות
הכישורים הדרושים: נסיון של 5 שנים, שליטה בשפות עברית ואנגלית, יכולת לנהל דיונים
תנאים טובים למועמד המתאים
סודיות מובטחת
לפנות: ת. ד. 1334 תל־אביב למס׳ ד/21247

דרושות
1. **נקבניות אלבים או I.B.M** — בעלות נסיון
2. **מתלמדות** — לעבודה בניקוב, השכלה (י״א תיכון)
לפנות: „אלרדין״, אחד־העם 19 טל. 54513/58365 תל־אביב

מוסד כלכלי גדול מחפש:
פקידי רשוי למכס
הבקיאים בשטח — מעל 5 שנות נסיון במשרדים בתל־אביב ובחיפה
המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים לת. ד. 9142, תל אביב, עבור מח׳ המנגנון.

מוסד כלכלי גדול בתל-אביב
מחפש
* מוכרת למחלקת נעליים
* מוכרת למחלקת צעצועים
הכישורים הדרושים: ילידות הארץ ובוגרות תיכון
* פקידה כתבנית עברית
עם ידע בהדפסה באנגלית
(רצוי נסיון במסמכי יבוא)
בא לפנות בטלפון 39955 קו פנימי 357.

למפעל תעשייתי בתל-אביב
דרושים
1. **פקידה להנהלת חשבונות**
2. **פקידה כללית**
משולבת בין ציבור בהדפסה במכונת כתיבה בעברית ואנגלית.
תנאים טובים למתאימות.
סודיות מובטחת
לפנות עם פרטי נסיון קודם אל ת. ד. 1894 ת״א

מרכז קהילתי ע״ש מירלמן אור עקיבא (קיסריה)
מכרז 77/3
דרוש רכז אגף אמנות ותרבות
שיעסוק בכל תחומי אמנות, תרבות, הנוער והבידור.
המועמד חייב להיות בעל נסיון באחד התחומים הנ״ל, תואר אקדמאי (או השכלה מקבילה) — רצוי, תנאים טובים ע״פ כישורים אישיים — למועמד המתאים.
מכרז 78/3
דרוש עובד קהילתי שיעסוק בנושאי האוכלוסיה הותיקה, נסיון והשכלה פורמלית (חלקית לפחות) — תואם מדדי התנהגות — חיוביים.
המועמדים יפנו לת.ד. 12 אור עקיבא בציון המכרז המתאים עד 15.4.73. פרטים טל. 063—88340.

מעוניינים בעבודות עפר
קבלנות או יומית
שופל על גלגלים, ה״ק, מהדורת אחרונה, 2½ קוב. יד׳.
טל. 52713, 53540 ביום.

לעתון יומי דרוש
מנהל אדמיניסטרטיבי
תנאים טובים למועמד המתאים.
בא לפנות בכתב יד בצרוף קורות־חיים והמלצות לת.ד. 33149 ת״א עבור „מנהל״ — סודיות מובטחת

למוסד ציבורי
דרושות:
● **פקידת כח־אדם**
● **מזכירה כתבנית**
בא לפנות למר פנכטר עמוס טל׳ 693325 — 91־35280

נציבות שרות המדינה
מודיעה כי
דרושים
ללשכות עליה ומרשם במשרד הפנים ת״א
בוחני מסמכים
בדרגות מ׳—י״א (גם בתנאי משרות) של הדירוג האחיד
רשאים להגיש מועמדות בעלי השכלה של 10 שנות לימוד.
פרטים ובקשות בלשכת המנגנון במשרד הפנים, כביש רופין ירושלים (טלפון 60151), או אצל אפרכל מינהל מחוז ת״א, מגדל שלום קומה 15 (טלפון 519411).

למוסד הדרכה ארצי
דרושות:
פקידה עצמאית בחיפה
לניהול משרד בשעות הבוקר
פקידה עצמאית בירושלים
לניהול משרד אחרי הצהריים
● ידיעת שפות יתרון
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 11010 תל־אביב 61110, עבור „פקידה עצמאית״

לחברת **יב.מ.**
דרושים/ות
1. מנהל חשבונות
הכישורים הדרושים:
* בוגר תיכון
* סוג ד׳, הנהלת חשבונות
* ידיעה בשפה האנגלית
2. גובה
הכישורים הדרושים:
* בוגר תיכון
* ידע בהנהלת חשבונות
* נסיון בבנק עם לקוחות
* בעל רכב
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב לי.ב.מ. ישראל בע״מ, מחלקה כח אדם, ת״ד 20210 תל־אביב.

דרוש
מהנדס או מכנאי אלקטרוניקה
לתפקיד
מנהל מכירות
לציוד ומערכות קשר אלחוטי
באם הנך איש מקצוע מעולה המחפש:
— תנאים מצוינים.
— אפשרויות קידום.
— אתגר ועניין בעבודה.
פנה עוד היום בכתב בצרוף קורות חיים ופרוט מלא של נסיון עבודה קודם לת.ד. 826, גבעתיים 53108.
סודיות מובטחת

הצטרף לבוני ספינות הטילים והשונות
דרושים:
● חשמלאים מעולים
● מכונאים מעולים
● צבעים מעולים
● רתך צנרת/חשמל מעולה
● רתך חשמל מעולה
● חרט מעולה
● כרסם מעולה
פנה למח׳ כח אדם במספנה, בימים א-ה: בשעות 8-15
הנסיעה באוטובוס מס׳ 58

מספנות ישראל בע״מ
טל. 724401 - ת.ד. 1282, חיפה

מפעל תעשייתי גדול מציע
לצעירים בני 35-22
הכשרה מקצועית חינם והתקדמות בחיים
בתור באחד משני המקצועות הבאים:
● **מפעילים לציוד תעשייתי חדיש**
● **בוחני איכות**
ההכשרה תינתן ע״י המפעל תוך כדי עבודה
* העבודה במשמרות *
לשם אינפורמציה נוספת התקשרו עם מנהל מח׳ כח אדם, טלפון 914931, פתח־תקוה

לחברה מסחרית בתל-אביב
דרושה
מזכירה-כתבנית
(ידיעת) השפה העברית ובעלת ידיעות של כונ׳ ב׳ או ג׳ בהנהלת חשבונות
חמישה ימי עבודה בשבוע
משכורת נאותה לאדם המתאים
לפנות בכתב לת. ד. 5132, תל-אביב

סברינה מפעלי טקסטיל בע״מ
למפעלנו בהוד השרון
דרושות
עובדות ייצור
רצוי נסיון בתפירה, אפשרות לרכוש מקצוע מעניין.
5 ימי עבודה בשבוע
נא לפנות למנהל המפעל (אזור המלאכה הוד השרון), או להתקשר טלפונית לטלפון: 03—924994
sabrina

לחברת תיירות
דרושה
פקידה כללית
בעלת נסיון בעבודות מזכירות
(ידי)עת השפה העברית על בוריה (כולל הדפסה) ידיעה בשפה האנגלית הכרחית.
לפנות טל. 248121 ת״א.

(ל)עבודה מעניינת ומגוונת במחלקת יצוא—יבוא
דרוש
(...)ד למנהל מחלקת ״יצוא-יבוא״
(כיש)ורים נדרשים:
(...)ת תהליכי המכס והנמל, נסיון במשלוחים, (...)ות, הובלה יבשתית. שליטה בשפה האנגלית (הכר)חית.
תנאים טובים למועמד המתאים
סידורי הסעה נוחים מובטחים
לפנות טלפונית 04—942051 04—942222
בכתב לפי הכתובת כרמל כימיקלים בע״מ

לבית ספר תיכון בת״א
בפקוח משרד החנוך
דרושים
מורים לשנת תשל״ד
במקצועות: מתמטיקה, פיסיקה, כימיה, ביולוגיה, אנגלית, ספרות, תנ״ך, גאוגרפיה, היסטוריה, כלכלה.
● מורים בעלי נסיון ורשיון הוראה יפנו בציון פרטי נסיון והשכלה לת.ד. 14247 ת״א.

חברת סונול חיפה
דרושים
מתכנתים/מתכנתות
מפעיל למחשב
עבודה במשמרות
(...) אך ורק מועמדים בעלי נסיון ב-COBOL או NEAT
נא לפנות טלפונית 04—526241
למחלקת המחשב

עירית דימונה
מכרז מס׳ 29/73
(מ)נהל חשבונות
(עי)רית דימונה מכריזה בזה על משרה (פנו)יה למנהל השבונות.
(דרג)ה: י״ד (32 נקודות), בדירוג האחיד.
(תאו)ר התפקיד: אחריות לבדיקה והתאמה של (...)בונות, הכנת דו״ח כספי תקופתי, ובדיקת המאזן (...) הכנת פקודות תשלום העובר, אחראי לבדיקה (וה)תאמה של חשבונות חו״, בנקים, ספקים, קבל(נים), קופות קטנות וכו׳. אחראי לביצוע רשומים (...)ייקים בתב״ר מנהל השבונות כלוות ההתחי(יב)ות ואישורים של קבלנים.
(דרי)שות המשרה: השכלה תיכונית, בעל תעודה (...) בהנהלת חשבונות סוג ג׳, נסיון בהנה(לת חשבונות), (...)ויה ידיעה בהכית כוניציפלית, כושר לארגון, ידע (...)בנה בבחשב אלקטרוני.
(ל)פנות יש להגיש בצרוף תולדות חיים בדואר רשום (ל)מזכיר העיריה.
(ת)אריך האחרון להגשת הבקשות הוא יום חמישי, (...) בניסן תשל״ג (19 באפריל 1973).
יצחק פרץ, ראש העיריה

הנדסה סביבתית בע״מ
רח׳ ליקולן 8 ת״א טל: 622133
דרוש
מהנדס בוגר הפקולטה להנדסת בנין בטכניון בחיפה, לתפקיד:
פקוח הנדסי באתר
נא לפנות בכתב, סודיות מובטחת

סולוג
דרושים/ות
★ סורגים למכונות עגולות
★ סוללות
סולוג מפעלי סריגה בע״מ
רח׳ הפלך 3, ת״א, טל. 824121
(ליד אצטדיון בלומפילד)

למפעל לייצור חוטי חשמל בנס-ציונה
דרושים בחורים
יוצאי צבא
שיועסקו כפועלי יצור, נסיון קודם בעבודה אינו דרוש, העובדים יאומנו במפעל, 5 ימי עבודה בשבוע, תנאים נוחים. להתקשר טלפונית או לפנות ישירות „דאש״ תעשיות אלקטרו פלסטיות (יכראל) בע״מ אזור תעשיה א׳, נס-ציונה, טל. 950447.

דרוש
מדריך חקלאי
שהתמחה במטעים
לבי״ס „אשל הנשיא״
בוגרי בתי״ס חקלאיים או אנשים מהתיישבות העובדת יפנו בכתב לפי הכתובת: אשל הנשיא, ד. נ. הנגב טל. 057—3355.

המועצה המקומית
רמת-השרון
דרוש מנהל פרויקט
לארגון ופיתוח השירותים לנוער בשכונת מורשה ברמת-השרון
דרישות התפקיד:
* על המועמד להיות מוסמך, או בוגר האוניברסיטה.
* בעל נסיון בעבודה עם נוער ומבוגרים ונסיון בארגון ומינהל.
* מהמועמד יידרש לקיים קשרים עם גורמים שונים, ולהיות אחראי לניהול, הפעלה של מערכת מוסדות תרבות וחינוך משלים, ארגון ופיתוח קהילתי.

המועמד יועסק ע״פ חוזה מיוחד ודרגת שכרו תקבע לפי כישוריו, בתוספת גמול תפקיד.
בקשות למשרה הנ״ל יש להגיש להנהלת המועצה עד 22.4.73.
טפסים להשגת הבקשות (שאלון אישי למשרה פנויה) אפשר להשיג במשרדי המועצה המקומית ובמינהלים המחוזיים הנפתחים של משרד הפנים.
פ. בלקין, ראש המועצה

למפעל לייצור מכונות באיזור ת״א
דרוש
פקיד מנהלה בכיר
הכישורים הדרושים:
1. בוגר מנהל עסקים או השכלה מקבילה
2. כושר התבטאות בעברית ובאנגלית בעל-פה ובכתב
3. נסיון ביבוא ויצוא
● הגיל הרצוי מ-30—38 ●
לפנות בכתב יד עם פרוט השכלה ונסיון קודם לת. ד. 21102 תל-אביב עבור „בכיר״. נא לציין מס׳ טלפון לקביעת ראיון
● סודיות מובטחת ●

מיקרוקים בע״מ
למפעלנו בבני ברק
דרושים
★ מהנדס אלקטרוניקה
לצוות מקורות מצב מוצק
יתרון למהנדס בעל נסיון בתכנון מעגלי מצב מוצק בתחום מיקרוגלים ו/או בייצור התקני מצב מוצק
★ טכנאי בכיר
בעל נסיון בתחום רכיבים ו/או מערכות מיקרוגלים. רצוי נסיון בטכניקות מעבדתיות מתקדמות, פיתוח, ושמוש בציוד מדידה מתוחכם.
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון מקצועי לת.ד. 18049 תל-אביב, או טלפונית 250484, 254985
סודיות מובטחת

מפעלי אופניים ישראליים בע״מ
דרושים:
1. חשמלאי
בעל רשיון מוסמך ונסיון של לפחות שנה בתעשיה.
2. מבקר איכות
נסיון של לפחות שנתיים בבקורת.
3. מנהל מחלקת כלים ומבלטים
בעל נסיון בבנית מבלטים ובעל כישורים לניהול.
השכר יקבע עפ״י הכישורים וההתאמה.
על המעונינים לפנות אל מפעלי אופניים, מנהל כח אדם, ת. ד. 144 בית-שמש.

מוזיאון ישראל ירושלים
דרושים
א. עוזר האגודה למען המוזיאון
תיאור התפקיד: ניהול משרד האגודה, טיפול בכרטסת חברי האגודה, עבודה עם קהל וגיוס חברים חדשים.
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית, נסיון בעבודות משרד והדפסה, ידיעת השפות עברית ואנגלית.
הדרגה: י״ב—י״ג בד״א.
ב. עובד ליחידת ההסברה
הכישורים הדרושים: ידיעת השפות עברית ואנגלית, השכלה אקדמאית, נסיון ביחסי ציבור או עתונאות, כושר ארגוני ומנהלי.
הדרגה: בדרוג עתונאי או אחר לפי כישורי המועמד.
ג. מנהל מחלקת תצוגות
תיאור התפקיד: ראש מחלקה במשרה מלאה שתפקידה לתכנן ולבצע את התערוכות ולטפל בתצוגות הקבע והעיצוב הפנימי במוזיאון.
הכישורים הדרושים: בעל ידע ונסיון בתחומי עיצוב תערוכות, כושר ארגוני, ידיעת השפה העברית ושפה זרה אחת.
הדרגה: תקבע בהתאם לכישורי המועמד.
הערה: על המועמדים להגיש תיק עבודות.
מועמדות יש להגיש בכתב, בצרוף תולדות חיים, ליחידת המינהל מוזיאון ישראל, הקריה ירושלים, עד ליום 27.4.73.

ארגטון בע״מ
חברת בת של
ארגמן מפעלים לצביעת טקסטיל בע״מ
דרושים עובדים בעלי נסיון:
1. מסגרי כלים
2. מסגרי הרכבות
3. צנרים
נא לפנות בכתב לפי הכתובת: ארגטון בע״מ, אזור התעשיה, יבנה.

ארגטון בע״מ
חברת בת של
ארגמן מפעלים לצביעת טקסטיל בע״מ
למפעל בהקמה דרוש
מרכז תכנון ופקוח ייצור
בעל נסיון מתאים
נא לפנות בכתב לפי הכתובת: ארגטון בע״מ, אזור התעשיה, יבנה.

אם את/ה עובד/ת סוציאלי/ת
בעל השכלה אקדמאית ונסיון בהדרכה
מובטחת לך משרה של מרכז עובדים סוציאליים במסגרת ממלכתית המטפלת בנוער קשה-חינוך ע״י טיפול מוסדי ואחר בכל חלקי הארץ.
בהצעות יש לפנות לת.ד. 28 חדרה.

למפעל תעשייתי גדול
באזור חדרה
דרושה
קורספונדנטית
בשפות: גרמנית, אנגלית, רצוי גם בעברית
בתפקיד
מזכירה למנהל המפעל
ידיעת קצרנות הכרחית.
נא לפנות לת.ד. 1049 ת״א, עבור מס׳ 5.

דרוש
פקיד רשוי
הבקיא בסווג מכס
לפנות בכתב יד לת. ד. 2651, תל-אביב
סודיות מובטחת

למשרד נסיעות גדול
דרושה
כתבנית אנגלית
בעלת נסיון
לפנות: ת. ד. 1144, ת״א, עבור „נסיעות״

לחברה קבלנית בדרום
דרושים
מודדים
דרוש נסיון 3—5 שנים בעבודות כבישים ופיתוח. קיימת אפשרות לסיוע בהשגת דירה. פניות עם תולדות חיים והמלצות נא להעביר לת. ד. 14047 ת״א (50).
סודיות מובטחת.

כפר סילבר
בית ספר תיכון במגמה חקלאית וטכנולוגית על שם ד״ר א. ה. סילבר אשקלון
לרגל תוספת כיתות לימוד בשנת הלימודים תשל״ד
דרושים מורים
במשרות מלאות להוראת המקצועות:
תנ״ך
מתמטיקה
כימיה
אגרומכניקה
כלכלת בית
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב להנהלת המוסד כפר סילבר ע״י אשקלון.

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO

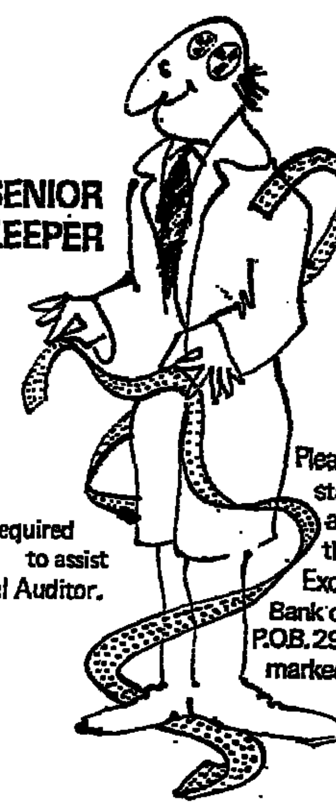

SENIOR BOOKKEEPER

Required to assist Internal Auditor.

Please write, stating experience and education to the personnel division Exchange National Bank of Chicago, P.O.B. 29033, Tel Aviv, marked: "confidential"

בינג-ליניאל

בטוב בע״מ
מפעל לעיבוד פח ומוצריו
דרושים
1. טכנאי ייצור
— לתפקיד עוזר מנהל ייצור עם נסיון בעבודת פח.
2. מבקר איכות
3. מסגר אחזקה
4. מזלגן
5. מסגרים - רתכים
טלפון 776206, 771831 תל-אביב.

למשרד טכני להנדסה אזרחית
דרושים:
משרטטים/ות
לפנות טל. 289526 — 418457

דרושים
מלצרים ופקידי קבלה
למלון באילת
שיכון מובטח והנאי. עבודה ומשכורת טובים
לפנות: ת. ד. 22, אילת

לחברת בטוח גדולה בתל-אביב
דרושים:
1. נסח (דרפטר) פוליסות אש ורכוש
הכישורים הדרושים: בוגר צבא, בעל השכלה תיכונית, בעל נסיון בנסוח פוליסות עם נסיון של 3 שנים לפחות, בענפים: אש וסיכונים נלווים. ידיעה בסיסית בביטוח משנה. ידיעה טובה של השפה האנגלית הכרחית.
2. נסח (דרפטר) פוליסות אש ומקיף
הכישורים הדרושים: בוגר צבא, בעל השכלה תיכונית. נסיון של שנתיים לפחות בנסוח פוליסות — בענפים: אש ומקיף. ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
תנאים טובים למועמדים המתאימים
סודיות מוחלטת מובטחת
נא לפנות לת.ד. 3468 תל-אביב עבור „מועמדים לחברת בטוח״.

מכוניות הדר בע״מ
סוכנות ראשית של
AUDI NSU
תל-אביב, דרך פתח תקוה 24/22, טל. 30991
דרוש
פקיד
עם ידיעות בהנהלת חשבונות
תנאים טובים מובטחים
נא לפנות למזכירות
בשעות העבודה

טכנולוגיה מדעית בע״מ
דרושה
פקידה למחלקת רכש
הכישורים הדרושים: התמצאות בנהלי יבוא ומכס. הדפסה בעברית, רצוי גם באנגלית.
5 ימי עבודה בשבוע, שעות העבודה 08.00—17.15.
נא לפנות בכתב ל„טכנולוגיה מדעית בע״מ״ ת.ד. 330, הרצליה ב׳, או טלפונית 4—930281. סודיות מובטחת.

משרה פנויה
למזכירה בכירה
בחברת יבוא גדולה
הכישורים:
קצרנות וכתבנות אנגלית
נסיון של 5 שנים
כתבנות עברית
התמצאות בהליכי יבוא
הפעלת טלקס
מקום העבודה:
אזור התעשיה חולון
שעות העבודה 5—9
לקביעת מועד לראיון
נא לטלפן 852058, 853891
בשעות 9—7 בבוקר
או 6—4 אחה״צ

לחברת בנין ארצית
דרושים
לאיזור המרכז
מהנדס ביצוע
בעל נסיון בתיאום ופיקוח על פרויקטים, חשבונות עם קבלני משנה וכו׳.
מנהל עבודה
מנוסה בעבודות שלד וגמר.
בדבר פרטים נא לפנות לת.ד. 2770 תל-אביב, בציון נסיון מקצועי.
— סודיות מובטחת —

צימקור — אלובין (1973) בע״מ
מפעל לייצור פרופילי אלומיניום
דרושים
לעבודה קבועה עם דרך להתקדמות טובה
★ טכנאי או הנדסאי מכונות
נסיון בעבודות תכנון מבלטים, בתפקיד עוזר לייצור ובניהול ייצור.
★ מבלטן
בוגר בית ספר מקצועי הדרכה כלים או מבלטנות או בעל נסיון בעבודות מבלטנות.
★ מנהל חשבונות
נסיון בניהול חשבונות במפעל תעשייתי.
★ מזכירה מנוסה
בוגרת תיכון, ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין, נסיון בניהול מזכירות, התכתבות והדפסה בשתי השפות.
★ פקידה כתבנית
בעברית ואנגלית.
★ פקיד/מחסנאי טכני
בעל נסיון בניהול מחסן, כרטסת מלאי, קבלה והוצאה סחורה.
★ מסגרים
★ עובדי ייצור
הדרכה המקצועית תנתן תוך כדי עבודה בשכר מלא.
★ עובדים בלתי מקצועיים
עם אפשרות לרכישת מקצוע.
מובטחת קביעות בתום תקופת נסיון. השכר לפי הכישורים.
לפנות אישית לצימקור—אלובין, איזור התעשיה קרית ביאליק (דרך חיפה—עכו) או טלפונית למס׳ (04)713287 למר נשר.

مكان الأصل

ראיתי שמעתי

הגדה לילדי קיבוצים

בקיבוצים אין משתפים ילדים שטרם מלאו להם 6 שנים בסדר הפסח של המבוגרים כדי למנוע הפרעות. לפעוטים אלה עורכים כל השנים סדר נפרד בבית הילדים, אך לפעוטות לא היו הגדות כסדרות והן בעיקר ברמה מאולתרים.

אחרי שנים של דיון בנושא זה יצאה עתה הגדה לפסח לילדים בגיל הגן על־ידי מדור החגים הבין־קיבוצי והיא תונהג מהשנה בכל שלושת זרמי הקיבוצים. את החומר הכין לפי המסורת — בציורים — קורי ילדים — מר א. בן־גוריון מבית השיטה. הגדה זו יכולה להתאים גם לגננות בעיר תבל שאינה נמצאת למכירה.

כל־בו לטיולים

המדריך העברי לטיולים של בוק ל־1974/73, בעריכת עזריה אלון ובהוצאת המחלקה לעידוד תיירות פנים במשרד התיירות שיצא לאור בימים אלה (את ההקדמה כתב שר התיירות מר מ. קול) הוא כל־בו של מידע מגוון כיצד להתנפש ולטייל היכן לאכול בישראל.

במדור העצות המעשיות למטייל, הצעות כיצד לבלות במתנה בנופש, לעסוק בספק של המחמצן, לצלם אתרי נוף, באילו מסעות להצטייד, כיצד לנהוג במכונית בטיול, מה הן התזונות המתאימות לשוטטות באיזורים השונים של הארץ, טיולים לשומרי מסורת, מקומות המרפא בישראל, כה על המטייל ללבוש, כיצד הוא יכול לבשל בעצמו ארוחותיו בטיול, כיצד לארגן טיול יעיל ומושלם בגולן, ביהודה ושומרון, בצפון סיני ובמרחב שלמה. לא נעדרות מן המדריך אפילו ההוראות בדבר עזרה ראשונה וכיצד לטפל בנפגע בהאונה ובמי שלקה במכת חום.

מקום נרחב מוקדש לטיולים בשמורות הטבע. ניתנת הדרכה בדבר אפשרויות איכסון בבתי המרגוע בקיבוצים, באכסניות נוער, במוטלים. כן ניתנת הדריך של מסעדות ביישובים שונים ובדרכים תוך פירוט המאכלים הספציפיים בכל אחת. מצורפת מפה צבעונית של כל אתר היכול לעניין מטייל, מגבול לבנון עד סיני.

המדריך הופיע גם בגרמנית והוא יופץ בגרמניה, באוסטריה ובשווייץ.

ר״ק

הימים הללו

החוק באחד־עשר אשר למרות התנגדותן הנמרצת של הסיעות הקטנות (מן העתונות)

אין רוב בכנסת בלא רוב בבחירות

במאמר המערכת „לאחר חוק באדר־עופר" („הארץ", 5.4) נאמר: הסיעה האופוזיציונית הראשית נתבה ידה, מתוך שיקולים טקטיים ובלתי רלוונטיים, למכניס התיקוני שנועד לחזק את מפלגת השלטון, ואולי אף להעניק לה באופן מלאכותי רוב מוחלט."

קביעה זו משוללת יסוד.

סיעת גח״ל דאגה להכליל בחוק סעיף מיוחד הקובע כי לא ינתן רוב בכנסת לסיעה שלא זכתה ברוב קולות הבוחרים. להלן סעיף 4 בחוק: „רשימה שלא קיבלה יותר ממחצית כל הקולות הכשרים של כל הרשימות המשתתפות בחלוקת המנדטים וזכתה במחצית כל המנדטים, לא תוסיף להשתתף בחלוקת המנדטים, והחלוקה תמשך בין הרשימות האחרות".

ח״כ יוסף תמיר
בשם הנהלת גח״ל
הכנסת, ירושלים

מכתבים למערכת הארץ

שירות תמורת הנחות

ביידיעה שפורסמה ב„הארץ" כ־3.4 תחת הכותרת „עדיפות במסירת טלפון להו״ל תמורת הנחה במחירי מעליות", נאמר כי „סבבי מרכזי מטות, הטלפונים הבין־לאומיים (18) מקבלים הנחות גדולות בקניית כל־עילי בכך צור תמורת מתן עדיפות לאנשי המטפל בהשגת שיחות של־פתיות עסקיות לחו״ל".

לגבי מר רוסט נאמר: „בתשובה לשאלה מדוע הנחה לעובדי ה־מרכזת הבין־לאומית גבוהה יותר השיב כי למטפל יש הרבה שיחות טלפון לחו״ל ביום ואנחנו מקבלים תמורת זאת שרות טוב יותר... השירות מתבטא באפשרות לקבל שיחה אישית מיד בלי שמבקש ה־שיחה יצטרך להמתין בתור".

דברים אלו משוללים בסיס עובדתי. בבד עור (1968) בע״מ אינה מקבלת כל עדיפות בהשגת שיחות טלפון לחו״ל. אין כלל אפשרות ל־צורך לקבל עדיפות בהשגת שיחות טלפון לחו״ל, וכל הזקוק לשירות המרכזת הבין־לאומית יודע זאת. מר רוסט לא אמר את הדברים המצוטטים מפיו, כפי שצוטטו, ד־בריו סולפו באופן הפוגע בו, ב־בגד עור (1968) בע״מ ובעובדי מרכזת הטלפון הבין־לאומית.

עו״ד א. לוין־רייפנברג
בגד־עור (1968) בע״מ

אמנון ברזילי משיב: מר רוסט אישר בשיחה עימי כי לאף ועד עובדים אין הנחה כה גבוהה כפי שיש לעובדי המירכזת הבין־לאומית. מר רוסט גם התקשה לציין ועדי עובדים נוספים המקבלים הנחות בקניית מעילי בגד עור. הת־ברר כי חברי אגד ועובדי חברת אמינית של כלל נהנים מהנחה של 10%.

לשאלתי מדוע הנחה לעובדי המירכזת הבין־לאומית גבוהה יותר ענה מר רוסט: „למטפל יש הרבה שיחות טלפון לחו״ל ביום ואנחנו מקבלים תמורה — א.ב.) שירות טוב יד־ה", כך אמר לי מר רוסט הב־רית לא סולפו.

באשר לעדיפות — זו המהות, כי קודם, בשיחות טלפון אישיות ל־חו״ל שלהן צריך להמתין כבן כה, בעיקר בשעות העומס. אלה שיש להם צורך אישי ישיר עם המירכזת הבין־לאומית יכולים לחייג נוסף ל־מספר 18 גם לכספר אחר, 622881, להזדהות ולבקש מספקה המירכזת שיחה אישית לחו״ל.

בבירורות מגנים את ספטמבר השחור

במאמר הראשי בכותרת „שיטתה מביריוח" ב־27.3 כתוב „הארץ", כי בהתנפיתו השניה של דייויד פרוסט ניסביר „שיטאה השומית לישראל, סירוב להסיר בקיתמה; שמה החלל לרצונו ספטמבר השחור, שיטבה ל־פרישה היהודית", וכי „מיבצע באמן של שמונה ערבית זו היה ד״ר סא־דאוי".

בהתפכיות האמורה גינה ד״ר סא־דאוי בלשון ישאיכה משתמעת לשני פנים את מעשי ספטמבר השחור והצטייר חזור הוועבס, שאין הוא מר־כן לכבוש צידוק לרצח אנשים ח־פים מפשע בשום הנאי ובשום גסוי בות. ד״ר סאדאוי צייין כי סליקתו כמעשים אלה מוחלטת, וכי אינו מוכן להצטייר להיכה או לסייגה. האמנם אפשר לכנות דברים אלה „הבריו שבה ההלל לרוצחי ספטמבר השחור"?

לבר סלא צויין במאמר ששום־מתנו עלולה לעורר רושם כוזש הוא, שבכלל הקהל שנכחו בשידור־מבירורות השיבו רק שנים בחיוב על השאלה, אם הואים הם בספטמבר הכחזר את נציבם של הפלשתינאים.

חנה נבות
חיפה

שבעה ימים ברקיע השביעי

אי־אפשר להסכים עם מה שמש־תמע ממאמרו של א. רובינשטיין „המפגש עם העולם הקסום" („ה־ארץ" 27.3). ילידי הארץ אינם עוז־בים את הארץ בגלל איכות החיים הגרועה. אמיתי־ צעיוני לא נשאר בניו יורק 20 שנה כי הצדיק את ניקיון המדרכות בשכונה אוניבר־סיטת קולומביה.

אם ה„סדר, ריכוז עצמי, סגנון חיים, תרבות, עירונית, ניכוסים טו־בים" (ציטוט מתוך המאמר) הם ה־מושכים את הישראלים כדוע אין הם יורדים לאנגליה? מה שרובינשטיין מכנה „בריחה מהחיסיות ומהמתח" היא בעצם בריחה מאחריות פולי־טית וציבורית — גם בישראל וגם בארה״ב.

מבחין אני קובצת כחזקא הישר־אלים בארץ מאושרים יותר: באמ־ריקה רגילים שהכל הולך חלק ולכן אם משהו „מתנבצר" אומל־לים הם כל השבוע. לעומת זאת אצ־לנו אם דבר כה מצליח — אנחנו ברקיע השביעי שבעה ימים.

לאה יהלום
חיפה

להחליף את גולדה

אני נבכית עם הקוראות הנלהבות של מר יואל מרקוס ומבינה כדרך הבעתו ובאופן שבו הוא כנתח את הבעיות המתעוררות במדינה, אך הופתעתי למקרא כתבתו „בעד גול־דה נגד גולדה" („הארץ" 16.3).

הגבר כאיד לא פתרה שום בעיה בים של המדינה, היא מוכחית רק ב„מחלקי" בעיות. השחיתות בארץ, גל השביתות שהפך למעין כבע עני, האי־אכפתיות של האזרח, ה־התנשאות הבלתי כשרה, הברחות המסבע, היחסים בין אדם לחברו, גל הפשיעה — כל אלה נוכפים כמה סמוכה למעלה.

ביחוד לדעת מרקוס סבורתני כי יש צורך בשינוי במכשלה. צריך להחליף את הגבי מאיר. זקוקים אנו לאדם כריזמטי בראש־ממשלה. גם באה״ב היו בחירות והתווכל מאד בק מכחר בין שני המועמדים על הנשיאות. בכל זאת יש, משאנ כבוצר אך אני כאכיכה שהוכמב הכאבק והוא שיופיע.

תמר גילבר
ברוקלין, ניו־יורק

שיחרור מזוודה בבלגיה

מר א. כלפור מספר ברשימתו „שיחרור מזוודה" על הלאות האופ־יניות כביכול לישראל. הרי מקרה דומה שקרה לי:

כלוחתי לבלגיה מטען אישי לא־חוזה וסחתי אחריו למתרה. פניתי עם כובס המשלוח למשרד בנמל ה־תעופה הבין־לאומי של בריסל. לי־אור צעירים דקות של המתנה בתור (גם בבלגיה עומדים אנשים בתור; חבר שלי נסע ללובנון ואומר שגם שם), אמרו לי ש„זה לא כאן ואולי זה מכל, בסוף המסדרון שמאלה". במשל השאלה אמרו לי שזה בכלל בבית־המחסנים שמחוץ לבנין ה־נוסעים. מהלך של דקות ברגל, ב־צהרי יום שבת (גם בבלגיה יש שמש, לפעמים).

הצגתי את כובס הבעלות לאחד מעשרות הפקידים הנמצאים בנושא. הלה בקש מבני באדיבות תקיפה ל־סבב בתוך כחשה באולם המשמרה. פקידים, סבלים, מנהלים, מזכירות ותלפוניסטיות התרוצצו הלוך ושוב, מחזיקים בידיהם כפסים צבעוניים, אדומים, כחולים, ירוקים ולבנים. גם כם צילצלו הטלפונים והפקידות ה־מזכירות עם הוך לציוצת כריכים.

לאחר שעה קראו בשמי. רצתי ל־דלפק. „הטופס הכחול הוא עבור ה־מכס. הטופס הוורוד הוא למכון ה־תבילות, אולם בכפר 5. הטופס ה־ירוק הוא עבור הסבל. והטופס הלבן הוא עבור מס־ערך־מוסף. מה לשלם בקופה הסיכה מרבעים בלגיים, אב־רך לי".

„האם ברעתם את הטופס הכחול לפחד כהכם עבור סמוהם זה די־שאלה".

„לא", ענה לי הפקיד. „משהו זה הבא ללמה לתקופה של שנה חסר יום איננו חייב בשלוי הטופס שביצתה".

לאחר שעה נוספת קיבלתי את משעני המזודה צרור המסמכים, ואף גם חלקתי כיד מריבה לפקידים, ל־שוטרי־הסבל, לסבלים וכו'.

ובכן, גם בבלגיה מכובים וגם על כסותה בירוקראטיה. גם שם מתעצבנים הרוכבים על הפקידים ה־עקמים והאזרחים הנעבדים לכללים ולביורות של האוטומטיבסרביה הב־מהפכת.

יהודה עפרת
ירושלים

מכתבים המתפרסמים ב־מדור זה עשויים להופיע ב־קיצורים המתחייבים מתוכ־נם ומשיקולים של חוסר מקום. יש לשלוח בכתב ברור, רצוי במכונת כתי־בה, ברווחים גדולים בין השורות ועל צדו האחד של הנייר בלבד. עדיפות תינתן למכתבים קצרים. מכתבים הנשלחים אך בי־שם בדוי לא יתפרסמו, ורק במקרים יוצאים מן הכלל יודפסו מכתבים ע־שם כותבם יישמר במערכת. אין „הארץ" מחויר מכ־תבים, ואין הוא מאשר את קבלתם או דחייתם.

אוניברסיטת תל־אביב

החוג לגיאוגרפיה
החברה הגיאוגרפית הישראלית

במסגרת פעולות סניף תל־אביב של החברה הגיאוגרפית הישר־אלית, יתקיים ערב עיון ביום ראשון, 8.4.73, בשעה 20.00, באולם 282, בנין גילמן, אוניברסיטה תל־אביב, רמת־אביב

הנושא:

בעיות התחבורה במרחב תל־אביב

בהשתתפות:

ד״ר ש. רייכמן
ראש החוג לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים

מר ב. הורוביץ
יו״ר צוות היכנון התחבורה למרחב תל־אביב / משרד התחבורה

ינחה את הדיון ד״ר ד. פינס
מנהל המכון ללימודים אורבניים, אוניברסיטת תל־אביב

הזמן עכשיו לאביב ולקיץ
לטיסות הקבוצתיות המוזלות

לארה״ב־וקנדה
לדרום־אפריקה
רומניה
אירופה

כמו כן מחירים מיוחדים לנוער וסטודנטים
לאירופה ארצות־הברית — קנדה

ארגובאנטורס

רחוב בוגרשוב 5 תל־אביב • טל: 35234

טיול סיני

חיפה, תל־אביב, אל עריש, אבו רודס, סנטה קטרינה, שארם א שייך, אילת, ירושלים, חיפה.

4 ימים 9-12.4.73

אוכל כשר („מטעם" חפץ־חיים)
אוטובוס ותיירים מפואר — 366 ל״י
אפשרות הצטרפות מירושלים ומתל־אביב.

„אל־טורס" בע״מ
נורדוי 1, חיפה, טל' 666951—666222

ידיעות המפלגה הליברלית

תכנית שבועית

ההנהלה

היום — 6.4.73 — בשעה 8.30 בבוקר, ישיבת ההנהלה, בבית המפלגה קומה ד' אולם „כר־רנבורג".

ארגון הנשים — נתניה

בשבת — 7.4 בשעה 7.30 בערב, במסגרת „עונג שבת לעולים חדשים", מסיבה הגי־גית בבית האורח בהכתתי מ. סגל שיחצה על הנושא: „חג הפסח". הפותחת: גב' גוטהליף יהודית.

עולי בריה״מ — אור יהודה

ביום ראשון — 8.4 בשעה 7.00 בערב, כפגש פעילים בהשתתף ב. דיין — יו״ר מה' העולים הארצית, ליוניד קיב־זבורסקי ה. ברסיצקי — המזכיר הארצי.

מה עולים חדשים ארגון הנשים — מרחב ת״א־יפו

בשבת — 7.4 בשעה 11.00 לפנה״צ במסגרת „קידוש ל־עולים של המפלגה הליבר־לית", בבית ציוני אמריקה בת״א, ירצה מר י. איזנברג על הנושא „לקראת בחירת נשיא המדינה". פרחת הכי־בוע — א. גולדברג, המנחה: גב' צ. ליבקר.

המעמד הבינוני / בעלי מלאכה

ביום שני — 9.4 בשעה 7.00 בערב, פגישת פעילים עם החי גולדשטיין שמכן — יו״ר, ברחוב קוקלוב 21 ת״א.

המינהל הארצי לגביה

ביום שני — 9.4 בשעה 7.30 בערב, פגישה הנהלת סניף תל־אביב, בהשתתף נציגי ה־מינהל — ח״ה י. כספי, י. פלומין ומ. פרנוסקי.

עולי בריה״מ — הרצליה

ביום שלישי — 10.4 בשעה 7.00 בערב, במועדון המפלגה

הה' רוזין 3, אסיפת ... ואוהדים בהכתתי ... — יו״ר מה' העולים ... ד״ר חיים צדלין — הארגון הארצי.

המינהל הארצי לגביה

ביום שלישי — 10.4 ... 10.30 לפנה״צ, תתקיים ... שה של נציגי סניף ... בהשתתף נציגי המינהל ח״ה י. כספי ה. גרינ...

קרית־ים

ביום שלישי — 10.4 ... 12.00 בצהריים, פגישת ... לים בסניף קרית ים ... נציג הנהלה.

סניף יפו — מרחב ת״א־יפו

ביום רביעי — 11.4 בשעה 7.00 בערב, תתקיים ... חגיגי לרגל חג הפסח ... הנהלת הסניף ופעילים ... תתפות ד״ר צ. הופמן — יו״ר הנהלת המרחב, בשמה ... הכפלגה יו״ר ירושלים ... המנחה: י. ...

אום אל פאחם, כפר קרע

ביום רביעי — 11.4 ... 1.30 בצהריים, תתקיים ... פעילים באום־אל־פאחם ... השתתף יהודה ...

המינהל הארצי לגביה

ביום חמישי — 12.4 ... 6.00 בערב, תתקיים ... של נציגי הרצליה ... נציגי המינהל — ח״ה י. ... וב. ריין.

סניף הצפון — מרחב ת״א־יפו

ביום חמישי — 12.4 ... 7.30 בערב, תתקיים ... בבית המפלגה ... גבירול 68 אולם „... ... יו״ר ... — ... ח״כ י. המיר — ... ההסתדרות הארצית ... יו״ר סניף הצפון.

אזור אבלין

ביום חמישי — 12.4 ... 11.00 לפנה״צ, פגישת ... ורכזי אזור אבלין בבית ... „אב עזר" בנכה.

אזור קיסרא

ביום חמישי — 12.4 ... 1.00 בצהריים, פגישת ... לים ורכזי הדרוזים באזור קיסרא, בבית קפה „אב עזר" בנכה, בהשתתף ...

מסבא באהבה

מעטות המתנות היכולות להביע את מלוא אהבתו של סבא.
ואתה הרי רוצה להעניק לנכדיך
מתנה בעלת ערך אמיתי לטווח ארוך.
רכוש עבור נכך או חתנך פוליסה לביטוח־חיים
של „מגדל־בנין" וזו תהיה מתנת אהבה אמיתית.

מגדל — לעתיד בטוח יותר

בינג ליטאי־כרמלי והאחים מקורד

AUDI 100
מכונית למופת

לבחירתך
סדרת דגמי האיכות:

AUDI 100
AUDI 100 LS
AUDI 100 LS אוטומטית
AUDI 100 GL
AUDI 100 GL אוטומטית
AUDI 100 COUPE'S
AUDI 100 COUPE'S אוטומטית

AUDI NSU
עדיפות באמצעות הטכניקה

בעקבות זיכוי ראש תולית פקחים בתל־אביב

העיריה בודקת חשד שעדי התביעה קיבלו רשיונות רוכלות

מאת יהודית וינקלר, סופרת „הארץ"

מבקר עיריית תל־אביב, מר צבי אילה, היועץ המשפטי, עו"ד מר־דכי וירשובסקי, נתבקשו אתמול לב־דוק חשד כי מחלקת הפיקוח העי־רונית בייפה אשמת שוחד נגד ראש תולית פקחים מר אברהם גינזל, העניקו רשיונות רוכלות כפרס לעדים שהעידו נגדו במשפט, שבו זוכה בבית המשפט המחוזי.

הפקח שהיה פעיל

בפסק דינו קבע השופט המחוזי אברהם חליבה כי פקח עירוני, היה פעיל בהבאת עדויות מרשיעות נגד גינזל יחד עם עדים אחרים. מפסק הדין נראה כי קנוניה נרקמה נגד גינזל, כדי להביא להרשעתו. השו־פט ציין עוד בפסק דינו כי עדי התביעה, רוכלים בשוק התקווה, קיבלו רשיונות רוכלות לאחר הו־פעתם במשפט.

הערת שפירר

סגן ראש העיריה, מר אליהו שפירר, האחראי על אגף הפיקוח אמר אמש כי מקריאה ראשונה של פסק הדין, כפי שפורסם בעתונות, נראה כאילו ההאשמות נגד ראש תולית הפקחים הופלו בזדון והו־כנו לפרטיהם. מר שפירר אמר כי ביקש מהיועץ המשפטי לבדוק לאור פסק־הדין המזכה את ראש תולית הפקחים מה הצעדים המשפטיים ו־המשמעתיים המתחייבים מכך והד־גיש כי דאגתו הראשונה היא להחזיר את מר גינזל לעבודה ממנה הושעה בשנתיים האחרונות בשל אשמת שוחד שהועלתה נגדו.

בדיקה מדוקדקת

נודע, כי היועץ בדיקה מדוקדקת להבהיר מה היו המניעים להעניק לעדי התביעה רשיונות רוכלות לא־חר הופעתם נגד ראש תולית הפק־חים, לנוכח העובדה כי קודם לכן סירבה העיריה להעניק להם את הרשיונות הנ"ל.

כן יבדקו מה היו מניעיו של פקח בשם גד שרעבי לגייס עדויות נגד ראש תולית הפקחים, אם עשה זאת על דעת עצמו, או על דעת הממו־נים עליו. ואם כך — מה היו מני־עיהם, ואם עשו יד אחת כדי לביים אשמת שוחד נגד מר גינזל.

„כל השאלות הללו חמורות ושעו־נות בדיקה יסודית. פסק הדין מ־עורר שאלות רבות נוקבות. אני מקווה כי תוך יום יומיים יוחלט כיצד לפעול", הבטיח מר שפירר.

היועץ המשפטי:

מכירת קרקעות ביהודה ושומרון בשיטת יפוי־כוח בלתי־חוקית

מאת יהודה ליטני, סופר „הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, מאיר שמגר אמר בתשובה לשאלה כי מכירת קרקעות ביהודה ושומרון באמצעות יפויי כוח בלתי חוזרים נעשית בניגוד לחוק וזאת בהתאם לצו מספר 25 של המושל הצבאי שהוצא ב־18 ליוני 1967. בהתאם לצו זה עובר כל המוכר או קונה אדמות בשיטה זו עבירה פלי־לית עליה מוטל עונש של חמש שנות מאסר או 1500 ל"י קנס.

נודע כי עד כה לא הועבר איש לדין בשל עבירה זו. למרות ה־עובדה כי ערבים רבים בגדה ה־מערבית מכרו את אדמותיהם ל־ישראלים בשיטת יפויי הכח בל־תי חוזרים (ראה מאמר בעמ' 17).

צור: הויכוח על רכישת קרקע מעבר לקו הירוק – פוליטי

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

„המספרים שפורסמו באחרו־נה בעניין רכישת קרקע בשט־חים אין בהם שום יחס למצי־אות. הם מתופרים לאין ערוך. „כל דיון בנושא זה אין בכך תו־עלת אלא מביא נזק בלבד", — דברים אלה אמר אמש יו"ר הדירק־טוריון של הקק"ל, מר יעקב צור, בכנס עובדי הקק"ל בצפון. „בעבר לא פרסמנו מספרים בדבר רכישת קרקעות וגם עתה לא נפר־סם מה שביצענו. ואמנם מאז מל־חמת ששת הימים רוכשים קרקעות בשטחים שאנו בטוחים כי יש תו־עלת ברכישתם, ובכל מקום שאפ־שר לעשות זאת".

לדעת מר צור, הדיון אם לאפשר רכישת קרקע או לא בשטחים הוא דיון פוליטי, ולא הוא שיביע את דעתו בעניין זה.

מבחינת האינטרס של כלל יש־ראל, אין הספרות בקרקע בעבר לקו הירוק צריכה להתרחב לתוך שטחנו. כל קניית קרקע וכל הדי־פה אחרי המוכרים רק מעלים את המחיר וגורם קשיים. ועל כן אין תועלת לויכוח הציבורי ולהעלאת ה־נושא בעתונות, אמר מר צור.

משאל פור"י: הרוב בעד גושים מפלגתיים גדולים

רוב נגד המשך קיומן של סיעות קטנות בכנסת ובעד יצירת גושים מפלגתיים גדולים — התסמן בנשאל דעת הקהל הכל־ארצי של מכון פור־י"י — מחקרי דעת קהל לישראל ש־נערך במיוחד ל„הארץ".

הנשאל נערך בהקשר להצעת ה־חוק של הי"ב בדר ועופר לשינוי שי־טת חלוקת העודפים. זמן קצר לפני הדיון הסופי בכנסת בשאלה זו ה־שבוע.

בנשאל נמצא, כי 49.3% תומכים ביצירת גושים מפלגתיים גדולים ל־עומת 28.0% הרוצים בהמשך קיומן של סיעות קטנות בכנסת. כל השאר אמרו כי אין להם עמדה בנושא.

אך ניתוח הממצאים לפי השכבות השונות שבאוכלוסיה מראה כי ב־קרב השכבות הסוציו־כלכליות המת־קדמות הדעות כמעט שקולות בנושא זה.

בקרב בעלי המקצועות החפשיים ו־מינהליים התחלקו הדעות בעד ונגד המשך קיומן של סיעות קטנות לפי 40.1% בעד לעומת 44.9% נגד. ב־קרב בעלי השכלה גבוהה היתה ה־חלוקה 40.4% בעד ו־45.3% נגד ו־בקרב צעירים ילידי הארץ התחלקו הדעות ל־41.5% בעד ו־45.0% נגד.

אולם התנגדות ראשון מסוגו בסק־טור הערבי הולך ומשלם בימים אלה בשפרעם. עד כה נהגו דרוזים לקיים חתונות בבית.

נפתח
משרד מכירות בתל־אביב
רח' הירקון 114, טלפונים 229595, 222761

מלונות גני שולמית
אשקלון * אילת * עין בוקק

רוזן: במפלגת העבודה בירושלים אין מרד נגד ח"כ מ. ברעם

מאת סופר „הארץ" בירושלים

„במפלגת העבודה בירושלים אין ולא היה מרד נגד חבר־הכנסת משה ברעם", אמר אתמול מזכיר המפלגה במחוז ירושלים מר צבי רוזן בישי־בת מזכירות המפלגה בבירה.

מר רוזן הכחיש בתוקף את הפר־סומים, כאילו חל קרע ביחסים ש־בין יו"ר המחוז מר מ. ברעם לבין חברי המזכירות בעקבות הדיון ב־מזכירות לפני כשבועיים על בחירת מרכז העבודה לנשיאות.

תיירת מגרמניה טבעה באשקלון

(צ). — תיירת מגרמניה, דורותיה הופנר, בת 39, ששהתה ב־מלון גני שולמית באשקלון, טבעה שלשום לפנות ערב בעת שרחצה. המשטרה פתחה בחקירה.

יגורשו מן הארץ

(ל). — משרד הפנים הוציא שני צווי גירוש נגד נתינים זרים, שהו־אשמו והורשעו כחוק בשל עבירות שונות שביצעו. הזר מילר מגר־מניה נכנס לארץ באוגוסט 1969 כ־מבקר. נעצר מספר פעמים באשמת שוד, גניבה, תקיפה ושהייה בלתי חוקית בארץ. מסתודו יאמאצה מ־יפאן, נכנס ארצה, בדצמבר 1971 כ־מבקר. נעצר באשמת גרימת נזק ל־רכוש, גרימת חבלה חמורה לחושב אילת ושהייה בלתי חוקית בארץ.

התקציב של צה"ל למצעד לא יותר מ־13 מיליון ל"י

מאת סופר „הארץ"

התקציב הישיר של צה"ל למצעד הצבאי אינו עולה על 13 מיליון ל"י — זאת מסרו גורמים מוסמכים ב־מערכת הבטחון.

התקציב זה כולל את ההוצאות ה־ישירות להכנת המצעד, אך בנוסף לכך יש הוצאות נוספות המחושבות כעקיפות. למשל, שעות מיסוי ל־תרגול מאות המטוסים לקראת „המפ־גן האווירי", או חישוב ימי העבודה של מאות החיילים שיטלו חלק ב־מצעד. לכך יש גם להוסיף הוצאות של עיריית ירושלים והוצאות מיוח־דות של משטרת ישראל.

יש לציין כי שר הבטחון וראשי צה"ל התנגדו לעריכת מצעד צבאי בחגיגות יום העצמאות השנה. מר דיין הצביע בממשלה נגד עריכת מצעד צבאי. לאחר שנפלה ההחלטה בממשלה לקיים את המצעד גויס פיקוד המרכז להכנתו וכאן עוסק בכך מטה מיוחד הכולל עשרות אנ־שים. מטה זה נטל על עצמו גם כ־שימות הבנייה. עיריית ירושלים היתה צריכה לבצע, אך בגלל פגור בעבודות נמסר הדבר ליחידה הנדסה צבאית.

בן־אהרון החזיר כרטיסיו

סופר „הארץ" לענייני עבודה מו־סר: מזכיר ההסתדרות, מר יצחק בן אהרון, החזיר השבוע את כרטיסי ה־הזמנה למצעד צה"ל שיערך ביום העצמאות. המזכ"ל הבהיר במכתב הסבר כי לדעתו המצעד הוא בזבוז של כסף.

דובר ההסתדרות הבהיר, כי אין לייחס לצעד של מר בן־אהרון כל משמעות הפגנתית. לדעת המזכ"ל אין מצעד צה"ל מסמל בתקופה זאת את דמותה של ישראל ואפשר להגוג את החג בצורה יותר עממית ופחות בומבסטית. הדובר הוסיף כי לפי הער־כות רשמיות עלול המצעד לעלות כ־25 מיליון ל"י וזהו סכום שניתן לנצלו לצרכים חיוניים יותר. אין צה"ל זקוק למצעד כדי להתהדר על העם.

מוחמד אל ג'עברי רוצה להתפייס עם המלך חוסיין

(ע). התפטרותו של ראש עיריית חברון שייך מוחמד עלי אלג'עברי, מהועדה המכינה של האוניברסיטה הערבית בגדה המערבית מתוך נימו־קי בריאות התפרשה בקרב נכבדים ערביים ביהודה ושומרון, כצעד ה־נובע משאיפתו ליישר את ההדורים ביחסיו עם המלך חוסיין, טוענים נכבדים בחברון.

המלך מתנגד, כידוע, להקמתה של אוניברסיטה ערבית בגדה המערבית.

חוגים ביהודה ושומרון ציינו, כי שייך אל ג'עברי הצליח בשבועות האחרונים למצוא שפה משותפת עם הממשלה הירדנית, אשר באה לק־ראתו בכמה עניינים, כגון הקלות במסים ובדמי מכס, העלמת עין מצד ירדן להתחברות חברון אל רשת ה־חשמל הישראלית, ועוד.

נוכח כל אלה החליט ראש עיריית חברון שלא לפעול נגד רצונו של המלך חוסיין בעניין האוניברסיטה ו־הודיע לועדה המכינה על הסתלקותו ממנה, כאילו מטעמי בריאות, אמרו חוגים.

גם חברי הועדה המכינה רואים את נימוק הבריאות כאמתלה בלבד.

פרס: נתיב איילון יושלם לתנועה לקראת 1980

220 מיליון ל"י הושקעו עד כה בפרויקט

(צ). גשרי כבישים עיליים ...עורקי התחבורה ראשיים ב־...אביב יהיו בבניה בחדשים ...רובים, במסגרת מפעל נתיבי ...לון.

...גדול שבהם נועד להסדיר את ...ועה בצומת כבישי פתח תקוה לחורוב.

סיור של ראשי משרד התחבורה ...יית תל־אביב שנערך אתמול ... השר שמעון פרס כי נתיב ...לון כולו יעבור על 34 הגשרים ...כי הגישה אליו יושלם לקראת ... 1980. הקטע הדרומי של נתיב ...לון עצמו (מגשר כביש פתח ... דרומה) יופעל ב־1976.

...מנהל הכללי של נתיבי איילון ... ברוך עמיר, מסר כי עד סוף ... התקציב 1973/4 הסתכם ה־...קעה בפרויקט־איילון ב־220 ...יון ל"י. מהם 111 מיליון ל"י ...שקעו בעורקים ראשיים השאר ...יב איילון עצמו.

...יקרו של פרויקט איילון הוא ...ש מהיר רב־נתיבים שיחצה את ...זור המטרופוליטני של תל־...ב מצפון לדרום. בקטעיו השו־... יחוברו מיפלסים עיליים שי־... את התנועה בין מזרח למע־... במקביל לנתיב־איילון תעבור ...ת (על פני האדמה) שנועדה ...הלב בפרויקט הרכבת התח־תית אשר תקום. היא גם תקשר את רשת הרכבות לצפון הארץ, לדרום ולמזרח.

תייר מארגנטינה מת מהתקף לב

(ע). — מרקוס קאופמן תייר מ־ארגנטינה, בן 70, שהגיע שלשום ל־ישראל במטרה לבקר אצל בנו ה־מתגורר בקבוץ ניר יצחק שבנגב ל־קה עם הגיעו לחיפה בהתקף לב ו־מת.

סטודנטית השיגה צו־ע"ת נגד שר הבטחון

(ע). סטודנטית באוניברסיטה ה־עברית בירושלים מרגלית עופרי (19) מכפר יעבץ, המבקשת להשתחרר מ־שירות צבאי מטעמי דת ומצפון השי־גה אתמול בבית המשפט הגבוה ל־צדק צו על תנאי נגד שר הבטחון. הצו מחייב את השר לנמק תוך 30 יום מדוע לא תשוחרר הצעירה מ־חובת גיוס לצה"ל.

אושרה תוספת לילדים על־ידי הביטוח הלאומי

(ל). ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול תוספת של 5 ל"י לקיצבת יוצא צבא (ק.י.צ.) המשת־למת על־ידי המוסד לביטוח לאומי, לכל ילד החל מהילד הרביעי. הקצ־בה תהיה, איפוא, 20 ל"י לחודש במקום 15 ל"י החל מ־1 באפריל.

פנתרים השתלטו על שופרסל בירושלים – ומכרו בזול

מאת גדעון אלה, סופר „הארץ" בירושלים

כ־50 פעילי הפנתרים השחורים ו־צעירים שהגדירו עצמם כסטודנטים השתלטו אתמול אחה"צ על חנות השופרסל בשכונת קרית היובל ב־ירושלים ופתחו במבצע מכירות של מוצרים בהנחה של 20 אחוז.

המפגינים נשאו כרזות והשמיעו קריאות קצובות: „יורדו המחירים". הם הדביקו תויות חדשות על ה־מוצרים והסתובבו בין עגלות ה־מזון.

עובדי הסופרמרקט הוקסמו שנדשו את התנועה לרגל סוף השבוע, הופ־תעו ולא ידעו מה לעשות.

המנהל, מר לדרברג, שהיה כבהלה אמר: „זה נעשה לשם הרווח זהיקה ביום שקיים בו שלם. הזעקנו את המשטרה. מצפים כל רגע לבואה". אוחים מהמפגינים העמיסו חבי־לות סוכר על העגלות וניסו להוצי־אן החוצה כדי למכרן בהנחה לצי־בור הלקוחות. כח משטרה, בראשו־תו של סגן מפקד מרחב ירושלים. סגן ניצב אברהם תורגמן, הגיע ל־מקום, פיזר את המפגינים ועצר 18 מהם. בין העצורים מנהיגי הפנתרים כוכבי שמש ואדי מלכה.

בתשובה לשאלה אמר מר תורגמן כי היותה זו התקהלות בלתי חוקית שהפריעה למהלך התקין של המכי־רות. לדבריו, היה חשש להפרת הס־דר הציבורי. כן ציין, שלא נגרמו כל נזקים לסופרמרקט ולא נעשה שימוש בכוח על־ידי המשטרה כדי לפזר את המפגינים.

2 אנשים נהרגו בתאונות דרכים

(ב). שני אנשים נהרגו ואחד נפצע קשה בתאונה שאירעה אתמול בצהריים בכביש גזה, בקטע שליד שכונת נווה־מגן ברמת־השרון.

התאונה אירעה בעת שמכונית מסחרית השייכת לחברת אורדי, מפ־על לתעשיית שימורים באיזור ה־תעשיה בהרצליה, שנסעה מכיוון צומת הכפר הירוק מזרחה, התנגשה חזיתית עם מערבל בטון שבא מ־מול.

מעוצמת ההתנגשות התרסקה המכונית המסחרית כליל. נהג המכונית ואיש שישב לידו, נהרגו במקום הנוסע שלישי נפצע קשה. אנשי משטרת התנועה של מחוז תל־אביב הגיעו למקום ופנוהו ב־הקירה.

שמותיהם של ההרוגים והפצוע לא נמסרו לפרסום.

כתב־עת פדגוגי מציע מלקות לעבריינים צעירים

מאת סופר „הארץ" לענייני חינוך

הצעה להנהיג עונשי מלקות ל־עבריינים צעירים הועלתה במאמר שפורסם בבטאון ארגון המורים העל יסודיים. מר מיכאל אברהמי, שהוא מנהל כלא מעשיהו כותב במאמר, כי כל השיטות החינוכיות למניעת עבריינות לא הצליחו לבלום את ה־פשיעה בקרב נוער ומבוגרים, ולפיכך יש לחזור לשיטות מרסנות כמנהג התורה, לשוב ולייסר „בשבט". ל־דעת מר אברהמי בעונש המלקות תהיה תועלת רבה, ורוב העבריינים הצעירים „יבינו על נקלה את המצ־פה להם בבית הכלא מבחינת העונש המיידי. ודאי כי בד בבד עם הנהגת מלקות יש להמשיך בטיפול ושיקום ברוח המסורת והערכים עליהם מח־נכת תורת ישראל" כותב כותב ה־מאמר.

נקבעו הקריטריונים לשיכון זוגות צעירים בחיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

קריטריונים בעניין הזכאות של מועמדים להיכלל במפעל שיכון זו־גות צעירים של עיריית חיפה נמס־רו אתמול לפרסום על־ידי דובר ה־עיריה מר יעקב בנגלו, נוכח הבי־קורת שהושמעה לפני זמן מה בפר־שה זאת.

המדובר במפעל של הקמת 155 דירות לזוגות צעירים בשטח של 70 עד 73 מ"ר ובמחירים שינועו (לפי המיקום והשכונה) בין 52 אלף ל"י ל־64 אלף ל"י, בלי הקרקע. הדירות ייבנו ברחוב המלכית, בנוה יוסף, ברחוב מרגלית וברחוב ברל. המחיר הסופי יכול להתבטא בתוספת של 5000 ל"י.

זכאים להירשם יהיו זוגות שנישאו לאחר 1.1.67, או זוגות שנרשמו ל־נישואין כחוק ואשר יהיו נשואים במועד הכניסה לדירה, וכל זאת ב־תנאי שלנרשמים לא אושרה זכאות בתכניות משרד השיכון או מוסד ציבורי אחר. כן יוכלו להירשם זוגות צעירים, שדירתם אינה גדולה מחדר וחצי.

מוזיאון ישראל. ירושלים
אירועי השבוע

יום ג', 10.4.73, 6 ו־8.30 בערב
מועדון לסרטים אמנותיים
„מוות בונציה" (איטליה, 1971) — לפי סיפורו של תומס מאן
מוסיקה: מסימפוניות 3 ו־5 למאהלר. מאת ויסקונטי עם דירק בוגרד, ביורן אנדרסן, סילבנה מנגאנו
דובר אנגלית, תרגום עברי וצרפתי (הצגה חוזרת)
בהקרנת השעה 8.30 בערב עדיפות לחברי האגודה.
משעה 8.30 יועמדו מקומות פנויים למכירה ללא־חברים
(מכירת הכרטיסים מיום א' 8.4)

יום ד', 11.4.73, 8 בערב
קורס בתולדות האמנות (בלווית שקופיות)
„על אמנות יהודית" (ב). „מה נשתנתה הגדה זו מכל ההגדות?" פרופ' בצלאל נרקיס, ראש החוג לתולדות האמנות, האונ. העברית
כרטיסים: —.1 ל"י (לא־חברים: —.3 ל"י)
9.15
לאחר ההרצאה:
האמנות בסרטים
„אמן יהודי היה..."

יום ה', 12.4.73, 4 אחה"צ
מועדון הסרטים של אגף הנוער
„ספר הג'ונגל"

מוצ"ש, 14.4.73
קונצרט לשני נבלים — בוטל

תערוכות
אלהמברה־גרנדה, תצלומים של אריאלי — הצרוכה ביוזמת באלמנות רוקפלר (בהשתתפות עיריית ...ם).
ציור אימפרסיוניסטי ופוסט־אימפרסיוניסטי מאוסף המוזיאון ומקרן פורקס (אולם גולדמן).
הדפסים ורישומים של נוסעים לארץ־הקודש במאות ט"ז—כ', לזכרו של מר הרמן מאיר, ירושלים (אולם כתן).
הנרי פרידלנדר — טיפוגרפיה והכתב (אולם הספריה) עד 14.4.73.
אמנות ההסרטה (אגף הנוער).

מוצג מיוחד
תבליט אבן־גיר מקבר בסקרה, מצרים, המתאר מנחת מזון למת: לחם, תאנים, נתחי בשר, בירה ויין. התקופה הממלכה הקדומה. ראשית השושלת ה־ה'. 2300 לפסה"נ בקירוב.
מתנת ד"ר ר. הכט, חיפה.

שעות ביקור

יום א', ב', ד', ה'		10 לפנה"צ — 6 בערב
יום ג'	היכל הספר	10 לפנה"צ — 10 בערב
	מוזיאון ישראל	4 אחה"צ — 10 בערב
	רוקפלר	10 לפנה"צ — 6 בערב
יום ו', שבת		10 לפנה"צ — 2 אחה"צ

חדוה מנשנפרוינד (עמית) חגי אדמון
נשואים
החופה התקיימה בחוג המשפחה
חיפה, 28.3.73

סופרת אמריקאית
האוספת נתונים לכתיבת מחקר על הנושא:
הישראלי הבלתי־נשוי והמין
מעוניינת לראיין גברים רווקים, אלמנים וגרושים מעל גיל 30.
אם ברצונכם לעזור, נא לטלפן למס' 69283—02.

א. ערמוני — אוניברסיטה חיפה
למורי תנ"ך וללומדיו!
יצא לאור ספר חשוב
פרשיות באגדה
לאור מקורות יווניים
מאת: א. א. הלוי
520 עמוד — מחיר —.18 ל"י
להשיגו בכל חנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: סוכנות ערמוני
ת"א, רח' בלפור 4, טלפון 612026

אוניברסיטת תל־אביב
מכון שילוח לחקר המזרח התיכון ואפריקה
פרסומים בסידרת המונוגרפיות:

Uriel Dann, IRAQ UNDER QASSEM: A POLITICAL HISTORY, 1958—1963, Jerusalem, Israel Universities Press, XVI + 405 pp., illustrations, 2 maps, index. A study of the history and political dynamics of Qassem's regime in Iraq in the perspective of the history of the Iraqi state.

David Kimche, THE AFRO-ASIAN MOVEMENT: IDEOLOGY AND FOREIGN POLICY OF THE THIRD WORLD, Jerusalem, Israel Universities Press, VII + 296 pp., illustrations, index' An analysis of the common denominators on which Afro-Asian solidarity was based; the emergence of the Afro-Asian Movement in Bandung in 1955, and its gradual decline.

Itamar Rabinovich, SYRIA UNDER THE BA'TH, 1963—1966: THE ARMY PARTY SYMBIOSIS, Jerusalem, Israel Universities Press, XIX + 276 pp., illustrations, index. Based on original documents of the Ba'th Party. This book describes a stormy period in Syrian history, identifies the issues and the acting forces that shaped it, and evaluates its significance.

Aryèh Yodfat, ARAB POLITICS IN THE SOVIET MIRROR, Jerusalem, Israel Universities Press, XII + 332 pp., index. The views and doctrines expounded by Soviet statesmen and writers on the Arab world since 1952. The book focuses on Egypt, Syria and Iraq, and on such issues as Arab Socialism and Pan-Arabism.

מפיץ הסידרה: נתיב הספר, רח' מלצ'ט 38, תל־אביב

השבוע ביד יצחק בן־צבי
ירושלים
ח' — י"ב בניסן תשל"ג 8—12.4.73

א. סיור — „אתרים ממלוכיים בירושלים"
(במסגרת הסמינריון „ירושלים לתקופותיה")
בהדרכת יוסף דרורי — יום ראשון

ב. 1) פתיחת שלושה ימי עיון בנושא:
המשתתפים בישיבת הפתיחה:
„יהדות בבל תולדותיה ויצירתה"
הרב הראשי הראשון לציון הרב יוסף עובדיה
גב' רחל ינאית בן־צבי
הזמר שלמה הלל
פרופ' משה בר
פרופ' חיים הלל בן ששון

2) ירושלים בספרות היוונית והרומית
(במסגרת הסמינריון „ירושלים במקורות")
פרופ' יהושע בן־אריה — יום שני

ג. 1) „קוים לדמותו של הישוב היהודי בירושלים במאה הי"ח"
יעקב ברנאי

2) תולדותיה ומעמדה של העדה הספרדית בירושלים בתקופת השלטון העותומאני
אברהם חיים
(במסגרת הסמינריון „ירושלים לתקופותיה")
יום רביעי

ד. סיור שני בחפירות הר הבית
בהדרכת מאיר בן דב
(במסגרת הסמינריון „ירושלים לתקופותיה")
יום חמישי

אוניברסיטת חיפה
מודיעה
על פתיחת הרשמה לחוג ללימודי ארץ־ישראל

מטרת החוג להעמיק את ידע ארץ ישראל ולהכליל תחום זה כנושא לימודי העומד בפני עצמו.
משלב זה יהולו הלימודים במתכונת דו־חוגית, ויקנו תואר ראשון (ב"א).
פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות הרשמה.
ההרשמה לחוג זה תסתיים ב־30.4.1973.
חוברות המבחנות ...ניתן להשיג בנקודות המכירה הבאות:
1. מפעל השיכפול של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה. בימים א'—ה' בשעות 09.30—17.30.
2. חיפה — זוהר, רחוב החלוץ 22.
3. קרית מוצקין — פינת הנוער — ויצמן 10.
4. צפת — גריבאום זאב, בבנין מלון מאיר, רחוב ירושלים 59.
סטודנטים המעוניינים לרכוש את החוברות בדואר, מתבקשים לצרף המחאת דואר ע"ס 3.25 ל"י לפקודת אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה והחוברות תשלח לביתם. חיילי צה"ל הפונים באמצעות הדואר הצבאי, יקבלו חוברות ללא תשלום.

שעוני הצמרת משוויצריה
ZENITH
MOVADO
MONDIA
PRODUCTS OF ZENITH TIME. SWITZERLAND
בחנויות היוקרה בישראל

הפצה ושרות: או.טי.סי. אוברסיז טיים קורפוריישן בע"מ, רח' קרליבך 14, תל אביב, טלפון: 266291
*השעון היחיד בעולם המוצג לצמיתות במוזיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק בזכות עיצובו האמנותי המיוחד.

مكان الأصل

ביקוש לצמודי מדד, שפל במניות

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

מחזור המזומנים בבנקים וגל ה־התיקרויות האחרון הטביעו חותמם על פעילות הבורסה לניירות ערך בשבוע שחלף. במוקד הפעילות עב־דו צמודי המדד שנהנו מביקושים רצופים, דבר שהביא למחזורים יו־מיים בשוק אגרות החוב בהיקף של כ־3.5 מיליון ל״י בממוצע יומי.

לעומת זאת נמצאו שערי המניות בנסיגה והמסחר בהן התנהל באווירה של חוסר עניין כללי. המחזורים ה־יומיים הצטמצמו להיקף של כ־1.5 מיליון ל״י. אנשי הבורסה שציפו לשיפור המצב בראשית אפריל נוכ־חו לדעת השבוע כי השינוי המיוחל במצב הנזילות טרם בא באורח מהי־תי. אמנם בבנקים הורגשה הקלה מסויימת, אך נותרה הורמה נוספת של אמצעים כדי שהדבר יתן אותות חיוביים בשוק הכספים.

הצמצום בהיקף המחזורים היומיים הביא לשינוי בסדרי המסחר. החל מיום א׳ הקרוב יאוחד שוב המסחר בשלב הפתיחה. לפני שבועות אחדים הוליכה הנהלת הבורסה על פיצול המסחר בכלל ריבוי הפעולות. במ־קום מסחר שוטף ועד באו פיתוקים ולא היה טעם בהמשכת הסידור הי קודם.

חברת ברוקרים חדשה

נוכח המצב השורר עתה בבורסה היה מקום להתרשם כאילו אין עתיד כלשהו לענף ההשקעות בניירות ערך. לא כולם בדעה זו. השבוע דנה הנ־הלת הבורסה בקבלת חברת ברוק־רים חדשה. שם החברה — אי.בי.אי. שרותי בורסה והשקעות בישראל בע״מ. שותפים בה שני אנשי עסקים ישראלים — צבי לובצקי ודוד וייס־ברג שכל אחד יחזיק ב־25% מהון מניות החברה. השותפים האחרים: חברת אי.סי.גיי (העוסקת בפקטו־רינג) — 25% וחברת אריש (מיצגת משקיעים זרים) — 25%. הון מניות הנפרע העומד על 400 אלף ל״י.

נזיפה להנהלת נאות אביב

הנהלת הבורסה נזפה השבוע ב־הנהלת חברת נאות אביב. זו הגיעה להסכם עם חברת קרת לקבלת מי־כון לביצוע תוכנית בניה בקרית אונו בהיקף שמעל ל־1.5 מיליון ל״י. לקרת הובטחה השתתפות ברווחים. העסקה עצמה לגיטימית, ונדמה שהיא לטובת שתי החברות, אלא ש־הנהלת נאות אביב לא דיווחה על כך לבורסה והדבר נודע רק עם פרסום המאזן.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

5.4.1973

מניות			
בנקים מסחריים והחברות לאחזקות בבנקאות			
איהיי (מ)	360	—1	360
אי.די.בי. בכי	271	—1	269.5
אי.די.בי. ר״ג (ש)	269	—1	267
אי.די.בי. ב (ש)	360		
אגוד (ש)	347.5		347
איי בריטי ר״מ (מ)	329		
איי בריטי (מ)	325	—1	
דיסקונט א׳ (ש)	688	—2	684
מזרחי (מ)	165		163
פועלים ר״מ (מ)	370		
פועלים (מ)	351		351
בל״ל (ש)	336	+0.5	335.5
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	260	—0.5	260.5
כרמל (מ)	160	—2	
משכנתי בנין	254	—1.5	
פת׳ משכנתי (מ)	251		
שכון בכי	236	—4	234
ספנות מב׳	251.5		
ספנות ר״ג	240		
שכון ר״ג	257	—1	254
מוסדות מימון ענפיים			
שלטון	128	—2	128
אוצר לתעשיה	272		272
חקלאות	86.5		
פת׳ תעשיה מב׳	75.5		
ביטוח			
הסנה	260.5	—1.5	264
סהר	240		238
צור	160		
מסחר ושרותים			
בית הרכב	78.5	—0.5	
דלק (ש)	230	—0.5	229
דלק (מ)	242		
קרור 1	404	+8	
קרור 10	388		385
חשמל	60		60
ספנות	211		
צים	381		
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	231.5	—5	
אפריקה 1	329		
אפריקה 10	295	—2	295
הכשר הישוב ש׳	217		215
הכשר הישוב מ׳	217.5	—0.5	216
סולל בונה מ׳	146	—2	
בבסים	264		264
ישרס	181	—3	184
מהדרין	175		175
מטעי הדר	106		106
משקיעים	125.5	+2	
נאות אביב	84.5		82
פרי אור	166		
ריאלקו	132		
רסקו מב׳	117		
…			
ישפרו	112.5	—0.5	113
תעשיה			
אליאנס	550		
אלקו 1	112		110.5
אלקו 2.5	106	—1.5	105
אלקטרה 1	296	—4	295
אלקטרה 5	301	—2	288
ארגמן מב׳	341	+1	340
ארגמן (מ)	336		334
אתא ב׳	154	—1.5	152.5
אתא ג׳	153		151
דובק	438	+3	440
כבלים	206	—2.5	204
טבע (מ)	932	+30	
כימיקלים	57.5		
ל׳ אפשטיין	77		77.5
מולר	225	—2	
פניציה (מ)	123.5		
פניציה 10	117.5		117.5
ניר חדרה	383	+1	384
צבים	258		
נחושתן	427.5	+20	
עלד	125.5		
שמן	132.5		128
תעל	296		292
חב׳ להשקעות			
אלגר (מ)	107	+3.5	
אלרן (מ)	240		245
כרמית	330		330
פועלים השק׳	302		301
פז	107		108.5
חלפנות 1	188.5		
חלפנות 10 (מ)	125		125
אמפא	138	—3.5	135
דיסקונט השק. (מ)	259.5	—3	257.5
מזרחי השק.	110.5	—0.5	110.5
בל״ל השק.	239.5		240
פריון	122		122
הסנה	113	+1	
יצוא השק.	84	—0.5	84
כור	182	—1.5	
כלל השק.	216.5	—2.5	214
כלל תעשיות	231		230
עת	190		190
פמ״ה	65.5	—0.5	65.5
נפטא	61.5	—0.5	61
לפידות (ש)	127	—1	123
לפידות (מ)	154		
אגרות חוב להמרה			
שערי הון בל״ל	171		
שערי הון בל״ל	130		128
פת׳ משכנתי	122.5		122.5
הכשר הישוב	103	+0.5	
אלקטרה	211	—3	
אתא	105.5		
דיסקונט השק.	132		131
מזרחי השק.	102		102
אי.די.בי.	105.5	—0.5	105.5
ישפרו	103		102.5
מניות הנקובות במטבע חוץ			
אוניקו א׳ (מ)	70		
8% אוניקו (מ)	90.5		
7% פ׳ התעשיה (ש)	205		
7% פ׳ התעשיה ג׳ (ש)	172.5		
6% פ׳ תעשיה גג (ש)	106.5		
6% פ׳ תעשיה גג 1 (ש)	106.5	+0.5	
גוית (ש)	79		

אגרות חוב

	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% חמא ים המלח (ש)	206.1	+0.1
5% אביה ים המלח (מ)	123.3	+0.3
6% חשמל הטיבה ב׳ (ש)	129	
חלפנות קלור מאיר 6.5% אבית (ש)	83.8	
הוליס 5	133	+0.5
הוליס 6	134.8	+0.8
הוליס 7	135.8	+1
הוליס 8	98.3	+0.2
הוליס 9	100.6	
הוליס 10	102.3	+0.2
הוליס 11	100.8	+0.1
הוליס 13	101.3	+0.8
הוליס 14	101.3	
הוליס 15	100.1	+0.3
הוליס 16	100.2	+0.3
הוליס 17	103	—0.1
הוליס 18	100.7	—0.8
הוליס 19	104.5	—0.5
הוליס 6 פריון	133.2	
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה בטחון 1968		
סדרה א	171.5	—0.2
סדרה ב	169.5	—1.5
סדרה מא	168	—0.8
מלוה בטחון 1969		
סדרה א	165.5	—0.4
סדרה ב	158.5	—1.5
סדרה מא	159.2	
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	170.1	
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	248.5	
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	224.3	—1
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	205.5	
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	168.8	—1.2
מלוה קליטה 1967 אינדקס 118.9	160.7	—0.1

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)

אתמול (5.4.73) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

2.4827/2.4831	$ ארה״ב	ל״י 1 £ שטרלינג
2.8275/2.8295	מרקים גרמניים	ל״י 1 $ ארה״ב
2.9260/2.9290	פלורינים הולנדיים	״
3.2260/3.2290	פרנקים שוויצריים	״
39.82/39.88	פרנקים בלגיים	״
4.5175/4.5125	פרנקים צרפתיים	״
584.50/586.50	לירות איטלקיות	״
264.00/264.50	ינים יפניים	״

מסירה מאוחרת (Forward)

	$/£	פר״ש $/	מ״ג $/
חודש:	2.4773/2.4781	3.2125/3.2165	2.8140/2.8180
חדשיים:	2.4717/2.4725	3.1965/3.2005	2.8005/2.8045
3 חד׳:	2.4676/2.4685	3.1870/3.1910	2.7845/2.7885
6 חד׳:	2.4519/2.4528	3.1625/3.1700	2.7435/2.7495

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארזון	125.91	122.83
דקל	489.4	465.8
ברוש	212.5	201.7

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע״מ

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע״מ

	מחיר יחידה	מחיר פדיון	מחיר פתק
צבר	291.9	278.1	285
ארז	140.8	134.1	137.5
איתן	120.46	—	117.52

הנאמן: בנק הפועלים בע״מ

אלאיטליה עיבדה תוכנית לעידוד תיירות מישראל

(ע). חברת התעופה האיטלקית אליטליה הטיסה ב־1972 70 אלף נוסעים והשנה תטיס, לפי התחזית, כ־90 אלף נוסעים. בקר לוד־רומא־לוד. אליטליה, בתום 15 שנים לפעי־לותה בישראל, תופסת כיום את הי מקום השלישי בין חברות התעופה הזרות הפועלות בישראל, באשר ל־היקף טיסותיה.

מ־3 ל־14 טיסות בשבוע

במסיבת עתונאים שנערכה לרגל 15 שנות הפעילות של החברה ב־ארץ, מסר מנהלה הכללי, מר ג׳. מאוסיג, כי ב־1958 הפעילה החברה 3 טיסות בשבוע במטוסי די.סי.6 בי. וכיום מפעילה החברה 14 טיסות ב־שבוע במטוסי די.סי.8. הפעילות הי עיקרית של החברה היא במישור עי־דוד התיירות לישראל. בשנתיים הי אחרונות התרכזה החברה במיחוד ב־פיתוח תנועת תיירות עממית של נו־צרים המבקשים לבקר במקומות הי קדושים לנצרות.

ממדים רחבים

אליטליה היא החברה הראשונה ש־הוליכה להפעיל תוכנית רחבת־ממ־דים לפיתוח התיירות הישראלית ל־איטליה — אמר מר מאוסיג. הוא הודיע כי בשיתוף עם חברת אל־על תבצע לציבור תוכנית חדשה תייר באיטליה 1973.

תוכנית זו כוללת: תעריפי טיסה מיוחדים לקבוצות ולצעירים תוס־עים לאיטליה, ביקור של אנשי רוח ואמנים איטלקיים להופעות בארץ, בפיתוח של נספח התרבות בשגרירות איטליה בישראל, שירות מיוחד ב־איטליה לתיירים מישראל ועוד.

מר מאוסיג הוסיף ואמר כי הנהלת אליטליה מינתה באחרונה את מר ריקרדו סס כמנהל מסחרי של הי חברה בישראל. מר סס יכהן גם כ־סגן המנהל הכללי של החברה, ב־ארץ.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	5.4.73	4.4.73
מדד כללי	295.75	296.73
כספים וביטוח	253.36	254.40
מזה:		
בנקים מסחריים	284.81	286.27
בנקים למשכנתאות	242.06	243.30
מוסדות מימון ענפיים	243.22	244.29
חברות להשקעה	249.64	250.14
תעשיה	437.86	439.66
מסחר ושירותים	424.18	426.01
מקרקעין בינוי ופיתוח (פרט להדרים)	255.39	256.21

צעירי מפ״ם יפגינו נגד היוקר

פועלים וסטודנטים ישתתפו ב־משמרת מחאה מטעם צעירי מפ״ם נגד היוקר שתתקיים במוצאי שבת 7.4.73 בשעה 6.00 בערב בכיכר דיזינגוף בתל־אביב. לקראת המש־מרת חולקו אלפי כרוזים במפעלים שבאזור דן.

דחף — „אגד״, המחלקה ליחסי ציבור

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל | משרד העבודה, משרד החינוך והתרבות, המכון הממשלתי להכשרה מקצועית

בית הספר להנדסאים

מודיע על פתיחת

ההרשמה לקראת שנה״ל תשל״ד

1) למגמות ותת המגמות

	בניה	אוירונוטיקה
אלקטרוניקה	אדריכלות	תעשיה וניהול
חשמל	דרכים	כימיה
פיזיקה	מדידות (גיאודזיה)	פלסטיקה
בין הנדסה	מכונות	מזון
מחשבים	מיכון חקלאי	הנדסאים מורים

משך הלימודים:
א) למודי יום הנדסאים — שתי שנים 40 שעות בשבוע.
ב) למודי ערב הנדסאים — ארבע שנים.
ג) למודי צבירה — פעם פעמים בשבוע לפי בחירה.
ד) למודי יום מכנאים — שנה מוגברת.
ה) למודי ערב מכנאים — שנתיים מוגברות.

הערות:
א) מתקבלים/ות בוגרי/ות י״ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה 4 לפחות).
ב) תלמידים/ות המשתתפים/ות בלמודי יום נהנים/ות מטעם משרד העבודה.
ג) חיילים/ות בשרות חובה הלומדים בכתת הערב בקבלים הנחה מכבר לימוד בשיעור 50%.

2) לכתות קדם הנדסאים
כתות ערב ודו שנתיות למגמי י״א כתות כל בתי ספר התיכוניים ו/או מקצועיים.

3) לשם קבלת פרטים או הרשמה יש לפנות:
חיפה — (למודי יום וערב) מרכז ביה״ס בקמפוס ביה״ס בקרית־הטכניון. טלפון 233653. קבלת קהל כל יום בין 8.00—12.00 ובימים א׳ ב׳ ה׳ בין 16.00—18.00.
„אוהל שרה״ — (עמק יזרעאל) (למודי אחה״צ וערב) בר י. להב, המכללה האזורית יזרעאל, אוהל שרה, דואר נע יזרעאל טלפון 7—065/22956.
מדרשת רופין — (למודי יום בלבד) כל כפר יונה 053/98383.
אילת — (למודי ערב בלבד מכונות הכנה) מנהס א. באום, הנבב, בבדות הכרמה, טלפון 059/2121/2.
נצרת — (למודי יום וערב ביה ומכונות וכן הכנה ערב) בהנום סוררי רח׳ 10/316 טלפון 065־54831.
עמק הירדן (צמח) — (למודי אחה״צ וערב) בכללה אזורית עמק הירדן, צמח טלפון 067/50421.
צפת — מר צ. כבוני, ביה״ס עמל ע״ש בלאוסטין טלפון 067/30284.
תל חי — מר ה. אברהמי, המכללה האזורית טלפון 067/40969.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מכרז מס׳ מב/2/73

האוניברסיטה העברית בירושלים, מעמידה למכירה

כלי רכב

1. מכונית נוסעים פורד טאונוס 20 1970 196—637
2. ג׳יפ CJ-G 1970 341—68

א. לבדיקת כלי הרכב וקבלת טפסים מיוחדים להגשת הצעות לקניה, יש לפנות למר ג. בושרי, מוביל ועד המכירות בבנין מחי הספקה, קרית האוניברסיטה, טל. 61121/2/3 בימים א׳—ה׳ בין השעות 13.00—15.00 בצהרים, עד לתאריך 15.4.73, י״ג ניסן תשל״ג.
ב. תאריך גמר המכרז: ט׳ בניסן תשל״ג 18.4.73, עד שעה 11.00 לפנה״צ.
ג. אין ועדת המכירות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

הבילוי הלא נורמלי

הוא כמובן ביקור באלחוט! אותה משוטט בחנות התקליטים הגדולה בארץ, מדפדף במבחר העצום, מאזין לכל תקליט העולה על דעתך ומבלה את זמנך בנעימים! אינך חייב לקנות דבר, אך אם תחליט לרכוש תקליט, בוודאי שתופתע:
אצלנו המחירים עוד מלפני הפיחות!
אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה!
זאת ועוד: מבחר משגע של אריכי נגן קלטיים וקלים במחירים משוגעים כגון:
במקום 22.30 — 11.90 רק 7.— ל״י — 9.90 ל״י
התבדר אצלנו לשעה קלה — וקנה שי במחיר פרסומת.
בחג הפסח — חג חרות קנה תקליט אצל אלחוט
רחוב אבן־גבירול 21, תל־אביב
תקליטי ילדים 2.50 ל״י

שמגר: חוק כנוביץ היה חסר תוכן ממשי * יוגש חוק חדש

(ע). חוק כנוביץ, שנתקבל בשע־תו בכנסת, היה ללא תוכן ממשי. בקרוב יוחש קצב התקנת התקנות ה־מתאימות שיכלאו את החלל שנוצר מבחינת חוק זה, על מנת שניתן יהיה להפעילו הלכה למעשה — אמר היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר, בפאנל (דיון צוות) בנושא איכות הסביבה, שנערך בחולון.

הפאנל התקיים במסגרת ועידת תנועת הרוטרי בישראל, באולם ה־תרבות בשכונת נוה רחל. השתתפו בו גם מנכ״ל משרד הפנים, מר חיים קוברסקי, מנכ״ל משרד הפיתוח, מר דוד ורדי, ופרופ׳ אלכסנדר דונגי, ראש היחידה למניעת מפגעים במש־רד הבריאות. בדברו על חוק כנו־ביץ, אמר מר שמגר שקל לקבוע, כי אסור לגרום רעש שאינו סביר ויהום בלתי סביר — אולם אין לדבר מש־מעות מבלי להגדיר במדויק מה מש־מעות סביר.

הוא דיבר גם על השימוש בחשיש, ואמר כי כל המוסדות והגופים העוס־קים בנושא זה הגיעו למסקנה שה־סם מהווה סכנה לחברה ואין להתי־רו.

מר ורדי, שהקדיש דבריו לצורכי האנרגיה בארץ, אמר כי הבעיה הי עומדת כיום על הפרק היא מציאת מקורות אנרגיה אלטרנטיביים לדלק ולחשמל, תוך 20 עד 40 שנה.

פרופ׳ דונגי הזהיר, כי „אנו נותנים כיום עדיפות מדינית לפיתוח הכלכלי ולפיתוח היצוא — על חש־בון ההגנה מן הזיהום״.

פתח והינחה פרופ׳ אלכסנדר כהן מן המכון הביולוגי בנס־ציונה.

נבחרת הכדורגל חזרה מאנגליה

(ע). נבחרת ישראל בכדורגל חז־רה אמש ממסעה ברומניה ובאנג־ליה. בהגיעם ללוד לא הסתירו אנ־שי הנבחרת את שביעות רצונם מ־תוצאות המשחק שנערך באנגליה נגד הקבוצה המקצועית הסטוקס שניצחה, ממש ברקעות האנגלים, של המשחק את הנבחרת הישראלית בתוצאה 3:2.

ראשי הנבחרת אמרו כי הם צב־נסים כעת למשטר אמונים לקראת משחק הגומלין נגד הסטוקס, שי־יערך בישראל ב־2 במאי, ולקראת צאת הנבחרת לסיאול ב־15 במאי.

משאית עולמית

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

בית־כנסת „הר אל״

רח׳ שמואל הנגיד 16

ירושלים

מזמין את החברים, האוהדים והתיירים

לסדר פסח

שיונהל בעברית, באנגלית ובצרפתית

ע״י הרב א. ש. זאוי
ויתקיים בליל־ראשון של פסח
יום ב׳ 16.4.73
לפרטים והזמנות לטלפון 223841 [illegible]
בכל ימות השבוע

לדוד!

נהג „אגד״ בקו חיפה — ת״א — נצרת

מבקשת סליחה

רות

סמינר בת־שבע למנגנוני כאב ושיטות ריפוי

BAT-SHEVA SEMINAR ON PAIN MECHANISMS AND THERAPY

תכנית שבוע שני

ירושלים (מוסד ורליה, רח׳ ז׳בוטינסקי)

יום א׳, 8 באפריל

10.00—11.00 הצלחות וכשלונות של הטפול הנוירוכי פרופ׳ בלר
11.00—12.00 סקירת הבסקנות של הכנס הראשון על מנגנונים בסיסיים MELZACK
2.00—3.00 מקורות הכאב בבולת עצבים היקפית WALL
3.00—4.00 מקורות הכאב במוחה מרכזית CASEY
4.00—5.00 דיון

יום שני, 9 באפריל

10.00—12.00 בסיס הגיוני ותוצאות של הטפול על ידי חסימה היקפית BONICA
2.00—4.00 בסיס הגיוני התוצאות של הטפול על ידי תרופות כמשככות כאב TRUANT
4.00—5.00 דיון
ערב — פגישת קבוצות הויכוח

יום שלישי, 10 באפריל

10.00—12.00 בסיס הגיוני ותוצאות של הטפול בנוירוכירורגיה NOORDENBOS
2.00—3.00 יחסי גומלין בין כאב ובבנה האישיות דיר אדלבביין
3.00—5.00 בסיס הגיוני ותוצאות של טפול פסיכיאטרי MERSKEY
ערב — פגישה קבוצות ויכוח

יום רביעי, 11 באפריל

10.00—11.00 בסיס הגיוני והתוצאות של פיזיותרפיה פרופ׳ מגורה
11.00—12.00 ויכוח סביב שלחן עגול על ניסויים קליניים

יום חמישי, 12 באפריל

10.00—12.00 דו״ח ודיון של קבוצות הויכוח
2.00—3.00 הצרכים בעתיד של מחקר בסיסי WALL
3.00—4.00 הצרכים בעתיד של מחקר קליני BONICA
4.00—5.00 דיון כללי

במלאות ארבע שנים לנפול בני יקירי ויחידי

יחזקאל גלבלום הי״ד

נעלה אל קברו ביום שני 9.4.73 ז׳ בניסן תשל״ג, האזכרה תערך בבית הקברות הצבאי בקרית שאול, בשעה 16.00. מתאספים ע״י השער.

האמא רחל
גבריאל ודלה פלדמן

אנו מודיעים בצער וביגון על פטירת יקירנו

איבג׳ מאיר גלברט ז״ל

הלויה תצא היום, יום ששי, ד׳ בניסן תשל״ג, 6.4.73, בשעה 11, מבית הלויות העירוני, רח׳ דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

המשפחות המתאבלות:
גלברט, ברס, אליצור, קלפ ורייכל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

יהודה זיגל ז״ל

בג׳ בניסן תשל״ג, 5.4.73 במונטריאול, קנדה

המתאבלים:
רעיתו — אודל זיגל, מונטריאול
בניו — ארתור זיגל, מונטריאול
מרדכי זיגל, קרית־ביאליק
כלותיו — מרים ומרייל
נכדיו — שאול, אפרים, יוחנן, אייל, חנה, עליזה ומרגלית

במלאת שלושים לפטירתו ללא עת של ראש משפחתנו היקר

עו״ד שמואל מכליס ז״ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה
ביום שני, ד׳ ניסן תשל״ג, 9.4.1973, בשעה 5 אחה״צ
בבית העלמין בבאר־שבע.

בשעה 7.30 בערב תערך אזכרה לזכרו ב„בית־יציב״ [illegible] בבאר־שבע.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

זלמן רוזנפלד ז״ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה ואזכרה ביום ראשון ו׳ ניסן תשל״ג 8.4.73

נפגשים ליד שער בית העלמין בקרית־שאול בשעה 4.00 אחה״צ

לכל מנחמינו בעל־פה ובכתב תודתנו העמוקה

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

פייבל גבזה ז״ל

נעלה לקברו בקבוץ גבעת גילת ביום א׳ 8.4.73 בשעה 3.30 אחה״צ.

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו

מהנדס חיים (קרול) בלומנטל ז״ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי, ח׳ ניסן תשל״ג (10.4.73) בשעה 3.00 אחה״צ, בבית העלמין בקרית־שאול. נפגשים ליד השער.

המשפחה

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו

ד״ר שאול אש

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ראשון, ו׳ ניסן (8.4.1973)

נפגשים בשעה 4.00 אחה״צ בתחנת „מגינת ישראל״, רחוב ההסתדרות, ירושלים.

בשבת 7.4.73, תפתח
בגלריה לאמנות „אנדרומדה"
רח' נתיב המזלות 4, יפו העתיקה

תערוכת פסלים של רעיה יקובסון

שעות הביקור:
10—1 בבוקר, 12—9 בערב

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למשפטים

ISRAEL YEARBOOK ON HUMAN RIGHTS

כרך מס' 2 (1972)

תוכן העניינים: זכויות אדם כללי: ד"ר י. דינשטיין, מעמד דיני האמנות בהגנת זכויות האדם ✱ ד"ר פ. רוזנשטיל, זכויות אדם לפי הפריס ✱ ד"ר א. שחלב, זכות תביעה לכל דיכפין המשפט הבינלאומי ✱ פרופ' א. רובינשטיין, אכיפת מוסר בחברה הילונית ✱ זכויות אדם — בעיות מיוחדות: קולונל ג. דרייפר, בצוע האמנה האירופית על זכויות האדם, 1950 ✱ ה. קולמן, יחו ומועצת אירופה ✱ פרופ' ב. פרנק ה. רודליי, הדין האומות המאוחדות ובנגלהדש ✱ פרופ' נ. פיינברג, השאלה היהודית בקונגרס אקס־לה־שאפל, 1818 ✱ פרופ' י. דינשטיין, זכויות האדם הבינלאומיות של יהודי ברית המועצות ✱ זכויות אדם בישראל: ד"ר כ. שפירא וב. ברכה, המעמד החוקתי של זכויות הפרט ✱ ד"ר ד. ליבאי, חקירת השוד והחסיון מהפללה עצמית ✱ פרופ' י. גרוס, הזכות להתאגד כחברה ✱ פרופ' ד. פרידמן, הזדעה בציבור בדין הישראלי.

הכרך השני כולל גם תמציות פסקי דין של בית־המשפט־העליון בישראל מאת ד"ר ג. שפירא־ליבאי וביקורות ספרים מאת פרופ' א. קורנבלאום ופרופ' ל. פפר. כן כולל הוא בנספח מיוחד דין־וחשבון של יו"ר הליגה הבינלאומית על זכויות האדם, ג'. שמפס, על ביקור בבתי־הסוהר בישראל. היקף הכרך השני 391 דף.

המערכת: פרופ' י. דינשטיין (עורך), ד"ר ג. שפירא־ליבאי (עוזר לעורך), השופט ח. כהן, פרופ' נ. פיינברג, פרופ' א. רובינשטיין, השופט ז. צלטנר.

מחיר כל כרך — 42.— ל"י.

בהזמנות לכרך ראשון ו/או שני, לפנות לשנתון הישראלי לזכויות האדם, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב.

הוצאת א. לוין־אפשטין בע"מ

הופיע

בדם ואש יהודה

מאת **אורי מילשטיין**

תיאור היסטורי מרתק על צמיחתה של העוצמה הישראלית מראשית הציונות ועד עצם ימינו אלה.

- צמתי דרכים בהתפתחות הכוח הצבאי היהודי בארץ.
- תיאור מאבקים קשים, לעתים אלימים, בין הזרמים הפוליטיים השונים בישוב ובציונות.
- האסכולות השונות בצה"ל וההתמודדויות ביניהן.
- בן־גוריון—דיין או אשכול—רבין — איזה הרכב הוכיח את עצמו?
- תיאור וניתוח פעולות „השומר", „נילי", „ההגנה", אצ"ל ולח"י על ידי חוקר וסופר ישראלי, שלא השתייך לאף אחד מהארגונים האלה.
- מאמץ היסטוריוגרפי ראשון להקיף מאה שנות בטחון במסגרת מושגית והתפתחותית אחת.

להשיג בכל חנויות הספרים
הפצה ראשית: בית צלים, רח' קרל נטר 3, טל. 623959

מדע

עתון מדעי לכל

הופיע מס' 4

בכרך י"ז

בין התוכן: מערכות החיסון של הגוף מול מחלות שאתיות; התפתחות המגרים דרך ההיכל הגופני; פיסיולוגיה קרדיולוגית; לרפואת המרפאה של לאור כאמבר; ההולוגראפיה דפימיות; פרס האורזי לרולה הלוך והקלוד שאנון; הכלית הרחה שובבה אור על הופעת גדעיניות לא מובנות.

בין הרשות המדע מן העולם ומן הארץ, המדורים הקבועים, כתבות הרישמות שונות.

דמי החתימה לכרך י"ז — 15.— ל"י; מחיר החוברת הבודדת 3 ל"י.

יוצא לאור על־ידי
מוסד ויצמן לפרסומים במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ירושלים, רחוב המלך ג'ורג' 33, טלפון 223223

העניק לעצמך הידידיך שי להג הפסח — מנוי שנתי על „מדע"

לכבוד
מוסד ויצמן לפרסומים
במדעי הטבע ובטכנולוגיה
ת"ד 801, ירושלים 91000

אבקש לחתום על כרך י"ז של „מדע"

אבקש לשלוח כרך י"ז של „מדע" בשמי

שם משפחה ________ שם פרטי ________

הכתובת ________ המיקוד ________

מצ"ב סך ____ ל"י (בשיק או בהמחאת דואר לפקודת מוסד ויצמן לפרסומים).

זה עתה הופיע

אלבום מפואר

רפרודוקציות בצבעים ובשחור לבן
עם הסברים בעברית ובאנגלית

מאת הצייר
ליאור דוט
מקיבוץ אפיקים

עם מבוא מאת מרסל וואן יולה

בהוצאת ספריית הפועלים

הפצה ראשית: מחלקת ההספקה ע"י ספריית הפועלים
תל־אביב, רח' אלנבי 73, טל. 611431

אוניברסיטת תל-אביב

מכון שילוח לחקר המזרח־התיכון ואפריקה

פרסומים
בסידרת עזרי הוראה ומחקר:

יעקב רואי: מדיניות ואינטרסים של ברית המועצות במזרח התיכון — לקט תעודות.
מכון שילוח, 1969/70. שני כרכים 561 עמודים (אזל). מהדורה חדשה בהכנה בשיתוף עם המכון לחקר בריה"מ ומזרח אירופה.

אורי דוהן ואביגדור לוי: ביבליוגרפיה של מאמרים על המזרח התיכון, 1959—1967.
מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1970. 227 עמודים אינדקס.
המכירה: מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, רח' יצחק שדה 34, תל־אביב.

אברהם היים: תעודות מן האוסף של אליהו אלישר.
כרטא, 1971. 108 עמודים, צילומים, מפתח.
המכירה: כרטא, ת.ד. 2500, ירושלים.

שמעון שי: מדריך לכתיבה בנושאי המזרח התיכון החדיש.
מכון שילוח, 1972. 131 עמודים
המכירה: מפעל השכפול, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב.

אמנון תורן: ביבליוגרפיה על מצרים הנאצרית, 1952—1970.
מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1972. 102 עמודים.
המכירה: מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, רח' יצחק שדה 34, תל־אביב.

מהדורות חדשות בעם עובד

של מי אתה ילד
חנוך ברטוב

מהדורה שניה ✱ ספריה לעם.

של מי אתה ילד הוא ספור גידולו של אחד מבני הארץ, הוא ספורו של דור. הספר נתחבב על רבבות קוראים וזכה לשבחי הבקורת:

„...בעדינות ראויה לשבח ובלי שמץ של תוקפנות או עוינות, בונה המחבר את המגטליות של דור הבנים..."
(יגאל שנקמן, הארץ)

„...הספר כתוב במזיגה של הומור וכאב רב... ספר יפה מאוד, עליו ועגום... כאשר סיימתי לקרוא, כעסתי שהספר כבר נגמר..."
(יורם קניוק, דבר)

„...ברטוב הבקיע את שיגרת ספורי המושבות בצורת השפה, הסנטימנט וההשיפה האישית..."
(אדם ברוך, ידיעות אחרונות)

„יש לשבח את חנוך ברטוב על הישגיו הרבים ביצירה זו..."
(רבקה גורפיין, מאזנים)

ספר נוסף של חנוך ברטוב
בספריה לעם
פצעי בגרות שזכה בפרס שלונסקי

זאת ירושלים
ד"ר מנשה הראל

מהדורה רביעית מורחבת
הכוללת 3 פרקים נוספים:
הרובע היהודי
הרובע הנוצרי
הרובע המוסלמי

הספר זכה בפרס ירושלים לשנת תשל"ב

מנימוקי חבר השופטים:
הספר, מאחד בצורה מוצלחת את תיאור האתרים בימינו עם מידע היסטורי עשיר המוגש בצורה מעניינת ונלבבת. חומר ארכיאולוגי זה משולב בניתוח הצדדים הגיאוגרפיים והכלכליים במסכת רבת־ממדית אשר בה ההווה מלמד על העבר והעבר מסייע לנו בהבנת ההווה.

המפוזר מכפר אז"ר
לאה גולדברג
מהדורה רביעית

בכל חנויות הספרים
הפצה ראשית עם עובד רח' מוא"ה 22 ת"א טל. 611536
כל שעות היממה

יריד הספרים הבינלאומי השישי ירושלים

יד־ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה
החוקה המדעית המייעצת

זה עתה הופיע הקובץ התשיעי

מחקרים בפרשיות השואה והגבורה
ט'
בעריכת ליוויה רוטקירכן

בתוכן:
יוסף קרמיש: מרד גיטו וארשה לאור דו"ח גרמני רשמי בלתי ידוע ✱ ישראל גוטמן: ראשית תנופת ההתנגדות בגיטו וארשה וגיבוש דרכי הלחימה ✱ שלמה שפיר: דיפלומאטים אמריקאים בברלין (1933—1939) ויחסם לרדיפת היהודים בידי הנאצים ✱ שלמה ז. כ"ץ: דעת הקהל באירופה המערבית מול ועידת אוויאן — יולי 1938 ✱ רנדולף ל. בראהם: העבר בקמנץ פודולסק ובדלוזיק — פתיחה לשואה בהונגריה ✱ ליוויה רוטקירכן: הממשלה הצ'כוסלובקית, הגולה והאספקט היהודי כפי שנבחן במקורות ✱ יצחק ארד: ריכוז הפליטים בוילנא ערב מלחמת העולם השניה ✱ יהודה באואר: פעולות הצלה דרך וילנא ✱ שמואל קרקובסקי: „מדיניות הרייך השלישי בפולין הכבושה" ✱ בנימין אליאב: תולדות השואה ב„אנציקלופדיה יודאיקה" ✱ אברהם וויין: ספרי הזיכרון כמקור לחקר תולדות קהילות ישראל באירופה ✱ דוד בס: רשימה ביבליוגראפית של ספרי זיכרון 1943—1972 ✱ סקירות של עבודות ופרוייקטים בתחום חקר השואה באוניברסיטה העברית, באוניברסיטת תל־אביב ובאוניברסיטת בר־אילן.

המהדורה האנגלית Studies IX תופיע בקרוב
המפיצים הבלעדיים: משרד הבטחון — ההוצאה לאור
רחוב ב' מס' 29, הקריה, תל־אביב, טל. 286—255
המחיר: 15.— ל"י, בחו"ל: 7.50 דולר

בית לוחמי הגטאות
ע"ש יצחק קצנלסון
הוצאה לאור
בשיתוף עם הוצאת הקיבוץ המאוחד

הופיע זה עתה

דפים בחקר השואה והמרד
סידרה שניה, מאסף ב'
בעריכת צבי שנר ושלמה דרך

התוכן:
קדיש לוז — בספוד העם / י. מרונק — הפוליארכיה הנאצית ומצב היהודים בשטחים הכבושים / ג. עק — יהודים המורה גרמנים / י. סלדצקי — החיילים הארצישראלים תלקם בהצלת יהודים / י. רבינסון — פסיכואנאליזה בתוך הלל ריק / ח. שביר — ועידת אויאן, בעיית הפליטים והצבוריות הבריטית / ג. בלומנטל — לקורות הפרהיסטוריה של המחתרת היהודית בפולין הכבושה / ק. י. בל־כדורי — יהודי גרמניה בשנים 1933—1945 / מ. מושקט — עם יהודים בצבאות פולין העממית / פ. אורבנבאום — אבנים יהודים שנספו בשואה / י. הלמן — מכתבי פעילים ושליחים / ד. צ'ק — השמדת יהודי יוון באושביץ / מ. גוביץ' — גירוש יהודי סאלוניקי / י. ארונך — אין עוד רובע יהודי בסאלוניקי / ג. ה. כהן — יהודי היערות / א. ליבסמן־מיקולסקי — קבוצת פרטיזאנים יהודים ביערות סטאניסלבוב / י. קרמיש — יחסם של פולנים אל היהודים בימי שואה ומרד / ש. נשמית — מיסמך על קשרי הפאשיסטים הלי־טאים עם הרייך השלישי / אנשי כמויה נדרבגים לימין היהודים / ע. סמוליצקי־ברומברג — מעמדו הילדים והנוער בגיטו וילנה / ש. אבן־שושן — לדיוקו של שם / י. איבצ'ין —

להצלת העדויות / בשולי המאסף.

צילומים ותצלומי העדות.

284 עמ' — המחיר 17 ל"י

הספר שרבים צפו לו
Planning Jerusalem
תכנית האב הממונעת של העיר העתיקה וסביבותיה.

המגעות המפורטות של תכנית המתאר בצורת אוסף מרהיב עין של 17 מפות צבעוניות, 175 צילומי שחור־לבן, 27 תבניות רב־הקפי מפות, תרשימים וציורים, המתאורים את ההצעות לעתיד הרך הקדר לעבודה המי־מאר של העיר.

זכה במדליית כסף בתערוכת הבינלאומית הדו־שנתית של מוזיאון ישראל לספר האמנותי בעולם

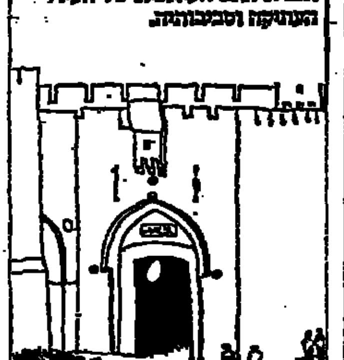

ויידנפלד ונקולסון ירושלים

הוצאת מסדה
ספרים חדשים

תקופת האופל
עורך: פרופ' ב. רות ז"ל
כרך שני של תקופת ימי הביניים במסגרת הסידרה „ההיסטוריה של עם ישראל". הכרך עוסק בתולדות היהודים באירופה הנוצרית בין השנים 711—1096.
בכרך 16 פרקים, שנכתבו בידי 16 מחברים, בתוספת הערות ונספחים, ביבליוגרפיה, מפתח שמות, מפות ותמונות.

ביטול בית הספר
איוואן איליץ'
הלימוד בבית הספר הוא „פרה קדושה" שהכל חייבים לקבלה, אלא שהתוצאות דלות ביותר. אף האוניברסיטאות אינן ממלאות את תפקידיהן הקבוע ל„לשכות עבודה". זו המסקנה של המחבר, הקורא בספרו לבטל את מיתוס ביה"ס, ומציע הצעות תיקונים קיצוניות ומגרות למחשבה.
הספר הוא השלישי בסידרת ספרי חינוך, וקדמו לו: הפיתוח מאת הרברט קול, ומכתב למורה מאת תלמידי בי"ס באביאנה.
הספר הבא: המשפחה החופשית מאת פול וג'ין ריטר.

מאדם ועד אברהם
משה במצרים
משה במדבר
יעקב ובניו
בן־ציון פירר
ספורים מקראיים, המגוללים את פרשיות חייהם המיוחדות, המשלבים בספורי המקרא את אגדות חז"ל המדרש.
„מי שיודע את התורה ישמח למצוא אותה כהבטת בספורים,
ומי שאינו יודע אותה יקרא ויראה כיצד בידי לנו רבותינו ז"ל את אבותינו". — ש"י עגנון

כיצד זה פועל?
עורך: דניאל אלירם
בספר תמצא תשובה על השאלה כיצד פועל כל דבר. בספר כרוכה מידע על דרך פעולתם של מכשירים, מכונות ואביזרים הרווחים בשימוש יומיומי. מטרת הספר לאפשר לכל אחד להבין את דרך פעולתם של מכשירים, החל בתהליכים הפשוטים ביותר ועד התהליכים המורכבים. כל הסבר מלווה בשרטוטים.
הספר לבית, לתלמיד ולטכנאי.

לודביג מאיר בע"מ
בימ"ס ספרים
רח' שלומציון המלכה 4
ירושלים
טל. 222628 ת.ד. 1174

חלון השבוע

ספרים על:

בוטניקה וזואולוגיה

בקרו
בתערוכת הציורים
של
ציונה תג'יר
בגלריה בלטמן
ת"א רח' היכל 5,
קו' דיזנגוף 39

שגרירות גרמניה
מציגה את הגירסה הקולנועית של
הוקוס-פוקוס HOKUS-POKUS
קומדיה מאת קורט גץ (Goetz)
עם היינץ רוהמן וליזלוטה פולבר
בבימויו של קורט הופמן

בתל־אביב בית בני ברית
רח' קפלן 10

ביום רביעי 11.4.73 בשעות 5.00 אחה"צ ו־8.30 בערב

כרטיסים במחיר 1.— ל"י
להשיג אצל „אוניון", דיזנגוף 118 ת"א

הוצאת הקיבוץ המאוחד
רח' סוטין 27, תל־אביב, טל. 246194

הופיע

ברל רפטור/ללא־הרף
מעשים ומאבקים
רשם: אהרן מאירוביץ

סיפורו של איש העליה השלישית, מסכת רבת־פנים שראשיתה בשנות ילדות בעיירה החסידית ריזין שבאוקראינה וסיומה במעמד הכרזת המדינה, ב־14 במאי 1948. דרשיה ומורישיה עם מורי התנועה ועם פועלים מן השורה.
תיאור כובש בכנות מגעו עם הרקמה החיה של תנועת העבודה בארץ.
2 כרכים, 758 עמ'

★

ערבי המזרח התיכון אוכלוסיה וחברה
מהדורה חדשה ומעודכנת בידי המחבר,
פרופסור גבריאל בר, בשיתוף עם מרים הקסטר

המהדורה הראשונה של הספר הופיעה ב־1960 ואזלה תוך זמן קצר.
הספר נדרש על ידי קוראים מעוניינים והתלמידים העוסקים בחקר האוכלוסיה והחברה בארצות המזרח התיכון.
במהדורה החדשה, עודכנו הנתונים, לפי התמורות שחלו במדינות ערב בעשור האחרון, ושולבו בה התוצאות של המחקרים החדשים.
324 עמודים עם ביבליוגרפיה מפורטת רשימת העתונים ומפתח שמות ועניינים.

★

הופיעה מהדורה נוספת:
תכנית אלון/ירוחם כהן

הוצאת א. לוין־אפשטין בע"מ מודיעה
כורכים את
המימסד
בכל חנויות הספרים

מאת
אליהו סלפטר ויובל אליצור

- תיאור מרתק וניתוח מאלף של צמרת השלטון בישראל
- מי הם 150 האנשים המושפעים ביותר ומי צר הם עושים זאת
- ספרם של אליהו סלפטר ויובל אליצור שאלות המבוכה ואב ...

הפצה ראשית: בית צלים, רח' קרל נטר 3, טל. 623959

הופיע הכרך השמיני של

מסדה

שער למדע
אנציקלופדיה שמושית למדעים הריאליים
בעשרה כרכים
4 נושאי מפתח באנציקלופדיה

✱ ביולוגיה ✱ גיאוגרפיה
✱ פיסיקה ✱ האדם והרפואה

ב„שער למדע" עשרות רבות שלמאמרים ואלפי צילומים וציורים, מפות ושרטוטים.

החלוקה למנויים החלה.

החתמה על עשרת הכרכים נמשכת.
בהזמנות נא לפנות למסדה, דרך ז'בוטינסקי 21 רמת־גן
לסניפי מסדה, ואצל כל מוכרי הספרים והמפיצים.
פרוספקט מפורט ישלח חינם לכל דורש.

תיאטרון האוניברסיטה

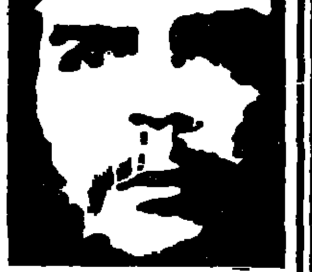

צ'ה גווארה

היום יום ש' 6.4 ב־21.30
גילמן 140 אוניברסיטת ת"א

במוסף השבועי של
הארץ
שבעה פרסים
יקרי־ערך!

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מהזירה הלונדונית למירוץ הלאומי

הכח (נגד שמשון) והפועל ת"א (מול נתניה) ינסו ליצור מיפנה בפיסגה עם חידוש הליגה ✶ חיפה וירושלים במיפגשים כפולים המעוררים סקרנות

מאת סופר „ספורט הארץ"

ההרגשה הטובה, המלווה את כדורגלני הנבחרת מאז משחקם בלונדון עם וסטהאם יונייטד (3:2), תוסיף להם אותותיה גם מחר — כאשר יתפזרו השחקנים מחדש בקבוצותיהם, כדי לחדש את המאבק בליגה הלאומית אחרי הפוגה בת שתי שבתות.

קשה לדעת באיזו מידה ישפיעו אוירת הכדורגל הלונדוני והליגה האנגלית על המשך המירוץ הלאומי שלנו, אבל מותר בהחלט להניח, כי „ההצגה ללא פגיעה" בלונדון נתנה עידוד רב לפחות לכמה מכדורגלני הסגל, שביניהם הספיקו להתאושש ולשכוח את הצגת־הנפל שלהם ברומניה.

פרקש נגד שמשון

כובש שני שערי־הבוק נגד ווסטהאם, צבי פרקש, יופיע מחר במלוא כחו במגרש הכח בבלו־גיל, לצד עמיתו יהודה שהרבני, תוך נסיון גלוי לשמור על מעמדו של המוביל הרמת־גני בפיסגה הלאומית. אבל המשחק נגד שמשון תל־אביב יהיה בעל חשיבות מכרעת גם לבני התחתית, והעובדה ששמשון עלול לסבול מהיעדרו של גדעון דמתי — אשר נפגע ברגלו, ולא שיחק בלונדון — עלולה להיות בעוכרי הקבוצה, המנסה להיחלץ מהמקום ה־15.

נצחון של הכח לא יפתיע איש, אך השפעתו לגבי הקרב על הכתר תלויה בתוצאת משחקו של הפועל תל־אביב נגד מכבי נתניה בבלומפילד (ב־3.30 — השעה הראשית משבת זו). בניגוד של 3 נקודות עדיין מאמין הפועל בסיכויי לסגור את הפער, אך צפוי לו עימות חריף מאד עם נתניה, המבוזיה במקום ה־13. אם יוסיפו פייגנבוים להיעדר בשל פציעה, אשר מנעה את הופעתו ברומניה ובאנגליה, יחסר הפועל כח חשוב בהתקפה. במשחק המוקדם בבלומפילד (ב־1.30) צפוי נצחון ביתי למכבי תל־אביב על הפועל מרמורק, שגורלו בתחתית כנראה נחרץ לשבט. סיכוי טוב לאלוף לשפר את מקומו השישי.

זכרונות ה־7 : 2

מאבק הירידה המסקרן, חמישה מחזורים לפני הסיום, יקיף מחר עוד כמה קבוצות שמצבן מעורפל. שתיים מאלה, ביתיר ירושלים והפועל חיפה, יתמודדו בימק"א במשחק המעורר זכרונות עגומים אצל הירושלמים, אשר הובסו בסיבוב הקודם בקרית־חיים בתוצאה המבירה 2:7. זה לא יחזור הפעם, אף כי לביתיר עדיפות ביתית.

במסע ההתאוששות של הפועל פ"ת יעמוד השבת במבחן ביתי נגד מכבי יפו, המגלה סימני רפיון ונסיגה. ההזדמנות טובה לפתח־תקוה, שלא נוצחה בשלושת המחזורים האחרונים, להתרחק מן האיזור המסוכן.

דו־קרב על המקום הרביעי יהיה בכפר־סבא בין הפועל המקומי למכבי פתח־תקוה, שני יריבים שכנים, בעלי הישגים זהים בעונה זו, הצפויים לסיים בתיקו.

מיקומם הנוח של הפועל ירושלים ומכבי חיפה יאפשר לשתי הקבוצות להפגין כדורגל לשמו, במשחק שיהיה בחיפה. לחיפאים (במקום השישי) יתרון ביתי חשוב, בתוספת אתגר להפתיע את הקבוצה המדורגת שלישית, בעוד שלירושלמים עדיין סיכוי תיאורטי בלתי מבוטל להיות גורם מכריע בשלבים הסופיים של מירוץ לאליפות. המבוססות זו של שאיפה עשויה להוליד משחק מעניין.

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	הכח ר"ג	25	13־33	37
2.	הפועל ת"א	25	25־40	34
3.	הפועל י־ם	25	15־25	31
4.	מכבי פ"ת	25	32־35	27
5.	הפועל כפ"ס	25	22־25	27
6.	מכבי ת"א	25	20־24	26
7.	הפועל ב"ש	25	29־32	26
8.	מכבי יפו	25	20־27	25
9.	ביתיר ת"א	25	23־23	25
10.	מכבי חיפה	25	26־23	25
11.	הפועל חיפה	25	26־23	22
12.	הפועל פ"ת	25	24־19	21
13.	מכבי נתניה	25	32־20	21
14.	ביתיר י־ם	25	30־18	20
15.	שמשון ת"א	25	39־26	18
16.	מרמורק	25	37־20	15

קליעה במכמורת

תחרות בין מתחרות בקליעה, על גביע משמר הגבול תהיה מחר משעה 9 בבוקר במטווח מכמורת.

אוקר ניצח את הרוסי מטרבלי

יוסטון, טכסס, 5 (יו.פי). המנהאי ההולנדי היהודי תום אוקר, גבר כאן בטורניר המקצועי על הסובייטי אלכס מטרבלי 7:6, 6:7, 2:6 המפעל לרבע הגמר.

פרד סטולי, ניצח את הבריטי רוג'ר טיילור האוסטרלי את האמריקאי אריק ואן־דילאן 6:3, 3:6, 4:6. הצ'כי יאן קודאס הכניע את האמריקאי ג'ף בורוביאק 6:2, 2:6, 5:7.

צבא איראן נוצח בגרמניה

גלזנקירכן, 5 (ע"ר). נבחרת הכדורגל של צבא איראן, נוצחה במערב־גרמניה על־ידי קבוצת „בורוסיה" דורטמונד בשיעור 1:0 (0:0). שער הנצחון הובקע בדקה ה־55 על־ידי באסט.

המכללה הטכנולוגית אורט גבעתיים

בשתוף המכון הממשלתי להכשרה מקצועית

מודיעה על

הרשמה לשנה"ל תשל"ד

ללימודים על־תיכוניים

במגמות:

✶ קרור ומזוג אויר
✶ הנדסאות לבניית מכונות ותהליכים
✶ הנדסאות לבניית מכונות ואוטומציה
✶ הנדסאות בנין וארכיטקטורה

תנאי הקבלה — מתקבלים בוגרי י"ב כתות של בתי־ספר תיכוניים־מקצועיים ותיכוניים־עיוניים, לרבות בעלי תעודת בגרות אכסטרנית.

המועמדים יהיו חייבים במכינה במשך שלשה חודשים.

מסלולי הלימודים — שנתיים במסלול יום וארבע שנים במסלול ערב.

התואר והזכויות — תלמידים אשר יעמדו בהצלחה בבחינות הגמר במשך הלימודים לאחר מכן בפרויקט הגמר, יוענקו להם:
• התואר של הנדסאי

הלוואה — הלומדים במסלול יום יהיו זכאים להלוואות כמקובל במכון הממשלתי להכשרה טכנית.

פרטים והרשמה — במשרדי המכללה, גבעתיים, רחוב גולומב 15, טל. 729105 — 729795, בימים א' — ה' בשעות 8.30—12.30 ובימים א' ד' בשעות 17.00—19.00.

אוניברסיטת הנגב

החוג להיסטוריה של עם ישראל

מודיע כי במסגרת לימודיו הסדירים תקויים החל משנת הלימודים תשל"ד תוכנית לימודים במגמה ארכיאולוגית.

מועמדים המעוניינים בפרטים יכולים לפנות עד 15.5.73 למדור הרישום באוניברסיטת הנגב, באר־שבע, ת.ד. 2053.

שינוי הפער בין חדרה לעכו תלוי בטבריה ובגבעת־חיים

ליגה א'

מאת סופר „ספורט הארץ"

כאשר נותרו רק חמישה מחזורים לסיום המאבק על כרטיסי העליה לליגה הלאומית, מתמקד עתה המאבק בצמרת טבלת מחוז הצפון — בו מפרידות רק שתי נקודות בין הפועל חדרה להפועל עכו, הדולק אחריו.

כוהר יעשו החדרתיים מאמץ ביכר לשמור על פער זה, כאשר יארחו במגרשם הביתי את הפועל טבריה (מדורג 9), בעוד שהפועל עכו יוצא לקיבוץ גבעת־חיים כדי להתמודד שם עם הפועל המקומי, סוגר הטבלה, המגביר מאמציו כדי להישאר בליגה. מבחינה תיאורטית עדיין לא איבדו האחרונים בדירוג את הסיכוי, מאחר שרק 3 נקודות מפרידות ביניהם לבין שלב ההצלה.

צמרת ליגה א' — צפון

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	הפועל חדרה	25	46 15	39
2.	הפועל עכו	25	38—22	37
3.	טירת הכרמל	25	37—27	30

יתר משחקי מחוז הצפון: הפועל מחנה־יהודה — מכבי הרצליה, הפועל בני־נצרת — הפועל קרית־שמונה, ביתיר נתניה — הפועל גוליאל, הפועל רמת־גן — הפועל טירת־הכרמל, הפועל נהריה — הפועל צפת, הפועל הרצליה — הפועל מגדל העמק.

בני יהודה — בבית־שמש

כנראה שיתרון חמש הנקודות, שרכשו בני־יהודה, כבר מבטיח להם את העליה לליגה הלאומית, כאשר מבחינה תיאורטית עליהם לרכוש עוד 3 נקודות בלבד מ־10 האפשריות כדי לחגוג. מחר יתארחו בני־יהודה אצל הפועל בית־שמש (מדורג 12), כאשר הפועל חולון יארח במגרשו את הפועל דימונה (מדורג 5), הנחוש להפתיע חזקים ממנו.

צמרת ליגה א' — דרום

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	בני־יהודה	25	49—20	41
2.	הפועל חולון	25	39—19	36
3.	הפועל יהוד	25	37—33	30

יתר משחקי מחוז הדרום: הפועל לוד — הפועל ראשון־לציון, הפועל באר־יעקב — הפועל רמלה, הפועל קרית־אונו — הפועל בת־ים, הפועל אילת — מכבי שעריים, ביתיר רמלה — הפועל אשדוד, הפועל יהוד — מכבי רמת־עמידר.

מחר מירוץ הקפת התבור

אתלטיקה

מאת סופר „ספורט הארץ"

4,000 רצים ורצות בני כל הגילים ישתתפו מחר ב־9.45 בבוקר בהקפת התבור המסורתית, המאורגנת ע"י מרכז הפועל. עומדים להשתתף בה חמישה אתלטים מחו"ל.

בריצה התחרותית למרחק 10 ק"מ לגברים ישתתפו כ־250 ספורטאים, ביניהם יעקב ווישניצר, אלוף ישראל לריצות ארוכות וציון תצרוני, אלוף הקפת התבור מאשתקד. הספורטאים מחו"ל, שהתמשר להשתתף בתחרות הם האזקי מפלנד, שהוא אלוף ארצו למרחקים ארוכים. לפני שלושה חודשים זכה במדליית זהב באליפות מרוצי השדה של הפועל. שני רצים מקניה: מיארד ומאוסטריה וכן שני אתלטים מאתיופיה.

בריצה התחרותית למרחק 2 ק"מ לבחורות ישתתפו 50 ספורטאיות. תיגמד הנה שדיפי (בהרדין), שזכתה בשנים האחרונות בבכורה.

במירוצים הלא תחרותיים ישתתפו גם קשישים (מעל גיל 40) בריצה למרחק 10 ק"מ. נערים עד גיל 19 למרחק 4 ק"מ בני הגילים המתמשים בריצות למרחק 3.2 ק"מ עד 4 ק"מ.

משראקי היום במרתון של יוון

אתונה, 5 (שרות „ספורט הארץ"). האצן הישראלי דני משראקי ישתתף ביום ו' (היום) במירוץ המרתון המסורתי של יוון, בתחרותם של יותר מ־200 רצים ממדינות שונות, בהם דמויות ידועות באתלטיקה העולמית.

משראקי כבר ניצל את שהותו כאן, כדי לסייר לאורך מסלול המירוץ, בו השתתפו בעבר הישראלים ציון תצרוני (ב־1971) ודוד שמחוני (ב־1965).

במירוץ שיהיה ביום ו' עומדים להשתתף כ־50 רצים זרים, 25 אמריקאים, ואחרים ידועים מארצות שונות.

סיוף בפתח־תקוה

אליפות הפועל, גברים, במקצוע הדקר תהיה מחר משעה 10 לפני הצהריים בבית הפועל בפתח־תקוה. בשעה 11 תהיה באותו מקום אליפות ישראל ברומח, דרגה א', לנשים.

ליגה א' במשקולות

תחרויות גמר ליגה א' במשקולות, בהשתתפות הפועל מחיפה, מירושלים, מעבר ב', מפתח־תקוה, מיבנה ומכבי שמשון נתניה, יהיו הערב משעה 8 בבית שרת בגבעתיים. תחרויות אלה נועדו לקביעת המקום 6—1. מחר משעה 10 לפני הצהריים יהיו התחרויות לדירוג המקומות 13—7, בהשתתפות קבוצות הפועל מזכרון־יעקב, מנצרת, מקרית־חיים ב', מתל־אביב ב', מנהריה, ומכבי חיפה ומקרית שלום.

כדורמים

משחק בין־לאומי בכדורמים, בין קבוצת גבעת־חיים והקבוצה הגרמנית בוכום, יהיה מחר בגבעת־חיים.

מירוץ אופניים ברמלה

תחרות גמר גביע המדינה באופניים, תהיה מחר ברמלה, במסלול שאורכו 77 ק"מ. הזינוק בשעה 7 בבוקר.

מאיר הכדורגל (משמאל, כתי 9) הלוהב של הקבוצה האנגליה הכס־האב, במאבק אוירי על הכדור עם הבלם הישראלי דוד פרימו, במשחק בו גברה שלשום בלילה הקבוצה האנגלית על נבחרת ישראל בשיעור 2:3. מימין נראה דרוך השוער יצחק ויסוקר ומבוסה עוקב אחר המאבק הקפטן הישראלי צבי רוזן (הצלום ראויר של פי־פי)

מאבקי התחתית במוקד הליגה

כדורסל

מאת סופר „ספורט הארץ"

בעוד המשחק המרכזי של המחזור ה־19 בליגה הלאומית בכדורסל, בין מכבי להפועל תל־אביב, נדחה ויהיה ביום שלישי הקרוב בהיכל הספורט ביד־אליהו, יערכו הערב חמישה משחקים כשעיקר ההתעניינות מתמקד בתחתית.

בבית־יהוד מארח הפועל בית־יהוד/בית־אלפא את הפועל גבעת־ברנר/גנן עם סיכויי נצחון טובים (8). בקרית־חיים יתמודד הפועל המקומי עם הפועל מגידו (8). קבוצת הפועל ירושלים תארח באולמה את קבוצת התחתית של מכבי חיפה (8). ביה"ר ירושלים והפועל גבת/יגור יפגשו במגרש בגבת (7.30) ובאשדות־יעקב תארח המאסדת בטבלה, הפועל אשדות־יעקב את מכבי רמת־גן.

התעמלות בנעמן

אליפות הפועל בקרב 12 בהתעמלות לגברים, ובקרב 4 לנשים, תהיה היום משעה 6 בערב ומחר משעה 10 בהיכל הספורט של נעמן. התחרויות הן בתרגילי חובה ורשות.

ארסנל-סנדרלנד, לידס-וולבס מחר במאבק על הכרטיס לגמר

גביע

לונדון, 5 (ע"ר). הקבוצות שיופיעו בגמר הגביע האנגלי, שיהיה ב־5 במאי באיצטדיון וומבלי בלונדון, יקבעו בשבת (מחר).

הקבוצות שייאבקו על כרטיס הכניסה לאיצטדיון המפורסם, יוודעו בתום משחקי חצי־הגמר, שיהיו בין ארסנל לסנדרלנד במגרשה של שפילד־וונסדיי, ובין לידס לוולבס באיצטדיון „מיין־רוד", מגרשה של מנצ'סטר־סיטי.

באותה עת יהיה באיצטדיון „המפדן־פארק" בגלזגו, משחק הגמר בגביע הסקוטי, בין סלטיק לרנג'רס. המבצעות הפגש עם ריינג'רס, שגברה ביום ד' בערב על איירדריונייטד 0:2.

רבים הסיכויים שבשני הצמדים יתמודדו קבוצות העילית של הכדורגל הבריטי: ארסנל־לידס באנגליה, סלטיק־ריינג'רס בסקוטלנד. אשתקד גברה בגמר האנגלי לידס על ארסנל בשיעור 0:1.

הסטוהאם — ניוקאסל בליגה האנגלית

תשעה משחקים יהיו השבת בליגה האנגלית במקום ה־11 הרגילים, עקב היותם של שניים בגלל משחקי חצי־גמר הגביע האנגלי.

רק קבוצה אחת (דרבי) מבין 22 בליגה הראשונה ואחת בליגה השניה (ברנלי) תהיינה חופשיות בשבת. דרבי עמדה להתמודד עם וולבס וברנלי עם סנדרלנד, בעוד שלידס וארסנל היו צריכות לשחק בשבת בליגה.

המשחק המרתק יהיה בין ניוקאסל (מדורגת 5) לבין וסטהאם (7).

המוליכה ליברפול תצא להתמודד עם בירמינגהאם (17). במאבקי התחתית: מנצ'סטר־יונייטד (19) — נוריץ' (21), שפילד־יונייטד (18) — קריסטאל־פאלאס (20). האחרונה וסט־ברומיץ', תשחק בביתה עם לסטר (14).

שאר המשחקים: צ'לסי (11) — סטוק (15), אברטון (16) — קובנטרי (10), איפסוויץ' (4) — מנצ'סטר־סיטי (13), טוטנהאם (8) — סאותהאמפטון (12).

סטוק־איפסוויץ' 0:1

סטוק ניצחה במשחק ליגה החוץ באנגליה, את קבוצת הצמרת איפסוויץ', בשיעור 0:1 ושיפרה את מקומה בטבלה. היא עלתה מהמקום ה־18 ל־15, כשלזכותה 31 נקודות מ־37 משחקים. ערב לצ'ירכן ניצחה טוטנהאם את צ'לסי 0:1, ואילו נוריץ' כפתה תיקו 2:2 על אברטון.

ליטון — פיורטינה 0:1

לונדון, 5 (ע"ר). בטורניר אנגלו־איטלקי בכדורגל, ניצחה קבוצת הליגה השניה לוטון, את פיורנטינה 0:1.

סווינדון סיימה בגברשה בתיקו 1:1 עם פולהאם, בן הליגה השניה והאהבה, פסיכה בביה לאקספורד, בן הליגה השניה 2:0.

תוצאות אחרות: מנצ'סטר־יונייטד — ברי 1:3, קריסטאל־פאלאס — לאציו 1:3, האל—ווארנה 1:2.

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך

הודעה להורים

משרד החינוך והתרבות מודיע כי

מועד הרישום וההעברות לבתי־ספר על יסודיים בכל הארץ

נתקיים בימים:
ז' בניסן תשל"ג (8 באפריל 1973) —
כ"ב בניסן תשל"ג (24 באפריל 1973)

חייבי רישום —

לכיתות ט' — כל התלמידים שסיימו ח' כיתות של בית ספר יסודי (שאינו חטיבת ביניים).

לכיתות י' — כל התלמידים בישובים בהם חל חוק לימוד חובה בכיתות י' שסיימו ט' כיתות בבית ספר שאינו צמוד לחטיבה עליונה.

הודעות מפורטות ורשימת הישובים בהם יחול חוק לימוד חובה בכיתות י' הועברו אל מנהלי רשויות החינוך המקומיות, הבעלויות על בתי הספר ומנהלי בתי הספר.

המכללה של הדסה
ירושלים

משרד העבודה | משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

מודיעה על הרשמה
לשנת הלימודים תשל"ד — 1973/74

ללימודים דו־שנתיים במגמות:
הנדסאי מחשב
הנדסאי אלקטרוניקה
טכנאי צילום מדעי

ובשתוף פעולה עם משרד הבריאות

למגמות:
עובדי מעבדה רפואית ומדעית
רשמים רפואיים
מזכירות רפואית ומדעית

ליד המכללה קיים בית ספר ערב דו שנתי למגמה לעובדי מעבדה רפואית ומדעית.

מתקבלים תלמידים בעלי תעודת בגרות
אחרי ראיון אישי

תלמידי שנה ב' המצטיינים בלימודיהם יוכלו ליהנות ממילגות.

תלמידי המגמות ללימודי המחשב, אלקטרוניקה וצילום מדעי זכאים להלואה מטעם המכון הממשלתי להכשרה טכנית.

פרטים והרשמה:
בכל יום בין השעות 10.00—13.00 במשרד־המכללה, רח' הנביאים 37, ירושלים, טלפון 222291.

בעת ההרשמה יש להמציא תעודת בגרות, תעודת זהות, תעודת שחרור מצבא, סך —.50 ל"י דמי הרשמה ו־2 תמונות.

כתבנית טובה (עברית) דרושה בין השעות 1.30—4.30 בסביבת בית מעריב. לפנות ת.ד. 18050 ת"א (כתבנית).

דרושה מפעילה מנוסה למכונת הנהלת חשבונות רצוי אוליבטי. לטלפן: 32395 ת"א בשעות 8—16.

להדר רוזן בע"מ רח' לבונטין 30 ת"א **דרושה פקידת "יצוא" מעולה** בעלת ידיעה בהדפסה ובשפה האנגלית. טל: 32177

דרושים מפעילים מעולים לשופלדוזר 955 ולפואם F.L. 4 לעבודה קבועה באזור גוש דן בתנאים טובים. טלפון 787804 בערב טלפון 788644

דרוש בחור אחרי שרות צבאי עם הבנה ורשיון למכונית. עבודה מעניינת עם עתיד. המפיץ בע"מ מרמורק 16 ת"א טל. 229106

דרוש/ה נער/ה לשליחויות לעבודות משרד משומות. לפנות לת. ד. 147 פתח תקוה, טלפון 913191

רב־סרן, 34, B.A., ביצע בצה"ל תפקידי פיקוד, הדרכה ומטה, עומד לסיים בקרוב שרותו חפץ במשרה רצינית ומעניינת. בהצעות נא לפנות: ת.ד. 153 רעננה.

למשרד עו"ד בת"א **דרושה טלפוניסטית פקידה** אחרי צבא עם ידיעת אנגלית. להתקשר 50256

למפעל לבני נשים **דרוש גזרן**. נא לפנות לטלפון 246156

דרוש שליח עם אופניים לחצי יום. לפנות: „אילך", איגוד ישראלי לילדים נפגעים רח' גורדון 9, ת"א טל. 248141.

דרושים פקידים אחראיים מנוסים בתהליכי יבוא. לפנות מלפנית 37951 ת"א

לחברתנו דרוש **איש מכירות** לרכיבים ומערכות מיקרוגלים. הציוד מתוצרת חברת MICROWAVE ASSOCIATES INC. החברה הבת שלה בארץ מיקרוקים בע"מ. הכישורים הדרושים: השכלה — מהנדס או הנדסאי, נסיון וידע בציוד מיקרוגלי. שפות — אנגלית ועברית (שליטה מלאה). MMI בע"מ. על המעונינים לפנות לקביעת ראיון אל מר י. רייס, רח' הלסינקי 23 תל־אביב טל. 250484, 254985.

לרשות הגנים הלאומיים דרושים:
1. מנהל חשבונות — על המועמד להיות מנהל חשבונות עצמאי — סוג ד', בעל נסיון. תושב תל־אביב או סביבתה.
2. אחראית על כח אדם — הכישורים הדרושים: נסיון קודם בעבודה זו, ידיעת השפה העברית, ידיעת השפה האנגלית והדפסה באנגלית.
● על המעונינים לפנות בכתב עד יום 13.4.73 אל רשות הגנים הלאומיים, ת.ד. 7028 הקריה, תל־אביב ולפרט תולדות חיים, גיל, מצב משפחתי, נסיון קודם ומקומות עבודה, השכלה וידיעת שפות.

תדיראן — למפעל התקשורת בפתח־תקוה **דרוש גרפיקאי מתחיל** לכתיבת אותיות ומספרים לועזיים על פנלים וחלקים שונים. ידיעת כתב אנגלי הכרחית. מועמדים מתאימים יפנו ישירות למפעל, רח' הסיבים 18, פתח־תקוה או טלפונית: 918585.

אגודה חקלאית שיתופית גדולה בקרבת ת"א **מחפשת מנהל כללי** בעל נסיון. הצעות בצירוף קורות חיים המבוקשת להפנות לת.ד. 1334 ת"א, ד/21386. סודיות מובטחת.

למפעל תעשייתי בשטח המתכת **דרוש מהנדס מפעל**. העבודה כוללת אחריות על אחזקה, פיתוח והקמה. הדרישות:
✶ בוגר הטכניון במגמת חשמל.
✶ 3—5 שנות נסיון בעבודה במפעל תעשייתי.
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים הנסיון לת. ד. 44519 מיקוד 31040 לסמ' 16 חיפה.

למכשירי תנועה בע"מ בית קרייזלר סימקה **דרושה חניכה לעבודות משרדיות**. הכשרה במחלקת הנהלת חשבונות. בא לפנות לת. ד. 20205 ת"א.

למנהל חברה מסחרית **דרושה מזכירה־כתבנית** בשפות עברית ואנגלית לעבודה לחצי יום לפנה"צ. (ידיעת השפה הגרמנית רצויה). לפנות: אלסומט בע"מ המלך ג'ורג' 47 תל־אביב, טלפון 242929.

דרושה מזכירה עם נסיון בהנהלת חשבונות (רצוי בכיכה השקה) לניהול משרד של חברה קבלנית באיזור רמלה. לפנות בכתב יד בציון פרטים אישיים ונסיון בעבודה לת. ד. 13077 ת"א. תנאים טובים למתאימה. סודיות מובטחת.

תעשיות רכב בע"מ נצרת עלית
דרושים לנו:
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● פנה בכתב בפרוט נסיונך לת. ד. 535 נצרת עלית.
— סודיות מובטחת —

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614808, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 לשורה

יקרוקים בע״מ

מפעלנו בבני ברק דרושה

מזכירה למנהל הכללי

הרקע הנדרש:
נסיון בניהול משרד
שליטה מלאה בעברית ואנגלית — כולל הדפסה

נבחות בהבקשות לפנות בכתב לת.ד. 18049 תל־אביב, או טלפונית 254985, 250484.
סודיות מובטחת

שרטטי בנין
מעולים
לאדריכלות וקונסטרוקציה

הדרישה לעבודה בתנאי שכר מתקדמים והטבות מיוחדות

נא לפנות בכתב יד עם פירוט הנסיון לת. ד. 40001 תל־אביב עבור „מהנדסים"

דרוש
גבר עצמאי
בעל נסיון ויוזמה
לפקוח על עבודות בבניינים
בירושלים והסביבה.

לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון לת. ד. 44519 כיקוד 31040 לכב. 15 חיפה.

סיבים בימיים ישראליים בע״מ
ACRILAN Monsanto
חברת בת של מונסנטו ארה״ב

דרוש
ממונה
על משלוחים ובקרת מלאי

דרישות: ידיעות בניהול מלאי ובהנהלת חשבונות, ידיעת עברית ואנגלית, כושר ניהול וביצוע, רשיון נהיגה, ידיעה בהליכי יצוא ויבוא — רצוי.

לפנות לת.ד. 19 אשדוד.

איפה איפה הן
הבחורות ההן?

...האינטליגנטיות, המסורות לתפקיד, המיומנות, המצטיינות ביחסי אנוש ושאפילו יודעות להדפיס במכונת כתיבה.

איפה הן?

אחת מהן יכולה להיות מזכירתו של מנהל סוכנות פרסום בתל־אביב.

בחורות רציניות מתבקשות לפנות לת.ד. 36615 ת״א, עבור מס׳ 10 ולספר על עצמן.

קליל
תעשיות מתכת אלומיניום בע״מ
כורדני ב׳. ת.ד. 1682, חיפה

דרושים:

שרטט מכונות -
— העבודה בנושאי בקורת גיאומטרית. רצוי בעל כוני שנות נסיון לפחות.

· חצרן -
בעל נסיון בעבודת אינסטלציה.

· נגרים או פועלים -
בעלי נסיון בעבודת הרכבה להרכבות מסגרות וחלונות אלומיניום בבניינים.

· קבלני משנה -
להרכבת מסגרות וחלונות אלומיניום בבניינים, באזור ירושלים והסביבה.

לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון למנהל כח אדם.

למשפחה ישראלית באה״ב
דרושה אשה
לניהול משק בית
לפנות ת.ד. 540, באר־שבע עבור „אשה".

למשרד נסיעות
דרוש/ה פקיד/ת
קבלה עם נסיון
במשרד נסיעות.
נא לפנות לחב׳ נסיעות „הלל, רח׳ בן־יהודה 62 תל־אביב, טל. 288821, 448196.

למשרד רואי חשבון בתל־אביב

דרושים
עובדי ביקורת
מכל הדרגים

לפנות בכתב עם ציון ההשכלה והנסיון לת.ד. 36276 תל־אביב עבור מס׳ 10.

דרושה
פקידת הזמנות / מזכירה
עבור **OLYMPIC AIRWAYS**
ירושלים

הכישורים:
- ידיעה טובה בעברית ואנגלית — שפות נוספות יתרון.
- ידיעת הדפסה באנגלית — הכרחית.

לקביעת ראיון נא לטלפן
(02)234338/234288

לעבודת תאום ופקוח בצפון הארץ

דרושים
1. **מהנדס בנין אזרחי**
2. **מהנדס חקלאי** (בנין ומים)
3. **הנדסאי/טכנאי בנין**

התנאים בהתאם לכישורי המועמד.
לפנות בכתב יד עם פרוט השכלה ונסיון לת.ד. 22108 ת״א.

למפעלי אדרת הרצליה

דרושים

1) **פקידה**
למשרד הנדסת ייצור — רצוי בוגרת תיכון.

2) **פקידה כתבנית**
מנוסה בעברית — רצוי ידיעת השפה האנגלית.

3) **עוזרת חשמלאי**
— לעבודות אחזקת חשמל.

המעוניינים/ות יפנו למנהל כח אדם, טל: 938631 או ת.ד. 301 הרצליה.

למשרד רואי חשבון בצפון תל־אביב

דרושה
פקידה / כתבנית

שעות העבודה:
בימים א׳ ב׳ ד׳ ה׳	8.00—13.00
	16.00—19.00
ביום ג׳	8.00—16.00
ביום ו׳	8.00—13.00

ישנה אפשרות לעבוד רצוף 11.00—19.00
בפרטים נא לפנות טלפונית: 254603, 259280

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
עצמאי/ת
סוג ד׳

לפנות לראיון: צופר, הברה לרכב בע״מ, סוכנים ראשיים לישראל — וספה וסילון, רח׳ הסדנה 6, גבעת הרצל, תל־אביב, טל. 821865.

לבית דפוס בירושלים

דרושים:

1. סדר מכונה מעולה לעבודה בשעות אחה״צ
2. סדר יד מעולה
3. דפס אופסט מעולה
4. עוזר לדפס אופסט

לפנות טלפונים: 532800, 223600

זופז/אל־בן
Zoppas

דרושים
בחורים
אחרי צבא
ללמוד מקצוע

נא לפנות אישית „אל־בן" סוף רחוב דיזנגוף ת״א (מגרשי התערוכה הישנים. סוף קו 4 וקו 1).

דרושים
טכנאי פלסטיק
ומפעיל אקסטרודרים.
סודיות מובטחת
טלפון 615325, ת. ד. 1082, תל־אביב.

למוסד כספי בתל־אביב

דרוש
בוגר אוניברסיטה בכלכלה
לתפקיד בכיר
נא לפנות בהצעות לת.ד. 1486 תל־אביב
סודיות מובטחת

דרוש
רוכש מטענים
לסוכנות אוניות בקו סדיר

על המועמדים להיות בעלי נסיון בספנות או מכירות, רצוי בביטוח, ובעלי כושר בניהול מו״מ ובמכירה, ידיעת השפה העברית והאנגלית חיונית.

משכורת קבועה בתנאים טובים למועמד המתאים.
נא לפנות לת. ד. 1562 ת״א.

צים

דרוש
חניך
לעבודות פקידות
עד גיל 16½

תנאי עבודה טובים כולל השתתפות בשכר לימוד.

המעוניינים מתבקשים לפנות למח׳ כח אדם, רח׳ המגינים 209 חיפה, טל. 643311 קו 425.

צים חברת השיט הישראלית בע״מ

לחברת נסיעות

דרושים

1. **כתבנית עברית**
ליום עבודה מלא.

2. **שליחה**
לחצי יום עבודה.

נא לפנות לחברת „סילי", רחוב נחלת בנימין 52, תל־אביב, טל. 50181.

למוסך גדול בירושלים

דרוש
מנהל עבודה

הכישורים הדרושים:
- כתב הסמכה
- נסיון בניהול צוות עובדים
- שליטה בשפה העברית
- שליטה בשפה האנגלית או הערבית רצויה

לפנות ת. ד. 411 ירושלים עבור מוסך, תוך ציון נסיון בעבודה.

למפעל מתכת באזור בת־ים

דרושים:
- **חרטים**
- **מסגרים**
- **נערים**

לעבודות חשמל

שסיימו לפחות שנה אחת בית ספר מקצועי במגמת חשמל.
תנאים טובים למתאימים
נא לפנות 863284

אלקו ELCO
תרכובת אלקטרוטכנית ישראלית בע״מ ...

דרושים
- תמחירן תעשייתי או פקיד טכני
  בעל נסיון בעריכת תחשיבים לעבודות בענף הרתכת ו/או החשמל.
- טכנאי ייצור
  בעל נסיון בחקר זמנים
- פקיד טכני
  לעריכה ומעקב אחר התחשיבים לעבודות קבלניות בתחום החשמל
- פקידה
  למחלקת קניות מקומיות
- חשמלאים תעשייתיים
- נערים לשליחויות משרדיות
- פועלת למטבח המפעל
  לעבודה בין השעות: 11.00—15.00
- מסגרי אחזקה מעולים

המעוניינים יפנו ישירות למח׳ המנגנון דרך ז׳בוטינסקי 23 ר״ג, או טלפונית 727131

לבית מסחר למוצרי נוחי
דרוש סוכן
עם רכב
המצוי בענף הנוחות
הבאים קובים
לאדם המתאים
לצלצל בשעות העבודה
35634

דרושים
חרטים
בתנאים טובים
לפנות „דיוק פלמב" בע״מ, אזור התעשיה החדש פ״ת, טל. 907084.

דרוש מחלק
להפצת גלידה
בעל רכב מתאים
נפח 2.5 טון
עם ערבות בנקאית
ונסיון בעבודה.
לפנות למשרדים שוויק רח׳ הנגרות הארץ 13 תל־אביב (ע״י גבורי ישראל 119).

בחיפה
מבוקש
צבעי
(מרסס)
להתקשר טלפונית
04—662671
בין השעות 12.00—8.00
לקביעת ראיון

סילס ישראל בערבון מוגבל

דרושים
מסיקי דוודים
לעבודה במשמרות

נא לפנות טל. 723231 חיפה

דרושה
מפעילה מנוסה
למכונת אדו — X

בעלת ידיעה כספית באנגלית

לפנות: סרטי גת, אלנבי 32 ת״א, טל: 51544 לילה עד 14.00.

דרושה
פקידה
היודעת הדפסה עברית ואנגלית
עם ידע בהנהלת חשבונות

נא לכתוב בכתב יד קצור תולדות חיים ונסיון לת. ד. 1677 ת״א.

למפעל באזור התעשיה
יאזור חולון

דרושה
מזכירה

הכישורים הדרושים:
1) שליטה בשפות עברית ואנגלית
2) כתבנות עברית, אנגלית
3) נסיון בניהול משרד

לפנות בכתב לת.ד. 16540 ת״א עבור מס׳ 515.
— סודיות מובטחת —

למוסך מ.מ.ב
במפרץ חיפה
דרושים מכונאים
בכל הסוגים
ופועלים לא מקצועיים
טלפון 04—726617
או בבקום

לחנות
סיטונאית
דרושה
פקידה
אפשרות עבודה
לחצי יום
לפנות:
ת.ד. 2740 תל־אביב

לחברת ביטוח
בתל־אביב

דרושים
- **נער שליח**
- **מרכזנית**

נא לפנות להלינה, טלפון 614461 בין השעות 8.00 עד 15.00

לביח״ר גדול בענף המזון
בתל־אביב

דרושים
- **מסיקי דוודים**
  מוסמכים
- **מזלגנים**

תנאים טובים לאדם המתאים.
סודיות מובטחת
לפנות לטלפון 252444 ת״א

כור בימיה בע״מ

דרושה
מזכירה
עצמאית

הכישורים: שליטה מושלמת בעברית ובאנגלית
ניסוח עצמאי וכתבנות בשתי השפות.

מקום העבודה: מרכז הכרמל / חיפה.

תנאי תעסוקה מעולים למועמדת המתאימה.

סודיות מובטחת.

מועמדות תפנינה בכתב בצרוף קורות חיים ופרטים על נסיון קודם לת. ד. 1939 חיפה, עבור „מזכירה".

דרוש
מנהל חשבונות
למשרד עורכי־דין
יום עבודה מלא
לפנות לת. ד. 1736 ת״א 61000, עבור מס׳ 93.
סודיות מובטחת

למשרד עורכי־דין

דרושה
מרכזנית

למרכזיה עם 3 קווי חוץ.
שעות עבודה רצופות בין 8.00—4.00

לפנות טל. 0—9—59628 בשעות העבודה.

להברת בטוח בחיפה

דרושות:
1. **פקידה/מזכירה**
בשפה האנגלית
ידע בבטוח יהי רצוי.
2. **מדפיסת פוליסות**
בעברית

לפנות לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 410 (מיקוד מספר 31040)
— סודיות מובטחת —

דרוש
פקיד
לחברה לעמילות מכס בחיפה
למסירת סחורות מהנמל.
יכול להיות פנסיונר.
לפנות בכתב לת. ד. 2651, תל־אביב.

למשרד מהנדסים בת״א נחוץ
מהנדס בצוע לבנין
לאזור הדרום

בעל נסיון 5—8 שנים
תנאים טובים לאיש המתאים

הבתן עזרה לדיור ורכב.
טלפון בבוקר 235438—03.

דרושה
טכנאית או שרטטת
למשרד המבון להנדסה אזרחית ...

נא לפנות טלפונית 774531 בשעות הערב.

דרושה
פקידה
למחלקת תביעות
של חברת ביטוח גדולה

רצוי נסיון קודם.
לפנות לציונה טלפון 614778.

מכתשים באר־שבע
מפעלים כימיים בע״מ

דרושים

- לאגף מחקר ופתוח
טכנאי בנין
עוזר למהנדס אזרחי בפקוח על עבודות בנין ועפר ופתוח.

- למחלקת אחזקה
מהנדס מכונות
בעל נסיון של שנה אחת לפחות בתפקיד אחזקה במפעל (רצוי מפעל כימי), בעל ידע בתחזוקת מערכות ציוד זכוכית, צנרת, משאבות, מערכות יבוש, טחינה וכו׳.

- לאגף המסחרי — מחלקת ייצוא
מזכירה אנגלית—עברית.
הכישורים: שפת אם אנגלית. השכלה תיכונית מושלמת, תכתובת עצמאית. הדפסה, קצרנות רצויה. שפות נוספות יתרון. נסיון של 3—5 שנים בעבודה משרדית מסחרית.

נקבנית I.B.M.
בעלת נסיון של שנה לפחות בעבודות נקבנות או בקורת.

תנאי תעסוקה מעולים למועמדים המתאימים.

סודיות מובטחת.

מועמדים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ופרטים על נסיון קודם למחלקת כח אדם, ת. ד. 60, באר־שבע 84100.

דרושים

- **מזכירה -**
קורספונדנטית אנגלית—עברית לניהול משרד נציגויות ויבוא.

- **קורספונדנטית -**
כתבנית מעולה אנגלית—עברית לעבודה במחלקת הנציגויות.

- **מהנדס מכירות -**
לביקורים במפעלים אלקטרוניים.

לפנות בכתב עם קורות חיים אל: גבמן אלקטרוניקה בע״מ רחוב ההשמונאים 105, תל־אביב.

דרוש
פרסומאי מעולה
ובעל נסיון

בין התנאים המוצעים: שיתוף ברווחים

לפנות טלפונית או בדאר אל מר אריה גלבלום
אריה גלבלום בע״מ, שד׳ רוטשילד 100 ת״א
טל: 622744

— סודיות מובטחת —

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614408, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 לשורה

דרוש צעיר (21 - 23)
אחרי שירות צבאי
למח׳ המכירות של חברה
לציוד הזומרים רפואיים
תפקיד מעניין ובעל עתיד
לפנות בכתב לת.ד. 71 ת״א עם פרטים מלאים: השכלה, שפות, נסיון קודם והמלצות.

למשפחה ברמת־חן
דרושה
אם־בית
(עד גיל 40)
לעבודות משק בית
והשגחה על ילדים.
כולל לינה וכלכלה
לפנות בטל. 744088.

למשרד פרסום
דרוש
נער שליח
עם אופניים
— תנאים טובים —
לפנות בטל. 614544 —
למר צור.

לשטראוס שיווק
ירושלים
דרושים
א. פקידה כללית
ב. עוזר מחסנאי
לאחר שרות צבאי
רצוי נסיון באפסנאות
לפנות טל:
02—526370

דרוש/ה
ספר/ית
מעולה
למספרה במלון
גדול באילת
תנאים מצויינים, כולל
דיור, מובטחים
למועמד/ת המתאים/ה
בפרטים נא לכתוב
למר פישר טונטימן
שיקמונה 16/2, אילת

דרוש נגר מעולה
ובעל יוזמה המתמצא בתוכניות
וניהול בענף בנין
למתאים תנאים טובים
לפנות בכתב לת. ד. 24113 ת״א.
סודיות מובטחת.

מזכירה כללית
נסיון 3 שנים
הכישורים: קורספונדנציה עברית—אנגלית, כתבנות בשפות אלה, קצרנות עברית, הפעלת טלקס וידיעה בהנהח״ש.
משכורת במשרה מתאימה
בדבר פרטים לפנות טל. 055־92479 מ־17.00.

בלק אנד דקר
רח׳ מרדכי 50 ת״א, טלפון 36811, 38658
דרושים
* **כתבנית בעברית**
* **פקיד צעיר**
רצוי עם קטנוע
* **עובד צעיר**
לתחנת שרות
* **מפיצים לכל הארץ**

למפעל מתפתח בענף הריהוט
באיזור חיפה
דרושה
מזכירה
בעלת נסיון
הכרוז ידע בסיסי בהנהלת השכבונות
ובריכוז הזמנות.
תנאים טובים למתאימה.
לפנות לטלפון 724556.

לחברתנו דרוש
איש מכירות
לרכיבים וציוד אלקטרוני
הכישורים הדרושים:
השכלה — מהנדס או הנדסאי אלקטרוניקה.
שפות — אנגלית ועברית (שליטה מלאה).
על המעונינים לפנות לקביעת ראיון אל:
MMI LTD. מר י. רייס,
רח׳ הלסינקי 23 תל־אביב, טל. 250484, 254985.

דרוש נער
לשליחויות פנים
במערכת „ידיעות אחרונות״
*
לפנות בין השעות 11.00—13.00 בצהרים
לחדר 337, קומה ג׳ רח׳ מוזס 5 תל־אביב.

למפעל תעשייתי בענף המתכת
בשרון
דרוש
חשמלאי תעשייתי
(לזרם חזק)
לעבודות אחזקה, הרכבות ופיתוח פרויקטים,
נסיון של לפחות 3 שנים בתעשיה.
נא לפנות לת. ד. 1549 ת״א.

למפעל תעשייתי
בסביבת תל־אביב
דרושים
1. מבקרי טיב
2. פקידי ייצור
ההכשרה תינתן במקום
על המעוניינים לפנות לת. ד. 232, פתח־תקוה.

לחברת בטוח
דרושה
כתבנית ושיאל מנוסה
העבודה בשתי משמרות: 7.00—13.30
13.00—19.00
אפשרי לעבוד רק אחה״צ.
טלפון 621057.

לחברת „הסנה״
סניף ירושלים
דרושים
1. מזכירה כתבנית
2. פקיד כללי (שוזר חשבונות)
3. שליחה בגיל 15
נא לפנות ל„הסנה״ ירושלים רח׳ הלל 6, טל. 226488.

במשרד הראשי
דרושה
כתבנית
בעלת נסיון,
רצויה הדפסה גם בשפה האנגלית
המעוניינות מתבקשות לפנות בציון פרטים מלאים לת.ד. 1969 תל־אביב, עבור „כתבנית״.
חרות

לחברת שרות
בתל־אביב
ובבאר־שבע
דרושות
פקידות קהל
לעיסוק הכרוך בטפול בקהל לקוחות, קבלת טלפונים, ועבודות משרד אחרות
מועמדות רציניות (אחרי שרות צבאי) המוכנות ליום עבודה ארוך (ימים א—ה 7.30—16.50 כולל הפסקה 50 דקות, יום ו׳ 7.30—12.20) מתבקשות לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 3336 ירושלים.
מובטחים תנאי שכר טובים

TEVA
לטבע חברה לתעשיה פרמצבטית
וכימית למזרח התיכון בע״מ
דרושה
כתבנית עברית
בעלת נסיון של שנתיים לפחות, השולטת גם באנגלית
על המועמדות לפנות בכתב, בציון קורות חיים ונסיון קודם, ל„טבע״ בע״מ, ת.ד. 1142, ירושלים 91000.

EL AL
דרושות
דיילות קרקע
לעבודה עונתית (9 חודשים)
במשמרות בנמל התעופה לוד.
התנאים הדרושים:
* לאחר שרות צבאי
* עד גיל 30
* הופעה נאה
* השכלה תיכונית
* ידיעת עברית ואנגלית על בוריין, שפות נוספות רצויות.
המועמדות המתאימות תעבורנה קורס בחברה לפני הכנסן לעבודה.
על המעוניינות לפנות אישית למדור תעסוקה מח׳ סגל קרקע, אל על נמל התעופה לוד בין השעות 8.30—12.00 ולהביא 3 תצלומים ותעודת זהות לצרכי הרשמה
אל־על נתיבי אויר לישראל

למפעל לעבוד ברזל
ורשתות ברזל לבנין בחיפה
דרושים
1. מנהל חשבונות
נסיון של לפחות 4—5 שנים בתעשיה ואדמיניסטרציה. גיל עד 40.
2. טכנאי/ת
או הנדסאי/ת
נסיון של לפחות 3—5 שנים. גיל עד 40.
לקביעת ראיון נא לטלפן 245010 או ת. ד. 578 חיפה.

לחברת בת
באשדוד
דרושים:
1. אחראי יבוא־יצוא
תאור התפקיד:
בעל רשיון לעמלת מכס טיפול במסמכי יבוא ויצוא של המפעל. משא ומתן וקשרים עם הגורמים הממשלתיים הקשורים ביבוא ויצוא
דרישות התפקיד:
בעל נסיון בעמלת מכס של כמה שנים ונסיון בטפול ביבוא ויצוא.
2. מנהל חשבונות ראשי
תאור התפקיד:
אחראי על מערכת החשבונות, תמחיר, תקציב וניהול צוות עובדים.
דרישות התפקיד:
רצוי רואה חשבון או לפחות מנהל חשבונות סוג ד׳ עם נסיון של שנתיים.
מעונינים יפנו בכתב ובצרוף תולדות חיים אל כוח אדם „כלל״ יהודה הלוי 62 ת״א.
סודיות מובטחת
כלל בע״מ

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
מודיע על המשרות הבאות הפנויות:
בפקולטה להנדסת חשמל
פקידה דו לשונית
הכשרויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידע ונסיון קודם בהדפסה בשפות עברית ואנגלית.
מס׳ המשרה: הח. 96/ג
בפקולטה לכימיה
חשמלאי במסגרת השרות הטכני
תאור התפקיד: פיתוח, בניה, תקנים ואחזקת ציוד מדעי ומעבדתי.
הכשרויות הדרושות: בוגר בי״ס מקצועי במגמת חשמל; שליטה מלאה בשפה העברית וידיעת השפה האנגלית עד כדי קריאה והבנת חומר טכני; נסיון מעשי קודם של 3 שנים לפחות.
מס׳ המשרה: כ. 146/ג
באגף הכספים והבקרה
עוזר ראש מחלקת מימון וגביה
הכשרויות הדרושות: מנהל חשבונות מדופלם או כלכלן בעל ידע בהנהלת חשבונות; שליטה בעברית ואנגלית; כושר לנהל משא ומתן עם קהל; הדרגה תקבע בהתאם לכישורים.
מס׳ המשרה: כב. 144/ג
באגף קשרי ציבור
מזכירה כתבנית דו־לשונית
הכשרויות הדרושות: השכלה תיכונית; ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין והדפסה בשתי השפות. נסיון קודם בעבודות מזכירות ומשרד; נסיון וכושר מגע עם קהל.
רצוי נסיון קודם בעריכת תקנות.
מס׳ המשרה: קצ. 188/ג
מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב לאגף כח אדם בציון קורות חיים ונסיון קודם עד יום 13.4.73 בציון מס׳ המשרה.

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
מועמדים בעלי נסיון קודם בשטח הביטוח יפנו בכתב לת.ד. 2622 בציון פרטים מלאים ומספר טלפון. שעות העבודה כ־8 עד 15).
סודיות הובטח

לדפוס אופסט טל בת״א
דרושים
עוזרים למכונת אופסט
• • •
בפרטים נא לפנות לטלפון 39293
או לרח׳ שונצינו 1 בשעות העבודה

למשרד אדריכלים בתל־אביב
דרושים באופן מיידי
אדריכלים מנוסים
הנדסאים, טכנאים ושרטטים
בעלי נסיון של 3 שנים לפחות
לפרוייקטים בקנה מידה גדול
טל. 416010 18.00—20.00

לחברה בעלת רשת חנויות ברחבי הארץ
דרושים
מנהלים
במקומות הבאים:
* **ת״א והמרכז**
* **כפר סבא**
* **אשדוד**
הפקיד קצבאי בעל אפשר לארם בברך האחרא.
נא לפנות בכתב בציון פרטים (גיל, השכלה, כישורים ונסיון) לת. ד. 33157 ת״א עבור מס. 686.

קולסו בע״מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA U.S.A.
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד. 7206, טל. 520071
דרושים
* **כרסמים**
* **מכשירנים**
* **עובדות בקורת**
* **מבקר/ת איכות**
* **תמחירן**
בתשובה נא לציין את המיקוד 31070.
קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

כור כימיה בע״מ
דרוש
מהנדס
מהנדס כימאי או סניטרי
התפקיד כרוך בבעיות זהום אויר ובטפול בשפכים
הכישורים: 5 שנות נסיון לפחות בתהליכים כימיים במפעל תעשייתי. רצוי נסיון בתכנון.
מקום העבודה: חיפה.
התפקיד כרוך בנסיעות לכל חלקי הארץ.
תנאי תעסוקה מעולים למועמד המתאים.
סודיות מובטחת.
מועמדים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ובציון נסיון קודם לת. ד. 1939 חיפה, עבור „מהנדס״.

לחברת „רים״ בבאר־שבע
דרושים
* **איש מכירות**
* **מחסנאי**
* **מרכיבים לארונות קיר**
— רצוי עם רכב
לקביעת ראיון נא להתקשר: „רים״ באר־שבע, רח׳ הרצל 58, טל. 6023

דרושה
פקידה כללית
לעזרה בהנהלת החשבונות
אפשרי חצי יום
לפנות: עוזר
לבנדה 18, ת״א

דרושה
מתפרה
לפנות ליצחק
פ. שמיינר
טל. 38804—37730
תל־אביב

לרואה חשבון
בת״א
דרושה
עוזרת למנה״ח
הדפסה עברית
ת. ד. 2142 רמת־גן.

לחברה הנדסית
דרושה
פקידה־כתבנית
שעות 8.00—16.00
לפנות בכתב יד ת. ד. 21 ת״א.

למפעל מתכת
דרוש
מנהל עבודה
בעל ידיעות
בציפוי מתכת
תנאים טובים
לאדם המתאים
לפנות:
ת.ד. 2740 תל־אביב

לחברה גדולה ומתפתחת
דרושים
נציגי מכירות
* בגיל 25—35 (רצוי עם רכב).
* בעלי השכלה תיכונית (לפחות).
* המעוניינים בעבודה בלתי שיגרתית עם אפשרויות קידום.
* המעוניינים בהכנסה של 2,000 ל״י ויותר לחודש.
אם אתה עונה לדרישות אלו פנה לקביעת ראיון לטלפון 280078 או ת.ד. 36810 ת״א.

דרושים
תופרים
אחופרות
לקונפקציה
בעלי מקצוע
תנאים טובים
למתקבלים
★
ג׳ ר ק ו ר ד י
חומה ומגדל 20
(מול רח׳ המסגר 19)
ת״א, טל. 32411

לדפוס
אוריינט
דרושים
1. מנהל/ת חשבונות
2. גרפיקאי/ת
3. מדפיס מולטיליט
לפנות לדפוס אוריינט ליליינבלום 11, תל־אביב, טלפון 56107

למפעלי בלו־בנד תלמה, חיפה
דרוש
פקיד טכני
למחלקת הנדסת יצור
אופי התפקיד:
חישוב פרמיות יצור ועריכת סקרים במקומות עבודה.
כישורים:
* עדיפות לבעל נסיון בשטחים הנ״ל.
* השכלה תיכונית, יכולת טובה לעסוק בחישובים.
* עד גיל 30 — אחרי שרות צבאי.
אפשרויות להשתלמות תוך כדי עבודה ורכישת מקצוע המבוקש בתעשיה.
פניות בציון קורות חיים יש להפנות בכתב יד למחלקת המנגנון ת.ד. 707, חיפה למספר 4473.
— סודיות מובטחת —
בלו־בנד תלמה

לעבודה אחראית ומעניינת
במחלקת חשבונות — דרושים
מנהל/ת חשבונות מתחיל/ן
מפעילה למכונת נשיונל
אפשרויות קידום טובות למועמדים המתאימים
בפרטים נא לפנות לכרמל כימיקלים עתלית מחלקת חשבונות טלפון 942051—04
סידורי הסעה נוחים מובטחים.

למשרד נסיעות
בחיפה
דרושים
* פקיד/ה מומחה/ית
* פקיד/ה מורשה
* שליח/ה
לפנות בכתב: ת. ד. 4094 חיפה עבור „נסיעות״.

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
אלביט מחשבים בע״מ
דרוש
מנתח מערכות/תכנת בכיר
(משרה מספר 3/18)
בעל נסיון של 3 עד 4 שנים במערכות זמן אמיתי והתמחות בשטחי הפעילה הבאים:
תקשורת, בקרה ספרתית,
מערכות סרוו וכו׳.
רצוי עם נסיון במחשבים מהסוג י.ב.מ. 1800
קונטרול דאטה 1700
תנאים טובים למועמד המתאים
בתשובה נא להתייחס למספר המשרה.
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים:
ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

דפניר
מערכות אריזה בע״מ
חברה בת של מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים
לרגל התרחבות החברה
אנו מעוניינים לקלוט כח אדם מעולה
בתפקידים הבאים:

1. מנהל מחלקת מכירת מכונות אריזה
הכישורים:
* מהנדס מכונות
* נסיון בשווק ומכירת ציוד
* נסיון והכרת מכונות אריזה
* ידיעה טובה בשפה האנגלית

2. איש מכירות בכיר למוצרי אריזה
הכישורים:
* נסיון בשווק ובמכירות
* הכרת שטח האריזה
* נכונות לעבודה עצמאית ונשיאה באחריות

3. מעצב אריזות אחראי לפעילות הגראפית
הכישורים:
* בוגר בצלאל או מוסד מקביל
* ידע ונסיון בעיצוב המוצר ובגראפיקה

על המעוניינים לפנות בכתב לת.ד. 20181 ת״א עבור
דפניר
— סודיות מובטחת —

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל-אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614808, 614955, 612495
המחיר: יום חול: 1.60 ל"י למלה / יום ו': 1.20 למלה

פרקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

הדלקת הנרות

תורנות רופאים לפי התמחויות

● חיפה: מ-20.00 ביום ו' עד 07.00 בבוקר יום א' — מד"א טל. 101.

● גוש דן: יום שישי — ד"ר ויזר (כללי) גבעתיים, ההסתדרות 30 טל. 724876. ד"ר גוטהולבסקי (ילדים) רמת-גן, הרצל 43 טל. 738591.

● לוד: טל. 962133 מ-19.00 ביום ו' עד 06.00 בבוקר יום שבת ומ-19.00 ביום שבת עד 06.00 בבוקר יום א'.

● חולון: טל. 843133 מ-12.00 בצהרי יום ו' עד 07.00 בבוקר יום א'.

● צפת: מ-13.00 עד 7.00 בבוקר יום א' טלפון 101.

● עזרה ראשונה לטיפול יום־יומי בשעות הלילה — בבנייני קופ"ח וצבאי — במרפאות בתי החולים.

תורנויות בתי חולים

● היום: איכילוב.
● שבת: איכילוב.

תורנות בתי מרקחת

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

● בחולון בהזדמנות 4 חדרים פ"א 110.000 ל"י טלפון — 844288.

● דירה 3 חדרים + חדר שינה + ארונות קיר טל. 918302.

● 3½ חדרים עם מפשים כיוון גנבה כל. 764595.

● למכירה דירת שלושה חדרים בגבעתיים, רמה ברמת־גן S/1 לפנות במקום או טל. 906587 בעבודה, שמואל.

● 3 חדרים 60,000 המצודה 1, חולון כניסה א' דירה 7 הרצוג.

קבלנים מציעים

דירות

וילות ובתים

● להשכיר בהרצליה קוטג' חדש 4½ חדרים + טלפון 919555.

● בהרצליה פיתוח מבחר וילות בשלבי בניה תיווך "אחוזה". 938666.

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

2-2½ חדרים

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 612495, 614955, 614804
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 לשורה

● מקוניינים למשפחה סו־לידית דירת 3 פרוזדור + טלפון בשכ״ת מ־1.7.73 בתל־אביב והסביבה. 845465 מ־16.00

אולמות

● להשכיר אולם 150 מ״ר + כח באיזור התעשיה בחולון טל. 853306

● למכירה קומות בנר חזית נווה שאנן 12, ת״א. טלפון 230845

● דרוש אולם בגודל 400—500 ממ״ר בת״א בסביבות ה־התנה המרכזית להתקשר טל. 53954

● להשכרה 200 ממ״ר אולם גבוה בתרפר + 80 כ״ם רחוב בשלפון בסקום מרכזי בסביבות דהרנו לפנות — 548556

● בסביבת קרן קריות אולם 80 מ״ר + טלפון למסירה מיידית 244051

● בשכ״ת אולם דרקומתי ק״מ בחזית הנות גדולה 50 + 80 מ״ר, וטלפון מתאים לתעשייה קלה, מלאכה, כל מטרה אחרה. מוזכ פינת הר מסגר טל. 82401 ביום — 283788 בערב.

● אולם מרקה, 42 מ״ר עם טלפון באבן גבירול, מול הד״קה״ם „ספר״ — 443919.

● אולמות בתי־מלאכה ו־חנויות, בשכ״ת ברמ״פ, ו־למכירה, „לעם״, סקידישר אל 8 ת״א — 612715.

● למכירה אולם 1000 מ״ר ביהוד, כיסה בי להעשיה ו־לכל מטרה, ניתנת חלוקה ל־יחידות 200 מ״ר מינימום, לפנות „מגוריים״ ... או יהוד אשכנזי 11 טלפון — 610100.

● אנו במוהר מספקים ב־אולמות ומחסנים בכל גודל ובכל מקום „שביט״ שדרות רוטשילד 65 — 614891.

● להשכרה אולמי תעשיה, קומה ב׳, כחיים 8—16 — 582200 ומ־16.00—20.00.

● אולם בבנין התעשיה בהד־רמנות במרכז יפו, 200 מ״ר, קומה ג׳, מעלית מ־אות בו השמלי לתעשיה. לפנות בבר 440441

● למכירה אולם 120 ממ״ר טלפון 828242 בכל היום.

● במרכז ר״ג, 80 מ״ר + טלפון 746398

● 100 או 225 מטרים המרה מרכזית פרסום אדלווגרוב 236862

משרדים

● למכירה משרדים ואולמות בסביבת לוינסקי עליה, + כללית מ־00.4 אחה״צ — 244071

● בשכ״ת משרד וטלפון 2 חדרים קו׳ רוטשילד 13 בלר בטלפון 248160

● בשכ״ת משרד 1½ ק״מ + טלפון בסביבות כבר דיזנגוף 282461

● ברמ״פ 3 חדרים ק״ב ב־רחוב ברזילי, כניסה מיידית לשלפון 618251

● משרדים בשכ״ת ברמ״פ ול־כניה בכל העיר 825629

● להשכיר משרד + טלפון בת״א בסביבות ... 729739

● להברת עקלנים דרוש משר־דר באזור ת״א, מ־100 מ״ר בשכ״ת או דמי־מפתח טלפון — 253309

● משרד נאה 4 חדרים בלב תל־אביב טלפון, חניה מזג אויר, להשכרה תרשיה טל 03—615123

● משרד בשכ״ת 4½ חדרים בגריאמי 8 ק״ם — 447450 אחה״צ.

● דרושים משרדים בשכ״ת בכל גודל „לעם״, ספור אל 8 ת״א, — 612725.

● חברה רציניה מעוניינת במשרד לקניה או השכרה — 245636

● אני מסביר מספקים ב־משרדים בכל גודל ובכל מקום „שביט״ שדרות רוטשילד 65 — 614891.

● דרוש למשרד 2—2½ + טלפון בצפון בשכ״ת טלפון 796251

● בתל־אביב 3 חדרים + טלפון למשרד 816023 ...

● למכירה ולהשכרה דירות, חנויות, אולמי תעשיה, כי־דריס ולמשאים אלנבי 123 ת״א. טלפון 618303

● למכירה משרד בבנין חדש 70 מ״ר בעבר בסביבות יהו־דה הלוי אלנבי קומה ב׳ הכניסה מרכזית, מעלית, כי־כה מיידית. המחיר 170.000 ל״י להתקשר ... ת״א.

● בשרדים להשכרה חדשים באלנבי, 10 מ״ר מחולקים ...

● ק״י תעודיה, ק״מ + טלפון 4×4, מתאים לחנות — אחה״צ 798802

● בשכ״ת משרד 2 חדרים — טלפונים וישמו פינת אר־לוזורוב, ת״ד 14014, ת״א.

● להשכרה בשכ״ת 5 חדרי משרדים או בית עסק במרכז אלנבי עם טלפון + 30 מ״ר ...

● לשכרה בשכ״ת לבית עסק או המשרד קומה א׳, מתאים לעסק טל. 624153

● ... רחוב ..., הדר משרד ... ליכבר ...

● 4 חדרים + חול גדול ... 613568

● להשכיר לעורכי־דין הדר ...

מחסנים

● להשכרה מחסן או בית מלאכה 40 מ״ר ליד התחנה המרכזית החדשה טלפון — ...

● להשכרה מחסן 400 מ״ר באזור התעשיה בחולון ...

● מחסן מחסן 40—50 מ״ר בסביבות הרצל ...

בתי מלאכה

● להשכיר מכנריה בגודל 150 מ״ר עם ציוד ...

● בית יציקה כנה, ...

● למכירה ברמ״פ חדר ל־בית מלאכה + ... 10—12 ...

● ... 40 מ״ר בשכ״ת ...

● למכירה ... בת״א מבנה 45 מ״ר ...

חנויות

● בשכ״ת למכירה חנות + ...

● בדוכות הנויות 100 מ״ר + מגרש סגור מעל 100 מ״ר + טלפון חניה לרכב בסביבת ככר־המדינה אלנבי 828158

● מכיבות משפחתיות למכי־רה או להעברה חנות מכלת בסביבה טובה פרנסה בשפע — 236825

● להשכרה חנות 20 ממ״ר ליד קולנוע „שביט״ בקומת־תיים טלפון 732826 שאול ה־מלך חזן, או בכתב שוחר נה חזן המעלות 8 רעננה.

● חנות צדדית במרכז ביא־ליק לעולה מתאימה לכל — 720028

● להשכרה חנות לפירות ר־ירקות וחנות לכל מטרה — 728678

● בשכ״ת חנות באבן גבירול 18 טלפון 237835 בשעות ה־ערב.

● בבניברק במרכז למכירה חנות פינתית + גלריה — 780930 50.000

● ברמ״פ/שכ״ת חנויות בכל הגדלים באלנבי / בן יהודה ...

● ברחובות חנות למכירה במחיר הזדמנותי פרמים — „הוד המרכז״ 951246

● למכירה חנה אולם בחד־לון ברח׳ ז׳בוטינסקי טלפון ...

● בשכ״ת חנות ברחוב מרכזי בפ״ת פרטים טל׳ 910681 מ־7.00 — 4.00

● בשכ״ת חנות ברח׳ ירמיהו ... 260425 בערב

● למכירה חנות 32 מ״ר + טלפון ז׳בוטינסקי 20 בני ברק 590186

● חנויות, מחסנים, אולמות, ולמלאכה. להשכרה באיזור „אליהו״ 625629

● חנות מכולת למכירה, פרנ־סה לשתי משפחות במרכז לפ־נות: ת״ד 65, נס־ציונה.

● דחוף! למכירה חנות ב־רחוב יפת, מתאימה לכל מט־רה, עם כוח — „אפולו״ שד׳ העצמאות 77.

● חנויות להשכרה חודשית בחזית בנין נאות אביב, אבן גבירול 30 וגם בכבר המדי־נה. „אדמת ישראל״ אלאלוף ובנו תיווך נכסים, שיפוץ ובינוי ואדריכלות פנים טל 614621/22

● „הולו! חנויות ומשרדים בבכ״ת רחוב הנביאים סמוך ל־אזור מגורים אקסקלוסיבי לפנות טלפון 265294

● בשכ״ת בבתים חנות (+ ציוד למכולת) לכל מטרה — 563120

● בשכ״ת חנות + טלפון ע״י קולנוע בביון בתים 847254

עסקים

● למכירת עסק בענף תוספי בניה ושרותי אינסטלציה על עוברים, 841972—3 ערב — 265167

● מחפש שותף/משקיע ל־עסק במרכז ת״א 884843

● ביח״ר קונפקציה. לתול־צות נשים למכירה עם כל הציוד, אפשר גם העובדים — 285422

● הזדמנות בלתי חוזרת — בגול — מספרה ליד מונרכי ברמ״פ (מתאים לכל מטרה) 100 מ״ר טלפון 846812 — 20

● במרכז תל־אביב, כרמ״פ מספרה נשים ונגריה טלפון — 779891

● למכירה עסק מבוסס בענף הידראולי — פנאומטי. כהזד־מנות רציניות לפנות ת״ד — 9108 ת״א.

● רוקחת פרוצלפת מגרמנית מעוניינת בהצעות לניהול או לפתיחת בית מרקחת, אפשרי בותפות מלאה, חלקית, נא ל־התקשר עד 12/4/73 טל. — 254168

● בהזדמנות מספרה + ציוד + חוג לקוחות רחב, טל. 735872

● למכירה או להשכרה מכלת באזור גבעתיים פרנסה ב־שפע טלפון בבית 820458

● דרוש שותף למינימרקט ת״א בהרצליה 110.000 טל. 968165

● מספרה בשכ״ת במרכז, הדר „כרמלית״ אלנבי 122 טל. 614512

● מסיבות בריאות למכירה ביח״ר למתנות לתיירים (כד לל להצגות ליפוס וציפוי). עסק מצויין לבעל מקצוע ב־ענף, קליינטורה קבועה תש־קעה כ־60.000 ל״י אפשרי עם פקום טל. 871685 בערב.

● למכירה ברחובות כשאית מערבל אפשרות שותפות מעי־לה 82240

● להשכיר קונדיטוריה ב־שכ״ת ר״ג קריניצי 82 טלפון 721504

● זכות לחלוקת תוצרת הלב + אוטו הכנסה גבוהה — 55,000, לפידות, לוי 8 ר״ג (בתוספת 8).

● למכירה חנות חלקי חי־לוף לטכוניות בסקום מרכ־זי, אפשרות רק תמורה — 264426

● להשכרה בחולון נאותדהל בוטיק, מסודר לכניסת מיי־דית טלפון 840217 19—21

● ... למכירה ברחובות ...

● בשכ״ת ביח״ל לנעלים ב־עיר הסלבה, ציוד ולסר ...

● משקיעי הון מעוניינת ב׳ השקעת בתכנולים מאושרים הבוקר, שרת, גבעתיים.

● מעוניינת למסל בילד אצלי בבית, טל. 762391, בשעות הבוקר, שרת, גבעתיים.

● מנה״ח עצמאית מוג ד׳ מקבלת עבודה הביתה — 555592

● צעיר ורינמי + משרד + מכונית מעוניין בהצעות רציניות בצפון 04/532868

● לאופנים, למכירה אמבטיה גדולה לציפוי אלומיניום ב־כחושת + כל הציור למוד ליב. לפנות 57680

● מכון מכירות מנוסה ב־ענף הטקסטיל ובדי סריגה מעוניין בהצעות מתאימות ת״ד 4881 ת״א.

● מנהל חשבונות עצמאי — למסרה חלקיה. ת״ד 86039 ת״א.

● צעיר + טוסיתא מהדרית מעוניין בכל עבודה אפשרי חלקית 442680 ההיום.

● בדפוס־שכתב בסביבות מוג־רבי מקום 50 ממר + כוח + טלפון, לפנות 57680

● מנה״ח מבנע התאמות בנק טלפון 780183 מ־17.00

● מנקיסטית, פרק 10, דירה 6, ת״א מ־18—10.

● בעל רכב פיג׳ו במיוחד מעוניין בעבודה נגבה 61 רמת־גן. משפחת דוד, עבור בני.

● נהגת משותף (בעלת נס־יון רב בארץ) מעוניינת בה־צעות עם לינה (גם לילדתה) בהצעות (לפחות לקייץ) מב־תי נופש, מלונות, ופנימיות לכתוב לת.ד. 2122 נתניה (עבור נננה).

● משרד הובלות ונסיעות מעוניין בקבלת עבודות סבל־ניות ושליחויות מכל סוג ש־הוא, לפנות: ת״ד 8915 — רמת־אביב.

● בהזדמנות 20.000 מכולת במרכז תל־אביב 230822 מ־18.00

● לסכירה, ולהשכרה מספ־רה לגברות עולי הגרדום 11 ראשל״צ. 942546

● למכירה מספרה לגברות ברמת־גן מתאים למטרה אח־רת 781046

● במרכז בתים להשכרה ויטפי מכלת חנויות ומשר־דים 868448

עבודה

● דרושים/ות רציניים/ות לרכש בשטח האוכלה בעלי/ות רכב. העבודה על בסיס אחוזים. להתקשר 287536 ב־שעות העבודה

הכשרה לעבודה

● קורסים לפסיכול וניקוב י.ב.מ. סוג ועזרה בעבודה ל־מסיימות תל־אביב, בונרשט 62.

● קורסים מודרנים: פקי־דות ומזכירות, הנהלת, כנ־בות ניקוב י.ב.מ. בתשלומים תעורה ועזרה בעבודה. „סודי סלי״. 1) ת״א, אלנבי 140, ...

ביקוש עבודה

● צעיר אחראי בעל רכב מסחרי סגור, מעוניין בעבודה משעה 17.00 ובימי שישי ת״ד (לכל הארץ) טל 06—907059

● נהג + טולקסונו בכיוס כמולה מעוניין בהצעות עבר הר טלפון 787278

● מעוניינת לכל הדפסות בעברית מכל הסוגים לפנות פרטים ברנל בוא״ה 2 עבור זיוה.

הצעות עבודה

● נננת מוסמכת דרושה ל־תל־ביה, לפנות תל־אביב, ת״ד 1521

● דרושים כהנים להפצת מכשירים נגד התהפסלות, ל־התקשר 747903 מ־15—10.

● דרוש עובד מכונ ואחראי למסכות. שבער 68 חולון.

● דרושים פועלים לתעשיה. רקע מכני, עבודה במשמרות, תנאים טובים, לפנות להו־עשר מהנות 2 תל־אביב ל־מר פאול או לטלפון 772618.

● בשמי דואט מהמשל נקרת אנשר עם לינה טל׳ 440146

● דרושה עוזרת אחראית עם עורה בבישול, 8 שעות ב־יברע לשלמון בערב 416992

● לחברת שמור: דרושים כוכרים ועובדי נקיון ליום ולילה נהגים עם מגורים. מ־17.00 עד 18.50

● דרושה פקידה לעבודה כרטיסים בלילות. בתברה ל־מכירות לחו״ל. יום עבודה מקוצר. לפנות לדוכסן סיר רח׳ בן יהודה 82 ת״א. בין השעות 17.00 עד 18.50

● צעירים/ות המשתמשים/ות עבודה מעניינת ומכוונת (גם כעבודה נוספת) — 832875

● דרושים נגרים באזור הר־צליה והסביבה. תנאים טו־בים. להתקשר טלפון — 830608 8.00 בבוקר עד 17.00

● מוצר דיוקני ביותר זה מביה לבית, דרוש סוכנים ורוכבים. טלפון 08-288701

● דרוש נער בליק עם נ־יית אחראי ומכיר ...

● דרושה עוזרת לבית ימים בבגוע הודש ...

● דרושים נהגים למונית ערבניות 829995 בשעות עבודה.

מכוניות למכירה

● פריזמים דלד 60/13 (אנגליה) 1968, שמורה מאוד — ...

● ב.מ.וו. 1961 בהזדמנות ...

● ...

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 614808, 614935, 612495
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 לשורה

● מירוס 229 שנת 1972 במצב מצוין, 842720 בערב.

● 11 מינימוס־פירוי 2, 1966 אוטומטי, שיזוג אוויר, חגה הידראולי, מצמדי כתה, רדיו ...

● פורים 1000 אחרי אווד אוף, שישי, מ״ג, שבת ...

● סימקה 1968, בהזדמנות 926515 טל. 7.200

● למכירה פורד מוסטנג מודל 1970 ...

ביקוש רכב

● עזור! במוסכנו המרכזי קונים כל סוגי רכב במחירים גבוהים ובמזומן ...

מציעים למכירה

השכרת רכב

שחתי רכב

● בעל מכונית אוטומטית!!! ...

אופנועים וקטנועים

● וספה 150 כופר, 67, 44.000 ק״מ, במצב מצוין ...

רוצים לקנות

● קונה ההונדה ישנים וחדשים ...

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

רהיטים

● למכירה בהזדמנות רהיטי סלון, לונדובסקי 3, קרית שלום — 829125 — תל-אביב.

● בהזדמנות מכונת כביסה "מוטור אוטומטיק" לפנות בכ"ים, בצנלסון 78, אריאלי.

● למוהרי רהיטים מיומנות זוגיות, דגם 3 כוכבים, פני טום פורמייקה 189 מטר ל' טלפון 828929.

● למכירה מיטה לתינוק ומיטת נוער עם מגירות — 449620.

● למכירה ארון 4 דלתות, שולחן וכסאות טרופיים ונב למיטה זוגית — 828865.

● קונה רהיטים משומשים ועתיקים, ירושות וחיכולים, כהן, 96 ...

● "מרסלי" — רהיטי מתכת, ביהודה 198 תל-אביב, טל' 341808. פינות אוכל מקסי ... שולחנות, כסאות — מוכן והזמנות.

● בהזדמנות ספה, שולחן, כורסאות ומזנון (לסלון) ב-900 ל"י. טל' 857678.

● בהזדמנות מערכת רהיטי תיק, "הגוריש", לסלון, טלפון 773174.

● קומפלט לחדר שינה בסגנון לואי ה-15 במחיר הזדמנות ... ארון שירות מודרני לם וכסא. לפנות בצלאל, 4.30—8.

● למכירה מזנון + כוננית ספרים במצב מצויין, אליעזר 440641.

● ספה, שתי כורסאות, שולחן ומזנון למכירה. אבן גבירול 112/9, 30—17.

● בהזדמנות ספה פינתית עם שולחן כמעט חדש, לראות דיר ליאור רח' יבנה 2.

● ספה ושלוש כורסאות ושולחן במצב טוב מאוד טל' 790057 (לא בשבת).

● למכירה ספה ושתי כורסאות סגנון צ'סטרפילד טל' 938290.

● ארון טולי-אסטר קומה אחת 5 דלתות 916097.

● ב-100 לירות לחודש! סט רכות ריהוט סלוניות ומזנונים. קטלוגים טלפון 445074.

● "שריבר" קניה ומכירה, ריהוט משומש, פריג'ידרים ...

● רהיטים חדשים תוצרת חוץ למכירה בהזדמנות רחוב הרצל 51 ב' ...

● למכירה מיטה זוגית עם ספרייה, טלפון 878328.

● למכירה רהיטי סלון בר 55 שולחן ספה ... רחוב הרצל 70 ...

בתי-ספר ושיעורים

● מתמטיקה — לתיכון + בגרות ע"י סטודנט טלפון 288456.

● 10 ל"י לשעור במקצועות ריאליים. ע"י מורה 722738 15—20.

● נמשכת ההרשמה לקורס ה' מקצועי לספרות נשים בבית הספר לספרות ... מעשיים, פרישמן 21 ת"א.

בתי"ס לנהיגה

● לימוד נהיגה פרטי גם אנגלית מכונית התלמיד טל' 878378.

ציוד בנין

● למכירה מכונת קיפוף הדרולים 80 ס"מ ...

● בהרמוני דיזל 12.5 כוח, מכונה לתעשיית בלוקים ...

שטיחים

● מכון לניקוי ותיקון שטיחים, "פורת את כרמל", ... .524120

קוסמטיקה

● מומחית להורדת שערות ... המלך ג'ורג', שולה.

בולים ומטבעות

● מעוניין לקנות מטבעות ... 860369

● מעוניינים לקנות זכויות של מנויים למדליות ... 775002.

● קונים מטבעות כסף ... אלנבי 55.

● מעוניין לקנות מטבעות זהב ישראליות טלפון 52839 280619.

● דרושות מטבעות מזהב במחירים מכובדים גם בשבת 246575.

תנורי חמום

● תנורי אפיה וכישול — "אמקור" — ואחרים, אלן קרור שרף, דיזנגוף 84 ת"א.

● למכירה תנור חימום אמקור, טלפון 787488.

שדוכים

● אירופאי עצמאי ומשכיל 61 מבוסס ת.ד. 6453 ת"א.

● "רעים" ..."התבשר" עליך עד הנישואין! טלפונים 04-867848 חיפה 08-282982.

● נגר רציני 50/160 ... ת"א ...

● בוגר בלבלה, צעיר מוכר ... 32440.

● פרופי 50/170 עצמאי ... 248669.

ספרים / ספורט / סירות / תריסים / צילומים / טיולים / ריקודים

חיפוש קרובים

● הלל סוסנובסקי נולד ב-לובושנו ע"י קילצה לפני ה-מלחמה ... 219992.

בקלאות / מכונות גילוח / מכונות כביסה / טלויזיה / דודי שמש וחשמל / כלי נגינה

● אלמר סקסופון "הרבר" ...

● פסנתר כנף קטן, אמריקאי נורל 1.60 ... 967017.

מכונות כתיבה

● השאלה, מכירה ותיקונים — דיין, שדרות רוטשילד 10. טלפון 59046.

הלוח הכפול ירושלים

ידיעות אחרונות: הלל 28 טל. 225251
הארץ: המחבלת 5 טל. 224245

תורנות רופאים לפי התמחות

● ירושלים — הזמנת רופאים: בשעות ...

תורנויות בתי חולים

● היום: שערי צדק (יל-דים), ביקור חולים (פני-מית), הדסה (נשים, בירור-רנית, עיניים).

תורנות בתי מרקחת

● ליל שבת: עזה, עזה 15 טל. 38262 ...

בתי בושת

הודעות

● לתושבי ירושלים והסביבה, צביעת מקררים מכונות כביסה ותנורים בכיור ...

דירות

● דירה למכירה אי להשכיר ... 528888

וילות ובתים

קבלנים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

חוגים

הודעות

ביקוש דירות

● דרושה דירת 3 או 4 חדרים בירושלים ...

1½-1 חדרים

דירות להחלפה

משרדים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

מחסנים

חנויות

מגרשים

דירות מרוהטות

עסקים

2-2½ חדרים

חדרים מרוהטים

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

תבוניות

הלוח הכפול חיפה והצפון

קליטת מודעות: הנביאים 28, טל. 667931
הדר: גורדון 20, טל. 661166

מכונות כביסה

● מתקנים כל סוגי מכונות כביסה באחריות. ובכפייר חשמל, אלידע טל' 338796

שטיחים

● שטיח פרסי — 3.20X2.40 קשאן — 5,800. טלפון 68405

מקררים

● מקרר חדיש 11 קוב ב־מצב טוב, טלפון 522988

טלויזיה

רהיטים

שרותים

כלי נגינה

חקלאות

חיות בית

בתי מלון

ציוד בנין

מסעדות

תורנות רופאים לפי המקומות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

הודעות

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

ביקוש דירות

2-2½ חדרים

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

אולמות

משרדים

מחסנים

חנויות

מגרשים

עסקים

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

מציעים למכירה

רוצים לקנות

מקררים

מכונות כביסה

רהיטים

טלויזיה

חיות בית

הלואות

תערוכות

שונות

כלי נגינה

אופנועים וקטנועים

חקלאות

נופש

שידוכים

אשדוד

דירות למכירה

וילות ובתים

דירות בשכר חודשי

נתניה

קבלנים מציעים

דירות למכירה

ביקוש דירות

הצעות עבודה

אירועים ובידור

נופש

הכל בכל בלוח

בלוח הכפול

הלוח הכפול באר־שבע

מגרשים

עסקים

הצעות עבודה

מכוניות

שידוכים

הודעות

דירות בשכר חודשי

וילות ובתים

דירות

דירות למכירה

ביקוש רכב

שרותי רכב

מציעים למכירה

מציעים לקנות

המועצה המקומית רמת־השרון

הודעה על משרות פנויות כדלהלן:

1) פקידה - כתבנית (במשרה מלאה) במזכירות המועצה

בעלת נסיון של שנתיים בעבודת מזכירות והדפסות, ידיעה השפה העברית על בוריה.

2) פקידה (במשרה מלאה) בגזברות המועצה

בעלת נסיון בעבודות משרד, וידיעה בהפעלת משיכל 32, נ.ס.ר.

3) מזכירה - מחלקת החינוך (משרה מלאה)

בעלת נסיון של שנתיים לפחות במזכירות והדפסות.

רצוי נסיון במזכירות במוסדות חינוך.

4) שליח (משרה מלאה)

העובד יטפל בדואר, מסירת דואר יוצא ונכנס של המועצה, העברת כספים לבנקים, שירותי משרד, הדבקת מודעות על לוחות המודעות של הרשות.

הדרגות לכל המשרות הנ"ל יקבעו בהתאם לנתונים. בקשות יש להגיש ע"ג טפסים (שאלון אישי) שאפשר להשיג במשרדי המועצה המקומית ובמינהלים המחוזיים והנפתיים של משרד הפנים, עד 25.4.73 שעה 12.00.

פסח בלקין
ראש המועצה

למשרד בתל־אביב
דרושה
מרכזנית
ידיעה בשפה האנגלית הכרחית,
שעות העבודה 4.00—8.00
בדבר פרטים נא לכתוב לת. ד. 26031, תל־אביב.

מ.ר.ב. הנדסה בע"מ
למשרדינו בתל אביב
דרושים
שרטטי צנרת
בעלי נסיון
לפנות לטלפון 03-623281/2

למפעל פרמה שרפ בנצרת עלית
דרושים
בוגרי בית ספר מקצועי
תלת או ארבע שנתי
בשטח המתכת להפעלת
מכונות השחזה.
אם הנך
תושב נצרת או מוכן לגור בנצרת, ולאחר שירות צבאי, פנה אלינו בצירוף תולדות חיים לפי הכתובת:
אמריקה ישראל ברייתס בע"מ אזור התעשיה נצרת עלית.

هكذا من الأصل

ארדע
חברה לבטוח בע"מ

המשרד הראשי: בית ארדע

רחוב יבנה 32, תל־אביב. טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5, טלפון 11—232810
סניף חיפה, רחוב הבנקים 5 (בית פל אפריק) טל. 521439 511431

פיוס בין הרבנות הראשית וועדת הבחירות לרבני תל־אביב

הרבנות קיבלה את התנצלות הועדה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מועצת הרבנות הראשית לישראל בישיבתה אתמול, דנה בענין סדרי הבחירות לרבני עיר לתל־אביב־יפו.

בפני המועצה הופיעה משלחת של נציגי ועדת הבחירות לרבני העיר, ובראשה יו"ר הועדה מר פנחס שינמן, מר נחמיאס ומר קנטור, סגני ראש העיר, ומר סבידור ראש סיעת גח"ל במועצת עיריית תל־אביב־יפו, וכן חברים נוספים ממועצת העיריה המועצה הדתית, והחברים בגוף הבוחר, אשר הסבירו את הצעדים שנעשו עד כה בהכנת הבחירות, והביעו התנצלות על אי־הבנות שהיו בין הועדה לבין הרבנות הראשית.

שלושה סעיפים

בתום הדיון קיבלה המועצה החלטה, שסעיפיה העיקריים הם:

✶ מועצת הרבנות הראשית לישראל מקבלת את התנצלות של הועדה המכינה את בחירת רבנים ראשים לתל־אביב־יפו, בדבר אי ההיענות לפניותיהם של הרבנים הראשיים לישראל בזמנם לדחות את ישיבת הועדה המכינה עד לבירור ההליכים.

✶ מועצת הרבנות הראשית לישראל, לאחר ששמעה מפי נציגי ועדת הבחירות לרבני עיר לתל־אביב־יפו, הסברים על כל ההליכים שנעשו עד כה על ידה, מחליטה להסיר את ה־עיכוב ומאשרת את ההליכים שנעשו עד כה, על־ידי הועדה.

✶ מועצת הרבנות הראשית מבקשת להאריך את תאריך הגשת מועמדים עד כ"ד בניסן תשל"ג.

רב ספרדי לגדרה

המועצה אישרה גם את סדרי הבחירות שנעשו בקשר לבחירת רב מקומי ספרדי לגדרה, ומינתה את חבר המועצה הרב בנימין אביעד, ליצגה ביום הבחירות. המועצה החליטה לדחות את הדיון בבקשות כרשר לכהן כרבני עיר, וייתכן שתתכנס בשבוע הבא לישיבה מיוחדת כדי לדון בדבר.

רשות השידור סירבה לממן נסיעת אילנית

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ"

הזמרת אילנית, שתבצע מחר, ב־תחרות הזמר האירופית אירוויזיון, את שירם של אהוד מנור ונורית הירש „אי שם", שנכתב במיוחד ל־תחרות הבינלאומית — תתמודד עם 16 זמרים מ־16 מדינות ביניהם ה־זמר הנודע קליף ריצ'רד, שייצג את בריטניה.

מהר תעביר הטלוויזיה בשידור חי באמצעות לווין התקשורת את מהלך התחרות — החל משעה 22.30 בערב.

רשות השידור סירבה לממן את הנסיעה של אילנית ללוכסמבורג, ב־של המבוכה הכספית בה היא נתונה, אולם מנהל חברת תיירות גאות לממן את דמי הנסיעה במקום רשות השידור.

בתשובה לשאלה אמר דובר רשות השידור, מר ארי אבנר: „נסיעתה של אילנית לתחרות האירוויזיון לא היתה הכרחית כלל, כיוון שהקלטנו את ביצוע השיר על ידה בסרט צבעוני שנשלח למארגני התחרות, ו־מהר יושמע הסרט והזמרת לא תו־פיע. אילו היתה השתתפותנו בתחרות מנוגנת בהופעה אישית של הזמרת, יתכן שהיינו מוותרים על השתתפות נוכח המצב הכספי של ה־רשות".

ציר ספרדי מעניק שי למוזיאון תל־אביב

הצייר הספרדי אנטוני קלאווא הר־דיע למוזיאון תל־אביב, שלאות הו־קרה על התערוכה הבאה של יצירו־תיו הגראפיות, אותה אירגן המו־זיאון, הוא שולח לו במתנה את אחת מתמונות השמן שלו.

אבא חדש
לדגמים חדישים
דגמי 73

?

סולפרד

יבואנים בלעדיים לישראל
תל־אביב, בר יוחאי 25
טלפון: 825980

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה

לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים ולקבלת מודעות מכל הסוגים ל„הארץ" ול„הארץ שלנו":

Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N.Y. 10022
Tel. 421-5547.

נציגים בלעדיים של „הארץ" בארה"ב ובקנדה.

Again Available

THE WORLD of M. C. ESCHER

הפצה בלעדית

סוכנות סטימצקי

אנו מארגנים בבחירים מולים בהדר
טיסה קבוצתית מיוחדת לירייד התעשייתי במוקבה
(20 אפריל — 7 במאי)
תעשיה כבדה, תעשייה קלה, מכונות, כלי רכב, כלי בית.
משתתפים ישנה אפשרות לבקר במאיפה והחגיגות.
הרשמה מיידית אצל
כנען טורס
בן־יהודה 113, ת"א.
טל. 229125.

ד"ר מרטין לותר קינג:

ישראל קמה הודות לתפילות יהודים ליד הכותל המערבי

(ע). — ד"ר מרטין לותר קינג האב, משוכנע שישראל קמה הו־דות לתפילתם של היהודים ה־רבים אשר שפכו דמעות ליד ה־כותל המערבי בכל הדורות, ו־אשר תפילתם נענתה.

אביו של מנהיג הכושים שנרצח לפני חמש שנים באטלנטה בג'ורג'יה לא סבתו בצורה המנית של 6 מיל־יונים, אך רצונו אותנו בקבוצות של 4, 6 ו־10 אנשים בעיקר בדרומה של ארה"ב — אמר.

„בדומה למצבם של היהודים ב־בריהים כיום, גם לנו לא היה מנוס. היינו במצב של אפליה ולא יכולנו לעשות דבר עד אשר ב־1955 קם בני, ד"ר מרטין לותר קינג, והוא לעמוד נגד הרשע במסע של מרי

ד"ר קינג והעודה מבריית המועצות

אזרחי. הוא הוכיח שהדרך של אי אלימות היא הדרך היחידה. הוא ה־סיף לדרך הזו והלך בה.

„ביקורי בישראל היה החויה ה־גדולה ביותר של חיי, ואני חוזה לישראל עתיד. אני חוזה ישראל ח־דשה מכיון שכיום ראיתי בירוש־לים העופשית עיר פתוחה לא רק ליהודים, שהעיר היא עירם, היהו־דים האומרים לנוצרים ולמוסלמים: ברוכים הבאים — בואו נחייה יחד בשלום. זוהי קידמה והדבר מתמם את הלב", אמר האורח.

נפגש אתמול אחר־הצהריים עם עתו־נאים במלון דן בתל־אביב, בתום ביקור בן שבוע ימים בישראל.

גורל דומה

הכומר הבפטיסטי הקשיש (74), הוזמן לישראל לאחר שזכה בתואר כומר השנה מטעם הארגון הלאומי של יהודים ונוצרים בארה"ב.

בתשובה לשאלות, אמר ד"ר קינג שהוא רואה דמיון רב בין סבלם של הכושים בארה"ב לבין גורלם ה־מר של היהודים בעולם. אוהגו אולי

הלוואת 30 אלף ל"י הוצעה לגב' בן־חמו מהן 5 אלפים כמענק

מאת א. קרן, כופר „הארץ"

עיריית הרצליה מודעת לבעייתה של גב' מרים בן חמו — אמרה מנה־לת המחלקה לשיכון בעיריה, גב' שלומית גל. לדבריה נמצאת המשפ־חה בטיפול המחלקה מזה כשנה. יחד עם עוד 100 משפחות ברוכות ילדים, מהן החיות בתנאים קשים ב־יותר.

הגברת גל אמרה כי ההלואה, ש־גברת בן חמו מאנה לקבל, הוצעה לה באמצעות ועדת האיכלוס המקו־מית, בהמה שדירת המשפחה, קטנה כאשר תהיה, היא בבעלותה ולא ב־שכירות וקיימת לגביה אפשרות הר־חבה. לדברי הגברת גל, מתוך 30 אלף ל"י שהוצעו למשפחת בן חמו היו 5000 ל"י מענק.

ההתייקרויות מדאיגות את בתי המלון

מאת חביב כנען, סופר „הארץ"

ההתייקרויות האחרונות מסבות דא־גה רבה לבתי־המלון שמוסדותיהם מתכוננים לדון בימים הקרובים כיצד לנהוג לאור ההתפתחויות המעמידות בסימן שאלה את הערך המציאותי של תעריפי האירוח שנקבעו בין התאחדות בתי־מלון ומשרד התיירות באביב 1972 ותוקפו עד מרס 1974. הסכם זה קבע העלאה במחיר אירוח ב־15% שהותחלק להעלאה של 7% במרס 1972 ובשיעור דומה בנוסף החל מרס 1973. העלאות אלה כלולות בהירונים שהופצו בשעתו בין סו־כני תיירות בעולם. התסיסה שנת־עוררה עקב ההעלאות האחרונות ב־מחירי המצרכים החיוניים הביאה חלק מבתי־מלון לבקש ממשרד ה־תיירות רשות להעלות ב־25% לחג הפסח את המחיר לבני הישראלים בלבד כדי לכסות את ההוצאות ה־קשורות ברכישת המצרכים לחג ואה התשלומים המיוחדים הנדרשים, על־ידי מלצרים (יש התובעים 120 ל"י נוסף תמורת עבודה בליל הסדר ו־75 ל"י נטו בעד כל יום עבודה בחג) ועל־ידי הטבחים (400 ל"י עד 500 ל"י בעד ניהול טכס הסדר כשהם מביאים עמם גם בני משפחותיהם).

לדברי משרד התיירות נתקבלו כעשר פניות כאלה והמשרד אישר גביית תשלום מיוחד בשיעור של 3.5 ל"י עד 4 ל"י לארוחה. היו אלה מלונות בדרגות 4,3,2. לגבי מלון בדרגה 2 כוכבים מהתכם התשלום הנוסף הזה בב־10% של העלאה על המחיר ה־כולל.

שורה של בתי־מלון ביטלה את ה־הנחות המקובלות לילדים עד גיל 6 כדי לעמוד בהוצאות הכרוכות בהכ־נת החג. בעוד משרד התיירות טוען כי יגיב בתריפות על חריגה ממסגרת המחירים המאושרים, נודע כי ישר־אלים המזמינים בימים אלה לפסח מקומות באתרי הקייט המסורתיים — נתקלים בתשובה כי כל המקו־מות תפוסים, אולם „מתחת לשולחן" נגבות תוספות בחלק מן המלונות ואז נמצאים מקומות פנויים לישראלים לפסח. משרד התיירות מבטיח לפעול בכל חומר הדין לגבי מקרים כאלה באם תוגש תלונה.

ראשי התאחדות בתי מלון וראשי הסניפים המקומיים הכחישו אתמול כל ידיעה על הפקעת מחירים אולם הזהירו מפני הסקרות העלולה להש־תרר בענף בגלל זה. יחד עם זאת נתוש רצונם למצוא פתרון לבעיית ההתייקרויות במצרכים חיוניים ה־מסתכמים בבקרים מסויימים בכ־60% והסכם לאל את ערך ההסכם שהגיעו עובדו לפני שנה.

עד כמה שלה בידינו לוודא לא נתנו מלונות בדרגה 4 ו־5 כוכבים ידם להעלאה כלשהי לקראת פסח בלי אישור משרד התיירות. גם ה־מלונות בדרגות נמוכות עומדים ב־מחירים שלפיהם התקשרו לפני חד־שים עם אורחיהם. העיסקות „מתחת לשולחן" נובעות כנראה רק למקרה של פניה ברגע האחרון.

יו"ר התאחדות בתי המלון בישראל מר יצחק בלוך, ציין אמש כי למוס־דות ההתאחדות לא הגיעו כל תלו־נות על פניות במשרד התיירות ב־בתי מלון. אשר למניעת הנחות מ־אורח, אין לראות בכך העלאת מחיר.

משטרות „זבולון" גילתה ביום

ד' בביתו של תושב קריית אתא מיצבור שהכיל 1500 טרנזיסטורים השודדים כמוברחים. ערך הסחורה כ־100 אלף ל"י.

מקשאית שולחית

כלל ופרט

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, הבהנית גם כיורב ראש הועדה ל־ארגוני אסוציות, ביקרה אתמול במר־כז למתכר גרעיני נחל שורק.

הגיעו לישראל

שר הבנים ד"ר יוסף בורג — מ־שליחות ממלכתית בדרום אמריקה. הר"ב מנחם בגין — מארה"ב וקנדה, שם שהה שבוע ימים מטעם מפלגת א־רות בלוחה העצמאות והפיתות (ה־בונדס).

✶ לגב' ברויטיים קליין ברכות ל־יום הולדתה. הארץ המובחנת בע"מ ירושלים רח' הלל 10, ת"א, רח' קלונר עליבם 3.

אסותא „אלישע"

נולדו ל:
ביבה וזאב מילברטון — בת
חיה ואמנון לובצקי — בן
נוכמה ושמואל כגן — בת
סובי וישלמה בניסתי — בת
חנה ואמנון שגר — בת
אמרא וכליב חליפא — בת
דיקלין ונוריה כירי — בת
נוי ואברהם בומראיקוילי — בת
גבילדרקלוד ומרדכי רוטהולץ — בת
פרידה וגנ'ד עמליה — בן

שרות חיתולים הביתה
למגנות לבתי־חולים
אסותא „אלישע"
חיפה 87414 · תל־אביב 245215

תושבת ניירובי טוענת בלוד שהיא בעלת מזוודת הכסף ✶ באה ארצה ופנתה למשטרה

(ע). — תושבת ניירובי, המוענת לבעלות על חלק מכספי מזוודת ה־כסף שנתפסה בנמל התעופה לוד, כ־כן קצין חוקר במשטרת קניה הג־יע לישראל לפני ימים אחדים ונת־קבלו בכמה הארצי של המשטרה בתל־אביב.

כזכור, נעצרו בפרשה זו עובר אל־על יעקב מלין ורעייתו סליה, כ־חשודים בנסיון להבריח את המזו־דה שהכילה כסף ומטבע זר בשווי שני מיליון ל"י.

עם גילוי המזוודה קיימת המשט־רה חקירה מקיפה כדי לגלות את מקור הכסף בארץ ובחו"ל.

לפני ימים אחדים הגיעה לישראל תושבת ניירובי, אשת סוחר, שטענה כי חלק מכספי המזוודה שייך לה. באמצעות עיריך תל־אביבי פנתה ל־משטרה והזולה לנהל משא ומתן על גורל הכסף.

בינתיים, הגיע לישראל גם קצין חוקר מחוזר מקניה, אשר קיבל כאן את כל הסיוע המשטרתי באחוז לחד־קירת נושא הברחות הכסף מארצו.

החקירה העלתה כי הכסף שנמצא במזוודה שייך לסוחרים, ברובם אי־רופאים תושבי קניה, שאסור להם לבצע העברת כסף בארצם. את ה־כספים שהסכו ניסו להעביר להפקדה בשווייץ באמצעות יעקב מלין, ש־אמור היה לקבל דמי עמלה.

שגרירי פרו ואל סלודור הגישו כתב האמנתם

(ל). — שגריר פרו, מר ברנרד רוקארי, ושגריר אל סלודור, מר גילארמו פר לארין, הגישו אתמול את כתב האמנתם לנשיא המדינה מר זלמן שזר, במשכן הנשיא בירושלים. את הממשלה ייצג בטקס שר החוץ מר אבא אבן. משמר כבוד של המשטרה הצבאית דיגל את בשקו והזמורת המשטרה ניגנה את ההימנונים.

לחבר הנהלתנו

מר **יצחק טרבטמן ורעיתו**

להולדת הנכדה

בת

לשלומית וגד אנוד

מיטב הברכות והאיחולים

תעשיית שיש ישראלי „מוריה" בע"מ

לזקן מגיחי היסוד של תעשיית השיש בארץ
חבר הנהלתנו

מר **חיים שלו**

ולמרים ואברהם שלו

ברכות מאליפות בהכנס

הנכד - הבן אמיר

למצוות

תרוו ממנו רוב נחת

תעשיית שיש ישראלי „מוריה" בע"מ

מפלגת העבודה הישראלית — המערך

החוג לשלמות הארץ

כנוס החוג לשלמות הארץ יתקיים ביום ראשון, ו' בניסן תשל"ג — 8.4.73 — בשעה 3.30, במועדון „יחידי" בתל־אביב רח' הירקון 81

בסדר היום:
א) המצב המדיני־בטחוני
ב) בעיות הדמוגרפיה
ג) דיון

חברים ואוהדים מוזמנים לבוא — ולהשתתף

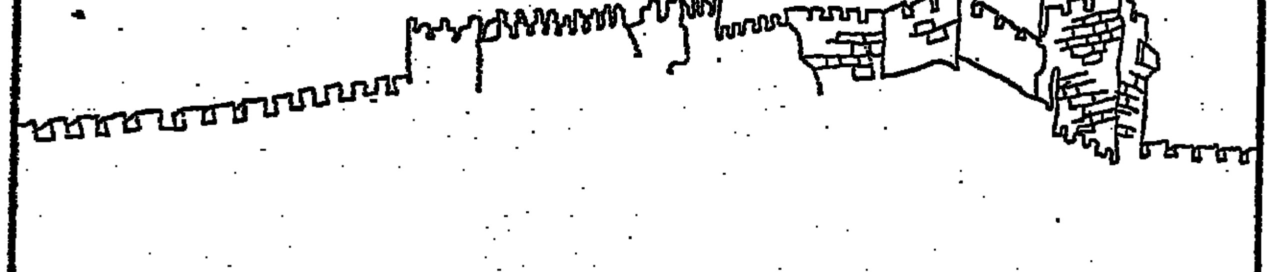

צהרי שבת־ במלון המלך דוד

מזנון חגיגי, עשיר ומגוון
במלון של הסטוריה ומסורת.
מול נופה המקסים של ירושלים העתיקה,
באוירה מלכותית של פאר המלונות,
מוגשת לך ארוחת יוקרה של שבת.
מזנון עשיר ומרהיב עין
המפתה את עיניו ולשונו של כל אנין טעם.
אכול מעדני מלכים כיד המלך ללא הגבלה
ובמחיר אחיד של 25.20 ל"י + מסים.
כדי להנות מחויה אמיתית של שבת
בוא לסעוד במזנון של — מלון המלך דוד.

מלון המלך דוד

חוות הנועד הציוני ע"ש ד"ר ישראל גולדשטיין
ירושלים — ת. ד. 117 · טל. 32788, 33267

הרשמה לשנת הלימודים תשל"ד

החל מיום 8.4.1973

בי"ס תיכון מקצועי	בי"ס תיכון עיוני	בי"ס יסודי ממלכתי
מגמות:	מגמות:	כיתות: ז'—ח'
✶ מכניקה — מכשירנות, שענות	הומניסטית, ריאלית	לפנימיה בלבד
✶ אמנות שימושית — אריגה, קדרות, גילוף, רישום		
✶ עיבוד עץ		
✶ תפירה—אופנה		
✶ אירוח ומשק		

קורסים
✶ לאלקטרוניקה — למסיימי כיתות י', י"א
✶ למכשירנות מעבדתית — לבנות בלבד, מסיימות כיתות י', י"א, י"ב
✶ לחמ"מ (השמלאות מכשירנות מטוסים) — למסיימי כיתות י', י"א

תלמידים מתקבלים לפנימיה או כאקסטרנים

ההרשמה במשרד החווה בשעות: 8.30—12.30

זה עתה הופיע

הפֶּקֶד

מאת

צבי לידסקי

רומן מתח התחדר לנבכי העולם התחתון הישראלי על כל שלוחותיו וגוהניו הל ברצח „להיסול החשבונות", וכלה בזנות ובהברחת סמים. במרכז העלילה ניצב קצין משטרה בכיר, פקד דוד סגל אשר תוך כדי עבודתו בחקירת תיק רצח חשוב, מסתבך בפשע של הברחת סמים גדולה אל מחוץ לגבולות המדינה.

בספר זה ניתן לראשונה תיאור גיבורי העולם התחתון הישראלי, דרך חייהם, כאוויהם, מחשבותיהם והתנהגותם.

ספור המעשה מתרחש במשרדי החקירות של המשטרה, בדירותיהם הפרטיות של מנהיגי העולם התחתון, בבתי־סהר, בבתי־מעצר, באולמות בתי המשפט ובעיקר בבתי הקפה, בברים ובדהובבותיה של תל־אביב היפה, הצוהלת, העליזה והססגונית כפי שהיתה בשנת 1969.

ספרי שין שין שין

יצואנים!

ישראלי שנים רבות בדרום אפריקה, מנוסה במסחר מכו.

מעונין בסוכנויות:
מתקני התקשורת, אלקטרוניקה, ציוד בניה, מכונות הנסה תעשיה.

I. GERSHON, P.O.B. 17412
HBG — SOUTH AFRICA

נתקבל
משלוח גדול
של ספרי
Soncino Press

בראון
בית לספרים
תל אביב, אלנבי 35
ת. בראון (ספרים) בע"מ
ת"א נחלת בנימין 43
ירושלים, שלומציון המלכה

המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום־אויר (מלר"ז)

האסיפה הכללית

תתכנס ביום ראשון, 8 באפריל 1973 (ו' ניסן תשל"ג), בבית הרופא, רחוב הפעמון 1, תל־אביב

החלק העיוני: 18.00—20.00
נשיא הכבוד, כבי השופט צבי ברנזון
שר הבריאות, מר ויקטור שם־טוב
היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר
דיון צוות: איכות הסביבה — היבטים ציבוריים ומשפטיים

הפסקה: כיבוד קל, תשלום דמי־חבר, קבלת חברים חדשים.

החלק האירגוני: 20.30—22.00
בחירת יו"ר האסיפה · הצעה לשינוי בשם
דו"ח ענייני · דיון כללי
דו"ח רואה החשבון · בחירת המוסדות

האולם ייפתח בשעה 17.30, לסידורים אירגוניים, כולל הרשמת חברים חדשים
חברים ואוהדים מוזמנים לבוא.

הכנס המדעי הרביעי של האגודה הישראלית לאקולוגיה

יתקיים בתאריך: 8 ו־9 לאפריל 1973 באוניברסיטה תל־אביב, בנין מקסיקו.

תכנית הישיבות

יום ראשון 8 לאפריל 1973
8.00—9.30 הרשמה
9.30—10.30 פתיחה (Recycling)
11.00—13.30 הפסבה — אגרות, ניצול קרקע והמטורפים
15.00—17.30 רעש, איכות מים, צמיחת אוכלוסין (זואולוגיה ובוטניקה), קריטריונים לשיקום התכנית (סמפוזיון)
18.00—19.30 ישיבה אירגונית

יום שני 9 לאפריל 1973
8.30—9.30 הרשמה
9.30—12.00 זיהום אויר ומטאורולוגיה — I, הידרולוגיה — I
חישה מרחוק (Remote Sensing)
13.30—16.00 זהום אויר — II, הידרולוגיה — II, אקולוגיה
16.30—19.00 השפעת האדם על הסביבה הטבעית (סמפוזיון — ינוהל באנגלית)

דמי הרשמה למשתתפים שלא נרשמו בהרשמה מוקדמת: (כולל תשלום עבור ספר המאמרים)
חברי האגודה: 30 ל"י
אחרים: 40 ל"י

דיון על אודות הכנס ישודר במסגרת תכניתו של פ. פרנין „עולם הבריא", בימים הבאים:
שבת 7.4.73 בשעה 9.05
יום ד' 11.4.73 בשעה 21.30

פרס - 100. ל"י
למודיע על מקום הימצאה
כל מכוניה
סובארו
מודל 1972 צבע ירוק
310 — 276
טלפון 267528, 264141, ת"א

מהנדס יצור
חוזר לארה"ב
מוכן לקדם עסקים
ולטפל בעניניך
טל. 228461—03

למכירה בפתח־תקוה
שטח של כ־60 דונם
אפשר גם 2/3
לטלפן 289417

הלוח הכפול
ראה עמודים:
29, 28, 27, 26, 13, 12, 11,
10, 9, 8, 7, 6
הכל בכל כבול
בלוח הכפול

הקונגרס היהודי העולמי
ההנהלה הישראלית
איגוד עולמי של יהודי בסרביה

ביום רביעי, א' דחוה"מ פסח — 18.4.73 בשעה 7.30 בערב ב„בית יהודי בסרביה", רח' בני אפרים 228, רמת אביב, תל־אביב

תתקיים

עצרת עם

לציון 70 שנה לפוגרום קישינוב

ישתתפו:
● הח"כ גדעון האוזנר יו"ר ההנהלה „הישראלית"
● פרופ' צבי יעבין, אוניברסיטת ת"א
● הח"כ יצחק קורן — יו"ר ההנהלה הישראלית

✶

קריאת קטעי ספרות מימי פרעות קישינוב: השחקנית מרים ברנשטיין־כהן
פרקי זכרונות: הצייר נחום גוטמן

הצעה מיוחדת לכבוד חג הפסח
מערכת סטריאו מושלמת
ב־ 1.750.- ל"י בלבד!!
דור לי בע"מ, סוקולוב 101 ת"א, טל. 446259

מרצדס 250 חדשה 73
עם כל האביזרים
במחיר הזמן לבני עליה בימים האחרונים
פנייה: ד"ר ק. רוזנבלום, אלנבי 118, טלפון: 612871

משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה

מנחם לוי

במות עליו

אמו ז"ל

חברי ועובדי סניף „אגד" נתני

לכנהל הכהוני לכרותי הדואר דרום

מר **אליעזר חנוך ומשפחתו**

משתתפים באבלכם הכבד על מות

אחותכם

ומביעים ניחומים למשפחה

מזכירות עובדי הדואר
בערי השדה והמושבות.

למכירה בנין תעשיה
ביד אליהו תל־אביב
מחלבה שבלת טבה
פרטים בטלפון 440812